

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Матеріали регіонального круглого столу
м. Дніпро
19 червня 2020 року

**Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Збірник матеріалів
регіонального круглого столу
(19 червня 2020 року)

Дніпро
2020

УДК 342.95+351.74
О-64

Ухвалено до друку та розповсюдження
через мережу Інтернет вченою радою
факультету підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
(протокол № 22 від 16 липня 2020 року)

**О-64 Організаційно-правове забезпечення підрозділів
превентивної діяльності Національної поліції:**
Матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 19
червня 2020 року). Дніпро : Дніпропетровський
державний університет внутрішніх справ, 2020. 454 с.

У збірнику однойменного круглого столу висвітлено теорію і практику діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. Зокрема висвітлені питання щодо запобігання підрозділами ювенальної превенції вчиненню неповнолітніми особами правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів; діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї; діяльності підрозділів превенції щодо запобігання правопорушенням виборчого законодавства; інформаційного забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції; превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Для науковців, викладачів, здобувачів, працівників-практиків правоохоронних органів.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Їхній зміст відображає персональну позицію учасника семінару.

Редакційна колегія:

к.ю.н., Засл. юрист України **А.Е. Фоменко** (голова); д.ю.н., професор, Засл. юрист України **А.Р. Наливайко** (заст. голови); д.філос.н., доц. **О.В. Марченко**; к.ю.н. **К.В. Бахчев**; к.ю.н., ст. досл. **О.В. Бочковий**.

ЗМІСТ

Логвиненко Б.О.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ НЕДОЛІКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПОЛІЦІЄЮ ЗАХОДІВ КАРАНТИНУ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПОБІГАННЯ
ПОШИРЕННЮ COVID-19) 14

Бочковий О.В.

ВПЛИВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ 18

Покайчук В.Я.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО
ВРЕГУЛЮВАННЯ СКЛАДУ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 22

Блінова Г.О.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕЛЕКТРОННИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В ПРОФІЛАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ 28

Казначєєв Д.Г.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ ДІТЬМИ
ПРАВООПОРУШЕНЬ 34

Кононець В.П.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ 38

Дрок І.С.

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ПРОТОКОЛУ ПРО
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВООПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНЕ
СТАТТЕЮ 173-4 КУПАП 45

Подопригора О.А.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ
ПРАВООПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ 49

Поштарук М.В. СПЕЦИФІКА ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ВЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ	56
Решетняк Р.О. ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПІДРОЗДІЛАМИ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	60
Горгула Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ	64
Біліченко В.В. ПОРЯДОК КОМУНІКАЦІЇ З ОСОБАМИ	67
Бойко О.І. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІД НАСИЛЬСТВА В СІМ'ї	72
Волков Ю.М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	75
Зеленський Є.С. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ	79
Лопасєва О.М. НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВАНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	81

Наточій А.Д.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ	86
Рижкова С.А.	
ОСУЧАСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ЯК ГАРАНТІЯ РОЗВИТКУ СЛУЖБИ ПРЕВЕНЦІЇ	89
Тимофєєв В.П.	
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	93
Біліченко В.В., Антропов Б.О.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ПЕРІОД КАРАНТИНУ	98
Блінова Г.О., Кравченко А.В.	
ЮВЕНАЛЬНА ПРЕВЕНЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ НАЙВАЖЛИВШИХ НАПРЯМКІВ РОБОТИ В ПОЛІЦІЇ	102
Зеленський Є.С., Дума А.А.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ ЗА ВЧИНЕННЯ РОЗБОЮ	105
Зеленський Є.С., Кусайко І.Ю.	
ЗАПОБІГАННЯ ПОЛІЦІЄЮ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	109
Казначєєв Д.Г., Лісовик А.О.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	112
Карпенко О.М., Короткіх А.А.	
ЗАВДАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	115
Мусаєлян Д.П., Добош В.А.	
ПОНЯТТЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ	118

Репан М.І., Лазарєва Я.А. РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЛЯ ЩОДО ЖІНОК	122
Тимофєєв В.П., Звєгінцева А.М. ПОНЯТТЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ	126
Токар А.А., Кусайко І.Ю. ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІМИ	129
Токар А.А., Трень Т.О. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПАРТНЕРСТВА ПОЛІЦІЇ ТА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	132
Фурса В.В., Поляков М.М. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НП УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	136
Борисенко Т.В. ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЯК ОДИН З МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ	139
Молчанова А.В. ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО – ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	144
Родін С.В. ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРОННИЙ ПРИПИС, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ	148
Альошина М.С. ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	153

Антропов Б.О. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	156
Ахтирський В.М. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	160
Баб'як А.О. ПРОБЛЕМИ ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ	163
Бандій А.О. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	167
Біданець Л.В. ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ	170
Біденчук Т.М. ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	173
Бучко М.О., Заблоцька А.О. ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ВЧИНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНИМИ ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ	176
Волок Д.О. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ОСВІТНИХ УСТАНОВ МВС УКРАЇНИ СИЛОВОМУ ЗАТРИМАННЮ ЗЛОЧИНЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	180
Воробець Х.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПІД ЧАС ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	183

Гавриш Б.О. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЛЬНИЦІ ДО ДІЛЬНИЧНОГО ОФІЦЕРА	186
Герасимов А.Є. АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПАТРУЛЬНИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ	189
Глушаченко В.В. ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН	194
Гончаренко А.Ю. ТАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ ПАТРУЛЬНОГО З ГРОМАДЯНАМИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ	197
Гречишкін І.К. СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОЇ ФОТО- ТА ВІДЕОФІКСАЦІЇ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ: «ЗА» ТА «ПРОТИ»	201
Грузин В.А. ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНІВ НЕПОВНОЛІТНІМИ ПОВ'ЯЗАНИХ З ОБІГОМ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ СИСТЕМИ УНИКНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ	205
Дембицька Т.П. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	209
Дума А.А. МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ	212
Журавльова Д.О. АСПЕКТИ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	215
Звєгінцева А.М. ПРОБЛЕМАТИКА НАРКОТИЧНОГО ОБІГУ В СУСПІЛЬСТВІ	219

Зубик Ю.М., Жирко Н.С. КРИТИЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ, ЩО ПОВ'ЯЗАНА З НЕЛЕГАЛЬНИМ ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА ЙМОВІРНІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	222
Івашина І.А. ПРИМУСОВІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ	227
Калініченко А.О. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА НЕПРАВОМІРНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ	231
Карпенко В.О., Недойнов К.В. ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ В УКРАЇНІ	235
Кігай В.А. ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПРИ ЕПІДЕМІЇ	239
Комар А.О. НОРМАТИВНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ	244
Комаров Я.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ	247
Короткіх А.А. ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ	250
Кравченко А.В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	253
Красота М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	257

Криса О.Ю.

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ 261

Крисько О.М.

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ МОЛОДІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 264

Кузьменко В.М.

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ КОРОНА ВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ 268

Кузьменко М.М.

НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ТА ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ 271

Кусайко І.Ю.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕНЬ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ЗАПОБІГАННЯ 276

Кутаєв В.Е.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ПІД ЧАС ВИБОРІВ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ 279

Лазарєва Я.А.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ 281

Лактіонова В.

CLASSIFICATION OF CURRENT INDIVIDUAL PROTECTION MEANS TODAY, AS WELL AS ANALYSIS OF IMPLEMENTED LAWS REGARDING COVID-19 284

Левенок Ю.А.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ 288

Липка Я.В. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ ООС	291
Лісовик А.О. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	296
Ляшенко А. СПІВПРАЦЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПІДРОЗДІЛАМИ КІБЕРПОЛІЦІЇ У ЗАПОБІГАННІ ВЧИНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНИМИ ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ	300
Марищенко Я.С., Туряк Ж.Д. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ ДІЙ В УМОВАХ COVID-19	303
Марочко А.А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНИХ	306
Махник Д.М. ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНИМИ ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ	312
Мостіпан В.О. ТАКТИКА ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЯХ	317
Никитенко Д.С. ВЗАЄМОДІЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У ПРОТИДІЇ ПІДЛІТКОВІЙ НАРКОМАНІЇ	321
Носенко М.А. ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНИХ ЩОДО ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ	325
Онуфрієнко Б.С. УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	328

- Остапенко Б.Ю.**
ВЗАЄМОДІЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПІДЛІТКАМИ
ПРИЧЕТНИМИ ДО ВЖИВАННЯ ЗАБОРОНЕНИХ РЕЧОВИН 331
- Палчинська Л.Р.**
ОСОБЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ У 2020 РОЦІ 335
- Пархоменко О.С.**
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИ
ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ
ОБОВ'ЯЗКІВ 340
- Пилипенко Б.К.**
ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ПІДРОЗДІЛІВ НП
ПРИВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 343
- Письменний Д.В.**
БІОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ В РОБОТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ 346
- Полоз А.М.**
РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ 350
- Пономаренко О.А.**
ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ОСВІТНІХ УСТАНОВ
МВС УКРАЇНИ СИЛОВОМУ ЗАТРИМАННЮ ЗЛОЧИНЦІВ НА
ЗАНЯТТЯХ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ 353
- Попко С.В.**
ТАКТИКИ ЗАХИСТУ ВІД НАПАДУ ЗЛОЧИНЦІВ, ОЗБРОЄНИХ
ХОЛОДНОЮ ЗБРОЄЮ 356
- Пугачова Ю.О.**
ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ КАРАНТИНУ 359
- Пяничук М.С.**
РЕФОРМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК ШЛЯХ ДО ПОВУДОВИ
ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ 363

Радельчук К.О.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ 367

Радченко Д.Є.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ 370

Ротаєнко І.О.

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ 374

Рошин Г.К.

СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОЇ ФОТО- ТА ВІДЕОФІКСАЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ 376

Рудий В.С.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ 379

Сафаров Д.М.

ПРОФЕСІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА 382

Сергеева Д.С.

ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 386

Страшко О.П.

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ 389

Сухаревська С.А.

ПРОБЛЕМИ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ 391

Трень Т.О.

ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ 395

Тупотіна Д.А. ЕФЕКТИВНА РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ЯК ПЕРСПЕКТИВА ЙОГО РОЗВИТКУ	398
Усатенко В.В. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІОНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	403
Учускіна В.В. СОЦІАЛЬНИЙ ЗМІСТ ВІЛ / СНІДу В СУЧАСНИХ УМОВАХ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ	408
Філімонов В.О. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	411
Чабан Д.М. ПОЛІЦІЯ ДІАЛОГУ ЯК НОВИЙ ЩАБЕЛЬ У РОЗВИТКУ ПРЕВЕНТИВНИХ ФУНКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	416
Чемерис К.П. ЗАХОДИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПОГІРШЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	419
Черкас О.В. ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАРКОМАНІЇ НА ОСНОВІ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	423
Чечель А.О. ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ НОВАЦІЇ В ПРОФІЛАКТИЧНІЙ РОБОТІ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ КАРАНТИНУ	426
Чиквашвілі Д.О. КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	433

Шумейко А.В. ПСИХІЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ УКРАЇНИ	436
Шупер В.В. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЙОГО СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	440
Янкова А.М. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРЯДКУ ТА ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ	443
Резолюція круглого столу	446

Логвиненко Борис Олексійович,
професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ НЕДОЛІКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦІЄЮ ЗАХОДІВ КАРАНТИНУ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ COVID-19)

Стрімке поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – COVID-19) у світі. Високий відсоток летальних випадків та відсутність дієвих медичних засобів для профілактики і лікування цієї хвороби, сприяли об'єднанню держав для подолання пандемії COVID-19 та пошуку найкращих практик для ефективної протидії її поширенню. В Україні, як і у переважній більшості країн, було запроваджено низку заходів державного та регіонального рівня, спрямовані на стримування поширення COVID-19 та мінімізації смертності від цього захворювання. Втім, від початку запровадження таких заходів, до сьогоднішнього дня не можна стверджувати про перемогу над хворобою та про контроль за її поширенням. Серед дестабілізуючих чинників можна назвати неефективну роботу суб'єктів, діяльність яких безпосередньо пов'язана із забезпеченням карантину в Україні, недосконале національне законодавство та непослідовну політику у сфері охорони здоров'я. Останній дестабілізуючий чинник безпосередньо пов'язаний із відсутністю чітко сформованого вектору продовження медичної реформи в Україні. Про це говорять і фахівці у галузі права, і медичні працівники, і політики, а масові протестні заходи, що проводяться лікарями і середнім медичним персоналом, яскраво

свідчать про занепад вітчизняної сфери охорони здоров'я.

Що стосується недоліків національного законодавства, найбільшим з них можна вважати відсутність узгодженості між окремими законодавчими і підзаконними актами щодо порядку дії, обсягу і механізму впровадження обмежувальних заходів, спрямованих на протидію небезпечним захворюванням, до яких належить і COVID-19. Прикладом може слугувати видання Кабінетом Міністрів України постанови «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» [1], окремі з положень якої суперечать Конституції України.

Законодавчі прогалини мають безпосередній зв'язок із організацією роботи державних інституцій. Так, ще у 2017 році в Україні було ліквідовано центральний орган виконавчої влади, що безпосередньо відповідав за санітарно-епідеміологічне благополуччя населення – Державну санітарно-епідеміологічну службу! [2]. Реформа медичної освіти зробила ставку на підготовку сімейних лікарів, тоді як епідеміологів у державі практично не лишилося.

Організація роботи суб'єктів протидії поширенню COVID-19 в Україні та забезпечення карантину також викликає певні питання. Зокрема, у відповідь на численні зауваження щодо законодавчого визначення «громадського місця», у контексті заборони перебування в таких місцях без засобів індивідуального захисту, замість внесення змін і доповнень до чинного визначення цього поняття Верховною Радою України (Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення»), Міністерством охорони здоров'я України було запропоноване власне тлумачення того, що слід вважати громадським місцем. У свою чергу, на

офіційному сайті Міністерства юстиції України, у вкладці «Правове регулювання відносин у сфері захисту населення від інфекційних хвороб», громадян вказано, що: «Право кожного громадянина на охорону здоров'я та медичну допомогу встановлено статтею 46 Конституції України» [3]. Звернімо увагу, що мова має йти про статтю 49 Конституції України і якщо це просто друкарська помилка, навіть вона є неприпустима на офіційному ресурсі державного органу, особливо коли йдеться про Конституцію.

Переходячи до діяльності Національної поліції України, як суб'єкта забезпечення карантину, варто вказати на наступні проблемні напрямки: правові, внутрішні організаційні та зовнішні організаційні.

Так, аналіз Закону України «Про Національну поліцію» дозволяє зробити висновок про те, що до обов'язків поліцейського (стаття 18) забезпечення карантинних заходів, у випадку його запровадження, не входить. В свою чергу, до основних повноважень поліції (стаття 23) віднесено лише сприяння у забезпеченні відповідно до закону правового режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації у разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості (п. 24) [4]. Тут виникає питання, адже в Україні було введено режим надзвичайної ситуації та оголошено карантин на всій території України, що не є тотожним правовому режимові надзвичайного стану.

Що стосується внутрішньої організації забезпечення поліцією заходів карантину, цільові інструктажі за участю кваліфікованих медичних працівників (інфекціоністів) з поліцейськими не проводились. Більш того, належність до контактних категорій осіб, що потребувала переходу на самоізоляцію, не всюди і не завжди мала місце в діяльності співробітників територіальних підрозділів.

Що стосується зовнішнього напрямку діяльності, а саме забезпечення карантину, як комплексу адміністративних та медико-санітарних заходів, то поліцією активно реалізовувалися правозастосовчі повноваження, зокрема, щодо фіксації порушень норми статті 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» [5]. Але, з іншого боку, велика кількість складених поліцейськими протоколів стала прямо пропорційною кількості закритих справ та повернутих на доопрацювання матеріалів. Останнє також може свідчити про проблеми із адміністративно-юрисдикційною діяльністю поліції в цьому напрямку.

Наостанок, слід звернути увагу на те, що ситуація із COVID-19 в Україні не є першою та останньою. У світі існує багато захворювань, що несуть істотну загрозу для громадського здоров'я. Досвід, який отримала і продовжує отримувати Україна у зв'язку із протидією поширенню COVID-19 не має бути змарнований, а жертви цієї хвороби – забуті. Поточна ситуація дає нам чітке уявлення про те, що потрібно оптимізувати в системі поліції. На нашу думку, найбільш правильною буде організація роботи за двома напрямками: правовим та організаційним. Щодо першого, то Закон України «Про Національну поліцію» потребує змін і доповнень у частині повноважень поліції та обов'язків поліцейського. Щодо другого, службова підготовка поліцейських має включати відпрацювання кейсів щодо участі поліції у заходах протидії різноманітним небезпечним захворюванням (туберкульоз, ВІЛ-СНІД, гепатит, чума, COVID-19, тиф тощо). Також має бути розглянута доцільність створення медичних підрозділів поліції за прикладом окремих зарубіжних держав.

Література

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету

Міністрів України від 11.03.2020 № 211. Урядовий кур'єр від 12.03.2020. № 47.

2. Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. Урядовий кур'єр від 25.05.2017. № 95.

3. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_24798. (дата звернення 06.06.2020).

4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Урядовий кур'єр від 12.08.2015. № 146.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення 06.06.2020).

Бочковий Олексій Васильович,
завідувач навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, старший дослідник

ВПЛИВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНФОРМАЦІОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Швидкість та частота, з якою створюються нові правоохоронні підрозділи не дозволяють інколи вчасно корегувати чинне законодавство. Та чи сприяє це ефективності правоохоронної діяльності – важко сказати. Разом з тим, дослідження міжнародного досвіду протидії правопорушенням показує, що ефективність такої діяльності залежить як від правоохоронних органів так і від самого суспільства.

При цьому, доля суспільного впливу більша, ніж діяльність державних структур.

Якщо проаналізувати співвідношення кількості поліцейських в державі та рівня злочинності, то лідером по кількості поліцейських є Росія, у якій 564,6 поліцейських на 100 тис. населення, при цьому Росія й у лідерах по кількості убивств на 100 тис. населення – 9,7, більше тільки у Мексиці – 27. Україна ж, з 384,4 поліцейськими на 100 тис. населення має 4,3 убивства. У той же час, багато країн з подібною кількістю поліцейських (Болгарія – 398, Ізраїль – 372, Бельгія – 370 й інші) мають в рази меншу кількість убивств. Для порівняння, у Японії на 100 тисяч населення вчиняється всього 2 грабежі, показник розкриття злочинів у 2-3 рази вищий, ніж у всіх перерахованих державах. Наприклад, відсоток розкриття убивств – 96-97, що є найвищим у світі. Дослідники відмічають, що ефективність японської поліції пояснюється високою пильністю населення й активним співробітництвом з нею [3].

Наведені данні вказують на нагальну потребу концептуального перегляду діяльності правоохоронних структур щодо формування у свідомості населення активної громадянської позиції підкріпленої довірою до самих правоохоронців. Адже громадянський вплив на «вуличну злочинність», яка й формує відчуття захищеності у пересічного громадянина та впливає на оцінку діяльності поліції, є найбільш ефективним в плані інформаційного забезпечення правоохоронців. У більшості випадків, встановити осіб, які вчиняють грабежі та розбої вдається «гарячими слідами» на підставі даних, які надали небайдужі громадяни.

Проте, бажання та готовність громадян співпрацювати з правоохоронними органами та надавати інформацію про злочинні прояви не вказують про активну громадянську позицію більшості населення, дотримуючись концепції «моя хата з краю». У більшості населення недостатньо мотивації надавати

інформаційну допомогу правоохоронним органам, що позначилось й на ефективності діяльності останніх у сторону її зменшення.

Вищевказане потребує комплексних та багатокрокових заходів, які мають бути направлені на досягнення двох основних цілей:

- 1) формування рівня довіри до правоохоронних органів достатнього для виникнення бажання з ними співпрацювати й вірити в ефективність такої співпраці;
- 2) закласти усвідомлення взаємозалежності між допомогою у виявленні будь-якого порушення закону та власною безпекою.

Одним з перших кроків для досягнення вказаних цілей може слугувати перехід інформаційного співробітництва з населенням на ринкові відносини, товаром в яких виступає інформація. Такий підхід вже давно успішно застосовується у багатьох країнах світу й розпочинає застосовуватись в Україні.

Проте, з нашої точки зору, не достатньо уваги приділяється соціально-культурному чиннику, який впливає на ефективність інформаційного співробітництва правоохоронців з населенням, одним з проявів якого є мотивація осіб щодо активної участі у викритті протиправної діяльності та й взагалі антигромадської поведінки. У даному контексті згадується позиція І.П. Козаченка, яка була висловлена ще на початку 90-х: «Ми ще не в повній мірі усвідомлюємо, що інформація – це «товар», за який треба платити. І платити хороші гроші» [2, С. 15].

Стало очевидним, що на пострадянському просторі, на відміну від країн зі стійкою ринковою економікою, у стратегії протидії злочинності недостатньо враховується потенціал такого високоефективного фактору, як матеріальна зацікавленість громадян у досягненні соціально значимих результатів.

У багатьох країнах закономірна ситуація, коли інформатор сам називає ціну за надані відомості і

оперативний апарат, «купуючи» інформацію, знаходить такі можливості. Більш того, якщо джерело інформації погоджується виступити в суді як свідок обвинувачення, така особа отримує до 30% від суми вилученого [1, С. 164-170].

Якщо ми хочемо домогтися прояву активності населення в боротьбі зі злочинністю, поряд з ідеологічною роботою, доцільно в повній мірі реалізувати принцип «Хочеш щось мати – плати». Держава зобов'язана матеріально заохочувати ініціативу громадян.

Враховуючи значні інформаційні можливості негласного співробітництва ми цілком приєднуємося до пропозицій науковців щодо найбільш швидкого переосмислення традиційних поглядів на роль активної громадянської позиції будь-якого громадянина як дієвого та результативного інструмента в руках правоохоронця для отримання інформації з метою забезпечення публічного порядку.

Література:

1. Бочковий О.В. Використання механізмів ринку в протидії злочинності / О.В. Бочковий, Б.Г. Розовський // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2016. № 4. С. 164-170.

2. Козаченко И. П. Квалифицированный агентурный аппарат – залог успешного предупреждения и раскрытия преступлений // Бюллетень по обмену опытом работы : научно-практическое издание МВД Украины. 1994. № 113/114. С. 15.

3. Численность полиции vs статистика убийств - РИА Новости. URL: <https://ria.ru/infografika/20140117/989771734.html> (дата звернення 10.08.2019).

Покайчук Віталій Ярославович

завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНО- ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ СКЛАДУ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Проблематика забезпечення національної безпеки належать до найважливіших, найскладніших багатоаспектних та інтегральних явищ суспільного і політичного життя. Теорія національної безпеки – це метанаука, яка поєднує прикладні аспекти соціальних, військових, гуманітарних, технічних, психологічних, біологічних та інших наук з метою дослідження сутності, змісту, методів, форм і засобів забезпечення безпеки особистості та соціальних спільнот різних рівнів. Тому під час вивчення національної безпеки використовують чимало категорій, зокрема такі: безпека, національна безпека, національні інтереси, об'єкти національної безпеки, суб'єкти національної безпеки, чинники забезпечення безпеки, загрози, небезпека, система забезпечення національної безпеки, принципи національної безпеки, функції національної безпеки тощо.

Заплановані в 2014 році реформи у сфері національної безпеки реалізовані лише частково. Базовий Закон «Про національну безпеку України» було ухвалено тільки в 2018 році. Попереду – створення цілісної системи нормативно-правових актів, програм та планів розвитку системи забезпечення національної безпеки, практичне реформування сектору безпеки і оборони, переведення його на принципи, стандарти і процедури, поширені в країнах ЄС та НАТО, для набуття членства в НАТО.

Зазначеним нормативно-правовим актом національну безпеку України визначено як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [1, п. 9 ч. 1 ст. 1].

Таким чином аналіз ключових норм Закону України «Про національну безпеку України» дає привід констатувати зміну підходу до формування ключових нормативно-правових актів, який базується на зміні вектору формування загроз національній безпеці та національних інтересів. Як зазначає О. Глазов [5, с. 44] представниками цього напрямку є ряд українських, російських та західних науковців: А. Бетлер, В. Богданович, О. Бодрук, С. Браун, О. Данільян, О. Дзьобань, М. Каплан, Г. Моргентау, М. Панов, С. Хоффман та ін., що обґрунтовуючи зазначений підхід в розумінні сутності національної безпеки акцентують увагу на розширення змісту поняття «національна безпека»: якщо раніше забезпечення національної безпеки розглядалось у контексті захисту інтересів насамперед держави, то в сучасних дослідженнях увага звертається на захист інтересів особи (громадянина) та суспільства [2, с. 47]. Ми підтримуємо думку О.Глазова у тому, що такий підхід відповідає сучасним вимогам, оскільки, як свідчить історичний досвід, зосередження уваги виключно на інтересах держави, розвитку її економічного та військового потенціалу та підпорядкування цим цілям інтересів окремих особистостей, виникненню внутрішньодержавних конфліктів, у кінцевому результаті, призводить до дезінтеграційних процесів [3, с. 44].

Одним із ключових елементів, що знайшов відображення у Законі України «Про національну безпеку України», стало нормативне врегулювання на законодавчому рівні визначення сектору безпеки і оборони України, який складається з чотирьох

взаємопов'язаних складових: сили безпеки; сили оборони; оборонно-промисловий комплекс; громадяни та громадські об'єднання, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки [1, ч. 1 ст. 12].

Сектор безпеки і оборони це – система органів державної влади, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, сил цивільного захисту, оборонно-промислового комплексу України, діяльність яких перебуває під демократичним цивільним контролем і відповідно до Конституції та законів України за функціональним призначенням спрямована на захист національних інтересів України від загроз, а також громадяни та громадські об'єднання, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки України [1, п. 16 ч. 1 ст. 1].

В свою чергу вичерпний перелік системи суб'єктів забезпечення національної безпеки надає можливість реального демократичного цивільного контролю за функціонуванням сектору безпеки і оборони та застосуванням сили, дотриманням з їх боку принципів верховенство права, підзвітності, законності та прозорості.

Отож одним із ключових складових сектору безпеки і оборони України є сили безпеки – правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України.

Головною відмінною рисою сил безпеки від сил оборони, на нашу думку, є функціональне призначення – забезпечення національної безпеки України.

Законодавче визначення «сил безпеки» спонукає, як мінімум, до початку наукового пошуку щодо уточнення

паспорту спеціальності 21.07.05 – службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку та внесення змін та доповнень до Переліку наукових спеціальностей [4]

Слід зазначити, що хоча законодавець і поділяє сектор безпеки і оборони України на чотири взаємопов'язані складові [2, ч. 1 ст. 12] тим не менш склад сектору безпеки і оборони наводить перерахунком суб'єктів без приналежності до жодної з чотирьох складових [2, ч. 2 ст. 12].

На нашу думку до складу сил безпеки, в залежності від функціонально призначення, слід віднести:

1. Міністерство внутрішніх справ. Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України спрямовується і координується діяльність:

- Національної поліції України;
- Національної гвардії України (у мирний час Національна гвардія України входить до складу сил безпеки і виконує правоохоронні функції, а також розвиває спроможності, необхідні для виконання завдань у складі сил оборони, із введенням воєнного стану приводиться в готовність до виконання завдань за призначенням в умовах дії правового режиму воєнного стану, входить до сил оборони);

- Державної прикордонної служби України;
- Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

- Державної міграційної служби України.

2. Служба безпеки України.

3. Розвідувальні органи України.

4. Управління державної охорони України.

5. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України .

6. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України.

Проблематика забезпечення національної безпеки належать до найважливіших, найскладніших багатоаспектних та інтегральних явищ суспільного і

політичного життя. Теорія національної безпеки – це метанаука, яка поєднує прикладні аспекти соціальних, військових, гуманітарних, технічних, психологічних, біологічних та інших наук з метою дослідження сутності, змісту, методів, форм і засобів забезпечення безпеки особистості та соціальних спільнот різних рівнів. Тому під час вивчення національної безпеки використовують чимало категорій, зокрема такі: безпека, національна безпека, національні інтереси, об'єкти національної безпеки, суб'єкти національної безпеки, чинники забезпечення безпеки, загрози, небезпека, система забезпечення національної безпеки, принципи національної безпеки, функції національної безпеки тощо.

Аналіз ключових норм Закону України «Про національну безпеку України» дає привід констатувати зміну підходу до формування ключових нормативно-правових актів, який базується на зміні вектору формування загроз національній безпеці та національних інтересів. Такий підхід відповідає сучасним вимогам, оскільки, як свідчить історичний досвід, зосередження уваги виключно на інтересах держави, розвитку її економічного та військового потенціалу та підпорядкування цим цілям інтересів окремих особистостей, виникненню внутрішньодержавних конфліктів, у кінцевому результаті, призводить до дезінтеграційних процесів.

Хоча законодавець і поділяє сектор безпеки і оборони України на чотири взаємопов'язані складові тим не менш склад сектору безпеки і оборони наводить перерахунком суб'єктів без приналежності до жодної з чотирьох складових.

До складу сил безпеки, в залежності від функціонально призначення, слід віднести: Міністерство внутрішніх справ, Службу безпеки України, розвідувальні органи, Управління державної охорони України, Державна служба спеціального зв'язку та

захисту інформації України та Військову службу правопорядку.

Законодавче визначення «сил безпеки» спонукає, як мінімум, до початку наукового пошуку щодо уточнення паспорту спеціальності 21.07.05 – службово-бойова діяльність сил охорони правопорядку та внесення змін та доповнень до Переліку наукових спеціальностей.

Література:

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

2. Про внесення змін і доповнень до Переліку спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: наказ Вищої атестаційної комісії України від 14.02.2006 № 73 Зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 березня 2006 р. за № 236/12110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0236-06>

3. Глазов О.В. Національна безпека: сутність, ознаки, концепція та геополітичні чинники/ О.В. Глазов // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер.: Політологія. - 2011. - Т. 155, Вип. 143. - С. 42-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2011_155_143_10

4. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей: наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 № 1057 Зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2011 р. за № 1133/19871 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11>

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ В ПРЕВЕНТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Однією із ключових особливостей Закону України «Про Національну поліцію» стало закріплення пріоритету превентивного характеру діяльності Національної поліції. Відповідно до ст. 2 цього Закону України, більшість завдань поліції пов'язані із виконанням превентивної функції, а саме 1) забезпечення публічної безпеки і порядку; 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; 3) протидії злочинності; 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [7].

Превентивна діяльність здійснюється поліцейськими в процесі профілактики та запобігання вчиненню правопорушень, в ході реалізації профілактичного контролю стосовно додержанням вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо дітей, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, організації роботи дозвільної системи, запобігання та припинення насильства в сім'ї тощо. Перелік превентивних заходів поліції на цьому не обмежується, він є доволі невичерпним та необмеженим. Важливу роль при реалізації превентивних заходів працівниками поліції відіграє їх якісне інформаційне забезпечення.

Досить ґрунтовно зміст та особливості превентивних заходів визначаються у наукових працях таких дослідників Бандурка О.М., Безпалова О.І., Джафарова О.І., Матвійчук В.К., Хар І.О. та інші. Всі вони сходяться на тому, що превентивні заходи, насамперед, сприяють взаємодії Національної поліції з іншими суб'єктами через обмін інформацією.

Наприклад, такий превентивний захід як опитування особи – це засіб спілкування поліцейського з громадянином, під час якого працівником поліції досягається мета, щодо отримання інформації від особи, що опитується, про скоєнні кримінальні та адміністративні правопорушення або такі, що мають бути вчинені, про осіб причетних до їх вчинення та про інші події, що мають значення для підтримання публічного порядку і громадської безпеки або такі, що належать до сфери діяльності поліцейських служб. При цьому, надання особою інформації є добровільним. Особа може відмовитися від надання інформації [1, с.15; 3, с. 60]. І тоді працівникам поліції необхідно звертатись до електронних джерел інформації.

Лакійчук Я.О. наголошує на тому, що превенція включає в себе реалізацію дій інформаційно-аналітичного характеру. Вони притаманні окремій частині роботи Національної поліції, через що їх можна розглядати як окремий вид превентивних заходів. Зокрема, інформаційно-аналітичні заходи передбачають: 1) формування баз (банків) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України; 2) використання баз (банків) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади; 3) здійснення інформаційно-пошукової та інформаційно-аналітичної роботи; 4) здійснення інформаційної взаємодії з іншими органами державної влади України, органами правопорядку іноземних держав та міжнародними організаціями. До того ж, поліція може створювати власні бази даних,

необхідні для забезпечення щоденної діяльності органів (закладів, установ) поліції у сфері трудових, фінансових, управлінських відносин, відносин документообігу, а також міжвідомчі інформаційно-аналітичні системи, необхідні для виконання покладених на неї повноважень [6; 3, с. 71-72].

Поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності формує бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ – багатофункціональна інтегрована автоматизована система, що безпосередньо забезпечує реалізацію функцій її суб'єктів, інформаційну підтримку та супроводження їх діяльності і становить сукупність взаємозв'язаних функціональних підсистем, програмно-інформаційних комплексів, програмно-технічних та технічних засобів телекомунікації, які забезпечують логічне поєднання визначених інформаційних ресурсів, обробку та захист інформації, внутрішню та зовнішню інформаційну взаємодію. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України включає: Єдиний державний реєстр транспортних засобів, Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху та інші. Функціональними підсистемами єдиної інформаційної системи МВС є: національна система біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства; Інформаційний портал Національної поліції України; Єдиний державний реєстр транспортних засобів; Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху; система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі; система екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112; інтегрована міжвідомча інформаційно-

телекомунікаційна система щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон; інформаційно-телекомунікаційна система прикордонного контролю «Гарт-1»; інші системи, реєстри та бази (банки) даних, створені суб'єктами єдиної інформаційної системи МВС в межах реалізації владних повноважень. Суб'єктами єдиної інформаційної системи МВС є апарат МВС та його територіальні органи з надання сервісних послуг МВС, Національна гвардія, заклади, установи і підприємства, що належать до сфери управління МВС, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, інші державні органи, які обробляють інформацію в єдиній інформаційній системі МВС для реалізації своїх повноважень. МВС здійснює організаційне забезпечення функціонування єдиної інформаційної системи МВС, а також визначає права і обов'язки персоналу служби та адміністратора єдиної інформаційної системи МВС.[5].

Водночас, працівникам поліції під час здійснення превентивної діяльності слід пам'ятати про можливості використання баз даних інших державних органів. Загалом, на сьогодні в Україні налічується понад 135 державних реєстрів, які знаходяться у власності більш ніж 40 державних органів влади.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» передбачено запровадження системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів відповідно до вимог ЄС [2]. Цей документ передбачає функціонування Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів, до якого вже включені такі пріоритетні державні електронні інформаційні ресурси: Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, Державний реєстр речових

прав на нерухоме майно, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Єдиний реєстр довіреностей, Державний реєстр обтяжень рухомого майна, Державний земельний кадастр, Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр фізичних осіб - платників податків, Реєстр платників податку на додану вартість, Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги, Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ, Єдиний державний реєстр Міністерства внутрішніх справ стосовно зареєстрованих транспортних засобів та їх власників, Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, Державний реєстр виборців, Єдиний державний реєстр судових рішень, Єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів, Єдиний реєстр об'єктів державної власності, Електронна система охорони здоров'я, Єдина державна електронна база з питань освіти [4].

Вітчизняне законодавство України передбачає функціонування ще таких реєстрів як : Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів, Єдиний реєстр нотаріусів, Реєстр спеціальних бланків документів інформаційної системи Міністерства юстиції України, Спадковий реєстр, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення, Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, Єдиний реєстр арбітражних керуючих, Реєстр методик проведення судових експертиз, Державний реєстр атестованих судових експертів, Єдиний державний реєстр

нормативно-правових актів, Електронний реєстр апостилів, Єдиний реєстр заборон відчуження об'єктів нерухомого майна; Реєстр прав власності на нерухоме майно, Державний реєстр іпотек, Реєстр неприбуткових установ та організацій, Державний реєстр друкованих ЗМІ та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, Єдиного державного реєстру про державну реєстрацію створення юридичної особи та її відокремленого підрозділу, відокремленого підрозділу іноземної неурядової організації, представництва, філії іноземної благодійної організації та інші реєстри.

Усі реєстри створені для накопичення, систематизації та полегшення використання відповідної інформації для задоволення інформаційних потреб органів публічної адміністрації, суспільства та громадян. Використовуючи доступні державні електронні інформаційні ресурси працівники поліції значно підвищують оперативність, якість та ефективність своєї превентивної діяльності.

Література:

1. Адміністративна діяльність Національної поліції: Навч. посібник / Кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., засл. юрист України В.А. Глуховець. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр.. справ, 2017. 248 с.

2. Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 357. Урядовий кур'єр від 30.05.2018 — № 100

3. Лакійчук Я.О. Адміністративно-правове забезпечення превентивної діяльності поліції. *Дис. на здобут. наук. ступ.* канд. юрид. наук за спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Київ. 2019. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/14708/1/dis_Lakiichuk_ya.pdf

4. Положення про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 року №606. Урядовий кур'єр від 14.09.2016. № 172

5. Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. Урядовий кур'єр. 2018. № 235.

6. Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова від 28.10.2015 №877. Офіційний вісник України. 2015. №89. ст.2971.

7. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Казначєєв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ ДІТЬМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Реалізація превентивної діяльності Національної поліції щодо запобігання правопорушень, вчинюваних дітьми відбувається за допомогою широкого комплексу форм та методів такої діяльності.

Працівники підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України є представниками органів державної влади, тому їх рішення, в тому числі щодо застосування превентивних заходів відносно дітей, є

обов'язковими до виконання (наприклад, обмеження, пов'язані із профілактичним обліком дітей).

Організаційна складова діяльності працівників підрозділів превентивної діяльності Національної поліції полягає у організації та проведенні заходів загальної та індивідуальної профілактики з дітьми, застосуванні поліцейських заходів до дітей. Від професійної організації таких заходів залежить ефективність їх виконання, тобто недопущення вчинення дітьми правопорушень.

Підзаконний характер адміністративної діяльності Національної поліції України щодо запобігання вчинення дітьми правопорушень полягає у тому, що всі дії працівників ювенальної превенції по застосуванню адміністративно-запобіжних заходів щодо дітей чітко регламентовані чинними нормативно-правовими актами: Конституцією України, міжнародними документами, ратифікованими Україною, законами України (зокрема, Законом України «Про Національну поліцію»), іншими актами Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, а також відомчими нормативно-правовими актами. (МВС України, Національної поліції України). Порушення вимог законодавства тягне за собою притягнення винних осіб до відповідальності (кримінальної, адміністративної, дисциплінарної, цивільно-правової).

Основними особливостями превентивної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції є:

- 1) специфічний об'єкт діяльності – дитина;
- 2) спеціальний суб'єкт такої діяльності – підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України;
- 3) поєднання соціально-реабілітаційної та правоохоронної функцій;
- 4) пріоритет профілактичної роботи над іншими видами діяльності підрозділів ювенальної превенції [1];

Під час проведення профілактичної роботи щодо запобігання вчиненню дітьми правопорушень необхідно

мати на увазі як дітей в цілому, до яких застосовуються заходи загальної профілактики, так і «дітей, які перебувають у конфлікті з законом» та «дітей, які перебувають у контакті з законом». «Дитина у конфлікті з законом» – це дитина, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні дій, за які передбачена кримінальна або адміністративна відповідальність для дітей відповідного віку або дорослих осіб. «Дитина у контакті з законом» – це дитина, яка в силу різних обставин, що стосуються її життя (розлучення батьків, усиновлення, міграція, насильство в сім'ї, тощо) вступає в контакт з системою правосуддя в тій чи іншій формі [1].

Враховуючи специфічний об'єкт превентивної діяльності Національної поліції щодо запобігання вчинення правопорушень дітьми, а саме дитину, під час такої діяльності слід враховувати вікові особливості, особливості психічного стану дитини, і відповідним чином обирати способи та прийоми спілкування з нею.

Така обставина вимагає від ювенальних поліцейських додаткових знань, умінь та навичок спілкування з дітьми різного віку, які опинилися у складних життєвих обставинах. Крім того, з метою якісного виконання покладених обов'язків поліцейські підрозділів ювенальної превенції потребують знань щодо способу життя, інтересів, кола, соціальних зв'язків та прийомів спілкування дітей у тому числі і в соціальних мережах, тощо. Тобто, обставин, що можуть впливати на поведінку дитини, яка опинилася або може опинитися у складних життєвих обставинах.

Особливістю діяльності поліцейського підрозділів ювенальної превенції також є наявність знань щодо застосування вітчизняного законодавства, відносно дитини, яке гарантує дотримання прав, свобод та інтересів дитини відповідно до міжнародних стандартів. Слід враховувати, що законодавство що застосовується відносно дітей має деякі відмінності від законодавства, що застосовується до повнолітніх осіб.

Наприклад, деякі заходи, такі як: опитування дітей відбувається тільки за участю батьків (одного з них), іншого законного представника або педагога (ст. 33 Закону України «Про Національну поліцію» [2]), а допит - у присутності законного представника, педагога або психолога, а за необхідності - лікаря (ст. 226 Кримінального процесуального кодексу [3]).

Також, згідно з вимогами ст. 43 Закону України «Про Національну поліцію» [2] «Порядок застосування поліцейського примусу» заборонено застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї до малолітніх осіб, крім випадків учинення ними збройного чи групового нападу, учинення збройного опору поліцейському, що загрожує життю і здоров'ю інших осіб або поліцейських, якщо відбити такий напад або опір іншими способами і засобами неможливо.

Працівники ювенальної превенції підрозділів Національної поліції, крім фахової юридичної освіти також повинні мати і педагогічну підготовку [4]. Тому вважаємо про необхідність введення додаткових професійно-кваліфікаційних вимог до посади ювенального поліцейського, серед яких може бути наявність педагогічної або психологічної освіти ювенального поліцейського, що дасть можливість більш професійно виконувати службові завдання під час проведення превентивної діяльності щодо запобігання вчинення правопорушень дітьми.

Література:

1. Зеленський Є.С. Кравченко І.С. Адміністративна діяльність Національної поліції щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми: монографія. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2019. 154 с.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VII. Голос України. 2015. № 141-142.

3. Кримінально-процесуальний кодекс від 13.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 06.06.2020)

4. Штыкова Н. Н. Ювенальная юстиция в США, Англии и России XIX – XX века (историко-правовой анализ) : автореф. дис. на соискание ученой степ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства ; История политических и правовых учений». Н. Новгород, 2001.

Кононець Віта Петрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

Всебічна охорона та захист дітей є одним із пріоритетних завдань правової політики держави, оскільки діти є найбільш незахищеними та вразливими. Охорона прав дитини, яка потрапила в систему адміністративно-правових, кримінально-правових та кримінально-процесуальних відносин «становила у минулому і становить у теперішньому часі підвищений інтерес суспільства, оскільки у своїй сутності стосувалася проблеми забезпечення генофонду, виховання здорового покоління.

Стаття 39 Конвенції ООН «Про права дитини» встановлює, що «держави-учасниці вживають всіх необхідних заходів для сприяння фізичному та психологічному відновленню та соціальній інтеграції дитини, яка є жертвою будь-яких видів нехтування, експлуатації чи зловживань, катувань чи будь-яких

жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поведінки, покарання чи збройних конфліктів.

«Права на захист у важких ситуаціях під час процесу відправлення правосуддя» керівних принципів ООН, що стосуються правосуддя з питань, пов'язаних із участю дітей-жертв та свідків злочинів, передбачає, що фахівцям слід вживати заходів щодо запобігання виникненню важких ситуацій в процесі розшуку, розслідування і переслідування для забезпечення дотримання найкращих інтересів дітей – жертв та свідків злочинів і поваги до їх гідності.

Законодавство України що визначає сферу захисту прав дитини передбачає ряд нормативно-правових актів, і задекларовано необхідністю вдосконалення механізмів забезпечення прав дітей що визначено «Національною стратегією реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року» затверджене розпорядженням КМУ № 1027-р від 18.12.2018 року. Стратегією визначено, що серйозним недоліком у роботі органів, служб і закладів відповідальних за проведення профілактичної і соціально-виховної роботи, надання соціальних та освітніх послуг, є відсутність дієвих програм профілактики, корекційних програм, надання послуг дітям та їх сім'ям.

Таким чином у разі проявів насильства, або ж посягань щодо дитини, повинен негайно включатися механізм протидії та захисту з боку суб'єктів які уповноважені державою функціями захисту прав дітей.

На сьогодні визначений такий вид насильства щодо дітей як булінг, прояви якого були завжди в різних соціальних відносинах серед дітей, у відносинах дорослих з дитиною.

Порядок реагування на випадки булінгу визначено Наказом МОН № 1646 від 28.12.2019 «Деякі питання реагування на випадки булінгу та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», План заходів, спрямованих на запобігання та протидії булінгу Наказ

МОН від 26.02.2020 № 293, спрямований на упорядкування міжвідомчої координації дій суб'єктів реагування на території виявленого правопорушення, ст. 173-4 КУПАП «Булінг (цькування) учасника освітнього процесу»

Варто наголосити, що повідомлення про випадок булінгу здійснюється відповідно до ЗУ «Про освіту», ЗУ «Про звернення громадян», ЗУ «Про Національну поліцію».

Таким чином, повідомлення у закладі освіти фіксується у письмовій формі та реєструється відповідно до вимог діловодства, та невідкладно у строк 1 доби керівник закладу освіти повідомляє Орган Національної поліції (за допомогою лінії 102), та одного з батьків що стала стороною булінгу.

Підрозділ ювенальної превенції перевіряють факт булінгу по факту заяви. При підтвердженні складається протокол за ст. 173-4 КУПАП (хочу зауважити, що відповідно до ч.5 ст 173-4 КУПАП – передбачено відповідальність, у разі не повідомлення уповноваженим підрозділам Національної поліції про випадки булінгу)

Незалежно від перевірки інформації, керівник закладу освіти та комісія з розгляду випадків булінгу здійснюють реагування, оскільки до складу комісії з розгляду випадків булінгу, входять працівники ювенальної превенції, працівники з управління захисту дітей та управління освіти на місцях. Комісія вирішує чи мав місце булінг. Однак сторона постраждалої дитини, може одразу звернутися до органів Національної поліції України без отримання результату висновку комісії закладу освіти.

Якщо є питання, чи хтось потребує підтримки чи поради з питань протидії булінгу, можна звернутись за консультацією на Національну дитячу гарячу лінію: 116 111 (з мобільного) або 0800 500 225 (зі стаціонарних телефонів). Керівник закладу освіти, повинен забезпечити психологічну підтримку усім учасникам

(школярам, що залучені до встановлення факту булінгу, у школі де вони навчаються).

- За потреби надається медична допомога
 - Повідомляється службу у справах дітей, з метою соціального захисту та вжиття заходів для усунення факту
 - Не пізніше 3 робочих днів скликається засідання комісії з розгляду випадків булінгу, для реагування за заявою. До засідання комісії, за згодою залучаються батьки та інші учасники, для неупередженого вирішення та з'ясування всіх обставин.
 - Проведення засідання обов'язково фіксується протоколом засідання комісії закладу освіти, фіксація проявів булінгу дуже важлива для встановлення складу правопорушення, його повторності і протиправності дій.
- Органи Національної поліції при надходженні повідомлення про булінг (цькування)здійснюють наступне реагування.

1. Приймають та реєструють заяву відповідно до вимог наказу МВС № 100
2. Після повідомлення факту вчинення булінгу, працівники поліції здійснюють виїзд до закладу освіти, для встановлення факту протиправних посягань.
3. Проводиться опитування усіх учасників та свідків цькування: неповнолітнього (в присутності батьків, психолога, а також лікаря); дітей в класі; викладачів (обов'язково класного керівника) і т.д.
4. Інтерв'ювання неповнолітнього з психологом і винесення висновку, в якому буде відображено психологічний стан неповнолітнього, а також направлення до психіатра (бажано проводити в спеціальних «Кризових кімнатах дружніх до дитини»)
5. Протягом доби повідомити службу у справах дітей.
6. Залучення мобільної бригади соціально-психологічної допомоги, за необхідністю.
7. Повідомлення в центр вторинної правової допомоги.

8. Постановка на профілактичний облік неповнолітніх, які вчиняли булінг, згідно з Наказом МВС № 1044(однак наказом визначені підстави взяття на профілактичний облік дітей які самовільно залишали сімю два і більше разів, які впродовж року два і більше разів були притягнуті до адміністративної відповідальності, тобто щодо них повинні бути складені протоколи та винесені постанови суду з застосуванням заходів виховного впливу).

До суду по факту булінгу направляється адміністративний матеріал, з наступними процесуальними документами:

- Рапорт про надходження до поліції повідомлення щодо вчинення булінгу.

- Заява батьків (постраждалої особи) до поліції, про притягнення до відповідальності особи по факту булінгу.

- Пояснення осіб, викладачів, дітей.

- Довідка щодо тілесних ушкоджень (у випадках фізичного насильства) .

- Характеристика осіб (дітей).

- Повідомлення директора школи.

- Протокол про адміністративне правопорушення за ст. 173-4 КУпАП.

Матеріали адміністративної справи направляються до суду для розгляду в порядку ст. 221 КУпАП.

Тож, основною метою проведення розслідування є проведення опитування неповнолітніх для встановлення достовірності факту проявів булінгу чи інших насильницьких посягань, тому опитування доцільно проводити у спеціальних кімнатах для опитування, що не травмує психо-емоційне становище неповнолітнього, та забезпечує права і законні інтереси дітей.

Вищезазначене зумовлює той факт, що однією з основних, специфічних та найскладніших видів діяльності органів Національної поліції є повне й швидке виявлення, попередження і документування правопорушень, що вчиняються відносно дітей та

викриття винних, з метою попередження психологічних травм дитини.

Слід враховувати, що опитування та допит дітей потребує ретельної та ґрунтовної підготовки, яка дозволить не лише отримати необхідні свідчення для з'ясування обставин справи, але й зменшити психологічне травмування дитини.

Необхідно завчасно з'ясувати вікові та індивідуально-типологічні особливості дитини, соціальну ситуацію її розвитку, визначитися щодо участі в процесі законних представників дитини. Слід відзначити, що найсуттєвішими є вік та особливості розвитку дитини. Для цього потрібно за поспілкуватися з батьками, сусідами, іншими людьми місцем проживання дитини (вихователями, медичними та соціальними працівниками), які можуть надати інформацію про сім'ю та стосунки, що в ній склалися, отримати та узагальнити незалежні характеристики, потрібно чітко розуміти, де саме і в чий присутності буде проходити спілкування; з ким і про що буде говорити слідчий.

Прояви насильства щодо дітей, на жаль, мають місце в нашому суспільстві. Тому взаємодія і злагоджена координація зусиль суб'єктів у сфері захисту прав дітей, що покладено на органи Національної поліції, Міністерство соціальної політики, Міністерство освіти і науки, та інші органи, надасть можливість запровадження ефективного механізму спрямованого на підвищення рівня соціального та правового захисту дітей.

Література:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. : [зі змінами, внесеними згідно із Законом України № 2222-IV від 8 грудня 2004 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 58-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41.

3. Спільний Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту та Міністерства внутрішніх справ України від 7 вересня 2009 року № 3131/386 «Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0917-09>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 року №895 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/895-2013-%D0%BF78>.
Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 року №896 «Про затвердження Порядку виявлення сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення соціального супроводу таких сімей (осіб)» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/896-2013-%D0%BF>

5. Спільний Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 19 серпня 2014 року №564/836/945/577 «Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1105-14>

Дрок Ірина Сергіївна,
науковий співробітник
навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ПРОТОКОЛУ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНЕ СТАТТЕЮ 173-4 КУПАП

Наприкінці 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» [1], яким встановлено адміністративну відповідальність за булінг (цькування) учасника освітнього процесу (ст. 173-4 КУПАП) [1; 2].

Судова практика вирішення справ про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173-4 КУПАП, впродовж 2019 року свідчить про необхідність наголосити на особливостях складання протоколів про такі правопорушення, через недоліки яких найчастіше суди приймали рішення про закриття справи у зв'язку з відсутністю складу правопорушення. Також недоліки складання протоколів про такі правопорушення являються підставою для повернення судом справи на доопрацювання до органів Національної поліції. Так, впродовж 2019 року суди України розглянули 316 справ про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173-4 КУПАП, з яких у 123 справах (40% від загальної кількості справ) було винесено рішення про накладення стягнення. Проте 88 справ (28%) суд відправив на доопрацювання до органів Національної поліції, а 84 справи (26%) було закрито за відсутністю складу правопорушення або у зв'язку зі сплавом строку позовної давності [3].

Порядок оформлення в органах Національної поліції України матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 173-4 КУпАП, встановлений наказом МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» від 06.11.2015 № 1376 [7]. Тобто, вимоги до протоколів, які складають поліцейські під час документування правопорушення, передбаченого ст. 173-4 КУпАП, є загальними.

Проте проведений нами аналіз рішень судів України дозволяє виділити наступні особовості складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173-4 КУпАП:

1. Необхідність зазначати в протоколі про адміністративне правопорушення усі об'єктивні ознаки складу адміністративного правопорушення.

Так, однією з таких обов'язкових ознак є систематичність вчинюваного діяння. Тобто в протоколі необхідно вказати про всі факти вчинення булінгу, в який період часу вони відбувалися, з конкретною вказівкою на час кожної події тощо, а не один або один останній.

Наприклад, у справі № 584/1805/19 суддя чітко зазначає: «складений протокол про адміністративне правопорушення не містить відомостей про те, що вчинене неповнолітнім ОСОБА_17 діяння по відношенню до ОСОБА_5 носить систематичний (повторюваний) характер, а також не містить відомостей про те, які саме дії насильницького характеру ОСОБА_17 вчинив по відношенню до ОСОБА_5 (в чому саме виявилось насильство)», постановивши матеріали про адміністративне правопорушення, передбачене ч.3 ст.173-4 КУпАП, відносно ОСОБА_1 повернути до Путивльського відділення поліції Глухівського відділу поліції ГУНП в Сумській області для належного оформлення [4].

2. Необхідність правильної кваліфікації протиправних дій винних осіб.

Відповідно до норм КУпАП у разі вчинення булінгу малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, необхідно кваліфікувати дії за спеціальною нормою ст. 173-4 КУпАП (частина 3 або 4) [2], а не за загальною нормою, передбаченою ст. 184 КУпАП [2], про що прямо вказано в законі. Так, частина 3 ст. 184 КУпАП [2] передбачає адміністративну відповідальність за вчинення неповнолітніми віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років правопорушення, відповідальність за яке передбачено цим Кодексом, крім порушень, передбачених частинами третьою або четвертою ст. 173-4 цього Кодексу [2].

Проте замість того, щоб кваліфікувати дії за ч. 3 або 4 ст. 173-4 КУпАП (Булінг (цькування) учасника освітнього процесу) [2], поліцейські стандартно кваліфікують дії винних осіб за ч. 3 ст. 184 КУпАП (Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей) [2]. Крім того, деякі суди так само неправильно кваліфікують дії батьків, чії діти вчинили булінг.

Наприклад, у справі № 234/2837/19 суд встановив, що 31.01.2019 року о 09:00 годині гр. ОСОБА_1 ухилилась від виконання передбачених ст. 150 СК України обов'язків щодо виховання доньки ОСОБА_2, ІНФОРМАЦІЯ_5, внаслідок чого остання 31.01.2019 року вчинила дії, передбачені ст. 173-4 КУпАП. Таким чином, ОСОБА_1 вчинила адміністративне правопорушення, передбачене ч. 3 ст. 184 КУпАП, та визнав ОСОБА_1 винною у скоєнні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 184 КпАП України [5].

3. Необхідність доповнювати матеріали справи про адміністративне правопорушення доказами: поясненнями свідків, довідками з медичних закладів, фото-, відео- матеріалами, речовими доказами.

Наприклад, у справі № 127/16367/19 суддя прийняв рішення про закриття справи про адміністративне

правопорушення у зв'язку із відсутністю в діях особи складу адміністративного правопорушення. Такого висновку суддя дійшов на підставі того, що зазначивши в протоколі про адміністративне правопорушення про те, що з лютого 2019 року ОСОБА_1 вчинила правопорушення, інспектором не надано жодного доказу, який би це підтверджував. Крім того, у протоколі про адміністративне правопорушення не вказано, які саме дії вчинені ОСОБА_1 відносно учня ОСОБА_2 і чи внаслідок таких дій могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого [6].

Підсумовуючи, хочемо наголосити, що протокол про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-4 КУпАП, складається відповідно до загальних вимог, які висуваються до даного роду документів. Водночас підвищеної уваги від поліцейських потребують моменти, пов'язані із доказуванням вини особи. Для цього в протоколі про адміністративне правопорушення обов'язково необхідно зазначати об'єктивні ознаки складу адміністративного правопорушення, а також долучати весь комплекс доказів у справі для того, щоб вина особи була доведена в суді. Крім того, потребують більшої уваги питання кваліфікації правопорушення, передбаченого ст. 173-4 КУпАП, та відмежування його від суміжного складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 184 КУпАП.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування): Закон України від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

3. Падучак О. Булінг – стоп! Аналіз першого року реалізації Закону щодо протидії булінгу / Олександра Падучак // Юридична газета. – 2020. – № 1 URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/buling-stop-analiz-pershogo-roku-realizaciyi-zakonu-shchodo-protidiyi-bulingu.html>

4. Справа №584/1805/19 URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/86039595>

5. Справа № 234/2837/19 URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79992685>

6. Справа № 127/16367/19 URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84821995>

7. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

Подопригора Олег Леонідович,
старший інспектор з особливих доручень
відділу контролю за обігом зброї у сфері дозвільної
системи УПД ГУНП в Дніпропетровській області

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Складна соціально-економічна ситуація в Україні та військові дії на сході України є основними факторами, які впливають на збільшення кількості зброї на території України. Масштабні незаконні поставки зброї в окуповані райони Донецької і Луганської областей і неконтрольований її рух, складна криміногенна ситуація в східних і південних регіонах України, високий рівень криміналізації протиправної діяльності і одночасно низький рівень економічного розвитку прикордонних

регіонів негативно впливають на сферу обігу зброї в Україні. Так, протягом 2019 року в Україні підрозділами Національної поліції було вилучено майже 1900 одиниць вогнепальної зброї різних систем і модифікацій, з них 81 кулеметів і реактивних систем, а також понад 162 тисячі набоїв, 1934 гранат, 25 мін, 1832 боеприпасів [8].

Резонансні злочини або вирішення суперечок з використанням зброї уже стали звичними для українців на шостому році війни на Донбасі, не дивлячись на те, що офіційно в Україні дозволено мати лише травматичну зброю, вогнепальну мисливську і нагородні пістолети. На сьогодні ведеться активна наукова дискусія щодо того скільки на руках громадян України нелегальної зброї, як її можна вилучити, як запобігти розповсюдженню нелегальної зброї та яких вжити заходів для запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї.

Українська громадська організація «Центр вивчення безпеки» (CENSS) наприкінці лютого опублікувала результати моніторингу звітів Національної поліції, Служби безпеки України (СБУ), статистики Генпрокуратури (ГПУ), постанов судів і повідомлень ЗМІ про порушення правопорядку з використанням нелегальної вогнепальної зброї. Дослідження охопило період від вересня до грудня 2019 року. За цими даними у зазначений період трапилося 548 випадків незаконного використання, зберігання або продажу зброї. А за весь 2019 рік, за даними ГПУ, 6204 порушень закону були кваліфіковані як незаконний обіг зброї, боеприпасів та вибухових речовин. З цієї кількості лише 100 випадків припали на власників офіційно зареєстрованої мисливської зброї [3]. Із зазначеного можна зробити висновки, що сучасні правові механізми контролю та нагляду за сферою обігу зброї не є достатньо ефективними в сучасних умовах загострення воєнного конфлікту в Україні, потребують наукового вивчення та удосконалення.

Провідна роль у сфері регулювання обігу зброї належить Національній поліції, яка погоджує дозволи на володіння зброєю і контролює її обіг. Так, Лакійчук Я.О. зазначає, що у чинному законодавстві чітко прописують превентивні заходи які застосовуються поліцією. Крім того, науковець наголошує, що визначається також мета превенції, як частини діяльності Національної поліції, до якої входить також контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ тощо [1, с. 57].

Слід зазначити, що особливу роль у сфері превентивної діяльності Національної поліції відіграє дозвільна система. Лакійчук Я.О. зазначає, що перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ є особливим превентивним заходом. На переконання Лакійчук Я.О. специфіка цього превентивного заходу полягає не тільки в комплексності, але й в тому, що він виражає окрему частину превентивної діяльності органів Національної поліції загалом. Зокрема, в чинному законодавстві встановлено, що дозвільна система – це особливий порядок виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, обліку і використання спеціально визначених предметів, матеріалів і речовин, а також відкриття та функціонування окремих підприємств, майстерень і лабораторій з метою охорони інтересів держави та безпеки громадян [6]. До предметів, матеріалів і речовин, підприємств, майстерень і лабораторій, на які поширюється дозвільна система, належать: вогнепальна зброя (нарізна воєнних зразків, несучасна стрілецька, спортивна, навчальна, охолощена, мисливська нарізна і гладкоствольна), бойові припаси до неї, холодна зброя, (арбалети, мисливські 67 ножі

тощо), пневматична зброя калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду, пристрої вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначені патрони, вибухові матеріали і речовини, сильнодіючі отруйні речовини I - II класу безпечності, збудники інфекційних захворювань I - II групи патогенності і токсини, сховища, склади і бази, де вони зберігаються, стрілецькі тири і стрільбища, мисливсько-спортивні стенди, а також підприємства і майстерні по виготовленню і ремонту вогнепальної та холодної зброї, піротехнічні майстерні, пункти вивчення матеріальної частини зброї, спеціальних засобів, правил поводження з ними та їх застосування, магазини, в яких здійснюється продаж зброї та бойових припасів до неї, організації, що займаються збутом сильнодіючих отруйних речовин, і лабораторії, що проводять аналізи цих засобів і речовин, працюють із збудниками інфекційних захворювань I - II групи патогенності і токсинами) [6].

Ключовим завданням органів поліції в сфері перевірки дотримання вимог довільної системи, наголошує Лакійчук Я.О., є запобігання порушенням порядку виготовлення, придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення та використання вогнепальної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 мм та швидкістю польоту кулі понад 100 метрів за секунду і холодної зброї (арбалети, луки з зусиллям натягу тятиви більше ніж 20 кг, мисливські ножі тощо), пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патрони до них, основних частин зброї бойових припасів до зброї і охолощеної зброї, вибухових матеріалів і речовин, попередження випадків їх втрати,

крадіжок, використання не за призначенням та з протиправною метою [5].

Контроль за дотриманням посадовими особами міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та громадянами правил дозвільної системи органи поліціїздійснюють шляхом обстеження таких об'єктів, погодження укладення трудових договорів на виконання робіт, пов'язаних з виготовленням, придбанням, зберіганням, обліком, охороною, перевезенням і використанням спеціально визначених предметів і матеріалів, проведення профілактичних заходів щодо попередження та припинення порушень правил дозвільної системи, а також притягнення осіб, що вчинили правопорушення, до відповідальності в порядку, встановленому законом [5].

На наш погляд механізм запобігання вчинення правопорушень у сфері обігу вогнепальної зброї необхідно розширити за рахунок включення до нього не лише елементів дозвільної система, а також окремих поліцейських заходів, що спрямовані на запобігання вчинення правопорушень у сфері обігу зброї. Наприклад поверхнева перевірка та опитування особи. Лакійчук Я.О. зазначає, що зокрема, поліцейський має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи, у чітко визначених законодавством випадках, у тому числі якщо в особі є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений, або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл [1, с. 59].

В обраному аспекті також слід розглядати такий превентивний захід, як поліцейське піклування – надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних

ситуації потребують такої допомоги [2, с.144]. Про застосування поліцейського піклування складається протокол, в якому зазначаються крім основних відомостей таких як місце, дата і точний час (година і хвилини) застосування поліцейського заходу; підстави застосування також відомості також опис вилученої зброї чи інших предметів [7].

У системі суспільних відносин щодо забезпечення превентивних заходів в сфері протидії насильству в сім'ї також мають місце можливості підрозділів Національної поліції виявляти та вилучати зброю, обіг якої порушує встановлені законодавчі вимоги [4]. Безпосередньо на органи національної поліції в даній системі покладається виконання ряду завдань, у тому числі анулювання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів їх власникам у разі вчинення ними домашнього насильства, а також вилучення зброї та боєприпасів у порядку, визначеному законодавством [1, с. 117].

Підводячи підсумок зазначеному, ми вважаємо, що необхідно розглядати ширше можливості Національної поліції щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу зброї, включаючи до їх кола не тільки повноваження у сфері дозвільної системи, а також такі деякі поліцейські заходи, застосування яких також позитивно впливає на встановлення правопорядку у сфері обігу зброї.

Література:

1. Лакійчук Я.О. Адміністративно-правове забезпечення превентивної діяльності поліції. *Дис. на здобут. наук. ступ.* канд. юрид. наук за спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Київ. 2019. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/14708/1/dis_Lakiichuk_ya.pdf

2. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи»

Закону України «Про Національну поліцію» / Т. П. Мінка, Р. В. Миронюк, В. А. Глуховець та ін. ; за заг. ред. Т. П. Мінки. Х. : Право, 2016. 178 с.

3. Нелегальна зброя в Україні: Прогнозування чорного ринку й проблеми з регулюванням. URL: https://zik.ua/blogs/nelehalna_zbroia_v_ukraini_protsvitanni_a_chornoho_rynku_i_problemy_z_rehuliuivanniam_970212

4. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон від 07.12.2017 №2229-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. №5. ст.35.

5. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: наказ, інструкція від 21.08.1998 №622. Офіційний вісник України. 1998. №42. ст.107.

6. Про затвердження Положення про дозвільну систему: постанова, положення від 12.10.1992 №576. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-п>.

7. Про Національну поліцію: закон від 02.07.2015 №580-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. №40 41. ст.379.

8. У МВС назвали кількість вилученої за рік зброї. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/01/21/novyna/suspilstvo/mvs-nazvaly-kilkist-vyluchenoyi-rik-zbroyi>

Поштарук Михайло Вікторович,
старший інспектор
відділу ювенальної превенції
УПД ГУНП в Дніпропетровській області

СПЕЦИФІКА ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ВЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ

Навіть не заглиблюючись у аналіз службової статистики можна стверджувати, що незаконний обіг наркотичних засобів перейшов на новий рівень – інформаційно-технічний. Наркозбувачі вміло використовують сучасні досягнення технічного прогресу, виключаючи при цьому прямі візуальні контакти з покупцями таких речовин, що в свою чергу сприяє підвищенню ефективності та безпеки злочинної діяльності, розширенню мережі збуту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, збільшенню фактів створення організованих злочинних груп, які спеціалізуються на вчиненні злочинів зазначеного виду.

Разом з тим, застосування сучасних інформаційно-технічних засобів вчинення злочинів залучає до злочинного бізнесу молодь в небачених раніше масштабах. У поєднанні з застосуванням правоохоронними органами традиційних засобів протидії рівень наркозлочинності збільшується у рази. У зв'язку з цим, на сьогоднішній день існує гостра потреба у вдосконаленні прийомів і способів протидії вчиненню злочинів, пов'язаних зі незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів особливо серед молоді з використанням мережі Інтернет.

У сучасних умовах правоохоронцям необхідно йти у ногу з часом, так само як це роблять злочинці, або діяти ще на більш досконалому рівні, володіти при цьому знаннями про сучасні досягнення науково-технічного прогресу і постійно оновлювати їх. Тільки так можливо з

повною віддачею протидіяти розповсюдженню наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів у нашій країні та схиланню до їх вживання неповнолітніх осіб.

Разом з тим, поруч з протидією злочинцям, потрібно вдосконалювати й роботу з молоддю, роз'яснювати їм небезпеку вживання наркотичних засобів, адже, враховуючи сучасні тенденції, така робота ведеться недостатньо. Більше того, підготовка співробітників поліції відділів ювенальної превенції, враховуючи рівень наркоманії серед молоді, потребує перегляду.

Зокрема, ритм життя суспільства надзвичайно високий у сучасному світі, а тому, часто стається, що батькам не завжди вистачає часу на виховання дітей та приділення їм належної уваги. Раніше, поняття неблагополучної сім'ї, яка потребувала посиленої уваги зі сторони соціальних служб чи правоохоронних органів, асоціювалось з антисуспільним способом життя її дорослих членів. Сьогодні ж, достатньо успішні батьки з високим рівнем достатку можуть виховати наркозалежного підлітка. Адже гонитва за достатком та успіхом не залишає часу для того, щоб цікавитися життям дитини. Як результат, дитина поринає у віртуальне середовище, де поряд з, на перший погляд, потішними комп'ютерними іграшками, може бути реальна небезпека з пропозиціями до вчинення протиправних дій чи вживання наркотичних засобів. Більше того, сам зміст та форма реалізації сучасних віртуальних ігор виховує антигромадську поведінку та не навчає відповідальності.

Аналіз ЗМІ та моніторинг соціальних мереж викликає занепокоєння масштабами розповсюдження наркотичних засобів та схиланням до їх вживання через глобальну мережу Інтернет. Тільки на одному сайті «Silk Road» за три роки роботи було укладено 1,5 мільйона угод за участю більше як 100 тисяч покупців наркотичних засобів, зброї тощо [1]. А в мережі навіть

існують інструкції по правильному замовленню наркотичних засобів через Інтернет [2]. При цьому саме молодь є основним споживачем таких послуг у Інтернеті.

За даними всеукраїнського моніторингу, загальна чисельність осіб, які допускають незаконне споживання наркотичних засобів, становить 3-5 млн. осіб. Проте, за оцінками експертів, реальна чисельність незаконних споживачів наркотичних засобів в Україні з урахуванням їх латентності значно більше зазначеної кількості. Соціологічні дослідження свідчать про те, що врахована кількість наркоманів перевищує офіційну статистику в 8-10 разів. Багато хто з них перетворюються на безповоротно втрачених для суспільства інвалідів [3]. Тож існування так званої прихованої (латентної) злочинності є найскладнішим питанням у оцінці реального стану злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

При цьому, якщо дорослі члени суспільства, у своїй більшості, усвідомлено стають на злочинний шлях, то неповнолітні особи починають вживати наркотичні засоби під тиском, умовляннями чи провокаціями інших осіб, часто не усвідомлюючи наслідків такого рішення. При умові, що поруч немає особи, яка роз'яснить небезпеку наслідків такого рішення, згубний вплив наркотичних засобів може стати незворотним.

Вищевказана поведінка неповнолітніх визначається двома групами чинників:

а) хронологічними межами певної вікової групи та її анатомо-фізіологічними характеристиками;

б) індивідуально-психологічними, соціально-психологічними та психолого-правовими рисами неповнолітніх.

Анатомо-фізіологічні зміни обумовлені статевим дозріванням, тобто, змінюються будова й пропорції тіла, зовнішність, фізіологічні процеси, причому така

перебудова відбувається нерівномірно (явище акселерації чи ретардації), і в результаті суттєво впливає на мотивацію, самооцінку, потреби, образ «Я», взаємостосунки з оточенням.

Період так званого «дорослішання» характеризується змінами в емоційно-почуттєвій сфері, наявністю певного уподобання (хобі може мати як позитивну (заняття спортом, музикою, наукою), так і негативну (захоплення комп'ютерними іграми, віртуальними знайомствами, шкідливими звичками) спрямованість) [4, С. 10-23].

Адекватна чи деформована правосвідомість формується в залежності від того, в якій мірі неповнолітній засвоїв соціальні норми, від чого і буде залежати вибір подальшого життєвого шляху. Але від того хто та у якій манері ці норми буде доводити неповнолітньому і буде залежати його оцінка.

Отже, робота правоохоронних органів щодо недопущення подальшого росту наркоманії серед неповнолітніх осіб має бути, перш за все, зосереджена на профілактиці, адже протидія злочинам – це наслідки недостатньої профілактичної роботи. Потрібна адекватна реакція як правоохоронної сфери так і соціальної на такі соціальні явища, що виявляються в різних видах і формах: злочинність, наркоманія, алкоголізм, проституція, втечі з дому, бродяжництво, агресивна та аутоагресивна поведінка, нав'язливі страхи, вандалізм, ігроманія тощо. При цьому, практика показує, що застосування традиційних методів профілактики та протидії злочинності неповнолітніх не дають очікуваних результатів.

Пропонуємо змінити підходи як до підготовки співробітників підрозділів ювенальної превенції так і до їх персонального складу. Перш за все це має бути відносно молодий особовий склад, який має достатній рівень підготовки для роботи з комп'ютерною технікою та аналізом даних. Крім того, потребує зміни традиційна профілактична діяльність, яка, здебільшого, була

заснована на проведенні лекцій у закладах освіти. Спілкування з молоддю вказує, що такі заходи їм не цікаві та викликають негативні чи неприємні емоції.

Література:

1. Жигулина О. Основателя Silk Road приговорили к пожизненному заключению. URL: <https://tjournal.ru/p/ross-ulbricht-guilty>
2. Как купить наркотики через интернет. URL: <https://dump.bitcheese.net/files/ycysele/how-to-buy-drugs-from-the-internet.html>
3. Офіційний сайт Українського науково-дослідного інституту соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України. URL: <http://undisspn.org.ua/index.php/ru/2014-01-18-17-39-31.html>
4. Виявлення, документування та розслідування злочинів, передбачених ст. 315 КК України, вчинених з використанням мережі Інтернет : навчально-практичний посібник / В.М. Комарницький, В.О. Криволапчук, Б.І. Бараненко та ін.; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Северодонецьк: РВВ АДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2017. 505 с.

Решетняк Роман Олегович,
старший інспектор відділу
масових і охоронних заходів
УПД ГУНП в Дніпропетровській області

ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПІДРОЗДІЛАМИ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

1 січня 2020 року Виборчий кодекс, який передбачає пропорційну систему виборів з відкритими списками і гарантує гендерний баланс, набрав чинності [1]. Даний нормативно-правовий акт чітко визначив місце органів та підрозділів Національної поліції під час виборчого процесу – забезпечення публічної безпеки та

порядку під час виборів, забезпечення охорони приміщень виборчих комісій, а також охорони виборчих бюлетенів та іншої виборчої документації, тощо [1].

Водночас статистика зафіксованих органами Національної поліції правопорушень виборчого законодавства під час останніх виборів до Верховної ради України 2019 року [2] свідчить про необхідність ефективного застосування заходів запобігання правопорушень виборчого законодавства з метою недопущення фактів вчинення злочинів та адміністративних правопорушень виборчого законодавства.

Аналіз вчинених у 2019 році правопорушень виборчого законодавства дає змогу акцентувати на тому, що територіальними органами Національної поліції зареєстровано 2804 заяви та повідомлення, пов'язаних з виборчим процесом [2]. Здебільшого зазначені факти пов'язані з незаконною агітацією – 1 904 факти, підкупом виборців – 236, хуліганством – 65 та пошкодженням майна – 62 [2].

Загалом з початку передвиборчої кампанії поліція внесла відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань по 116 фактам. Зокрема, 90 кримінальних проваджень стосуються порушень виборчого законодавства, ще 26 кримінальних проваджень – пов'язані із проведенням виборчої кампанії [2].

Також складено 572 протоколи про адміністративні правопорушення. Найбільше протоколів – 462 – складено за виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів передвиборної агітації без передбаченої законодавством інформації. За порушення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами або розміщення їх у заборонених законом місцях складено 62 протоколи [2].

Відповідно вироблення та реалізація заходів запобігання правопорушенням виборчого законодавства органами Національної поліції має стосуватися, в першу

чергу, саме даного виду правопорушень. Отже, пропонуємо територіальним органам поліції превенції застосовувати такі заходи запобігання правопорушенням виборчого законодавства:

1. Інформування громади через телеграм-канали, групи у вайбері, що об'єднують членів громади, які проживають на поліцейській дільниці, про особливості відповідальності за порушення виборчого законодавства, правила поведінки на виборчій дільниці в день виборів, особливості виборчого процесу, кількість та види вчинених правопорушень за період виборчого процесу, тощо.

2. Інформування населення поліцейської дільниці про відповідальність за порушення виборчого законодавства, особливості несення служби дільничних офіцерів поліції в цей період, результати діяльності дільничних офіцерів поліції у напрямку запобігання вчинення правопорушень виборчого законодавства, тощо, через офіційні сторінки в соціальних мережах служби дільничних офіцерів поліції (Facebook, Instagram, Twitter, тощо).

3. Проведення профілактичних бесід дільничними офіцерами поліції з населенням на поліцейській дільниці під час виїздів на поліцейську дільницю, роботи за матеріалами, що надійшли для розгляду, тощо, тобто під час повсякденної діяльності дільничного офіцера поліції на поліцейській дільниці.

4. Дільничні офіцери поліції також застосовують заходи запобігання правопорушенням виборчого законодавства шляхом проведення роз'яснювальної роботи серед населення у формі лекцій під час офіційних зустрічей з громадою, організованих спільно з органами місцевого самоврядування, місцевими державними адміністраціями, тощо.

5. Регулярно в період виборчої компанії проводити заходи «Задай питання дільничному» на місцевому

телебаченні у прямому ефірі, або на місцевому радіо у прямому ефірі, або іншому каналі телекомунікації.

6. Роздрукувати та розповсюдити серед населення, що проживає на поліцейській ділянці, листівки-попередження про відповідальність за порушення виборчого законодавства (не у всіх членів громади може бути доступ до мережі Інтернет).

7. Роздрукувати та розповсюдити серед населення, що проживає на поліцейській ділянці пам'ятки поведіння під час голосування, права та обов'язки виборців, тощо.

8. Забезпечення публічного порядку та безпеки під час дебатів, вступів кандидатів на поліцейській ділянці також входить до переліку заходів запобігання порушень виборчого законодавства, оскільки під час таких зустрічей можуть відбуватися провокації, порушення чинного законодавства.

9. Патрулювання території з метою виявлення правопорушень виборчого законодавства або підготовки здійснення таких правопорушень.

Підсумовуючи вище викладене, необхідно наголосити на пріоритеті заходів запобігання правопорушення виборчого законодавства в роботі органів Національної поліції перед заходами притягнення до відповідальності, тому робота підрозділів превенції Національної поліції щодо недопущення згаданих правопорушень є вкрай важливою для забезпечення публічної безпеки та порядку в цілому.

Література:

1. Виборчий кодекс України **від** 19 грудня 2019 року № 396-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2020, № 7, № 8, № 9, ст.48

2. З початку передвиборчої кампанії до поліції надійшло понад 2,8 тисячі повідомлень про порушення виборчого законодавства URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/22196_Z_pochatku_peredviborchoi_kampanii_do_policii_nadiyshlo_ponad_28_tisyachi_povidomlen_pro_porushennya_viborchogo_zakonodavstva.htm

Горгула Юлія Андріївна,
старший інспектор відділу аналізу
та планування УПД ГУНП
в Дніпропетровській області

ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

У березні 2020 року у зв'язку із епідеміологічною ситуацією, яка склалась у світі, урядом України було вжито ряд заходів, направлених на запобігання розповсюдження пандемії. Так, Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» встановлено на всій території України карантин [1].

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» на період дії карантину тимчасово дозволяється: Міністерству внутрішніх справ України, Національній поліції України:

забезпечити охорону публічної (громадської) безпеки і порядку на прилеглий території до об'єктів госпіталізації осіб, хворих на COVID-19, обсервації;

забезпечити в межах компетенції контроль за дотриманням обсервації, самоізоляції;

посилити патрулювання громадських місць;

вжити інших заходів, спрямованих на виконання цієї постанови [2].

У тексті вказаної Постанови не вбачається конкретних вказівок на особливості охорони публічного порядку під час карантину. Проте аналіз подій, які відбувалися в державі під час карантину дозволяє зробити наступні висновки.

1. Органи та підрозділи Національної поліції України виконують у період карантину покладенні на них завдання у повному обсязі.

2. На органи та підрозділи Національної поліції України покладаються додаткові повноваження. До таких повноважень відноситься:

- посилене патрулювання публічних місць;
- обмеження руху транспорту;
- контроль за дотримання правил карантину громадянами в публічних місцях;
- складання протоколів про адміністративні правопорушення за статтею 44-3 КУпАП за порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб", іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами [3];
- профілактичні бесіди щодо недопущення порушень правил карантину;
- реалізація повноважень щодо поточного контролю осіб, які перебувають на самоізоляції та зареєстровані у електронному сервісі "Дій вдома" Єдиного державного веб-порталу електронних послуг.

Так, у разі невідповідності геолокації або фотографії, відсутності зв'язку з мобільним додатком, видалення, встановлення обмежень щодо передачі інформації за допомогою мобільного додатка до органів Національної поліції надсилається повідомлення про випадок порушення умов самоізоляції. Надсилання повідомлення є підставою для подальшого здійснення органами Національної поліції, Національної гвардії контролю за додержанням зобов'язання щодо самоізоляції [2].

Надсилання повідомлення до органів Національної поліції не може бути окремою підставою

для притягнення особи до адміністративної відповідальності за порушення правил карантину [2].

Поточний контроль за додержанням правил самоізоляції поліцейські здійснюють шляхом проведення перевірки фактичного перебування громадян за зазначеними ними адресами самоізоляції [2].

З метою контролю за дотриманням правил самоізоляції на вулицях, у парках, інших громадських місцях поліцейські проводять вибірккову перевірку документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус. На електронний запит уповноважених осіб за допомогою системи надається інформація про те, чи потребує особа самоізоляції [2].

3. Дотримання поліцейськими правил особистої безпеки, виконуючи всі настанови та рекомендації МОЗ України щодо непоширення збудника COVID-19.

У зв'язку із введенням карантину проведення частини превентивної діяльності поліцейськими значно ускладнилось, втім, на наш погляд, поліцейським слід звернути увагу на психологічний стан громадян, а також направити частину своєї діяльності на взаємодію із громадянами та громадськими організаціями.

Дотримання правопорядку під час карантину відноситься до превентивних заходів, що вводяться для забезпечення стримування захворюваності серед населення. Тому основним завданням поліцейських є не покарання порушників, а забезпечення правопорядку та недопущення порушення карантинних обмежень, у тому числі завдяки профілактичній та роз'яснювальній роботі серед населення. Таким чином, з метою недопущення формування негативного ставлення до працівників поліції – уникати конфліктних ситуацій та дискусій щодо політичної ситуації в країні або інших питань, що не пов'язані з виконанням службового обов'язку поліцейськими

Література:

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF#Text>

2. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96#w1_4

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОРЯДОК КОМУНІКАЦІЇ З ОСОБАМИ

У даний час спілкування з одним із найголовніших засобів досягнення цілей. Чим більше ми спілкуємося, тим ефективнішого успіху ми здатні досягти у своїй професійній діяльності. Поліцейський має бути тісно взаємопов'язаний з різними категоріями населення, так як від якісної роботи залежить майбутнє країни. Під комунікацією розуміється тактика спілкування з людьми в процесі якої йде обмін інформацією, думками

за допомогою мови чи іншим знаків. Грамотне спілкування є простим шляхом до поставлених цілей.

З професійної етики поліцейського як необхідної складової організації професійних знань, умінь і навичок починається комунікація з особами. Професії, об'єктами яких є людина, її життя, здоров'я, формування її професійних і духовних якостей, охорона прав і свобод людини і громадянина характеризуються підвищеними моральними вимогами. Такі сфери праці не піддаються запрограмованій технологічній впорядкованості, для них неможливі жорсткі вимоги – тут потрібні творча активність, гуманізм і самовіддача професіонала, вміння працювати з людьми, поставленими задачами та цілями.

Якщо одні професії не потребують істотних змін усталених правил поведінки, певних нормативів, то інші впевнено вимагають цього. І це в першу чергу професії, в яких об'єктом впливу є людина і громадяни країни, і серед них – це професія поліцейського [2].

Професія поліцейського ставить до людей, які її обрали, відповідні моральні вимоги та правила поведінки, обов'язкові для дотримання поліцейським, за допомогою яких починає формуватися спілкування. Поведінка поліцейського, як на службі, так і поза нею, має відповідати чинному законодавству України та відомчим нормативним документам.

Процес комунікації з особами включає в себе такі складові: відправник повідомлення, одержувач повідомлення, повідомлення-інформація та зворотній зв'язок [5].

Варто зазначити, що основним завданням поліцейського на початку спілкування є саме встановлення позитивного контакту з особою. При цьому потрібна присутність обох та професійна поведінка особи, що виконує обов'язок та несе службові повноваження.

Після цього доречним буде представитися (мене звати, я працюю, я тут з причини тощо), використовуйте професійну мову (так, пане/пані, дякую, будь ласка). Ви маєте проявити своє ввічливе ставлення при опитуванні.

Не менш важливою складовою є вміння вислухати людину та зробити висновки. Слухати – це здатність чути та розуміти те, що кажуть оточуючі та допомагає почути сигнали небезпеки з боку суб'єктів, коли ситуація й досі знаходиться на вербальній стадії, що дає змогу вжити адекватних заходів до того як ситуація вийде з-під контролю.

Для того, щоб діалог склався якнайкраще потрібно відповідати опоненту спокійно та врівноважено. Ставити запитання, щоб підтвердити або прояснити деталі та проявляти розуміння і співчуття [5].

До основних принципів роботи з такими людьми належить розмовляти на зрозумілому їм рівні, говорити простими словами, якщо це можливо, уникайте відкрито агресивної, образливої чи занадто впевненої поведінки, не ризикуйте особистою безпекою та безпекою оточуючих, своїх напарників.

Для якіснішої роботи та отриманні потрібної інформації говоріть спокійним тоном голосу, проявляйте турботу, розташовуйтеся так, щоб вони почували себе комфортно та не відчували загрози, ставте доречні запитання. Якщо це виявляється неефективним, то Ви відразу побачите негативну реакцію особи мовою тіла, вираз обличчя, дії тощо [3].

Вміння спостерігати – здатність помічати та розуміти про що говорять зовнішній вигляд, поведінка та оточення особи. Ретельне спостереження за її діями може багато сказати про те, що потрібно знати про цю особу, її внутрішній та психологічний стан, причини, якими зумовлена її поведінка.

Вміння слухати є важливим фактором при роботі поліцейського. Утримуйтеся від попередніх суджень та

оцінок, помічайте ключові слова або фрази, приділяйте увагу гучності, емоціям, тону голосу, розумійте настрій співбесідника та визначайте його [3].

Вміння правильно сприймати запитання, відповідати на них, формувати запити, реагувати на поведінку допомагають контролювати поведінку суб'єктів або управляти нею.

Поліція комунікації або поліція діалогу – такі підрозділи активно працюють в Україні з осені 2017 року. Їхнє завданням є зупиняти агресивних громадян не силою, а словом. Працюють представники поліції комунікації і на масових заходах [5].

У спілкуванні поліцейський має бути тактовним, вихованим і доброзичливим; висловлювати вимоги та/або зауваження в спокійній, коректній, переконливій формі, не проявляти зверхності, не використовувати погрози, іронію, жаргон, фамільярний тон. У разі потреби спокійно, без роздратування повторити і роз'яснити зміст сказаного; вислухати пояснення або питання особи уважно, не перебиваючи, виявляючи доброзичливість і повагу до співрозмовника [5].

Він має проявляти терпіння, витримку, коректність і люб'язність, готовність надати допомогу, у разі необхідності роз'яснити правила поведінки. У спілкуванні варто уникати обговорення політичних подій, діяльності тих чи інших органів державної влади тощо.

Таким чином, діяльність поліцейського має базуватися на нормах моральності: добра, справедливості, чуйного ставлення до людей. Працівник поліції, виконуючи свої функції і застосовуючи ту або іншу правову норму, повинен обирати найбільш прийнятний у моральному відношенні варіант своїх дій. Здобути прихильність, визнання, авторитет у громадян, завоювати їхню довіру поліція зможе лише високопрофесійною діяльністю, що відповідатиме принципам моралі [3].

Отже, ефективне виконання поліцейської діяльності не може бути без підтримки і допомоги громадськості, які базуються на абсолютній довірі до поліції. Існує певний порядок правил комунікації з особами. Якщо говорити про тактику дій при порядку комунікації з особами різних категорій, то поліцейський повинен вміти контролювати ситуацію та дії оточуючих людей без ескалації конфлікту, також досягати максимальної ефективності поліцейських заходів з мінімальним ризиком для особи, яка виконує повноваження. Основним завданням поліцейського на початку спілкування є саме встановлення позитивного контакту з особою. При цьому потрібна присутність обох та професійна поведінка особи, що виконує обов'язок та несе службові повноваження.

Література:

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Гаврилюк Т. Д. Адміністративно-правові засади співпраці поліції з населенням: європейський досвід, Київ, 2011. – 20 с.
3. Чекмишев О. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новин- ної журналістики. - К., 2009. - 255 с.
4. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія // Ноель-Нойман Е., Шульц В., Вільке Ю. / Укр. видання під ред. В. Іванова - К., 2011. – 155 с.
5. Шевченко В. В Україні діє поліція комунікації: що це таке? // Стаття, К. – 2017. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/details/29059408.html>

Бойко Олена Іванівна,
викладач кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІД НАСИЛЬСТВА В СІМ'І

Домашнє насильство є дуже масштабною і актуальною проблемою в нашій країні. Частіше насильство в сім'ї торкається дітей, адже вони більш слабкіші, залежні та майже не здатні себе захистити члени сім'ї. З кожним днем ця проблема зростає в Україні, насильство над дітьми скоро не знатиме меж, тому актуальність розгляду питання і відповідальності про це є важливою та не може залишитись без уваги.

За даними статистики щоденно в Україні фіксують приблизно 280 випадків насильства над дітьми. А скільки залишається приховано? Тисячі дітей переживають наслідки цього діяння самостійно і не звертаються за допомогою. Насильство - це небезпека для майбутнього нашої держави, адже дитина яка потерпала від психологічного насильства, грубості, приниження чи фізичного знуцання не зможе в подальшому сформувати повноцінну сім'ю, бути прикладом для своїх дітей, та скоріш за все буде себе поводити зі своїми дітьми також з жорстокістю.

7 січня 2018 року став чинним Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», в якому прописана система заходів щодо запобігання фізичному та психологічному насильству у сім'ї.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних

відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи про-живає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

Чинне кримінальне законодавство передбачає різні покарання за вчинення такого діяння, в залежності від тяжкості вчинення - це від стягнення штрафу до позбавлення волі строком до 2-х років [2].

Кожна дитина має право звернутися сама до органу опіки та піклування, служби у справах дітей, центрів соціальних служб для дітей та молоді, за захистом своїх прав та свобод.

За даними міжнародних досліджень 9 мільйонів дітей щодня стають жертвами домашнього насильства. Якщо над дітьми постійно будуть прояви жорстокого поводження, то це матиме тяжкі соціальні наслідки. Через зневажання інтересів дітей будуть формуватися малоосвічені, залякані особистості, які буду нести ту ж жорстокість в наш світ.

Для нашої країни характерним є те, що інформація про насильство у ставленні до дітей залишається прихованою з конкретних причин: мовчання батьків, страх дітей, соціальна прийнятність насильства. Нерішучість виявлена зі сторони суспільства щодо заходів боротьби з насильством у родині, супроводжує те що часто діти вважаються власністю батьків, та не мають права на захист особистості.

Сімейний кодекс України надає дитині право самостійно звертатися до компетентних органів держави, в соціальні служби, в органи опіки та піклування, органи освіти та охорони здоров'я у разі порушення прав у сім'ї, насильства та жорстокого поводження [3].

Я вважаю, що люди повинні замислитись над своїм поводженням щодо дітей та до членів нашого суспільства. Відштовхуючись від теми та згідно статистики, зрозуміло що значна кількість дітей страждає від поводження саме близьких людей, опікунів, родичів. І хоча на цю проблему звертають

чималу увагу, але все одно вона не є вирішеною та залишається “в тіні”.

Для вирішення проблеми насильства у сім’ї потрібно щоб дітей більше ознайомлювали з тим, що не треба мовчати, треба говорити про свої проблеми. Треба доводити до дітей, що їм є до кого звернутися, є ті люди, ті організації які в праві їм допомогти.

Висновки. Отже, домашнє насильство – це страшна, загрожуючи для країни, але ще невирішена проблема на яку зачиняти очі заборонено. Випадки застосування насильства над дітьми з кожним днем зростають, а люди які вчиняють це - залишаються непокараними. Насильство над дітьми вважається одним з найбільших порушень прав людини – права на життя, на фізичну недоторканість, що прописані в Конституції України. Це негативне явище, яке підриває моральні цінності сім’ї, завдає шкоди психологічному та фізичному здоров’ю. Насильство продовжує залишатись невирішеним питанням, де людина яка потерпає від нього, не звертається за допомогою до органів влади, а самостійно переживає негативні наслідки цього діяння.

Література:

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству : закон України від 07.12.2017. № 2229-VIII / База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення 10.06.2020)

2. Кримінальний кодекс України : зі змін. та допов. станом на 2 серп. 2018 року: офіц. текст. Київ : Паливода А. В., 2018. 264 с.

3. Сімейний кодекс України: закон України від 10.01.1992 № 2947-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>. (дата звернення 10.06.2020)

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У сучасних реаліях підготовка професійних і компетентних кадрів для органів поліції є найбільш актуальним питанням так як система підготовки поліцейських у навчальних закладах МВС застаріла і проходить реформування. Як зазначає Є.В. Зозуля, практична співробітництво МВС України з Європейським інститутами стала здійснюватися спільно з Офісом ОБСЄ в Україні відповідно до проекту «Міліція та права людини: європейський вимір», який спрямовано на вдосконалення навчальних програм з підготовленості майбутніх правоохоронців з урахуванням європейських стандартів у галузі правоохоронної діяльності» [1].

Мета. Визначення основних проблем розвитку системи, професійного відбору майбутніх працівників підрозділів превентивної діяльності Національної поліції і основних напрямків впровадження інноваційних підходів для удосконалення підготовленості майбутніх правоохоронців.

Основна проблема полягає в тому, що поліцейська освіта є давно застарілою та проходить реформування відомчих вищих навчальних закладів, які підпорядковані Міністерству внутрішніх справ.

При цьому для роботи в поліції широкий датчик цього слова підійде до будь-якої вищої юридичної освіти, отриману в будь-якому вищому навчальному

закладі. А для того, щоб поставити дієздатного кандидата на посаду поліцейського, який раніше успішно пройшов конкурс, що спеціалізується на науковій діяльності, цікаво провести інтенсивний навчальний курс в МВС від шести місяців до одного року.

Особливу увагу слід приділити насамперед вступним та випускним іспитам з фізичної та спеціальної підготовки правоохоронців.

Проблема професійного відбору молоді, яка вступає до вузів МВС України в широкому діапазоні ще не вивчена, і потрібен метод її вивчення та коригування з урахуванням вимог сучасності. Від загальної фізичної підготовленості кандидатів на посаду правоохоронців, їх здоров'я, залежить ефективність процесу освоєння техніки єдиноборства, яка в більшості випадків вирішує долю заходів щодо припинення правопорушень.

Тому для кандидатів потрібна нормальна фізична підготовка, щоб звернути увагу на майбутніх працівників правоохоронних органів у період первинної підготовки та при переміщенні на посаді є одними із важливих факторів для поліцейського.

Однак аналіз літератури та практичний досвід показав, що рівень підготовленості кандидатів на навчання у ЗВО системи МВС України недостатній.

Кандидати на посаду поліцейського у більшості випадків не можуть скласти базові стандарти фізичної підготовки, тому під час тренінгу вони не вдосконалюють своїх навичок а намагаються довести свої фізичні здібності до рівня вступних іспитів. Тому, на мій погляд важливо брати кандидатів, які мають фізичну та психологічну підготовленість . Після таких змін кількість майбутніх співробітників поліції знизиться, але рівень підготовки та професіоналізм підвищиться.

Кандидати, які мають юридичну освіту, які пройшли спеціальний навчальний курс від 6 місяців до року. За такий короткий час, кандидати не можуть

одночасно засвоїти тактико-спеціальну, вогневу та фізичну підготовку, удосконалити знання нормативно-правової бази. Таким чином, після курсів підвищення кваліфікації чи первинного спеціального навчання в більшості випадків недостатньо. Тому на мою думку таке навчання є неефективним і не підходить.

Для цього є багато причин:

- діяльність поліцейських відбувається в нових умовах, її навчання та підготовка в цілому здійснюється за старими принципами, критеріями та методичними рекомендаціями;

- низький рівень підготовки правоохоронців (фізичний, спеціальний, психологічний, професійний та прикладний);

- невідповідність рівня підготовки до європейського;

- недоліки професійного відбору молоді до правоохоронних органів;

- недостатнє практичне обґрунтування складної тактико-спеціальної підготовки, фізичні та тренувальні роботи зі зброєю;

- низький рівень мотивації до вдосконалення власної професійної підготовки та розвиток фізичних та спеціальних якостей.

Основні фактори, що зменшують вплив фізичних вправ на результати процесу професійного навчання:

- відсутність стандартних програм з СФП;

- відсутність достатнього часу для оволодіння тактичними та спеціальними навичками поведінки та використання зброї;

- низький початковий рівень фізичної підготовленості більшості кандидатів, які вступають до ЗВО Міністерства внутрішніх справ України;

- неефективне використання часу, відведеного на фізичну підготовку;

- потреба в більшій практиці нових знань.

Основна мета - поліпшити фізичну підготовленість майбутніх правоохоронців. Актуальним є питанням

формування фізичного, професійного та прикладного та психологічного якості з урахуванням специфіки обраного напрямку служби у правоохоронних органах, а також комплексний підхід до поєднання фізичного, тактико-спеціального та вогневого тренінгу, який імітуватиме ситуації самозахисту, та затримання правопорушника на практичних заняттях, а не в теоретичних ситуаціях.

Також необхідність залучення фахівців, які працюють в територіальних підрозділах поліції та викладачів адміністративного та кримінального права з метою вирішення дій в найпоширеніших ситуаціях, що виникають під час службової діяльності, які з одного боку дадуть правові підстави застосовувати набуті знання на практиці, а з іншого боку дозволять вживати адекватних заходів зважаючи на реальну ситуацію.

Як висновок слід зазначити наступне. По-перше, головна проблема - низький рівень фізичної підготовленості молоді, що вступає у ЗВО системи МВС. По-друге, відсутність єдиної стандартної програми фізичної та спеціальної підготовки в ЗВО системи Міністерства внутрішніх справ України та скорочення кількості годин за дисципліною. По-третє, низька мотивація молоді до занять фізичною культурою. Перспективами подальших досліджень є розробка та впровадження власних програм фізичної та спеціальної підготовки для ЗВО Міністерства внутрішніх справ України.

Література:

1. Зозуля Є.В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. Наукова бібліотека. 2014. № 4. С. 4.
2. Моргунов О. А. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. Честь і закон. 2014. № 2. С. 46–49.

З. Журавель О. В. Методичні матеріали з фізичної підготовки для позаштатних інструкторів підрозділів органів внутрішніх справ. Київ : РВЦ КНУВС, 2008. 46 с.

Зеленський Євген Сергійович,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНИМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Для розуміння організаційно-правових проблем превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання вчинення неповнолітніми правопорушень, слід з'ясувати сутність поняття превентивної діяльності Національної поліції, щодо запобігання вчинення дітьми правопорушень.

В умовах реформування системи МВС України в порівнянні з міліцією (органами внутрішніх справ) докорінно змінюється і зміст покладених на Національну поліцію України завдань, а відповідно відбувається заміна мети та засобів реалізації адміністративної діяльності поліції.

Ряд авторів у поняття: адміністративної діяльності Національної поліції вкладає наступний зміст – це виконавчо-розпорядча, державно-владна діяльність з організації та здійснення Національною поліцією функцій з охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення правопорушень адміністративно-правовими засобами та надання публічно-сервісних послуг.

Для розкриття поняття та особливостей превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми необхідно звернутися до тлумачного словника. Відповідно до академічного

тлумачного словника «запобігати» означає не допускати, заздалегідь відвертати що-небудь неприємне, небажане. В даному випадку – недопущення вчинення дітьми правопорушень.

Отже, запобігання вчиненню адміністративних правопорушень дітьми – це конкретно-спрямована діяльність держави, її органів та посадових осіб, громадських організацій та окремих громадян з недопущення вчинення дітьми порушень норм законодавства, виявлення причин та умов вчинення таких адміністративних правопорушень, ліквідації факторів, які сприяють формуванню антигромадських установок дітей.

Основними завданнями запобігання вчиненню правопорушень дітьми поліцейськими є такі: обмеження дії негативних соціальних явищ та процесів, які є причинами та умовами вчинення адміністративних правопорушень; виховання громадян у дусі неухильного додержання вимог законності, формування високого рівня правової культури; вплив на дітей, які належать до групи ризику щодо вчинення ними адміністративних правопорушень з метою зниження вірогідності вчинення ними протиправних діянь.

Такий підхід до розуміння превентивної діяльності Національної поліції, а відповідно і до методів такої діяльності, дозволяє говорити про адміністративну діяльність Національної поліції України щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми лише як застосування одного виду заходів адміністративного примусу відносно дітей.

Отже, під превентивною діяльністю Національної поліції України щодо запобігання вчинення адміністративних правопорушень дітьми – на нашу думку слід розуміти урегульовану нормами адміністративного права державно-владну, підзаконну, організаційно-розпорядчу діяльність підрозділів ювенальної превенції по застосуванню до дитини адміністративно-запобіжних заходів.

Література:

1. Адміністративна діяльність Національної поліції: Навч. посібник / Кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., засл. юрист України В.А. Глуховець. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С.8.
2. Словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/zarobighaty> (дата звернення 03.06.2020)

Лопасєва Олена Миколаївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Поліцейський кожного дня, кожної хвили виконує свої службові обов'язки, та йому приходиться мати справу з дуже небезпечними злочинцями. Йдучи на службу, він не знає, що саме підготував для нього новий день, а тому необхідність досконалого знання заходів безпеки при поводженні зі зброєю, а і нормативно-правові підстави застосування вогнепальної зброї є невід'ємним елементом діяльності поліцейського.

Зокрема, основні нормативно-правові підстави застосування вогнепальної зброї передбачені статтею 46 Закону України «Про Національну поліцію України». А от щодо заходів безпеки при поводженні зі зброєю, то вони найперше регламентовані Наказом Міністерства внутрішніх справ України №70 від 01.02.2016 року «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю». Цей Наказ призначений для забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання

загибелі, поранення і травмування самих поліцейських, а також інших осіб під час поводження зі зброєю.

Мету та значення цих нормативно-правових актів побачити досить не складно, та все ж таки хотілося б детальніше пояснити.

Поліцейських ще при навчанні змушують викладачі та керівники стрільб досконало знати, та не просто знати, але і дотримуватися заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Вважаю, що це в нашій діяльності найголовніше. Головне не тільки бачити та тримати в своїй руці зброю, а й відчувати її, зливатися з нею в одну постать. Саме тоді дотримання заходів безпеки з нею буде найпростішою справою.

Також немало важливим в підготовці поліцейського є психологічний рівень підготовки. А тому далі буде йти мова не лише про поліцейського, а й про стрільця взагалі.

У процесі навчально-тренувальних занять часто доводиться спостерігати, наскільки впевнено стрільці поводяться з навчальною зброєю, на вогневому рубежі – зовсім інша ситуація. Стрільба асоціюється в них з почуттям страху, який часом домінує в роботі центральної нервової системи. Ці почуття загальмовують всю її функціональну діяльність і викликають стан зайвої напруженості організму стрільця [1, с. 35–38]. Характерними ознаками такого стану є:

- підвищення частоти пульсу, спітнілі долоні й прискорене дихання;
- розкоординація рухів і, як наслідок, утрата стійкості й рівноваги при приготуванні, збільшення тремору рук і коливань зброї;
- прискорення рухової реакції або реакції на рухомий об'єкт.

Всі ці фізичні й психологічні зміни в сукупності вкрай негативно впливають на техніку стрільби. Взаємозв'язок між змінами в техніці стрільби й психологічним станом стрільця залежить від його індивідуальних особливостей, рівня підготовленості, а

також від інших умов, в яких він знаходиться. [4, с. 122-124]. Психологічна підготовка стрільця – це процес, спрямований на створення його оптимального психологічного стану та формування постійної внутрішньої готовності, яка сприяє реалізації найбільш досконалої техніки стрільби в умовах стресових ситуацій [2, с. 333]. У процесі психологічної підготовки стрільця повинні закріпитися наступні якості:

- уміння впливати на себе, опанувати себе й не відволікатися на сторонні чинники, що заважають виконанню влучного пострілу;
- здатність концентрувати свою увагу під час виконання пострілу;
- упевненість у своїх силах, сміливість і рішучість, винахідливість та ініціативу;
- стійкість центральної нервової системи до впливу несприятливих факторів;
- здатність використання аутогенного та ідеомоторного тренування.

Важливими складовими частинами психологічної підготовки стрільця є ідеомоторне і аутогенне тренування. Ідеомоторне тренування являє собою уявне відтворення раніше вивчених прийомів і дій. Ідеомоторний настрій сприяє приведенню до готовності всього психофізичного апарату стрільця (спеціальних відчуттів, сприйняття й необхідного м'язового тону) і створює оптимальний стан нервових структур, відповідальних за реалізацію цілеспрямованих рухових навичок.

Інша особливість ідеомоторного тренування полягає в тому, що вона конкретизує увагу стрільця на правильності виконання прийомів стрільби і якоюсь мірою відволікає від результативного моменту стрільби [5, с. 366]. У процесі ідеомоторного тренування інструктор, перевіряючи в стрільця почуття тимчасового інтервалу, відведеного на виконання вправи у

швидкісній стрільбі, може реально оцінити рівень його психологічного стану.

Якщо стрілок занадто прискорює свої уявні операції, то можна з упевненістю сказати, що він знаходиться в занадто збудженому стані. Натомість, зайве затягування уявної стрільби – вірна ознака млявості учня. Сам процес ідеомоторного тренування полягає в тому, що стрілець, залишаючись у пасивно-розслабленій позі, зосереджує свою увагу тільки на моментах, безпосередньо пов'язаних з виконанням пострілу. Причому послідовність виконання пострілу в його діях повністю зберігається.

Стрілець, який володіє прийомами ідеомоторики й щодня присвячує їй кілька хвилин, має можливість у будь-якій обстановці підтримувати на належному рівні й постійно вдосконалювати свою техніку стрільби. Аутогенне тренування – багаторазове повторення спеціальних словесних вправ, спрямованих на оволодіння методикою самонавіювання з метою запобігання зайвої нервово-психологічної напруги й підтримання відмінної спортивної форми [3, с. 422–434].

Основний принцип аутогенного тренування – навчити людину фіксувати свою увагу на конкретних суб'єктивних (переважно фізичних) відчуттях у точній відповідності з власними уявними словесними формулами. Коли на тлі аутогенного розслаблення застосовується ідеомоторна надбудова, її дієвість особливо збільшується. У корі головного мозку посилюються процеси гальмування та її клітини стають особливо чутливими до впливу зовнішніх і внутрішніх стимулів.

Тому попереднє осмислення процесу виконання пострілу дозволяє стрільцю підготувати свою нервову систему до майбутнього виконання вправи найкращим чином. Стрілок також повинен бути психологічно готовим до впевнених дій у разі виникнення критичної ситуації, що передбачає застосування службової зброї. Знаходячись в екстремальній ситуації, стрілець

насамперед повинен вміти оперативно оцінювати, контролювати обстановку й приймати найбільш правильне рішення. Правильна оцінка обстановки при веденні перестрілки та прийняття того чи іншого рішення - це не просто мислення, а складна психологічна діяльність.

Перестрілка, як правило, активізує інстинкт самозбереження й захисну реакцію та вводить стрільця в стан осмислених розумних дій, якщо ж він фізично й психологічно не готовий до цього, то можуть мати місце негативні реакції. На відміну від новачків, відчуття небезпеки в найбільш підготовлених стрільців викликає бойове збудження, пов'язане з активною свідомою діяльністю. Бойове збудження породжує безстрашність, яка в подальшому перетворюється на психологічну властивість особистості. Тому в процесі підготовки стрільців необхідно створювати такі ситуації, які сприяли б формуванню в них сміливості, рішучості та впевненості у своїх силах.

Отже, поряд з аспектами фізичної підготовки й умінням застосовувати зброю, дотриманням заходів безпеки при поводженні зі зброєю при підготовці стрільця належним чином повинна бути здійснена і його психологічна підготовка для забезпечення більш адекватної поведінки в критичних ситуаціях, що створює передумови для успішного ураження противника.

Література:

1. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ: Монографія. К.: Ніка-Центр, 2002, 296 с.
2. Бодров В.А. Информационный стресс: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕРСЗ, 2000, 352 с.
3. Потапов А. А. Искусство снайпера. М.: Фаир-Пресс, 2003, 544 с.
4. Бруксмит П. Искусство снайперской подготовки. Пер. с англ. В.А. Гришечкина. Под редакцией Ю.В.

Шокарева. М: ООО Издательство РОСМЗН- ПРЕСС, 2004, 131 с.

5. Резанов О. История снайперского искусства. – М.: Братика, 2004, 160 с.

Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

Актуальність даної теми виступає через положення та тлумачення певних нормативно-правових актів та їх норм. Так, згідно до статті 3 Конституції України життя та здоров'я людини визнається найвищою цінністю [1], тому застосування вогнепальної зброї проти особи, яку затримує поліцейський з цієї позиції можливо трактувати як злочин. Але згідно з положень Закону України «Про Національну поліцію» працівнику поліції надається таке право, за умов передбачених ст. 46 [2]. Тому слід розглянути дану проблему більш широко для повного дослідження.

Відповідно до положень Закону України «Про Національну поліцію» а саме, п.2 ст. 23 поліцейський, для забезпечення виконання обов'язків покладених на нього законом , має право застосовувати в своїй діяльності превентивні заходи та заходи примусу. А згідно зі ст. 42 «Поліція для охорони прав та свобод людини <...> застосовує фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю як заходи примусу» [2]. Як правило, під час виконання функцій, покладених на поліцію законом, застосовується фізична сила або спеціальні засоби, вогнепальна зброя застосовується у

виключних випадках із усіх можливих. Тому, користуючись вищесказаним, логічним буде зробити висновок, що закон чітко регламентує право поліцейського застосовувати вогнепальну зброю та чітко вказує на можливість користуватись даним правом.

Яскравим прикладом даної проблематики можливо висвітлити через положення п.5 ч.3 ст.46 закону України «Про Національну поліцію». Дане положення регламентує, що поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю якщо застав особу під час вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, і яка намагається втекти. Таким чином, якщо в практичній ситуації службова особа прийняла пропозицію одержання нею неправомірної вигоди у великих розмірах (ч 4 ст. 368 Кримінального кодексу України – тяжкий злочин) [3] і яка намагається втекти, то цілком очевидно, що за таких факторів недоцільно застосовувати вогнепальну зброю, так як особа, котра скоїла даний злочин відома і можливе її затримання без застосування зброї. Але якщо схилитися до думки Осадчого І.В. то застосування вогнепальної зброї буде доцільним за умов здійснення тяжкого чи особливо тяжкого злочину насильницького або корисливо-насильницького злочину за умов, якщо особа намагається втекти. В таких випадках слід пам'ятати, що інтенсивність застосування заходів примусу (вогнепальної зброї) визначаються з урахуванням певних факторів, таких як характер злочину, особу підозрюваного, індивідуальних особливостей та ситуації, яка склалася.

Слід зазначити, що поліцейський застосовує вогнепальну зброю як для забезпечення особистої безпеки так і затримання особи, яка вчиняє або вчинила тяжкий чи особливо тяжкий злочин. Якщо в першому випадку захист свого здоров'я та життя викликає менше питань чим другий. Так згідно ст. 207,208 Кримінально-процесуального кодексу України

(далі КПК) затримання – це тимчасове позбавлення свободи особи, в порядку передбаченому законом. Згідно з ст. 131 КПК затримання особи є одним із видів заходів забезпечення кримінального провадження та може застосовуватися як тимчасовий запобіжний захід [4]. Користуючись цим висвітлюється ще одна проблематика. Якщо особа затримана за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину втікає із застосуванням транспортного засобу (п.4 ч.6 ст.46 закону України «Про Національну поліцію») дає право поліцейському застосовувати вогнепальну зброю без попередження. Проблемаю постає те, що існує можливість заподіяння смерті підозрюваній особі, тим самим порушуються ст. 131, 207 та 208 КПК, а саме затримання особи в кінцевому випадку ні як не може бути заходом забезпечення кримінального провадження, особу не тимчасово позбавили свободи, а позбавили життя, що викликає ефект колізії між значенням даної норми та її реальним використанням в практиці й в отриманні результату, який не відповідає покликанню даних норм.

Якщо зробити висновок із даного дослідження стає зрозумілим, що зброю краще використовувати тільки для забезпечення особистої безпеки, що також можливо відвести до ст. 36 Кримінального кодексу України саме необхідною обороною. Також в даній статі, а саме в п.5 вказується, що не є перевищенням меж необхідної оборони у разі застосуванні зброї. Тому, якщо в будь-якому випадку можливо забезпечити виконання функцій, покладених на поліцію законом, без зброї, але дуже складним шляхом, краще дотриматися його і стикатися із проблематикою застосування вогнепальної зброї.

Література:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996.
2. Закон України « Про Національну поліцію України» від 02.07.2015року.

3. Кримінально-процесуальний кодекс України : Зі змінами від 28.11.2019 року.

4. Кримінальний кодекс України: Зі змінами від 12.09 2019 року.

Рижкова Світлана Анатолівна,
старший викладач кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСУЧАСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ЯК ГАРАНТІЯ РОЗВИТКУ СЛУЖБИ ПРЕВЕНЦІЇ

Дільничний офіцер поліції в силу покладених на нього обов'язків виконує досить широкий спектр завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці яку він обслуговує, серед яких відповідно до Наказу МВС України № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» є діяльність, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства. Вона має на меті співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності, також взаємодію з органами державної влади та місцевого самоврядування, населенням й утвореними відповідно до чинного законодавства громадськими формуваннями з охорони громадського порядку; виконання завдань, спрямованих на дотримання прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, тощо.

Діяльність дільничного офіцера (далі-ДОП) здійснюється за відповідними напрямками роботи, які визначаються вищезазначеним наказом, а саме: здійснення профілактичної роботи, спрямованої на

запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень; виявлення причин та умов, що призводять до вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень, ужиття у межах компетенції заходів для їх усунення; ужиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення; здійснення своєчасного реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; у випадках, визначених законом, здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання; доставляння у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення; ужиття всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я, а також особам, які постраждали від торгівлі людьми; ужиття заходів для запобігання вчиненню насильства в сім'ї та його припинення; здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система; участь у межах повноважень, передбачених законом, у здійсненні заходів, спрямованих на соціальну адаптацію осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі; ужиття заходів для взяття на облік осіб, щодо яких здійснюється

превентивна робота, підтримання в актуальному стані інформаційних підсистем ЄС МВС, тощо [1].

Проте, слід зазначити, що на сьогодні існує ряд чинників, які негативно впливають на результативність та ефективність роботи ДОП, та комплектування необхідної кількості фахівців. Потребують вирішення питання матеріально-технічного забезпечення служби: відсутність комп'ютерної техніки, доступу до мережі Інтернет. Зазначені чинники призводять до зниження продуктивності в роботі. В цьому контексті доволі актуальним залишається питання удосконалення роботи ДОП. Застосування «традиційних» форм та методів роботи ДОП поступово повинні поєднуватись з застосуванням новітніх технологій. Вкрай необхідним та актуальним є впровадження та використання планшетних пристроїв дільничними офіцерами поліції. Для цього ДОП повинні бути забезпечені планшетними пристроями та доступом до мережі Інтернет через мобільні засоби, в т.ч. до системи «Цунамі». Вкрай актуальним є доступ до баз даних з декількома функціями, такими як: забезпечення отримання, обробки, зберігання та надання інформації про правопорушення чи подію; класифікація правопорушень та подій; надання інформації про правопорушення та події відповідній контактній особі у межах НПУ (оператор, диспетчер, черговий, групи реагування патрульної поліції, слідчо-оперативні групи тощо); пошук у базі даних щодо додаткової інформації на місці події, наприклад, на предмет ідентифікаційних даних осіб або транспортних засобів; надання додаткової інформації або доказів щодо справи на місці події, тощо [2,с.5].

Слід зазначити, що в рамках проекту «Поліцейський офіцер громади», ДОП в сільській місцевості окрім належних матеріально-технічних умов, мають необхідну офісну техніку, та мають планшети – для дистанційного отримання службових завдань та їх виконання,

передбачений електронний документообіг. Запровадження таких форм та методів роботи безумовно покращує діяльність ДОП. На сьогодні в цьому контексті відбулась певна диференціація, яка на нашу думку, призвела до порушення умов праці ДОП у містах. Адже діяльність поліцейських офіцерів громади (ДОП у сільській місцевості) та ДОП у містах регламентує єдиний Наказ МВС України № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», де різницею в їх діяльності є визначення території, що обслуговується ДОП, із чисельністю населення, що не перевищує 6 тис. осіб у сільській місцевості та 7 тис. осіб - у містах.

Проте, умови праці, матеріальне-технічне забезпечення, соціальні та житлові гарантії, функціональні обов'язки кардинально відрізняються [3]. І на сьогодні слід констатувати, що ДОП у місті фактично залишається в цьому контексті в гіршому стані, ніж його колега в селі. Тим самим, на нашу думку, порушується принцип трудових гарантій працівників, що суперечить основним конституційним принципам у сфері трудових відносин.

Таким чином, реалізація нових перспективних проєктів в Національній поліції, в т.ч. пов'язаних з утворенням новаційних підрозділів, не повинно здійснюватися за рахунок існуючих служб і посад, перевірених часом і апіорі потрібних не лише системі, а й громаді. Бо такий підхід сприяє їх руйнації та занепаду, в той час, коли вони у свою чергу, потребують негайної модернізації та осучаснення, або ж, як мінімум, створення умов для належного виконання обов'язків.

Література:

1. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України

від 28.07.2017 № 650 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>

2. Звіт про результати реалізації пілотного проекту щодо використання планшетних пристроїв групами реагування патрульної поліції та слідчо-оперативними групами у Куп'янському та Лозівському районах Харківської області / Харків. нац. ун-т внутр. справ, наук.-дослід. лаб. з проблем протидії злочинності; Голов. управління Нац. поліції в Харків. обл.; Регіон. представництво КМЄС у м. Харкові; [О. Сердюк, К. Бугайчук, Д. Гальченко та ін.]. Харків: ХНУВС, 2019. 60 с.

3. Поліцейський офіцер громади: поліцейський для громади чи громада для поліцейського? URL: <https://dt.ua/internal/policeyskiy-oficer-gromady-policeyskiy-dlya-gromady-ili-gromada-dlya-policeyskogo->

Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

В умовах реформ в Україні як ніколи актуальним є питання забезпечення, дотримання та захисту прав людини. Як відомо, поліція є одним з основних інструментів захисту прав та законних інтересів громадян в більшості країн світу. Зокрема це підтверджується положеннями закону України «Про Національну поліцію», а саме: (поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і

порядку [1]. Проте не є секретом, що законодавство не стоїть на місці та йде паралельно з розвитком суспільства у соціальних, технологічних та інших сферах життєдіяльності. Саме тому встановлення актуальних напрямків для покращення правового становища в країні є достатньо актуальним.

Метою цієї роботи є розгляд та аналіз чинного законодавства, що регулює діяльність поліції, тобто закон України «про Національну поліцію», та запропонування прогресивних шляхів розвитку законодавства у цій сфері для покращення роботи правоохоронних органів.

Для розуміння основних понять необхідно визначити значення такого терміну як забезпечення прав людини. Скакун О.Ф. зазначає, що термін «забезпечення» має досить широке значення і трактується як надання (постачання) чогось кимось у достатній кількості, створення усіх необхідних умов для здійснення чого-небудь; гарантувати щось; захищати, охороняти когось, що-небудь [2, с. 273]. У свою чергу М.В. Цвік та інші під забезпеченням прав і свобод розуміється система загальних (політичних, економічних, духовних та ін.) і спеціально юридичних засобів та інститутів, спрямованих на створення умов для реалізації прав людини, а також забезпечення їх всебічної охорони та захисту від порушень [3, с. 456].

З огляду на ці два поняття, які надають науковці, можна зробити узагальнення шляхом виведення суміжного поняття. Тобто «забезпечення» - це комплекс заходів та засобів, які гарантують або створюють сприятливі умови для певної діяльності. Таким чином, розглядаючи термін «забезпечення прав» через призму діяльності Національної поліції, можна сказати, що це є ніщо інше, як створення органами Національної поліції необхідних умов, за допомогою спеціальних засобів та заходів, які їм надано законом, для полегшення та

стабілізування буття осіб, які підпадають під правовий захист поліції в Україні.

Проте окрім прав, особи з якими органи Національної поліції безпосередньо вступають у відносини, мають ще й обов'язки. Так, наприклад, у Кримінальному процесуальному кодексі закріплено положення щодо окремих осіб, які в свою чергу набувають спеціального статусу для полегшення притягання їх до відповідальності за недотримання вимог законодавства. Зокрема це стосується осіб, які мають статус підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, свідка та інших [4]. Те ж саме стосується і інших правових сфер, в яких передбачені схожі правові статуси, наприклад адміністративна чи цивільно-правова та інші.

На нашу думку, для забезпечення прав осіб, у законодавстві мають бути закріплені й обов'язки таких осіб. Встановлення загальних обов'язків для осіб, які будуть вступати у взаємовідносини з поліцією зможуть врегулювати наявні на даний момент труднощі, які досить часто переживають поліцейські під час виконань своїх службових обов'язків.

У 2017 році органами поліції було отримано 56824 скарги на дії поліцейських, з яких 10590 або 18,6% від загальної кількості визнані такими, що підтвердилися. У 2018 році громадяни направили в органи поліції 73726 скарг, з яких лише 4006 або 5,4% підтвердились [5]. З викладеної вище статистики можна зробити декілька умовиводів.

По-перше цю статистику можна розглядати з боку того, що органи Національної поліції, які здійснюють розгляд скарг громадян, працюють не належним чином та підтверджують досить малий відсоток скарг на діяльність поліцейських.

З іншого боку це можна розглядати як селекцію недоцільних, не маючих у своєму змісті підстав до притягнення поліцейських до будь якої відповідальності,

скарг. Простіше кажучи – сучасні громадяни дуже добре знають свої права, при цьому забуваючи про свої обов'язки, що з їх сторони теж є фактичним порушення законодавства.

На наш погляд за доцільне буде розробити низку загальних обов'язків для осіб, які вступають у взаємовідносини з органами Національної поліції за аналогією з процесуальним законодавством. Тобто розробити спеціальний статус до особи, яка знаходиться у взаємовідносинах з поліцейським під час виконання ним службових обов'язків.

Для кращого розуміння можна навести приклад за допомогою чинного законодавства. Наприклад стаття 33 закону України «Про національну поліцію» передбачає опитування особи поліцейським та виділяє це як превентивний захід. Ця стаття здійснює забезпечення конституційних прав особи у такій трактовці «Надання особою інформації є добровільним. Особа може відмовитися від надання інформації» [1]. Тобто здійснюється дотримання положень статті 34 Конституції України [6]. Проте законодавець не взяв до уваги те, що особа може у будь-якій формі відмовити у надаванні показань поліцейському, що може включати в себе і особисті образи поліцейського через неприязнь до органів поліції. Така поведінка у свою чергу порушує положення статті 28 Конституції України, що гласить: «Кожен має право на повагу до його гідності»[6]. Практичні працівники досить часто стикаються з неповагою до представників державних органів, інколи припускаючи помилки у своїй діяльності, за що притягаються до відповідальності.

Таким чином, поведінка особи має буди законодавчо врегульована шляхом встановлення певних правил, які вона повинна дотримуватися при спілкуванні з представником держави. Наприклад встановлення обов'язку чемно ставитися до представника влади у особі поліцейського, порушення

якого тягло б за собою певну відповідальність. А для застосування стягнень за невиконання обов'язків є можливим, якщо особа набуває певного статусу. Так, можна встановити для особи статус такої, до якої застосовуються поліцейські заходи.

На нашу думку встановлення додаткових обов'язків допоможе врегулювати поведінку осіб, з якими поліцейські вступають у взаємовідносини на законодавчому рівні та знизить велику кількість помилок, які допускають поліцейські під час виконання службових обов'язків.

Виходячи з викладеного можна зробити висновок, що законодавство в частині забезпечення прав людини має також враховувати те, що особа, без дотримання прав оточуючих, не може отримати гарантію на забезпечення її особистих прав. Тому має бути розглянуто можливість встановлення спеціального статусу для осіб, які перебувають у відносинах з органами Національної поліції та на основі цього статусу встановити спеціальні обов'язки у законі України «Про Національну поліцію». Це допоможе швидше виконувати поліцейськими свої службові обов'язки та полегшить стан взаємовідносин між органами поліції і громадськістю.

Література:

1. Про Національну поліцію/ Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379
2. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підручник. 2-ге видання. К. : Алерта; ЦУЛ, 2011. 520 с.
3. Загальна теорія держави та права : підручник для студентів юридичних вищих навч. закладів / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків : Право, 2011. 584 с.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України/Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88

5. Інтернет альманах «Антидот». URL: <https://antidot.info/authors/yak-politsiya-rozhlyadajeskarhy-hromadyan-zahrozlyva-statystyka/>

6. Конституція України/Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141

Біліченко Валерій Віталійович,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Антропов Богдан Олегович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМАТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ПЕРІОД КАРАНТИНУ

З початку запровадження карантину в Україні Кабінет Міністрів видали постанови №392 та №211 в яких йдеться про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та етапів послаблення протиепідемічних заходів контролю за заходами дотримання карантин [1].

Що до заходів превентивної діяльності а також забезпечування охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримування публічної безпеки і прядку у зв'язку в ведення карантину на всій території України до вище наведених завдань поліції додалась низка обмежувальних заходів які передбачені постановами. До цих заходів обмежувального характеру відносяться наступні заборони щодо, перебування в громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респираторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно; перебування на вулицях без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус; самовільно залишати місця самоізоляції, обсервації; відвідування закладів освіти її здобувачами, крім участі у пробному зовнішньому незалежному оцінюванні, державній підсумковій атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступних випробуваннях, єдиному вступному іспиті з іноземної мови, єдиному фаховому вступному випробуванні, атестації у формі тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів "КРОК", а також здійснення підтвердження кваліфікації моряків, проведення підготовки моряків, членів екіпажів торговельних суден, у тому числі тих, що здійснюють плавання внутрішніми водними шляхами України, та проведення підготовки судноводіїв малих/маломірних суден; проведення масових (культурних, розважальних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів з кількістю учасників більше ніж 10 осіб, крім заходів, необхідних для забезпечення роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, навчально-тренувальних зборів спортсменів національних збірних команд України з олімпійських, неолімпійських, національних видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю, навчально-тренувального процесу

спортсменів командних ігрових видів спорту професійних спортивних клубів [2].

На сьогодні є статистичні данні згідно яких з початку в ведення карантинних заходів на території держави поліцейські склали 3922 адміністративних протоколи. Усі вони стосувалися порушення правил щодо карантину людей, а 182 з них – за порушення режиму самоізоляції. Окрім того, поліція розслідує 46 кримінальних проваджень стосовно порушення правил карантину. Але, будучи у відрядженні згідно Наказу №380 від 08.05.2020 року, з метою надання практичної допомоги головним управлінням Національної поліції курсантів було поділено на групи патрулювання за дая забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямованої на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та етапів послаблення протиепідемічних заходів контролю за заходами дотримання карантин [3]. Здійснюючи патрулювання, було зроблено безліч зауважень стосовно порушень правил карантину і реагування на всі порушення були здійснені відповідно до ситуації і реакції громадянина на зауваження. Не одноразово було помічено, що людина, громадянин, якій було зроблено зауваження, наприклад: стосовно захисної маски, а саме відсутності її на обличчі в приміщенні магазину, відреагувала коректно та адекватно одягнувши маску яка була в наявності, але через деякий час патрулювання, ми бачимо як ця ж людина знову без маски в тому ж місці. Таких прикладів підчас виконання свої обов'язків - безліч. Проблематика підчас патрулювання була різностороння, у першу чергу зі сторони громадян, які дуже сильно обізнані у своїх правах, але не в обов'язках, а також зі сторони послуг перевезення. Було дуже важко контролювати дозволину кількість пасажирів, особливо не в міському транспорті таких як тролейбуси, трамваї. Не можливо було зупиняти кожний

маршрутний засіб, маршрутні таксі, і перевіряти кількість пасажирів, чи всі пасажирки у захисних масках. З упевненістю майже у сто відсотків маршрутні таксі, надавали послуги з порушення правил карантину, оскільки це фінансово не вигідно для водіїв які здійснюють перевезення.

Отже, підчас здійснення превентивної діяльності національної поліції у період карантину, поліція активно приймала участь щодо забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямованої на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 та етапів послаблення протиепідемічних заходів контролю за заходами дотримання карантин. Щодо проблематики, вона виражалась у різних напрямках. У першу чергу це громадяни, які знають і дуже активно захищають свої права, але не обізнані зі сторони своїх обов'язків під час карантину. У другу чергу це послуги перевезення. У нашій країні, не велика кількість міських транспортів, а більшість підрядник маршрутних таксі. Було важко слідкувати за кожним транспортним засобом який надав послуги перевезення у місті. Також, варто відмітити це кількість населення, яка перевищує кількість груп патрулювання, що у свою чергу не дає можливість фіксувати кожне порушення правил карантину.

Література

1. Постанова Кабінету міністрів України №211: «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 11.03.2020 р. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-п> [Дата звернення 01.06.2020]

2. Постанова Кабінету міністрів України №392 : «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів»

від 20.05.2020 р. Київ. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-п#n192>
[Дата звернення 02.06.2020]

3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України
№380 від 08.05.2020 р. Київ.

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент
Кравченко Альона Віталіївна,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЮВЕНАЛЬНА ПРЕВЕНЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ НАЙВАЖЛИВІШИХ НАПРЯМІВ РОБОТИ В ПОЛІЦІЇ

Великий вплив негативних чинників серед яких соціально-економічне забезпечення сім'ї, психолого-емоційний стан, відносини в родині, насильство та нестабільність в Україні сформувало негативну тенденцію щодо кількості злочинів скоєних неповнолітніми. Така протиправна поведінка серед осіб даної вікової категорії пов'язана також з їхніми особистісними якостями, нестабільністю характеру, не завершеністю морального становлення та правової зрілості.

Тому на сучасному етапі є досить актуальним вивчення проблеми ювенальної превенції як найважливіший напрямок роботи в поліції. Серед дослідників котрі вивчали дану тему можна назвати О.М. Бандурка, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, С.Д.

Гусарев, А.П. Заєць, М.І. Козюбра, М.В. Лошицький, Т.П. Мінка, О.В. Негодченко.

Ювенальна превенція сприяє виявленню та усуненню причин і умов правопорушень, що скоїли неповнолітні. Така діяльність правоохоронних органів має позитивний вплив на поведінку дітей, але в той же час вона спрямована на забезпечення прав та свобод неповнолітніх правопорушників [5, с. 129].

Серед основних нормативно-правових актів котрими керується поліція є Наказ «Про затвердження Інструкції з організації підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». Так, спираючись на норми даного Наказу до обов'язків поліції входить: профілактична діяльність щодо запобігання вчинення неповнолітніми адміністративних чи кримінальних правопорушень, також виявлення причин та умов котрі цьому сприяють та вживання заходів щодо їх усунення; вживання заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству вчиненому дітьми та стосовно них а також жорсткому поводженню з неповнолітніми; ведення профілактичного обліку неповнолітніх котрі є схильні до вчинення правопорушень та проведення з ними заходів індивідуальної профілактики; участь у встановленні місцезнаходження дитини у разі зникнення; вживання заходів щодо запобігання дитячої бездоглядності та здійснення поліцейського піклування щодо неповнолітніх осіб [3, с. 2].

Тобто, серед напрямів застосування ювенальної превенції поліцією є здійснення профілактичної діяльності котра спрямована на запобігання вчиненню неповнолітніми адміністративних та кримінальних правопорушень, виявлення причин та умов, що сприяють цьому, діючи в межах своєї компетенції.

Також на профілактичний облік підрозділам ювенальної превенції Національної поліції підлягають неповнолітні котрі засудженні судом до покарання, що не пов'язано з позбавленням волі. У разі коли

неповнолітній звільнений за рішенням суду від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. У випадку оголошення повідомлення про підозру в учиненні кримінального правопорушення чи у випадку коли неповнолітній на протязі року декілька разів був притягнутий до адміністративної відповідальності. Якщо неповнолітній звільнений із спеціальної виховної установи [1, с. 107].

Більшість неповнолітніх котрі скоїли адміністративне чи кримінальне правопорушення вирости та виховувались в неблагополучних сім'ях. Насильство у сім'ї є одною з головних причин втечі неповнолітніх з дому, а сварки та бійки в родині провокують насильство та самогубство, що вчиняють неповнолітні.

Таким чином, ювенальна превенція є важливим напрямом в сучасній поліції, адже він сприяє запобіганню скоєння злочинів серед неповнолітніх. Серед основних заходів індивідуальної профілактики, що здійснюють органи поліції можна віднести: бесіди ознайомлювального, попереджувального та виховного характеру з неповнолітніми за місцем проживання, навчання чи роботи; ознайомлювальні бесіди з батьками та членами сім'ї неповнолітнього з метою усунення причин та умов, що спонукають дитину до вчинення правопорушень; допомога дітям у працевлаштуванні, організації дозвілля, встановленні соціально корисних контактів, залучення дітей до соціально корисних занять та інше.

Література:

1. Лесько Н.В. Система органів державної влади, що здійснюють профілактику правопорушень серед дітей: досвід зарубіжних країн. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2018. № 845. С. 107-112.

2. Поволоцька С.Г. Діяльність органів внутрішніх справ по профілактиці правопорушень серед неповнолітніх (адміністративно-управлінське дослідження): дис.... канд. юрид. наук: 12.00.15. Харків, 2015. 214 с.

3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: наказ МВС України від 19 грудня 2017 р. № 1044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0686-18>.

4. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII URL: zakonO.rada.gov.ua/laws/show/580-19.

5. Школа С.М. Правові засади профілактичної роботи Національної поліції України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. Вип. 3. С. 129-132.

Зеленський Євгеній Сергійович,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Дума Анастасія Артемівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ ЗА ВЧИНЕННЯ РОЗБОЮ

Аналізуючи статистичні дані, та дослідження багатьох науковців щодо притягнення до кримінальної відповідальності неповнолітніх за вчинення розбою можна звернути увагу, що в сучасному суспільстві дана

проблема є досить розповсюдженою. Серед основних причин розбою серед неповнолітніх можна назвати: жорстоке поводження з дітьми та соціальні умови, що визначають формування протизаконних нахилів у неповнолітніх, також низький фінансовий рівень сім'ї, малозабезпеченість, шкідливі звички у батьків та ін. [1, с. 87].

Питання особливостей покарання неповнолітніх за вчинення розбою були висвітлені науковцями, серед них: Ю.А. Абросімова, В.С. Афанасьєв, О.М. Бандурка, І.Г. Богатирьов, В.В. Василевич, Д.А. Виговський, В.В. Голіна, О.М. Гумін, О.М. Джужа, Н.П. Дубініна, В.І. Женунтій, Р.І. Ісаков та інші.

Неповнолітню особу у віці від 14 до 16 років можна притягнути до кримінальної відповідальності за скоєння умисного вбивства, нанесення умисного тяжкого та середньої тяжкості тілесного ушкодження чи навіть зґвалтування, за умисне знищення чи пошкодження майна, у випадку незаконного заволодіння транспортним засобом, за хуліганство, крадіжку, розбій та грабж.

О.О. Ямкова вважає, що це зумовлюється тим, що у 14 років особа вже може усвідомлювати шкоду та небезпечність і протиправність скоєного. Якщо неповнолітня особа вчиняє злочин, це є обставиною, що пом'якшує покарання [2, с. 32].

Потрібно враховувати корисливий мотив неповнолітнього при вчиненні злочинів проти власності, здебільшого він полягає у прагненні винного протиправно використати чуже майно на свою чи іншої особи користь або отримати майнову вигоду без обернення чужого майна на свою користь.

Аналізуючи ст. 187 Кримінального Кодексу України, можна звернути увагу, що у випадку коли розбій вчинено з метою заволодіння чужим майном у поєднанні з небезпечним для здоров'я і життя особи, чи навіть насильство скоєне на особу на котру напали. В такому випадку нападнику світить позбавлення волі на

строк трьох до семи років. Якщо розбій скоєно за попередньою змовою групою осіб котрі раніше вже скоювали злочин, то в такому випадку винні можуть отримати вирок від семи до десяти років з конфіскацією майна. Бувають випадки коли неповнолітні вчиняють розбій проникаючи у житлове приміщення тоді затриманий може сісти на мінімальний термін сім років та максимальний дванадцять років. Розглядаючи останній пункт даної статті ККУ, вказано, що якщо особа чи група осіб за попередньою змовою скоїла розбій у великих чи особливо великих розмірах, в поєднанні з нанесенням жертві тілесних ушкоджень, то в такому випадку затриманого можуть посадити від восьми до п'ятнадцяти років та конфіскувати майно.

Але між тим Г.О. Єремій, наголошує про певні особливості застосування кримінальної відповідальності до неповнолітніх, серед покарань можна розглянути наступні: штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт чи позбавлення волі на певний строк.

Між тим у разі якщо неповнолітній все ж таки вчинив злочин і його кваліфікували як невеликої чи середньої тяжкості, і затриманий буде розкаюватись у злочині, то суд може звільнити від покарання таку особу [3, с. 176].

Суд також може застосувати до неповнолітніх примусові заходи за для перевиховання особи, до таких можна віднести: встановлення особливої поведінки неповнолітнього, застереження, обмеження дозвілля, направлення до спеціальної навчально-виховної установи де перебувають діти та підлітки за для перевиховання неповнолітнього, особу також можуть передати батькам чи опікунам під нагляд, якщо особа досягла п'ятнадцятирічного віку має особисте майно та заробіток, то він може бути притягнений до відшкодування майнових збитків [4, с. 19].

Отже, ми прийшли до висновку, притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності за

розбій має свої особливості у порівнянні з особами котрі досягли 18 років. Для неповнолітніх встановлені більш короткі строки давності за скоєний злочин ніж для осіб котрі досягли повноліття. Існують випадки коли неповнолітні звільняються від кримінальної відповідальності, але до них можуть бути застосовані примусові заходи за для перевиховання. Зняття судимості може відбуватись легше та умови для звільнення від кримінальної відповідальності є м'якшими, але для таких осіб є скороченими різновиди покарань та обмежені строки та розмір встановлених покарань.

Література:

1. Бундз Р.О. Кримінологічна характеристика особи неповнолітнього злочинця, що вчиняє злочини з особливою жорстокістю. Проблеми вдосконалення правового забезпечення прав та основних свобод людини і громадянина: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя, 2017. С. 86-90.
2. Ямкова О.О. Примусові заходи виховного характеру: правова природа і види: дис....кандидата юрид. наук: 12.00.15. Одеса, 2015. 251 с.
3. Єремій Г.О., Хряпінський П.В. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності: монографія. Запоріжжя: КСК Альянс, 2016. 176 с.
4. Коновалова А.Ю. Види покарань для неповнолітніх за кримінальним правом України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.18 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право». Х., 2018. 20 с.

Зеленський Євгеній Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Кусайко Ілона Юрївна,
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ПОЛІЦІЄЮ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Правопорушення з використанням вогнепальної зброї є суспільно небезпечними діяннями, що створюють загрозу національній безпеці країни та посилюють страх громадян за власну безпеку. Згідно даних ГПУ за 2019 рік 6204 правопорушень мали кваліфікацію незаконний обіг зброї, боєприпасів та вибухових речовин. На всю цю кількість лише 100 власників мали дозвіл на офіційну зареєстровану мисливську зброю.

Експерти одноставні у думці, що шість років тому проблем з обігом зброї було набагато менше. Саме у 2015 році зросла кількість кримінальних злочинів щодо незаконного обігу зброї і причина доволі проста - війна на Сході країни і потік зброї з окупованих територій Донбасу. Наразі запобігання злочинам, пов'язаним з незаконним обігом зброї є одним з найголовніших завдань, що стоять перед Національною поліцією України, адже відповідно до статистики кількість незареєстрованої вогнепальної зброї на руках українців у 2018 році становила 400 тисяч одиниць, хоча в ЗМІ говорять про мільйони.

Серйозною прогалиною у цьому питанні є законодавство, адже основними нормативно-правовим актом у цій сфері є Інструкція, затверджена наказом

МВС № 622 від 21 серпня 1998 року. Саме вона передбачає порядок виготовлення, придбання, зберігання і використання вогнепальної зброї[1]. За всі ці роки наказ звісно неодноразово редагувався, але іншого повноцінного нормативного акта контролю за зброєю прийнято так і не було.

На сьогоднішній день виникає гостра необхідність протидії незаконному обігу зброї. Одну з найголовніших ролей у попередженні подібних злочинів відіграє індивідуально-профілактична робота з населенням. Заходи, пов'язані з припиненням злочинів з застосуванням зброї повинні містити в собі перевірку власників зброї та за необхідності притягнення їх до адміністративної відповідальності. Звернути увагу слід на тих осіб, що порушили строки перереєстрації зброї, що їм належить, порушували громадський порядок, схильні до насильства в сім'ї або зловживання алкоголю чи наркотичних речовин.

До прикладу вищевказаного можна навести підрозділи Кам'янського відділу поліції. Так за перше півріччя 2019 року ними було виявлено 30 фактів незаконного обігу зброї, з них вогнепальної-29. Відомості про це були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань і у результаті 23 отримали повідомлення про вчинення правопорушення, пов'язане з незаконним обігом вогнепальної зброї та вибухівки, а 10 були взяті під варту. Загалом правоохоронці вилучили 13 одиниць вогнепальної техніки та понад 700 одиниць бойових припасів. Було здійснено перевірку 497 власників зброї та у підсумку 70 з них було притягнуто до адміністративної відповідальності. Також за результатами перевірки вилучено 28 одиниць зброї та встановлено 3 власників, що порушують громадський порядок, зловживають алкогольними напоями чи вживають наркотичні засоби[2].

Індивідуальної профілактики потребують військовослужбовці, які брали участь у бойових діях на

Донбасі, які мають досвід і знають як поводити себе з вогнепальною зброєю. Адже як показує практика через психічні проблеми, що виникли після повернення з зони АТО(ООС) саме такі особи можуть бути залучені до злочинної діяльності пов'язаної з незаконним обігом вогнепальної зброї, а в результаті стати суб'єктом вчинення тяжкого злочину.

Також поліція активно переконує громадян здавати свою нелегальну зброю і як не дивно, але це також приносить свої плоди, хоч і незначні. Наголошуємо, що згідно статті 263 Кримінального Кодексу України (незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами) зберігання зброї без дозвільних документів-це злочин, що тягне за собою покарання у вигляді позбавлення волі від 3 до 7 років. Та частина 3 цієї статті передбачає звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка на добровільній основі здала свою зброю, боєприпаси чи вибухові речовини органам влади[3]. І дійсно згідно даних Міністерства внутрішніх справ у 2018 році громадяни України добровільно здали органам влади близько 5000 одиниць зброї, а за 2019 більше 16 тисяч. Звісно ж згідно КК України такі громадяни були звільнені від кримінальної відповідальності, крім випадків коли їхня зброя фігурувала у кримінальних справах.

Загалом, криміногенна ситуація пов'язана з незаконним обігом вогнепальної зброї в Україні є доволі складною, в першу чергу через тривалий збройний конфлікт на Сході країни. Поліція вживає профілактичних заходів для протидії незаконному обігу зброї, боєприпасів та вибухівки, та країна потребує Закону, що дозволить би проводити злагоджену політику контролю за зброєю, що перебуває у законному обороті та реалізувати запобіжні заходи щодо її незаконного обігу.

Література:

1. «Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та

використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів», затверджена Наказом МВС від 21.08.1998р. № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98>

2. Поліція Кам'янського контролює використання зброї на території міста. URL: http://kam.gov.ua/ua/news/pg/110719377365521_p13/

3. Кримінальний кодекс України. Закон від 05.04.2001р. (ред. від 18.10.2019р.)

Казначеев Дмитро Георгійович,

доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Лісовик Ангеліна Олександрівна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

Актуальність цієї теми полягає в тому, що на даний момент існують помилки, яких припускаються поліцейські під час несення служби, а виникнення надзвичайних ситуацій призводить до більших проблем. Особливо, це стосується діяльності превентивних

підрозділів тому, що саме вони є першими, хто стикаються з ситуаціями, які потребують швидкого реагування.

Превентивна діяльність Національної поліції полягає в запобіганні злочинів, а саме в профілактичній роботі. На мою думку, профілактична діяльність відіграє важливу роль в запобіганні злочинів. Також, підрозділи превентивної діяльності Національної поліції реалізують профілактичний контроль стосовно додержанням вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо дітей, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, організації роботи дозвільної системи, запобігання та припинення насильства в сім'ї тощо. Але в кожній діяльності виникають проблеми, які пов'язані з непрофесіоналізмом, так само, і в діяльності поліції ці проблеми є. Такими проблемами є:

1. Застаріла нормативно-правова база, яку використовують в своїй діяльності всі підрозділи поліції.
2. Набуті недосконалі практичні навички з тактико-спеціальної та вогневої підготовки.
3. Саме відношення поліцейського до своєї діяльності тому, що є працівники, які обожають свою роботу та вкладають в неї багато користі, а є ті, котрі не хочуть працювати і цим руйнують авторитет поліції серед громадян.

Надзвичайна ситуація на території України, що виникла внаслідок загострення санітарно-епідемічна ситуації, пов'язаної з поширенням корона вірусної інфекції COVID-19 потребує, ще більшого контролю з боку правоохоронних органів тому, що від цього залежить життя та здоров'я громадян. В ситуації, що склалася в нашій країні з боку поліцейських існує багато помилок таких, як вони не звертають увагу на людей, які не дотримуються правил карантину або, навіть, самі працівники поліції цього не роблять, хоча вони виступають прикладом для громадян. Це і є основними

помилками роботи поліцейських в небезпечних ситуаціях. Основними шляхами подолання є те, що працівник поліції є прикладом для населення, цим саме, він повинен не порушувати правила карантину та робити більше зауважень людям, які його не дотримуються.

Таким чином, слід зазначити, що діяльність поліцейського в умовах надзвичайних ситуацій є небезпечною тому, що саме він, в першу чергу підвергається небезпеці. Але з боку правників не повинно бути помилок, що може призвести до фатальних наслідків, тому поліцейський повинен бути зосередженим і справедливим в своїй діяльності, особливо в небезпечних та надзвичайних ситуаціях, де можуть постраждати громадяни.

Література:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навч. посіб. / за заг. ред. О.М. Бандурки ; О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, С.М. Князев та ін. ; передм. О.М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. 242 с.

2. Жданова И.В., Мозговая Т.П. Формирование конфликтологической компетентности как направление профилактической работы с несовершеннолетними, находящимися в конфликте с законом : учеб.-метод. пособие. Новосибирск : Изд-во НГТУ, 2016. 130 с.

3. Фелик В.І. Система функцій профілактичної діяльності Національної поліції України. Порівняльне аналітичне право. 2016. № 2. С. 156–158.

Карпенко Олександр Миколайович,

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Короткіх Анастасія Андріївна, курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАВДАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

На жаль, на сьогодні, стан злочинності з використанням зброї, за даними кримінологів, значно зріс. Це зумовлено тим, що за останніми статистичними даними, на руках українців зареєстровано близько мільйона одиниць зброї [1].

В свою чергу власників зброї налічується більше 760 тисяч [1]. З приводу питання щодо незаконного обігу вогнепальної зброї, приведемо такі данні. З 2014 року кількість вироків за порушення статті 263 Кримінального кодексу України "незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами", зросло на 55 % [3]. Лише у 2017-му році працівникам Національної поліції вдалося вилучити одну тисячу пістолетів, сімдесят вісім гранатометів, двісті сорок набойів і сімдесят два вибухових пристроїв [1].

Якщо розглядати безпосередньо роль правоохоронних органів з приводу вирішення питань, щодо протидії незаконного обігу вогнепальної зброї. Ми повинні пам'ятати, що всі дії поліції суворо регламентуються законодавством.

Не зважаючи на те, що на працівників правоохоронних органів покладається такі функції, як

розслідування окремих видів злочинів, ще поліція забезпечує контроль за порядком використання та зберігання не лише зброї, а й боєприпасів, набоїв, вибухонебезпечних речовин, та у свою чергу відповідають за виконання роботи, щодо обліку інформації у відповідних базах даних.

Здійснення належного контролю за обігом вогнепальної зброї регламентується Наказом України «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і холощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів» [2]. У якій переліченні всі завдання уповноважених підрозділів Національної поліції:

- забезпечення контролю за виконанням порядку на об'єктах дозвільної системи;
- запобігання порушення порядку обігу;
- організування оперативних пошукових дій з пошуку зброї.

Зокрема на підрозділи превентивної діяльності покладаються наступні завдання: знищення та зберігання вилученої зброї, огляд приміщень, опечатування або закриття об'єктів де зброя була знайдена.

На основі зробленого аналізу, ми можемо дійти до висновку, що стан боротьби з незаконним обігом зброї, набуло негативної тенденції. Ще більше загострює обставини збройний конфлікт на сході України, який в свою чергу постає джерелом нелегального обігу вогнепальної зброї. Це в рази ускладнює ведення обліку незареєстрованої зброї, яка неконтрольовано вивозиться з території ведення бойових дій. Виникає

потреба у терміновому прийнятті заходів боротьби з незаконним обігом зброї. Цю ситуацію можливо поліпшити шляхом покращення роботи прикордонних служб.

Наступним кроком стане, покращення контролю за легальним обігом, та унеможливити розкрадання зброї. Також велику роль буде відігравати індивідуально-профілактична робота з населенням. Це включає в себе гласну та негласну перевірку власників на порядок зберігання зброї і в разі виявлення порушень, притягнення до адміністративної відповідальності, а в інших випадках вилучення зброї взагалі. У разі ігнорування цих вимог, інтенсивність потоку зброї в Україні збільшиться і це може завдати неминучих наслідків. Постраждає як національна безпека так і безпека громадян України

Література:

1. Єдиний портал органів системи МВС України
URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/11656_U_2017_roci_Nacpoliciya_viluchila_z_nezakonnogo_obigu_ponad_dvi_tisyachi_granat_INFOGRAFIKA_FOTO.htm (дата звернення 18.05.2020)

2. Наказ Міністерства Внутрішніх Справ України від 21.08.98 (редакція від 06.12.2019 року) № 622 «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і холощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів». URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98> (дата звернення 18.05.2020)

3. Кримінальний Кодекс України Редакція від 28.04.2020, підстава - 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 18.05.2020)

Мусаєлян Дмитро Пушкінович,

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,

Добош Вікторія Андріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ

Серед суспільно-небезпечних явищ, які становлять загрозу нормальному розвитку держави, суттєво обмежують права та свободи людини, значну кількість становлять правопорушення, скоєні з використанням зброї. Незаконний обіг зброї є одним із чинників, які негативно впливають на стан безпеки у країні. Незаконний обіг вогнепальної зброї, вибухових речовин та пристроїв завжди становив серйозну загрозу суспільній безпеці. Збройні напади завдають непоправної шкоди життю і здоров'ю громадян, мають резонансний характер, посилюють страх і відчуття незахищеності у населення, нівелюють у суспільній свідомості зусилля держави, спрямовані на стабільний розвиток суспільства, забезпечення прав і свобод людини, створення гідних умов життя. Міжнародне співтовариство також все більше визнає загрозу незаконного обігу зброї як внутрішню проблему держави, а і як суттєвий чинник впливу на транснаціональну організовану злочинність [1].

В Україні суспільство нині, як і в попередні роки, перебуває у стадії проведення правових реформ. За цих умов правоохоронним органам нашої держави постійно доводиться протистояти зростанню злочинності,

зокрема її видів, де використовується зброя, боєприпаси, вибухові речовини та засоби вибуху, завезені до нас із-за кордону контрабандним шляхом. Зброя, як відомо, повсякчас була привабливим товаром для злочинного світу.

Актуальність проблеми боротьби зі злочинами, котрі вчиняються з використанням вогнепальної зброї, зумовлена тим, що такі злочини завдають непоправної шкоди життю чи здоров'ю людей, зокрема, призводять до загибелі публічних людей, у тому числі політиків, державних діячів, журналістів, бізнесменів. Тому протидія злочинам, що вчиняються з використанням зброї, є, безперечно, однією з нагальних потреб суспільства. Збільшення кількості зброї, що попадає у незаконний обіг, є однією з тривожних тенденцій нашого життя. Однією з причин є стійка тенденція збільшення кількості насильницьких злочинів, що підвищує попит на зброю, спричиняє поширення так званого «збройового чорного ринку», який поповнюється не тільки з внутрішніх джерел, а й за рахунок активного придбання зброї за кордоном. Крім того, на сучасному етапі, на жаль, вогнепальна зброя, як у руках зловмисників, так й у руках законослухняних громадян також, сприймається як норма, причому рівень свідомості багатьох власників зброї є таким, що вони ладні використати її без будь-яких вагань.

Збільшення кількості зброї, що попадає у незаконний обіг, є однією з тривожних тенденцій нашого життя. Однією з причин є стійка тенденція збільшення кількості насильницьких злочинів, що підвищує попит на зброю, спричиняє поширення так званого «збройового чорного ринку», який поповнюється не тільки з внутрішніх джерел, а й за рахунок активного придбання зброї за кордоном. Крім того, на сучасному етапі, на жаль, вогнепальна зброя, як у руках зловмисників, так й у руках законослухняних громадян також, сприймається як норма, причому рівень

свідомості багатьох власників зброї є таким, що вони ладні використати її без будь-яких вагань.

В Україні відсутній загальний закон щодо зброї, в якому було б надано законодавче визначення понять «зброя», «обігу зброї» та іншим кримінально значущим термінам. Процес виготовлення, придбання, володіння, експлуатації (застосування), знищення та інші дії зі зброєю регулюються численними нормативними актами. Так, порядок полювання з використанням вогнепальної мисливської зброї регламентований Законом України «Про мисливське господарство та полювання» [2, п. 12].

Під «обігом» розуміється «використання», «вжиток» чого-небудь [3, с. 502]. Однак, використання зброї, тобто застосування її за призначенням – для ураження живої цілі та ін., не є, на нашу думку, складовою поняття «обіг». Обіг розглядається нами як процес виробництва зброї, її подальшого руху від б державного або кримінального виробника (виготовлювача), до законного чи незаконного (злочинці, громадяни, які незаконно купують зброю для самозахисту, колекціонування і т. п.) споживача, а також підтримка її в справному стані, перехід від одного власника до іншого і т. д., до її знищення. Фізичний вплив на зброю (виготовлення, переробка), її просторове (носіння, перевезення), тимчасове (зберігання), соціальне (зміна власника) переміщення мають правові позначення, що визначають кваліфікацію відповідних дій. Кожний такий вплив є структурним елементом обігу зброї. Дії зі зброєю, здійснювані з порушенням законів, правил та інструкцій, утворюють незаконний оборот зброї, який з правових позицій є не однорідним, а підрозділяється на два види.. Перший вид пов'язаний з вчиненням адміністративних правопорушень або іншими порушеннями адміністративних приписів.

Дії зі зброєю, здійснювані з порушенням законів, правил та інструкцій, утворюють незаконний оборот

зброї, який з правових позицій є не однорідним, а підрозділяється на два види.. Перший вид пов'язаний з вчиненням адміністративних правопорушень або іншими порушеннями адміністративних приписів.

Основним відомчим нормативно-правовим актом, який регулює обіг зброї є «Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами 4 несмертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів» МВС України [4].

Таким чином, незаконний обіг зброї можна розділити на два види: перший пов'язаний з вчиненням адміністративних правопорушень, або іншими порушеннями адміністративних заборон, другий вид обігу включає дії, що порушують кримінально-правові заборони і тягнуть кримінальну відповідальність. Адміністративні та кримінально карані діяння є елементами незаконного обігу, які в сукупності і утворюють незаконний обіг зброї.

Спираючись на проведений аналіз, можна надати загальне визначення незаконному обігу зброї. Незаконний обіг зброї – будь-які дії зі зброєю, крім її використання за цільовим призначенням, котрі вчиняються без передбаченого законом дозволу і тягнуть адміністративну або кримінальну відповідальність.

Література:

1. Щодо правових аспектів організації протидії незаконному обігу вогнепальної зброї / Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. URL:<http://www.niss.gov.ua/articles/969>.

2. Про мисливське господарство та полювання: закон України від 22.02.2000 р. № 1478-III // Відомості

Верховної Ради України (ВВР). 2000. № 18. Ст.132; із змінами станом на 07.02.2017.

3. Словник української мови. В 11 томах. Т. 5. К.: Наукова думка, 1974. 840 с.

4. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: наказ МВС України від 21.08.1998 № 622 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98>.

Репан Микола Іванович,

викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Лазарєва Яна Анатоліївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЛЯ ЩОДО ЖІНОК

Після здобуття незалежності, Україна почала зіштовхуватися з низкою важливих проблем, котрі не розглядалися дотепер. Ми говоримо саме про вчинення

домашнього насильства в сім'ї, що ніколи не виноситься на загал та приховується.

Проте з часом, дана проблематика почала обговорюватися, що, безсумнівно, є позитивним явищем, адже лише завдяки цьому почали прийматися всі необхідні міри, щоб понизити випадки вчинення насильства у сім'ї.

Обрання даної теми можна аргументувати тим, що саме насильство стосовно жінок, серед зафіксованих правоохоронцями випадків, займає численне місце. Варто взяти саму статистику, яку було опубліковано 10 квітня 2020 року відділом комунікації Національної поліції України, який наголошує про те, що з початку року правоохоронці притягнули до адміністративної відповідальності близько 34 тисячі осіб, які вчинили домашнє насильство.

Також зафіксовано близько 470 справ, котрі були направлені слідчими на розгляд суду, які мають ознаки кримінального характеру. Окрім цього правоохоронцями було винесено близько 11 тисяч терміново-заборонних приписів [1].

Важливо розібратися саме в проблематиці застосування та вчинення домашнього насильства до жінок. Варто зауважити, що зародження цієї проблеми пов'язане саме із патріархальним типом культури в Україні, який зберігається вже протягом багатьох сторіч. Звертаючись до історичних джерел простежується суспільне прийняття чоловіка, як захисника та головного у родині, а жінка виконувала роль лише берегині сім'ї, більше нічого важливішого вона не мала робити.

Звідси і випливає твердження та підґрунтя більшості стереотипів про те, що соціальна роль жінки пов'язана із сім'єю. Тобто, якщо чоловік починає здійснювати будь-який вид насильства відносно своєї жінки, то він робить все вірно, адже вона сама винна.

Розуміючи дану проблему, науковці та політологи почали виносити її на загал і перші дії, які пов'язані із прийняттям заходів протидії даного прояву датуються 1979 роком, коли було ухвалено Конвенцію Організації Об'єднаних Націй стосовно ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок.

У даному юридичному документі трактується сам визначення «наси́льство щодо жінок», що означає будь-який вид насильства, який чинять на підставі статевої нерівності, який заподіює або може заподіяти фізичний, статевий чи психологічний збиток або страждання жінкам, а також загрози скоєння таких актів, примус або довільне позбавлення волі, будь то в суспільному чи особистому житті" [2, с. 19].

На противагу цьому, дана проблема продовжує існувати. Жінку продовжують піддаватися різним видам насильства, відносно себе, до яких входять фізичний, сексуальний, економічний та психологічний вид. А причиною цього виступає саме статева ознака.

Важливо пам'ятати не лише про причини вчинення домашнього насильства, але й про фактори, які відносять до передумов. Наприклад, до них можна віднести алкогольне та наркотичне сп'яніння, у якому перебуває чоловік, проблеми сім'ї економічного характеру, постійні суперечки та сварки, негативне минуле «кривдника» (низька самооцінка, розвиток комплексів, вчинення домашнього насильства відносно нього, утиски та інше).

Аналізуючи дану проблематику цілком логічним буде запропонування наступних тверджень для розгляду та розв'язку цієї проблеми:

1. Так як однією із найбільших проблем та передумов домашнього насильства є прийняття алкогольних та наркотичних засобів, то розв'язком цієї проблеми буде запровадження ідеї здорового способу життя задля зменшення рівню вживання даних речовин.

2. Враховуючи настрої не виносити на загальне вчинення домашнього насильства через економічні проблеми, варто прийняти відповідні заходи, щоб після обмеження контакту «кривдника» з іншими членами родини, які виступали у ролі «жертви», необхідно забезпечити їх надійним економічним становищем (забезпечити швидке отримання робочого місця для жінки та інше).

3. І звичайно, не менш важливим буде зосередження більшої уваги державних органів влади саме на аналіз та покращення психологічного стану обох сторін.

Отже, проаналізувавши все вищевикладене, можна підбити наступні підсумки, що проблема не є новою, але не досить досліджена на сьогодні, тому вона вимагає більшого розгляду та привернення уваги більшості політичних діячів. Необхідно докласти набагато більше зусиль, ніж зараз, щоб не лише протидіяти фактам домашнього насильства, але й викоринити ті стереотипи, які переслідують населення й дотепер.

Також важливо вчасно надавати допомогу з метою швидкого припинення даного правопорушення та притягнення порушників правопорядку до відповідальності за вчинені діяння. Необхідно проводити відповідні заходи задля поширення у соціум такого поняття, як «права людини», «права жінки», «права дитини» та інше, адже досконало знаючи свої права та володіючи відповідною інформацією, людина зможе самостійно протидіяти таким проявам та вчасно звертатися по допомогу.

Література:

1. Сумна статистика: з початку року поліцейські притягнули до відповідальності 34 тис осіб за домашнє насильство. URL: <https://varta1.com.ua/sumna-statystyka-z-pochatku-roku-politsejski-prytyagnuly-do>

vidpovidalnosti-34-tys-osib-za-domashnye-nasylstvo/
(дата звернення 08.06.2020)

2. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації
щодо жінок від 18 грудня 1979 року. URL:
https://ips.ligazakon.net/document/view/mu79k04r?ed=1979_12_18 (дата звернення 08.06.2020)

Тимофєєв Володимир Павлович,

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Звегінцева Анна Михайлівна

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ

Головною складовою комплексного підходу з охорони громадського порядку і забезпечення громадської безпеки та в умовах проведеної адміністративної реформи є чітке і цілеспрямоване функціонування різних державних органів та їх соціально-ефективну взаємодію з громадськими формуваннями правоохоронної спрямованості по профілактиці правопорушень. В даний час така робота в сфері обігу зброї в основному покладено лише на підрозділи превентивної діяльності Національної поліції. Такий стан призводить до того, що превенція правопорушень у цій області не завжди досягає бажаного для сучасного суспільства і держави.

Вивчення матеріалів сувенірної справи про випадки небезпечного захисту вогнепальної зброї знайшов

значне розширення у встановленні регулювання питання про відповідальність за попередні дії з гладкоствольною зброєю. Неоднозначні питання вирішуються в юридичній науці. Протиріччя ускладнюється тим, що правила відповідальності за ненадійні дії зі зброєю містяться у двох напрямках - на адміністративні правопорушення та кримінальне, зміна та уточнення норми, часто ідея відтворення, і викликає їх непослідовність.

При кваліфікації незаконних дій по обороту зброї необхідно керуватися не тільки криміналістичними параметрами конкретного екземпляра зброї, але і правовим режимом його обороту. Це дозволить уникнути як помилок кваліфікації, так і навмисних маніпуляцій з законом.

Нашому законодавцю необхідно чітко виробити позицію щодо правової оцінки різних видів зброї і дій з ним з урахуванням не тільки зарубіжного, а й власного історичного досвіду, підкріпленого сучасними дослідженнями. Існуючий пільговий режим обороту цивільного гладкоствольної зброї повинен бути остаточно уточнені і не дозволяти різної інтерпретації. При цьому існуючі заборони та обмеження повинні бути відповідним чином підтримані нормами кримінального та адміністративного права Також складне питання про кваліфікацію дій по переробці травматичної зброї. З одного боку, вони є вогнепальною зброєю, оскільки створені на базі зразків бойової вогнепальної зброї, але з деякими змінами, як, наприклад, матеріал, з якого вони виготовляються (зазвичай силумін, але може бути і метал), а також конструктивні зміни в каналі ствола у вигляді асиметричних виступів-розсікачів, що не дозволяють використовувати бойовий патрон. З іншого - сертифіковані як газову зброю. Видалення виступів в каналі ствола дозволяє, по-перше, збільшити швидкість польоту кулі і, отже, потужність її удару, а по-друге, використовувати бойовий патрон.

З огляду на це видається проблематичним постановка питання про наявність в діях особи ознак незаконного виготовлення зброї як вогнепальної, так і газової.

Вважаємо за необхідне відзначити, що поняття, пов'язані з класифікацією зброї, в більшій мірі є правовими, ніж криміналістичними. Можливості експертизи обмежуються визначенням конструктивних характеристик і справності зброї. Співвіднесення технічних параметрів з критеріями правових режимів, встановлюваних щодо того чи іншого зброї, його цільової приналежності, в сукупності дає підстави для видового поділу зброї по різних підставах.

Ми приєднуємося до думки про те, що диференціація кримінальної відповідальності за незаконні дії зі зброєю повинна залежати від режиму його обороту. Однак це положення не можна абсолютизувати. За незаконні дії з вогнепальною зброєю, дозволені в обороті в якості цивільного, повинна наступати кримінальна відповідальність, але покарання за це має бути нижче, ніж за ті ж дії зі зброєю, не дозволеною цивільному обороті (іноземного виробництва, не відповідає критеріям цивільної зброї, саморобними модифікаціями гладкоствольної довгоствольної зброї, в результаті яких вони втрачають своє призначення, а також службовим і бойовим зброєю). Питання про відповідальність за незаконні дії з травматичним зброєю ускладнюється відсутністю чіткої правової бази з даних предметів, оскільки віднесення їх до категорії газової зброї нам представляється компромісом, і далеко не кращим.

Література:

1. Романов О. Міжнародно-правове регулювання обігу зброї у світі та національний досвід України. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2028>
2. Вареник Н. Зброя самооборони: дорого, небезпечно і незаконно. URL: <http://gazeta.dt.ua/business/zbroya-samooboroni-dorogo-nebezpechno-i-nezakonno-.html>

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Кусайко Ілона Юрївна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ ВЧИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ НЕПОВНОЛІТНИМИ

Злочинність неповнолітніх є актуальною темою в будь-які часи. За даними поліції станом на початок 2019 року українські підлітки протягом року скоюють близько 6-7 тисяч кримінальних правопорушень. У 2018 році цифра сягнула 6639 випадків, а 2017-6780, але і ці дані не є достовірними, адже це лише зареєстровані правоохоронцями випадки, а значна кількість людей не звертається до поліції, коли злочин вчинено начебто ще дитиною.

На жаль, і відсоток адміністративних правопорушень, вчинених неповнолітніми сягає своєї межі. За даними соціологічних досліджень основними причинами скоєння проступків є: неусвідомлення наслідків своїх вчинків - 37 %; надмірне вживання алкоголю, наркотиків - 28 %; незнання законів України - 5 %; недостатнє виховання та увага з боку батьків - 15 %; вплив друзів, негативної компанії - 10 %; важке матеріальне становище - 5 % [1].

Одним з органів які вживають заходи для запобігання дитячій злочинності є орган внутрішніх справ та його структурні підрозділи ювенальної превенції. Згідно наказу Голови Національної поліції від 17 липня 2017 року у складі Департаменту превентивної

діяльності було створено Управління ювенальної превенції. Так як ефективним методом для боротьби з дитячою злочинністю вважається профілактична робота, саме цей обов'язок покладено на підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України. Проте робота цього підрозділу базується не тільки на бесідах з неповнолітніми, а й на фіксації правопорушень, вчинених ними.

Організацію роботи ЮП НПУ можна розділити на зовнішню та внутрішню. Внутрішня діяльність містить в собі чітке виконання функцій підрозділів ЮП, встановлення структури цих підрозділів, підбір особового складу, розподіл обов'язків, планування роботи та інші організаційні справи. Зовнішня діяльність передбачає собою профілактику адміністративних та кримінальних правопорушень серед молоді. Це процес який включає в себе як загальну, так і індивідуальну профілактику. Американські науковці дійшли висновку, що від звичайних просвітницько-профілактичних заходів у школах можна отримати економічну вигоду. Наприклад, за рахунок одного учня можна заощадити трохи більше 3 доларів США на відвернутому у майбутньому ймовірному злочині: це втрати жертви від злочину та витрати держави на правосуддя та ресоціалізацію злочинця, підготовку фахівців тощо[2]. Починаючи з 2016 року в Україні діє експериментальна модель співпраці навчальних закладів та поліції, що має назву «Шкільний офіцер поліції». Суть проекту в тому, що за закладом середньої освіти на постійну участь закріплюється поліцейський задля створення безпечного середовища та зменшення злочинності в школі. Під час загальнопрофілактичних заходів, які можуть відбуватися у формі бесіди чи лекції думка інспектора ювенальної превенції є доволі авторитетною, особливо, якщо поліцейський наводить позитивні приклади з власного досвіду і з високою ймовірністю його думка чи порада буде взята до уваги.

Після появи у 2015 році підрозділу патрульної поліції до проекту «Школа та поліція» долучилися також патрульні поліцейські, та варто зауважити, що з дітьми, які потрапляють на облік у територіальні підрозділи проводять заходи лише інспектори ювенальної превенції, тому від них залежить майбутнє дитини, яка встала не на той шлях.

Ще одним заходом загальної профілактики в дитячому середовищі є ЗМІ та інтернет-мережа. В місці, де молодь проводить майже весь вільний час доволі ефективним заходом є пропагування здорового способу життя, профілактика наркоманії та вживання психотропних речовин, тощо.

Індивідуальні заходи профілактики застосовується до осіб, які вказані у п. 2 розділу III Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України[3]. Однак на нашу думку є прогалиною в законодавстві, що по суті заходи індивідуальної профілактики згідно вищезазначеної Інструкції можуть застосовуватися лише до осіб, що перебувають на профілактичному обліку в поліції. Тобто дитина, яка вперше вчинила адміністративне правопорушення і яка не має підстав для постановки на облік фактично немає можливості на проведення з нею виховних чи попереджувальних бесід, хоча вона може цього потребувати.

Також потрібно наголосити, що робота з дитиною, яка потрапляє в поле зору поліції потребує підходу у разі якщо дитина є не тільки порушником, а й жертвою. Повноваження підрозділів ЮП поширюються також на випадки, коли особа, яка вчинила домашнє насильство, або особа, яка зазнала домашнього насильства чи стала свідком (очевидцем) такого насильства, не досягла 18-річного віку. У підрозді діє «Телефон довіри», а у червні 2017 року була запроваджена чергова інновація-система «Поліна». На жаль, в Інструкції нічого не вказано щодо такої актуальної соціальної проблеми як булінг.

Загалом, підрозділ ювенальної превенції займає надзвичайно важливе місце в системі Національної

поліції України. Адже саме профілактична робота проведена з малолітніми та неповнолітніми зможе попередити або запобігти вчиненню ними правопорушень у подальшому.

Література:

1. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх в Україні. URL: <https://dnipr.kyivcity.gov.ua/files/2016/3/30/nepovnolitni.pdf>
2. Delinquency Prevention & Intervention: Juvenile Justice Guide Book for Legislators / National Conference of State Legislatures. 12 p. URL: <http://www.ncsl.org/documents/cj/jjguidebookdelinquency.pdf>
3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції НПУ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>

Токар Андрій Анатолійович,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Трень Тетяна Олександрівна,

курсантка курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПАРТНЕРСТВА ПОЛІЦІЇ ТА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Прийняття Закону України «Про Національну поліцію» зумовило визначення довіри населення як основного критерію оцінки діяльності поліції. Користуючись досвідом останніх років, можна сказати, що представники засобів масової інформації (ЗМІ), є своєрідними помічниками у встановленні позитивного контакту з населенням. Як правило, ЗМІ асоціюється у

громадян з журналістами. Саме журналісти визначають рівень потреб населення, а також очікування громадян щодо діяльності поліції. Ми живемо в інформаційному світі, тому співпраця правоохоронних органів з населенням сьогодні є дуже актуальною.

Метою дослідження є визначення основних засад взаємодії органів внутрішніх справ із засобами масової інформації.

Засоби масової інформації (далі – ЗМІ) відіграють важливу роль у реалізації демократичних інститутів, займають особливе місце у соціальному контролі за діяльністю органів державної влади, впливаючи на світогляд людей, формуючи громадську думку і виступаючи гарантом демократичних перетворень. Саме ЗМІ є одним з найоперативніших та в цілому об'єктивним джерелом одержання правової та іншої соціально значущої інформації щодо Національної поліції України.

Під взаємодією правоохоронних органів зі ЗМІ варто розуміти постійні взаємозв'язки, які зумовлені загальними цілями, які досягаються в процесі взаємовпливу та взаємного використання можливостей одне одного для досягнення як загальних, так і власних цілей. Кінцева мета такої співпраці – самовдосконалення й саморозвитку правоохоронної системи. Існують певні переваги вигідної співпраці вищезазначених структур:

- таким чином створюються сприятливі умови для діяльності правоохоронних органів;
- виникає можливість пошуку злочинців на практично необмеженій території, адже у кожній країні функціонують ЗМІ;
- шляхом вигідної взаємодії заощаджуються сили та засоби, які залучаються для розслідування кримінальних справ.

Відносини між поліцією і засобами масової інформації сприяють формуванню певного іміджу

правоохоронних органів. Однак потрібно врахувати й можливі негативні наслідки такої взаємодії, адже не всі журналісти відповідально ставляться до покладених на них повноважень.

Поліція і журналісти співпрацюють на засадах партнерства, але треба зазначити, що вони несуть однакову відповідальність за рівень безпеки в країні [1, с.35]. Важливою функцією ЗМІ є висвітлення діяльності правоохоронців для широкого загалу, при цьому вони мають врахувати думку населення.

Слід зазначити, що в Україні існує Департамент комунікації, який належить до структурного апарату Національної поліції і координує проведення інформаційної політики територіальних органів та структурних підрозділів апарату Національної поліції України, здійснює взаємодію із засобами масової інформації та громадськістю. На Департамент комунікації покладаються такі важливі функції, як:

1) Координація діяльності підрозділів Національної поліції, що спрямована на реалізацію інформаційної політики.

2) Інформування населення через засоби масової інформації про функціонування органів внутрішніх справ.

3) Організація функціонування офіційного веб-сайту Національної поліції.

4) Запровадження прозорості в діяльності територіальних правоохоронних органів.

5) Моніторинг та аналіз інформації у соціальних мережах про функціонування поліції.

6) Організація нормативно-правового забезпечення Національної поліції.

Треба знати, що право на доступ до інформації є конституційним правом людини. Воно передбачається і гарантується такими ключовими нормативно-правовими актами: 1. Конституцією України (стаття 34). 2. Законом України «Про звернення громадян». 3.

Законом України «Про інформацію». 4. Законом України «Про доступ до публічної інформації» [1, с.36].

Детальніше розглянемо спілкування працівників поліції із представниками преси. Цим, як правило, займаються працівники підрозділів зв'язків з громадськістю. Однак, коли потрібно отримати більш конкретну інформацію, то завдання покладається на того, хто розслідує справи, адже ніхто не володіє більш повною інформацією щодо події, крім нього. Тому правоохоронець повинен володіти технікою комунікації, бути грамотним, не використовувати жаргонну, ненормативну лексику. Треба пам'ятати, що відповідь «Ніяких коментарів!» є абсолютно недоцільною, негативно впливає на імідж поліції, створює враження низької компетенції поліцейського. Під час надання коментарів потрібно дотримуватися правил мовленнєвого етикету, офіційного стилю спілкування, бути привітним.

Висновки. Доступність поліцейських структур для засобів масової інформації забезпечує прозорість їхньої діяльності та сприяє довірі громадян. Від ефективності, чіткості і налагодженості взаємодії поліції із ЗМІ залежить рівень захисту основ конституційного ладу, моральності, здоров'я, прав і законних інтересів інших осіб, забезпечення оборони країни і безпеки держави. Тому розглянуті засади взаємодії із ЗМІ будуть сприяти активізації співпраці поліції із представниками ЗМІ, сприяти протидії злочинності і забезпеченню правопорядку.

Таким чином, можна зробити висновок, що співпраця Національної поліції України із ЗМІ – це своєчасна, систематична передача об'єктивної інформації в питаннях правоохоронної діяльності від одного суб'єкта взаємодії (Національної поліції) до іншого (ЗМІ).

Література:

1. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / [уклад.: Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 52 с.

Фурса Вадим Вікторович,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ;

Поляков Микита Миколайович,

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НП УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Важливе місце в дотриманні публічної безпеки і порядку органами Національної поліції посідає дозвільна система, яка передбачає обов'язкове отримання дозволів на здійснення певних дій підприємствами, установами та організаціями, а також окремими громадянами. Це організаційно-правова діяльність, що здійснюється державою з метою забезпечення своїх економічних та соціально-політичних інтересів, для створення необхідних умов нормальної діяльності державних і громадських організацій, додержання законності, охорони власності та забезпечення громадської безпеки. Для цього держава закріплює в законодавчих та інших нормативних актах певний

порядок суспільних відносин, забезпечення якого покладено на органи виконавчої влади, в тому числі й на органи Національної поліції. Проте на відміну від деяких із них дозвільна система довгий час не мала нормативного визначення й аналізувалася тільки в навчальних посібниках та авторських публікаціях. Щодо визначення терміна та меж функціонування дозвільної системи єдиного погляду поки що не існує. У загальній юридичній літературі одні автори пов'язують її з особливим видом діяльності органів внутрішніх справ щодо видачі суб'єктам дозволів на обіг спеціально визначених речовин, матеріалів і предметів; інші висловлюють думку про те, що дозвільна система як форма виконавчорозпорядчої діяльності відповідно до чинного законодавства поширюється на значно ширше коло суспільних відносин і здійснюється багатьма органами виконавчої влади й державного управління. Найбільш повним і таким, що можна взяти за основу, є підхід, за яким дозвільна діяльність – це один з основних правових інструментаріїв держави, який застосовується для забезпечення балансу (погодження) індивідуальних, групових та національних інтересів за умови суворого дотримання пріоритету прав і свобод людини та громадянина

Відповідно до інструкції, здійснюючи дозвільну систему, органи Національної поліції відповідно до законодавства України видають міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, підприємствам, установам, організаціям, суб'єктам господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва, ремонту, торгівлі вогнепальною зброєю невійськового призначення, боєприпасами до неї, Превентивна робота органів поліції України дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продажу, дозволи на придбання, зберігання, перевезення (через митний кордон України, територією України, транзит через територію України) й

використання вогнепальної зброї, боєприпасів до неї, основних частин зброї, холодної зброї, охолощеної зброї, пневматичної зброї; пристроїв та патронів до них; вибухових матеріалів і речовин; на відкриття та функціонування сховищ, складів і баз, де вони зберігаються, стрілецьких тирів і стрільбищ, мисливсько-спортивних стендів, а також підприємств і майстерень з виготовлення і ремонту вогнепальної та холодної зброї, піротехнічних майстерень, пунктів вивчення матеріальної частини зброї, спеціальних засобів, правил поводження з ними та їх застосування, магазинів, у яких здійснюється продаж зброї та бойових припасів до неї, пристроїв та патронів до них – тільки державним підприємствам та організаціям.[1]

Контрольні повноваження органів Національної поліції визначені у ст. 39 закону України «Про Національну поліцію». Контроль органів Національної поліції за об'єктами дозвільної системи включає в себе перевірки таких об'єктів, інформаційно-аналітичну роботу щодо вивчення й оцінки стану справ на цих об'єктах, вжиття заходів до попередження і виявлення порушень відповідних правил, їх усунення та покарання винних. За сферою здійснення цей контроль є зовнішнім, тобто поширюється на об'єкти незалежно від їх відомчого підпорядкування.[2]

Література:

1. Жила С. Ю. Правові та організаційні засади забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної поліції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Жила Сергій Юрійович. – Одеса, 2016. – 222 с.

2. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка; [О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, В.А. Троян та ін. ; передм. В.В. Сокурєнка]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. С. 88-90.

Борисенко Тетяна Василівна,
аспірант
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЯК ОДИН З МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Вироблення та впровадження дієвого механізму дотримання принципу верховенства права в діяльності органів державної влади, забезпечення прав і свобод громадян, підтримання належного стану законності та правопорядку є основною передумовою становлення України як дійсно правової держави. Лише шляхом вдосконалення правоохоронної функції держави можна досягти зниження рівня злочинності в суспільстві та підвищити рівень правової культури населення.

Найважливіші функції держави виділені у статті 17 Конституції України, до числа яких відносяться: захист суверенітету і територіальної цілісності України та забезпечення її економічної та інформаційної безпеки.[1] Незважаючи на те, що правоохоронна функція держави, відсутня в наведеному переліку, вона є однією з найважливіших функцій держави. Якщо звернутись до наукового визначення «правоохоронної функції держави», то дослідники відмічають її складну структуру та виділяють серед внутрішніх елементів наступні підфункції: охорона конституційного (державного) ладу; охорона прав і свобод людини; охорона власності; охорона громадського порядку; охорона природних ресурсів і навколишнього природного середовища; боротьба зі злочинністю. Так, В.В. Сокурєнко вважає, що правоохоронна функція держави – це самостійний комплексний напрямок діяльності держави, обумовлений її соціальним призначенням, який реалізується системою суб'єктів (державних і

недержавних), що уповноважені виключно в рамках закону з використанням відповідних форм та методів вживати юридичних заходів впливу (в тому числі примусових) із метою досягнення бажаного соціального ефекту – охорони права в цілому, забезпечення охорони законності і правопорядку, прав і свобод громадян зокрема.[2]

Національна поліція України, як центральний орган виконавчої влади, здійснює реалізацію правоохоронної функції держави у особливій притаманній їй формі, оскільки виконує завдання із забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності та ін. Виконання завдань, покладених на Національну поліцію України, щодо реалізації правоохоронної функції держави здійснюється в межах чітко визначених функцій, які можуть реалізовуватися у діяльності органів Національної поліції, як спеціального суб'єкта реалізації правоохоронної функції держави, а також у діяльності окремих структурних підрозділів та працівників поліції. [3]

У процесі застосування норм права виникає потреба у правозастосовних актах, які містять правові розпорядження, що встановлюють (закріплюють, змінюють або припиняють) конкретні суб'єктивні права й обов'язки персонально зазначених осіб. Діяльність органів поліції в цьому напрямку полягає у виданні правозастосовних актів, які детальніше конкретизують зміст конституційних особистих прав громадян, установлюють підстави, механізм та межі їх реалізації, індивідуалізують ті юридичні факти, які пов'язані з подальшим існуванням особистих прав людини і громадянина. Саме завдяки правозастосовній діяльності органів Національної поліції створюються необхідні умови для найбільш ефективної реалізації правоохоронної функції держави, здійснюється

цілеспрямований вплив на поведінку відповідних суб'єктів тощо.

Дуже часто одночасно з поняттям «правозастосовна діяльність» застосовується таке поняття, як «дискреційні повноваження». У юриспруденції дискреційні повноваження визначаються як право голови держави, уряду, інших посадовців в органах державної влади у разі ухвалення рішення з питання, віднесеного до їх компетенції, діяти за певних умов на власний розсуд у рамках закону.[4]

В Рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи вказано, що адміністративний орган може здійснювати «дискреційні повноваження», користуючись певною свободою розсуду у разі ухвалення будь-якого рішення. Такий орган в силу (за) наявності у нього дискреційних повноважень може вибрати з декількох варіантів припустимих рішень той, який він вважає найбільш відповідним у даному випадку.

Говорячи про дискреційні повноваження органів Національної поліції, слід мати на увазі правозастосовну діяльність, зміст якої полягає в реалізації уповноваженими на те органами та підрозділами поліції права, з урахуванням вимог нормативно-правових актів та життєвих обставин, прийняти відповідне рішення у кожній конкретній справі. Наявність дискреційних повноважень, що є невід'ємним елементом публічної влади, дає можливість посадовій особі органів поліції диференціювати ситуації залежно від обставин, вичерпний перелік яких неможливо вказати в нормі права.

Можливість застосування органами Національної поліції дискреційних повноважень є, з одного боку, ознакою існування правової держави, тобто свідченням наявності свободи дій органів і підрозділів поліції та їх посадових осіб. З іншого боку, така свобода має поєднуватися з цілою низкою обмежень, наявність яких сприятиме більш повному забезпеченню прав і свобод людини та громадянина, створенню необхідних гарантій

для дотримання прав громадян та недопущенню зловживання владою працівниками органів поліції. [2]

У цьому випадку йдеться про адміністративний розсуд у діяльності посадових осіб органів Національної поліції. Загалом адміністративний розсуд – це влада суб'єктів публічної адміністрації здійснювати аналітичну, інтелектуальну, творчу діяльність у межах і спосіб, установлені законодавством, через оцінювання фактичних обставин справи на виконання законної мети з дотриманням принципів верховенства права, справедливості, розсудливості, оперативності, з подальшим вибором оптимального рішення в конкретній адміністративній справі.

У сучасній доктрині адміністративного права виділяють три типи адміністративного розсуду: 1) імперативний тип – можливість обирати один із декількох запропонованих альтернативних дій; 2) диспозитивний тип – можливість діяти на власний розсуд; 3) інтерпретаційний тип – можливість інтерпретації невизначених юридичних понять (наприклад, «суспільний інтерес», «доцільність», «достатність», «з об'єктивних причин» тощо).[5]

На думку О.В. Харенко застосування диспозитивного виду, який передбачає занадто широку свободу дій, обмежену, по суті, лише принципами адміністративного права, є недопустимим, оскільки така невизначеність створює численні ризики: зловживання дискреційними повноваженнями, корупціогенні фактори та адміністративне свавілля в цілому. Щодо інтерпретаційного виду розсуду, то, в ідеалі, його варто застосовувати лише судам із метою роз'яснення оціночних і невизначених понять та впровадження єдиної практики – як судової, так і адміністративної. З огляду на зазначене, найоптимальнішим видом адміністративного розсуду є розсуд імперативного типу, відповідно до якого

враховуються конкретні обставини та обирається дія з-поміж альтернативних варіантів.[5]

На сьогодні в законодавчих нормах, які закріплюють повноваження суб'єктів публічного адміністрування та посадових осіб органів поліції зокрема, присутня значна кількість оціночних та невизначених понять. Тим самим законодавець уповноважує суб'єктів публічного адміністрування на застосування адміністративного розсуду лише на підставі їх власної правосвідомості. Тому за наявності оціночних понять, посадові особи поліції повинні звертатися до відповідної судової практики, що узагальнює правозастосувальний досвід, для уникнення зловживання дискреційними повноваженнями та дотримання прав і свобод людини і громадянина.

Отже, для належної реалізації правоохоронної функції держави адміністративний розсуд при здійсненні органами поліції дискреційних повноважень, має бути належним чином регламентований, здійснюватися в чітко визначених на законодавчому рівні межах, що в результаті дозволить ухвалити найбільш оптимальне рішення у справі.

Література

1. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 06.06.2020).

2. Сокуренок В. В. та ін. Адміністративна діяльність органів поліції України: підручник. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2017. 428 с. URL: <ftp://MnuQRfpcr-NrWRZf3sUMKVMObzOIDZpi.pdf> (дата звернення 06.06.2020).

3. Бугайчук К.А. Національна поліція України як суб'єкт реалізації правоохоронної функції держави. URL: <ftp://sNwH8J3WmsMrEjNmxtWLjLjuxiGuzUK%20.pdf> (дата звернення 06.06.2020)

4. Кривецький О. Дискреція - межі дозволеного або свавілля без меж? URL: http://www.nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1776:diskreziya-mezhi-dozvolenogo-abo-svavillya-bez-mezh&catid=8&Itemid=350

5. Харенко О.В. Адміністративний розсуд у діяльності суб'єктів публічного адміністрування. Київ: Часопис Київського університету права 2018/3 с.113-116 URL: ftp://Chkup_2018_3_27.pdf

Молчанова Аліна Володимирівна,
аспірант кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Кононець Віта Петрівна,
доцент кафедри адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО – ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Превентивна діяльність здійснюється поліцейськими в наступних формах: вжиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення адміністративного правопорушення, що посягає на публічну безпеку і порядок; проведення моніторингу причин і умов, які сприяли вчиненню адміністративних правопорушень, що посягають на публічну безпеку та порядок; здійснення моніторингу оперативної

обстановки в державі, вивчення, аналіз, і узагальнення результатів та ефективності поліцейської діяльності, інформування у порядку та способ, які передбачені законом, відповідні державні органи; визначення стану публічної безпеки та порядку в державі або на конкретній території; розробка заходів для підтримання та підвищення рівня публічної безпеки та порядку; виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, що посягають на публічну безпеку та порядок, вжиття у межах своєї компетенції заходів для їх усунення; патрулювання, з метою забезпечення належної охорони громадського порядку, громадської безпеки та контролю за дотриманням правил дорожнього руху, забезпечення його безпеки; вжиття заходів із запобігання та припинення насильства в сім'ї; вимагання від громадян дотримання громадського порядку та від осіб, що його порушують – припинення неправомірних дій; забезпечення організації роботи дозвільної системи тощо.

Перелік превентивних заходів Національною поліцією на цьому не обмежується, він є доволі невичерпним та необмеженим.

В березні 2020 року, у зв'язку із епідеміологічною ситуацією, яка склалась у світі, урядом України було вжито ряд заходів, направлених на запобігання розповсюдження пандемії. Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» №540-IX від 30.03.2020, а також Постановою Кабінету Міністрів України №211 від 11.03.2020 року (зі змінами та доповненнями) введено на території України карантин.

Із введенням карантину та режиму надзвичайного стану на території України, основні функції та напрямки діяльності органів Національної поліції залишились, а також додалися додаткові функції, такі як посилене патрулювання вулиць, місць скупчення

людей, зелених зон та водойм, зупинення роботи закладів значного скупчення людей, частково зупинено роботу торгівельних закладів, закрито розважальні майданчики, обмежено пересування громадян, обмежено рух транспорту, та таке інше.

Проведення частини превентивної діяльності Національною поліцією значно ускладнилось. Окрім введення посиленого режиму несення служби, надано значні повноваження, які Законодавець закріпив змінами до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших нормативних актів. Однак лишилось багато не врегульованих питань. Так, не врегульовані питання роботи дозвільної системи, профілактичної роботи, контролю за діями батьків, які можуть застосовувати фізичне насилля відносно дітей і таке інше. Поліцейським слід звернути увагу на психологічний стан громадян, а також направити частину своєї діяльності на взаємовідносини із громадянами та громадськими організаціями.

С. Вайт, зарубіжний науковець, зазначає, що роль поліції вже не полягає просто у забезпеченні правопорядку шляхом застосування сили чи примусу, а й передбачає надання послуг – «для громадян і разом із громадянами». В умовах веденого карантину це є першочерговим напрямком роботи патрульних поліцейських. Взаємопраця із особами, які мають активну громадську позицію, приносить позитивні результати скоріше та надає можливість вчинення профілактичних заходів із дотримання громадського порядку і дотримання правил дорожнього руху більш оперативно.

Аналіз судової практики застосування ст. 44-3 КУпАП Порушення правил щодо карантину людей, дає наступні результати:

В період з 20.03.2020 року по 09.06.2020 року включно, органами Національної поліції складено та направлено до суду 1664 протоколи про адміністративні

правопорушення за вказаним адміністративним проступком. Із них:

Накладено штраф – 94 Постанови суду;

Провадження припинено – 375 справ;

Провадження припинено за відсутністю складу адміністративного правопорушення – 586 справ;

Протокол повернуто для доопрацювання до Національної поліції – 609 випадків.

Аналізуючи судову практику, можна дійти висновку, що Постанови про накладення штрафу судом виносились в тих випадках, коли за матеріалами справи відслідковувалась чітка співпраця Національної поліції та громадян або громадських формувань, які швидко та чітко реагували та вчасно повідомляли про вчинені адміністративні правопорушення, виступали свідками та підтверджували факти неправомірної поведінки порушників.

У випадках, коли протоколи складались без належних свідків чи свідчень очевидців, протоколи повертались для доопрацювання, а по більшості із них під час проведення роботи, закінчувались строки притягнення до адміністративної відповідальності.

Підводячи висновок, можемо стверджувати щодо необхідності удосконалення взаємодії співпраці органів Національної поліції та громадян в умовах карантину.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року №8073-1-X (станом на 11.06.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року № 580- VIII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 37.

3. Бобро Н.В. Зарубіжні практики взаємодії поліції та населення URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/scientist/341>.

4. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»: від 22.06.2000 р., №1835-III//ВВР України 2000.-№40.

5. Колпаков В.К. Адміністративне право України. К.: Юрінком Інтер, 1999. 736с.

6. Єщук О. М. Механізм адміністративно-правового регулювання охоронної діяльності / О. М. Єщук // Держава і право. 2010. № 47. С. 255-258.

7. Інтернет – ресурс Єдиний державний реєстр судових рішень України URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.

Родін Сергій Вікторович,

ад'юнк

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРОННИЙ ПРИПИС, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Застосування насильства в сім'ї, із врахуванням попереднього історичного досвіду, стало нормою для українського суспільства. І якщо раніше такий стан речей сприймався як належний, то з проголошенням України незалежною державою, визнанням людини найвищою суспільною цінністю, забезпеченням і гарантією її прав і свобод, створенням демократичного, гуманного, правового і громадянського суспільства і держави, визнанням сім'ї первинним осередком суспільства, від якого залежить подальше формування, розвиток і становлення повноцінної особистості - тема насильства в сім'ї набула особливої актуальності для українського суспільства. На сьогоднішній день існує 4 види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству:

1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника;

- 2) обмежувальний припис стосовно кривдника;
- 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи;
- 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників

Відповідно до п.16 ст.1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» терміновий заборонний припис – це спеціальний захід протидії домашньому насильству, що вживається уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України як реагування на факт домашнього насильства та спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства. Тобто цей припис виноситься тільки у разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи, з метою негайного припинення домашнього насильства та недопущення його повторного вчинення.

До заходів термінового заборонного припису входять такі дії як:

1. Зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи.
2. Заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи.
3. Заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Ці заходи застосовуються до кривдника не залежно від його майнових прав на приміщення в якому він разом з постраждалою особою проживає. У разі якщо терміновий заборонний припис передбачає зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, а кривдник чинить опір то працівники уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України можуть застосувати до нього поліцейські заходи примусу. Якщо особа на момент винесення припису не досягла

вісімнадцятирічного віку то до неї застосовується такий захід як – взяття на профілактичний облік відповідно до п. 5 ст. 2 III розділу «Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України».

Працівник уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України виносить терміновий заборонний припис за заявою постраждалої особи, або за власною ініціативою добре оцінивши всі ризики. Отже, саме терміновий заборонний припис має бути доволі сильним інструментом для запобігання домашньому насильству, але є деякі факти в законі, які суперечать нормам Конституції України. Наприклад: домашнє насильство вчиняє власник помешкання, як поліція може порушити його Конституційне право власності? В статті 41 Конституції України говориться що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Тим паче що поліція діє згідно Закону України «Про Національну Поліцію» яким в статті 8 про Законність- передбачено, що поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Терміновий заборонний припис виноситься строком до десяти діб, та може бути оскарженим у суді в загальному порядку, передбаченому для оскарження рішень, дій або бездіяльності працівників уповноважених підрозділів органів Національної поліції України.

Аналізуючи ефективність такого спеціального заходу з протидії домашньому насильству, як винесення термінового заборонного припису, слід зазначити, що його застосування пов'язане з низкою проблем. По-перше, досить не існує належної правової підтримки та законодавчої бази його застосування. На практиці це призводить до того, що термінові заборонні приписи будуть ефективними лише тоді, коли партнери мешкають окремо, але вони зовсім не мають сенсу, коли партнери живуть разом, тому що не існує положень про окремі помешкання для винуватців.

Література:

1. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.01.2018 № 2229-VIII.

2. Наказ МВС України «Про затвердження порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18#n14>.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073- з наступними змінами)//ВВР Української РСР.-1984. [Електроний ресурс] - режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Наказ МВС України «Про затвердження інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE32138.html.

5. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України № 2222-IV від 8 грудня 2004р. URL: www.president.gov.ua.

6. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII.

7. Адміністративне право України : [навчальний посібник] : [у 2-х томах] / [Галуцько В.В., Олефір В.І., Пихтін М.П. та ін.] ; за заг. ред. В.В. Галуцька. - Херсон : ХМТ, 2011. - Т 1 : Загальне адміністративне право. - 320 с.

8. Адміністративно-правове регулювання відповідальності за вчинення насильства у сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / О.Д. Коломоєць. - Запоріжжя, 2010. - 23 с.

9. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [В.Т. Бусел, М.Д. Василега-Дерибас, О.В. Дмитрієв, Г.В. Латник, Г.В. Степенко] ; за ред. В.Т. Бусел. - К. ; Ірпінь : Перун, 2005. - 1728 с.

10. Вересов В.М. Адміністративна відповідальність за насильство в сім'ї : проблеми вдосконалення законодавства / В.М. Вересов // Права людини в діяльності органів внутрішніх справ України: матеріали наук.-практ. конф. (11-13 травня 2006 р.). - К. : Титул, 2006. - С. 144-146.

11. Власов П.О. Насильство в сім'ї та соціальна робота із сім'ями, в яких чиниться насильство : [інформаційно-практичний посібник] / П.О. Власов. - Дніпропетровськ : ЖІКЦ, 2004. - 96 с.

12. Горбова Г. О. Принципи адміністративно-правового регулювання протидії насильству в сім'ї / Г. О. Горбова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2015. - Вип. 35(2.2). - С. 94-97. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35\(2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35(2)

13. Дрозд О. Ю. Проблеми удосконалення системи адміністративних стягнень за вчинення насильства в сім'ї / О. Ю. Дрозд // Юридична наука. - 2015. - № 6. - С. 7-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2015_6_3

Альошина Марія Сергіївна,
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

На сьогоднішній день, дуже актуальною темою для обговорення стала світова пандемія інфекційного захворювання COVID-19, а тому в усьому світі дуже загострена епідемічна ситуація. Наразі кожна людина не може вийти на вулицю без засобу індивідуального захисту. Тож, метою нашого дослідження є саме види та принципи дії засобів індивідуального захисту, а також, цікаво, який з них найефективніший?

Під засобом індивідуального захисту слід розуміти засіб захисту, який надягається на тіло задля відвернення або зменшення дії шкідливих та небезпечних чинників для організму, а також інфекційних захворювань

Засоби індивідуального захисту використовуються для захисту особи від отруйних речовин, радіоактивних речовин, сильнодіючих отрут та бактеріологічних засобів і захищають органи дихання так і шкіру.

Найпростішим засобом індивідуального захисту є марлева пов'язка. Вона захищає органи дихання від пилу, але не від отруйних речовин. Вона є практичною та заощадливою. Адже, після використання марлевої пов'язки 2-3 години її можна поправити та замінити на нову.

Одним з відомих та легкодоступних засобів індивідуального захисту є «медична процедурна маска» та «медична хірургічна маска». Маска – призначена для зменшення збудників інфекційних хвороб з дихальних шляхів. Маска потрібна пацієнтам, щоб зменшити поширення інфекцій. Поняття «медична процедурна маска» та «медична хірургічна маска» не варто ототожнювати, адже медична процедурна маска є одноразовою та носить 2-4 години, має 3 захисні шари (2 зовнішніх шари та 1 фільтрувальний), захищає від пилу та значно знижує можливість передачі збудників хвороб. На відміну від першої, медична хірургічна маска має 4 захисні шари (2 зовнішніх, 1 фільтрувальний та 1 протирідинний). Наразі, МОЗ наголосило на обов'язковості носіння масок у громадських місцях. Проте, варто наголосити, що надто довге носіння маски без зміни може нашкодити здоров'ю людини [1].

Більш поширеними серед населення є респіратори, їх застосовують для захисту органів дихання від радіоактивного пилу і ґрунтового пилу. Система респіратора є набагато складнішою за звичайну марлеву пов'язку. Респіратор багаторазовим засобом індивідуального захисту, за умови правильної дезінфекції його можна використати повторно. Вато зазначити те, що респіратори можна носити лише здоровим людям, адже якщо респіратор буде носити хвора людина, інфіковане повітря буде виділятися назовні через клапан[1].

Особлива увага приділяється дезінфекції. Наразі, кожна особа з собою має антисептик – це хімічні речовини, що спрямовані на знищення збудників інфекційних хвороб. Розчин етилового спирту 70%, що входить до антисептика, руйнує вірус за 30 секунд. Тобто, обробивши руки антисептиком, можна вважати себе «захищеними» до наступних контактів із поверхнями, на яких, можливо, є коронавірус. Також,

як один з видів засобів індивідуального захисту слід використовувати медичні рукавички, у місцевому транспорті слід їх використовувати задля унеможливлення зараження вірусною хворобою через поручні, ручки, гроші та ін. [2].

Отже, на нашу думку, абсолютно всі вищезазначені засоби індивідуального захисту є ефективними та необхідними в умовах сьогодення. Міністерство охорон здоров'я повинно більш ретельно контролювати питання засобів індивідуального захисту, а саме: їх якість, ціну та практичність у користуванні.

Література:

1. ДСТУ 7239:2011 Національний стандарт України. Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація URL: http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=51051
2. Актуально про COVID-19. URL: <https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>
3. Антисептики для рук та дезінфікуючі засоби: коли і які? URL: <http://apteka-ds.com.ua/ua/articles/antyseptyku-dlya-ruk-ta-dezinfikuyuchi-zasoby-koly-i-yaki/>

Антропов Богдан Олегович,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

У сучасному світовому розвитку у багатьох країнах світу розвиваються органи які здійснюють різні заходи щодо забезпечення охорони прав і свобод людини а також у свою чергу заходи протидії злочинності та підтримання публічної безпеки і порядку. В Україні на сьогоднішній час діє центральний орган виконавчої влади, а саме Національна поліція України, який здійснює вище зазначені заходи. У нашій державі Національна поліція України має свою структура та склад, який зазначено у ЗУ «Про Національну поліцію». Згідно закону у складі поліції функціонують: кримінальна поліція; патрульна поліція; органи досудового розслідування; поліція охорони; спеціальна поліція; поліція особливого призначення [1]. Згідно цього переліку патрульна поліція відіграє важливу і основну роль у забезпеченні охорони прав і свобод та підтримання публічної безпеки і порядку. Ця важливість виражається у тому, що патрульна поліція має у своїй структурі поділ патрульних груп на мобільні групи та

підлі. Такий поділ дозволяє не лише забезпечити охорону прав і свобод людини або підтримання публічної безпеки і порядку аї забезпечувати контроль дорожнього руху, що у нашому сучасному світі теж має велике значення для водіїв які теж є громадянами України.

У сучасній ситуації на дорогах України безліч правопорушень під час дорожнього руху. До таких правопорушень можна віднести порушення правил надання послуг та вимог безпеки при наданні послуг з перевезення пасажирів чи вантажів автомобільним транспортом, а також таких поширених правопорушень як перевищення швидкості або непрестігнутий пасок безпеки [2]. Така поширеність пов'язана із багатьма проблемами в країні . Із-за цього поліцейським іноді проблематично здійснювати контроль дорожнього руху, оскільки водії свідомо порушують такі незначні правила які ми наводили вище та не бояться покарання. Що ж стосовно проблематики закону, на нашу думку дуже не значні санкції за правопорушення. Із цього ми маємо, що підчас виконання своїх обов'язків екіпаж поліції фіксує і бачить правопорушення певного водія зупиняє його і начебто діють згідно закону накладають на водія штраф. Але цей водій, знаючи свої права і обов'язки, а також суму штрафу яка згідно статті 121 Кодексу про адміністративні правопорушення дорівнює в розміру трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або 51 гривні. І коли отримавши такий незначний штраф водій не боїться покарання і знову порушує.

Також, у наш час дуже активно застосовують транспортні засоби для перевезення пасажирів. Це стосується постійних маршрутах або інший підприємств. Звісно, для того щоб дістатися в потрібну точку людина користується послугами перевезення. Але перевізники часто порушують правил надання послуг та вимог безпеки при наданні послуг з перевезення пасажирів чи вантажів автомобільним транспортом для більшого заробітку [3]. Таким чином, водії можуть вести

з собою безквиткових, стоячих пасажирів, а це згідно статі 133-1 Кодексу про адміністративні правопорушення Адміністративне правопорушення, порушення правил надання послуг та вимог безпеки при наданні послуг з перевезення пасажирів чи вантажів автомобільним транспортом: здійснення регулярних перевезень пасажирів на постійних маршрутах без укладення договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом або без паспорта маршруту, що тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян-суб'єктів підприємницької діяльності в розмірі тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Однак наразі, на жаль, прибуток від таких «безквиткових» пасажирів набагато більший, ніж розмір штрафу. Розмір штрафів в Україні порівняно з іншими розвиненими країнами є невеликим. Наприклад, у Польщі до порушення встановлених прав пасажирів і правил дорожнього руху ставляться серйозно і суворо карають відповідно до законів, і щоб у водіїв не було бажання порушувати вище зазначене, ввели великі штрафи. Посилаючись на посібник створений для громадян України «Основні правила дорожнього руху в Польщі», які дещо відрізняються від українських, деякими дорожніми знаками, а також штрафами. Штраф за перевезення стоячи або за перевищеної кількості пасажирів складає по 100 злотих за пасажирів, а це майже 650 гривень, і втрата водійських прав на три місяці. Наразі спостерігається велика різниця наслідків порушення Правил дорожнього руху України порівняно із Польськими правилами дорожнього руху [4].

Що ж до проблематики, патрульні поліції все частіше зустрічаються із не значними правопорушення, оскільки люди не бояться покарання і знову порушують, а це у свою чергу перенавантажує поліцейських.

Щоб вирішити цю проблему, на нашу думку, потрібно проводити інструктаж перед рейсом для водіїв,

щоб довести до їх відома, що на них покладається відповідальність за життя та здоров'я пасажирів, а перевезення пасажирів без квитка та, відповідно, визначеного місця, є небезпечним. Також для більш ефективного впливу на водіїв необхідно переглянути та збільшити штрафи за порушення правил дорожнього та порушення правил надання послуг та вимог безпеки при наданні послуг з перевезення пасажирів чи вантажів автомобільним транспортом. В автобусах оновити або створити пам'ятки щодо інформації про небезпечність проїзду стоячи та без квитка, також пам'ятки, в яких наведені дані про певний рівень відповідальності згідно чинного законодавства. Додатковою пропозицією є збільшення кількості автобусів, тобто введення додаткових рейсів, щоб люди могли отримати у транспортному засобі місця для сидіння, що буде сприяти безпеці перевезення пасажирів.

Література:

1. Закон України «Про Національну поліцію»: станом на 01.01.2020 р. Київ: Право, 2020. 68с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: в редакції від 18.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Правила дорожнього руху: постанова Кабінету Міністрів України № 553 в редакції від 11.07.2019 р. Дніпро: Моноліт. 2019.
4. Основні правила дорожнього руху в Польщі станом на 21.08.2019 р. Посібник для громадян України. URL: <http://grupaspectrum.eu/blog/2019/08/21/правила-дорожнього-руху-в-польщі/>

Ахтирський Віталій Миколайович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Розробка та прийняття законів, що регулюють суспільні відносини в умовах дії режиму надзвичайного стану чи надзвичайних ситуацій є суттєвим кроком на шляху до побудови правової держави, створення надійного механізму забезпечення прав громадян від необґрунтованого обмеження з боку держави.

Важливе місце в системі державних органів, що забезпечують права і свободи громадян за умов надзвичайних ситуацій належить Міністерству внутрішніх справ України.

Загальні права людини визнаються недоторканими та мають абсолютний пріоритет у

більшості конституцій сучасних держав і міжнародно-правових актів. У Конституції України також закріплюється, що людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визначаються в Україні найвищими соціальними цінностями. Права людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1].

Відповідно до цього можна зробити висновок про те, що реальне забезпечення прав і свобод громадян ставиться до головних пріоритетів української держави.

Але ті норми, що діють у звичайних умовах, не завжди вдається реалізувати під час виникнення надзвичайних ситуацій, тому що самі суспільні відносини, потреби та інтереси людей під впливом негативних факторів також зазнають істотних змін, а тому вимагають інакшого юридичного регулювання.

За надзвичайних обставин порушується нормальний ритм життя населення, окремих районів або міст, виникає загроза життю та здоров'ю багатьох людей, спричиняється велика матеріальна шкода, дезорганізується робота державних установ, транспорту, зв'язку, загострюється соціальна напруга, зростає рівень злочинності та кількість інших правопорушень. Для попередження та припинення означених негативних наслідків залучаються значні сили органів виконавчої влади, особливе місце серед яких займають органи внутрішніх справ України[2].

До основних обов'язків поліції під час надзвичайних ситуацій можемо

віднести:

- повідомляти відповідним державним органам і громадським об'єднанням про аварії, пожежі, катастрофи, стихійне лихо та інші надзвичайні події, вживати невідкладних заходів для ліквідації їх наслідків, врятування людей і подання їм допомоги, охорони майна, що залишилось без нагляду;

- брати участь у проведенні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій;

- сприяти забезпеченню відповідно до законодавства режиму надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації у разі їх оголошення на всій території України чи в окремій місцевості;

- подавати в межах наявних можливостей невідкладну, у тому числі медичну, допомогу особам, які потерпіли від правопорушень і нещасних випадків, перебувають у безпорадному чи небезпечному для життя та здоров'я стані.

З метою виконання покладених на МВС України обов'язків їм надані відповідні права. Наприклад, наділено повноваженнями щодо застосування державно-владних примусових заходів, спрямованих на запобігання та реагування на стихійні лиха, аварії, катастрофи, інші надзвичайні ситуації [3].

МВС України у межах покладених на них завдань повинні забезпечувати заходи правового режиму надзвичайного стану, серед яких:

1. Основні заходи правового режиму надзвичайного стану:

– встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, а також обмеження свободи пересування по території, де вводиться надзвичайний стан;

– обмеження руху транспортних засобів та їх огляд;

– посилення охорони громадського порядку та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства;

– заборона проведення масових заходів, крім заходів, заборона на проведення яких встановлюється місцевим керівництвом.

2. Додаткові заходи режиму надзвичайного стану у зв'язку із надзвичайними ситуаціями природного характеру:

– тимчасова чи безповоротна евакуація людей з місць, небезпечних для проживання, з обов'язковим наданням їм стаціонарних або тимчасових жилих приміщень;

– встановлення карантину та проведення інших обов'язкових санітарних та протиепідемічних заходів;

– запровадження особливого порядку розподілення продуктів харчування і предметів першої необхідності.

Належне вирішення цих дуже складних і проблемних питань у більшості залежить від кваліфікації особового складу, вимагає від нього глибокого оволодіння знаннями, набуття вміння та навиків роботи в особливих умовах, безпосереднього керівництва проведенням спеціальних заходів по

забезпеченню охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю в самих непередбачених екстремальних ситуаціях.

Література:

1. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Кузніченко С. О. Управління органами внутрішніх справ в особливих умовах, викликаних аномальними явищами техногенного і природного характеру (організаційно-правові питання) : автореф. дис. на здобуття наук.ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право» / С. О. Кузніченко. – Х., 2011.

3. Комзюк А. Т. Адміністративний примус в правоохоронній діяльності поліції в Україні: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / Комзюк Анатолій Трохимович. – Х., 2016. – 408 с.

Баб'як Ангеліна Олександрівна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Лобаєва Олена Миколаївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ

На сьогоднішній день в умовах становлення правового суспільства є досить гострою проблема правомірної поведінки. Адже для державних перетворень є не аби як важлива реалізація права в суспільстві. Поведінка людини є одним з елементів діяльності людини. Поведінка людини не тільки

зорієнтована на задоволення різних особистих потреб, а й задоволення певних суспільних, державних, національних інтересів. Науковці по різному трактують правомірну поведінку. Сьогодні зростає значення словосполучення «закономірна поведінка» як дій, заснованих на узгодженні із законом, таких що йому відповідають. Цілком прийнятно вживання терміна «законослухняність» або законослухняна поведінка.

Визначення правомірної поведінки переважно звучить так. Це передбачена нормами об'єктивного права соціально значуща свідомо-вольова поведінка індивідів або їхніх об'єднань, яка, як правило, спричиняє або здатна спричинити певні юридичні наслідки. З цього визначення можна зробити висновок що за будь - які дії людина несе відповідальність, в залежності від виду діяння. Але слід ще зазначити що юридично нейтральна поведінка не є правовою. Правова поведінка це форма вияву свободи людини.

Правомірній поведінці властиві такі ознаки:

1) Регулюється правовими нормами, які закріплені в текстах правових актів. Вони можуть прямо описувати умови та ознаки правових вчинків, або передбачати будь-які заходи моделювання правової поведінки. «Дана поведінка, перебуває у сфері дії юридичних норм. На правових нормах по-різному відбиті моделі правової поведінки: одні заохочуються правом як соціально корисні, а інші як соціально шкідливі - забороняються»[1].

2) «Соціальна значущість. Байдушими для права вважають ті вчинки людей, які ніяк не впливають на суспільні відносини»[1]. Але бувають і такі, як соціально корисні що мають соціальне значення або ж як соціально шкідливі, що впливають на стан суспільних відносин.

3) «Вольовий і свідомий характер. Право здатне впливати тільки на таку поведінку людей, яка має свідомий характер і контролюється волею людини»[1].

Тобто, передбачає можливість здійснювати волю і усвідомлювати обставини. Правильно спрямовувати свою поведінку і керувати своїми вчинками.

4) «Здатність правової поведінки викликати юридичні наслідки. Правова поведінка є юридичним фактом, підставою для виникнення або припинення правовідносин, як юридично значуща дія або бездіяльність. Загальні юридичні наслідки, що виявляються на рівні правопорядку, також мають дотримання правових заборон, які зовні не виявляються і відбуваються непомітно для суспільства»[1]. Вони пов'язані з досягненням людиною своїх цілей. Тобто, досягнення особистих цілей задля задоволення власних потреб.

В сучасному суспільстві правова поведінка перебуває на досить нестабільному рівні. Тому виникає питання що змушує людей переступати через закон і діяти неправомірно. Чому поведінка людей балансує на межі між правомірною і неправомірною? Тож потрібно розібратися які ж причини неправомірної поведінки:

- *На сам перед це економічні.* Нестабільне економічне становище у людей супроводжується процесом руйнування старого господарського нежиттєздатного механізму, який значно випереджає становлення нової економіки. З цього виходить що, громадяни не можуть швидко адаптуватися до нових економічних обставин, вони позбавилися звичних умов трудової діяльності. Через це виникає невдоволення, агресія, невпевненість в завтрашньому дні.

- *Соціальні.* Ослаблення соціальної відповідальності держави і нестабільність соціальної політики несуть за собою напруженість у суспільстві. Держава провокує погіршення правової поведінки насамперед низьким рівнем оплачуваності праці, підвищенням тарифів на комунальні послуги, низьким рівнем соціального забезпечення тощо.

- *Політичні.* Непідготовленість демократичних громадянських сил до швидких громадянських

перетворень. Які поніс за собою розпад СРСР. Призвели до хиткого політичного стану суспільства, які спричинили нестабільність правомірної поведінки громадян.

- Також *юридичні* причини можна поділити на дві структури дії: в галузі правотворчості і в галузі правоохоронної діяльності.

- *В галузі правотворчості.* Якість прийнятих законів і підзаконних актів є некоректними, неповними, казуїстичними. Через відсутність послідовності, логічності вони підривають віру в їх правильність та служать підставою для правового нігілізму.

- *В галузі правоохоронної діяльності.* На теперішній час нестабільність правової поведінки в державі залежить також від правоохоронної діяльності. Корумпованість у правоохоронній системі дають можливість правопорушнику обійти закон, а також слабке розкриття злочинності підштовхують суспільство до халатного відношення до законів та права.

Отже, з вище сказаного ми бачимо що в державі всі елементи пов'язані між собою і упущення одного тягне за собою негативні наслідки для іншого. Для того щоб створити правове суспільство треба щоб люди поважали і дотримувались законів, а для того щоб люди дотримувались законів не потрібно державі давати людям приводу для їх порушення. Держава повинна сконцентрувати свої сили на забезпеченні гідного рівня життя громадян.

Література:

1. Крестовська Н. М. «Теорія держави і права»: Елементарний курс. Видання друге. Х.: ТОВ «Одіссей», 2008.

2. Кирилюк Т. Ю. Види правомірної поведінки та її вплив на формування правопорядку в суспільстві//Часопис Київського університету права. 2008. № 4.

Бандій Аміна Олександрівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

На тепер актуальним питанням є інформаційне забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності, яке широко розповсюджене в інформаційній сфері. Загальні правові положення щодо інформаційно-аналітичного забезпечення органів поліції закріплені в законах України: «Про Національну поліцію», «Про інформацію», «Про державну таємницю», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про телекомунікації», «Про Національну програму інформатизації». Ці закони забезпечують правову основу для створення та використання інформаційних систем для виконання завдань та обов'язків, покладених на правоохоронні органи.

Спираємось на аналіз вищезазначених законів, які, звичайно, враховують усі конституційні норми та визначають поняття інформації та розкривають зміст інформаційних відносин.

Закон України «Про інформацію» є основним нормативно-правовим актом у галузі регулювання інформаційних відносин в Україні. Згідно з чим під інформацією слід розуміти «будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або зображений в електронному вигляді». [1]

У Законі України «Про телекомунікації» дано дещо інше визначення поняття «інформація», яке значно розширює і конкретизує перелік форм подання інформації, яка може бути об'єктом правовідносин. Відповідно до ст. 1 цього закону, інформація – це відомості, подані у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих і нерухомих зображень чи в інший спосіб [2].

Закон про Україну про Національну поліцію відіграє принципову роль у нормативному регулюванні інформаційно-аналітичної діяльності української поліції, оскільки це законодавство передбачає надання повноважень у сфері обігу інформації, розвідки та аналітична підтримка, навчання та використання інформаційних ресурсів.

Зокрема, в ст. 25 цього закону визначено, що поліція у діяльності з інформаційного аналізу: формує бази даних (банки), що входять до унікальної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України; використовувати бази даних (банки) Міністерства внутрішніх справ України та інші органи державної влади; виконує роботи з пошуку та аналізу інформації; проводить розвідувальні взаємодії з іншими державними органами в Україні, закордонними правоохоронними органами та міжнародними організаціями. Крім того, поліція може створити власні бази даних, необхідні для підтримки щоденних операцій влади (установи, підрозділи) поліції у сфері трудових, фінансових, адміністративних відносин, управління документацією, а також міжвідомчої інформаційно-аналітичної системи, необхідної для виконання її компетенції.

Таким чином, можна стверджувати, що позитивним нововведенням у правовому регулюванні цієї галузі у порівнянні з попереднім станом правового забезпечення є посилення на законодавчому рівні аналізу інформації поліції, її компетенції у цій галузі, списків баз даних та відповідальності за неналежне використання інформаційних ресурсів [3].

Актуальність цього питання визначається тим, що сьогодні відносини у сфері інформаційної підтримки української поліції не регулюються на достатньому законодавчому рівні, що зумовлено швидким розвитком інформаційних відносин, а саме: постійно розвиваються та розробляються нові підходи до інформаційної безпеки. Міністерство внутрішніх справ інформаційних систем дотримується впровадження інформаційно-аналітичної продукції у діяльність різних підрозділів Національної поліції. Коло випробовуваних, яким пропонується можливість використовувати інформаційні можливості Національної поліції на основі планшетних пристроїв, поступово розширюється.

Література:

1. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. // База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/>.
2. Про телекомунікації: Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1280 -IV // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 12. Ст. 155.
3. Про національну поліцію : Закону України від 2 липня 2015 р. // База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19/>.

Біданець Лада Володимирівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ

Найбільш гостро в сьогоднішньому порядку денному стоїть питання про нелегальний обіг зброї, незаконному його зберіганні і відповідно - застосуванні. От саме ці проблеми законодавцю необхідно вирішувати в першу чергу. Вкрай необхідно посилити санкцію статті за незаконне носіння / зберігання зброї і боєприпасів. Можливо, навіть продумати окремий законопроект, спрямований на комплекс заходів з одноразового вилучення з незаконного обігу зброї та боєприпасів у населення. Тим більше, що в світі існує подібна позитивна практика зниження незаконного обігу зброї в окремо взятій країні або регіоні.

Для приватних охоронних структур необхідний чіткий регламент носіння і застосування зброї. Це повиненно бути докладне зведення правил, що виключає вільне трактування поведінки охоронців при застосуванні ними зброї.

Обидва законопроекти про зброю надмірно ліберальні, коли мова заходить про умови видачі, призупинення або скасування дозволів на зберігання / носіння зброї. Ні для кого не секрет, що отримання

психіатричного сертифіката в даний час - це скоріше процедура, пов'язана з покупкою бланка з текстом і вашим прізвищем на ньому, ніж процедура, дійсно пов'язана з проходженням будь-якого медичного огляду.

Мати у власності зброю - це взяти на себе якусь підвищену відповідальність серед інших членів суспільства. Це має на увазі під собою неухильне дотримання будь-яких законів, включаючи і Правила дорожнього руху. Зазначені законопроекти передбачають можливість багаторазового залучення власників зброї до адміністративної відповідальності. Я б обмежив можливість дії дозволу до двох фактів притягнення до адміністративної відповідальності протягом року. За будь-притягнення до кримінальної відповідальності - призупинення дії дозволу.

Втім, очевидно, що в регулюванні обігу зброї в Україні потребує змін. Зараз кінцева інстанція, яка вирішує питання про те, чи можна придбати стовбур українцеві, чи ні, це дозвільна система МВС. За інформацією джерел "Країни" в МВС, "ціна питання" чи просто хабара в дозвільну систему в МВС, для придбання вогнепальної зброї і "засобів для відстрілу патронів травматичної дії", як офіційно називають «травмат», коливається в різних регіонах України від 200 до 400 доларів США за ствол. Корупцію в дозвільній системі МВС "підігрує" і норма тому, що кожен три роки власники стволів зобов'язані продовжувати дію дозволів.

За умови додаткової "подяки" в грошовому еквіваленті, за інформацією джерел "Країни" в МВС, дозвіл на покупку вогнепальної зброї може отримати навіть раніше судима особа або психічно хвора людина.

Логічно, що більшість власників збройових магазинів пов'язані з дозвільною системою МВС - справа в тому, що вітчизняні імпортери зброї давно напівлегально закупають за кордоном ті моделі зброї, які за деякими параметрами підпадають під визначення

"військової" зброї. В Україні потім переробляють цю зброю в майстернях перед продажем під існуючі стандарти цивільної зброї. Однак така переробка потім негативно позначається на цих моделях - стволи потім часто ламаються або погіршують характеристики "початкових" моделей.

У Міністерстві оборони України також працює кілька підприємств по переробці військової зброї в цивільну, яка потім продається через збройні магазини. Втім, термін "переробка" стосується тільки автоматів "Калашникова", які переробляють з автоматичних в напівавтоматичні.

А ось гвинтівки та карабіни Мосіна продаються без всяких переробок - їх просто перевіряють на працездатність і додатково змащують. До слова, запаси законсервованих гвинтівок і карабінів Мосіна часів першої та другої світових воєн на складах в Україні такі великі, особливо на складах в сольових шахтах Бахмута, що Міноборони може продавати ці гвинтівки протягом десятків років. Справа в тому, що зняті з озброєння радянської армії та інших силових відомств, а також трофейні кулемети, карабіни, автомати, гвинтівки, пістолети і револьвери за часів СРСР не знищувалися, а консервувалися і розміщувалися на тривале зберігання на складах.

До речі, саме з таких запасів МВС та інші силові відомства черпають нагородну зброю. Як приклад достатньо згадати нагородження экс-прем'єр міністра Яценюка кулеметом часів громадянської війни "Максим", а також автомат Томпсона. Практика нагородження українськими силовиками вогнепальною зброєю, в тому числі короткоствольною або військового призначення з можливістю ведення автоматичного вогню, робить нагороджених "рівніше рівних" і порушує конституційні права звичайних громадян.

І ще одна проблема для власників зброї - розпливчасті і суперечливі статті Кримінального кодексу про необхідну оборону і перевищенні самозахисту. Є

безліч прикладів, як власники легальної зброї, які застосовують його для захисту житла від бандитів, потім потрапляють в жорна аморфної і корумпованою української судової системи - деякі судові процеси тривають десятиліттями.

Цей момент також потребує змін. Особливо, за умови, якщо буде легалізовано володіння короткоствольною вогнепальною зброєю.

Література:

1. Балик Д. Легалізація зброї в Україні: за і проти. URL: <http://iac.org.ua/legalizatsiya-zbroyi-v-ukrayini-za-i-proti/>.

2. Васюнець Н. Зброю – українцям: «за» і «проти». URL: <http://www.expres.ua/main/2015/06/11/139087-zbroyu-ukrayincyam-protu>.

Біденчук Тетяна Миколаївна,
курсант 4 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ БОРТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

В Україні суспільство нині, як і в попередні роки, перебуває у стадії проведення правових реформ. За цих умов правоохоронним органам нашої держави постійно доводиться протистояти зростанню злочинності,

зокрема її видів, де використовується зброя, боєприпаси, вибухові речовини та засоби вибуху, завезені до нас із-за кордону контрабандним шляхом. Зброя, як відомо, повсякчас була привабливим товаром для злочинного світу.

Тому протидія злочинам, що вчиняються з використанням зброї, є, безперечно, однією з нагальних потреб суспільства. Збільшення кількості зброї, що попадає у незаконний обіг, є однією з тривожних тенденцій нашого життя. Однією з причин є стійка тенденція збільшення кількості насильницьких злочинів, що підвищує попит на зброю, спричиняє поширення так званого «збройового чорного ринку», який поповнюється не тільки з внутрішніх джерел, а й за рахунок активного придбання зброї за кордоном. Крім того, на сучасному етапі, на жаль, вогнепальна зброя, як у руках зловмисників, так й у руках законотрусливих громадян також, сприймається як норма, причому рівень свідомості багатьох власників зброї є таким, що вони ладні використати її без будь-яких вагань.

У кримінальному законодавстві передбачається відповідальність за незаконне заволодіння вогнепальною зброєю (ст. 262 та ст. 410 Кримінального кодексу України (далі – КК України)), незаконне поводження з вогнепальною зброєю (ст. 263 та ст. 263¹ КК України), порушення правил зберігання зазначених предметів (ст. 264 КК України), втрата вогнепальної зброї (ст. 413 КК України), порушення правил поводження зі зброєю (ст. 414 КК України). Виходячи з мети даної роботи, ми приділимо увагу аналізу положень ст. 263 та ст. 263¹ КК України, в яких безпосередньо передбачена відповідальність за незаконне поводження з вогнепальною зброєю, на підставі чого можна зазначити, що законодавець передбачає відповідальність за наступні форми:

- носіння (ч. 1 ст. 263 КК України);
- зберігання (ч. 1 ст. 263 КК України);

- придбання (ч. 1 ст. 263 КК України);
- передача (ч. 1 ст. 263 КК України);
- збут (ч. 1 ст. 263 КК України);
- виготовлення (ч. 1 ст. 263¹ КК України);
- переробка (ч. 1 ст. 263¹ КК України);
- ремонт (ч. 1 ст. 263¹ КК України);
- фальсифікація (ч. 1 ст. 263¹ КК України).

На підставі аналізу повідомлень, що мають місце у засобах масової інформації (телебачення, радіо, мережа Інтернет тощо) та повідомлень з боку представників правоохоронних та інших державних органів, можна зробити висновок, що спостерігається стійка тенденція протиправного використання вогнепальної зброї, як з боку осіб, які мають право на володіння такими предметами, так і з боку осіб, які не мають відповідного права.

Використання вогнепальної зброї відбувається при побутових конфліктах, при вчиненні хуліганських діянь, при між особистих конфліктах, що відбуваються між окремими особами тощо. Протиправне використання зазначених предметів, на наш погляд, безумовно має велику суспільну небезпеку, оскільки в таких випадках використовуються предмети, які безпосередньо призначені для завдання шкоди здоров'ю та життю людини, у зв'язку з чим, суспільну небезпеку такі діяння мають незалежно від того, чи настали будь-які наслідки чи ні.

Отже, на підставі вищевказаного, у зв'язку із стійкою тенденцією збільшення випадків протиправного використання вогнепальної зброї та великої суспільної небезпечності таких діянь, вважаємо за доцільне передбачити кримінальну відповідальність за протиправне використання вогнепальної зброї.

Література:

1. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів. Затверджена наказом

МВС № 662 від 21 серпня 1998 р. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98>

2. Постанова Пленуму Верховного суду України «Про судову практику про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» № 3 від 26 квітня 2002 р.

3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/print1329869296477451>

4. Наукової -практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника. М. І. Хавронюка. 6-те вид., переробл. та доповн. К.: Юридична думка, 2009. 1236 с.

**Бучко Марина Олегівна,
Заблоцька Анастасія Олексіївна,**

курсанти 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

**ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ
ПРЕВЕНЦІЇ ВЧИНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНІМИ
ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ
НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ**

Серед чинників, що стимулюють розвиток сучасної злочинності вагоме місце займають явища, котрі являються значним фактором у вчиненні особою кримінального правопорушення. Неабияке місце займає наркоманія, оскільки вона є підґрунтям для злочинної

поведінки. На даний час працівники ювенальної превенції неодноразово зустрічають неповнолітніх дітей які купляють, вживають та розповсюджують наркотичні засоби різних видів. На сьогоднішній день вплив наркоманії на злочину поведінку неповнолітніх поширюється дедалі сильніше і від цього стає моторошно. Починаючи з неповноліття особи вживають наркотичні засоби не розуміючи які наслідки можуть виникати після цього .

Багато сучасних науковців займаються розглядом даної важливої теми О.М. Бандурка, В.В. Голін, О.М. Джужа, А.В. Раєцька, А.А. Бурячок, Г.І.Піщенко та інші. Після прочитання їх праць виникає дуже багато цікавих ідей та поглядів на дану тему.

Щоб розкрити суть даної проблеми, потрібно з'ясувати, що ж таке наркоманія? Наркоманія – це захворювання, що виникає в результаті немедичного вживання наркотичних засобів [1, с. 260]. Так, це саме захворювання, оскільки у будь –якої людини виникає потяг до наркотичних речовин, що в подальшому призводить не до покращення її здоров'я, а тільки до погіршення, до фізичних та психічних розладів. Який сенс вживання наркотичних речовин? Він полягає в тому, що кожен хто вживає будь – які засоби наркотичного характеру відчуває в собі відчуття збудження, ейфорії, підвищення настрою, підняття сил. Це саме і приваблює підлітків до вживання наркотичних засобів. Але після припинення дії відповідних речовин збудження та ейфорія різко пригнічується, внаслідок чого виникає хворобливий стан, а саме депресія, проблеми зі сном, часті зміни настрою, зниження апетиту, дратівливість, занепокоєння або навіть можуть з'являтися суїцидальні думки. Помітивши такі неабиякі важливі прояви в дитини батьки повинні обов'язково звертатися до лікарів. Найчастіше на теперішній час в більшості батьків не вистачає часу на власну дитину, що й

призводить до поганих наслідків. В деяких випадках підлітки починають вживати наркотичні засоби, щоб довести дорослим, що вони вже не діти, можуть самостійно контролювати своє життя, можуть робити, що хочуть, але вони не розуміють того, до чого саме вони йдуть, до якого життя.

Сьогодні під безпосереднім впливом наркотиків вчиняється велика кількість злочинів, а саме: вбивства, крадіжки, грабежі, хуліганство, злочини пов'язані з обігом наркотиків і т.д. Так і виникає мотиваційна поведінка, що проявляється в конкретних діях неповнолітньої особи, яка ґрунтується на бажанні задовольнити власну потребу. Дії цього підлітка в подальшому охоплюються єдиним наміром – знайти та отримати будь-якою ціною наркотичну речовину, яка задовольнить його потреби. Однак поряд з цим, відповідне місце має і життєва ситуація, де підліток шляхом пошуку наркотичних речовин, реалізує своє бажання – задоволення потреби. Так він приймає рішення де саме шукати відповідні речовини і яким способом їх отримати, які зусилля для цього докласти, тобто продумає певну низку дій, що дадуть в подальшому результат. Такими діями можуть бути: підшукування грошей для купівлі, закупка матеріалів для виготовлення і т.д. Після чого підліток розуміє, що йому потрібно змінювати свою поведінку, а конкретно обирає найбільш зручний спосіб отримання та починає його реалізовувати. Саме тут і з'являється злочинна поведінка. Вчиняючи заплановані дії, підліток переступає межі правових норм і вже починає вчиняти злочинні дії з метою отримання наркотиків, грошей або речей задля їх придбання, а також вчиняє дії, які безпосередньо пов'язані з виготовленням, зберіганням, перевезенням та збутом наркотичних речовин.

Мотивом для нього виступає необхідність появи речовин будь-якою ціною. Придбавши наркотичну речовину та вживши її, підліток перебуває в пост

злочинному стані, де вважає, що свої дії він завершив в повному обсязі, а бажання було виконано при чому думка у нього, що нічого поганого він не зробив та вчинив все правильно. Тому в цій ситуації і виникає замкнуте коло, оскільки в подальшому задоволення такої ж потреби людина почне знову шукати варіанти реалізації цієї потреби. Саме ці наслідки і призводять підлітків до важкого хворобливого стану, що в подальшому призводить до залежності, оскільки з кожним разом неповнолітній буде відчувати себе погано і намагаючись позбутися цього стану, шукаючи вихід саме в повторному вживанні наркотичної речовини. З кожним разом вживання наркотиків залежність буде лише зростати тим самим погіршуючи стан здоров'я неповнолітнього та підштовхувати її до вчинення нових протиправних дій, більш небезпечних є попередні для найшвидшого задоволення власної потреби.

Отже, підбиваючи підсумки ми можемо зазначити те, що на даний час є неабияка проблема, а саме вживання наркотичних засобів неповнолітніми. Вживання наркотичних засобів призводить до багатьох проблем, такі як, залежність, погіршення здоров'я, тюрма, а інколи й до смерті. Не розуміючи глобальних наслідків неповнолітні починають втягуватися в дану сферу, що розрушає їхнє життя та життя їхніх близьких людей. В нашій країні ювенальна превенція намагається здолати дану проблему, але своїми силами їм дуже важко це зробити, тому що не розуміють люди, що таке наркотики і до чого саме вони призводять і які правові наслідки можуть виникати у їхньому житті. Тому Національна поліція повинна проводити також масштабну роз'яснювальну роботу серед громадян для протидії дитячій та підлітковій наркоманії.

Література:

1. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : навч. посіб. Київ : Видво Паливода А. В., 2006. 264 с .

2. Про Національну поліцію: Закон України від 2
липня 2015 року № 580-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Волок Дмитро Олександрович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ОСВІТНІХ УСТАНОВ МВС УКРАЇНИ СИЛОВОМУ ЗАТРИМАННЮ ЗЛОЧИНЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Як ми вже знаємо, підготовка курсантів на кафедрі тактико-спеціальної підготовки являє собою чи не найважливіший елемент у становленні курсантів як майбутніх офіцерів-професіоналів своєї справи. Проте, паралельно з цим постає питання про результативність використання методів підготовки на заняттях курсантів до майбутніх випадків застосування фізичної, таких як силове затримання тощо. Адже навіть при наявності відмінної фізичної підготовки або навичок рукопашного бою неможливо повністю бути впевненим у тому, що поліцейський у практичній діяльності при першій потребі застосування до правопорушника такого заходу примусу як фізичний вплив буде готовий до всіх нюансів, які можуть з'явитися в кожному, бо важливу роль у професійній підготовці співробітника поліції

також відіграє і психологічна стійкість до стресових ситуацій та моральні якості співробітника.

Тому, я поставив собі за мету визначити ті головні аспекти, які відіграють важливу роль у психологічній стресостійкості та готовності співробітника до будь-яких ситуацій, які можуть та будуть з'являтися у професійній діяльності, а також застосування таких аспектів при відповідній підготовці курсантів у майбутньому, адже не дарма всі знають, що психологічні та розумові якості людини переважають над фізичними.

Для початку, хочу зазначити, що вдало визначає основні причини виникнення стресових та екстремальних ситуацій, які якомога краще змушують працівника поліції застосовувати силові затримання та інші превентивні заходи Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская Е. В..

У своїй праці «Юридична психологія» вони зазначають, що діяльність працівників поліції характеризується виникненням екстремальних ситуацій, які мають значний вплив на психіку людей та їх діяльність. Останнім часом спостерігається тенденція підвищення екстремальності діяльності поліції, що пов'язано із затриманням злочинців і лихих водіїв, звільненням заручників, застосуванням зброї, забезпеченням правопорядку в період масових заходів, виконання службових завдань [1, с. 246–255].

Тобто, вони визначають силові затримання як складовий елемент постійної психологічної напруги та стресу у щоденній діяльності працівника поліції. А отже, постає потреба у вихованні майбутніх поліцейських психічної стійкості.

Тому кандидат юридичних наук Дмитро Володимирович Швець визначає наступні аспекти, до яких треба готувати психологічна підготовка працівників поліції. У спеціалізованому навчальному закладі повинна бути спрямована на формування стійкості до: – негативних чинників службової діяльності

(напруженості, відповідальності, ризику, небезпеки, дефіциту часу, невизначеності, несподіванки тощо); – чинників, що сильно впливають на психіку (вигляду крові або трупу, тілесних ушкоджень тощо); – ситуацій протиборства (потрібні вміння вести психологічну боротьбу з особами, які протидіють попередженню, розкриттю та розслідуванню злочинів, уміння протистояти психологічному тиску, маніпулюванню з боку як законослухняних громадян, так і правопорушників, уміння не піддаватися на провокації тощо); – конфліктних ситуацій у службовій діяльності (потрібні вміння проаналізувати внутрішні причини конфлікту, розібратися в закономірностях їх виникнення, протікання і способах вирішення (образа та насильство над особистістю, хуліганство, грабж, вбивство, опір представнику влади, вербальна й фізична агресія), вміння володіти собою в психологічно напружених, конфліктних ситуаціях, що провокують)- [2,с.227-228].

Отже, підводячи підсумок хочу зазначити, що всі ті головні складові виникнення психологічної напруженості та стресу рано чи пізно можуть призвести до того, що поліцейський у певних випадках не зможе професійно діяти у ситуаціях, де потребує застосування професійних навичок. Саме тому я виділив та узагальнив усі ті напрями, які необхідно враховувати та приділяти більше уваги при підготовці курсантів на заняттях тактико-спеціальної підготовки.

Література:

1. Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская Е. В. Юридична психологія: монографія. Харків: Титул, 2006. 750 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/> (дата звернення 28.05.2020).

2. Швець Д.В. Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання. зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф.

С. П. Бочарової (м. Харків, 30 берез. 2017 р.) -240с.
(дата звернення 29.05.2020).

Воробець Христина Олегівна,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Миронюк Станіслава Анатоліївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПІД ЧАС ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Ситуація в нашій державі складається таким чином, що публічна безпека потерпає від явних і прихованих загроз, не лише зовнішніх, але й внутрішніх чинників, які при формуванні концепції забезпечення публічної безпеки необхідно враховувати. На даному етапі розвитку України зовнішні погрози публічній безпеці існують, але вони трансформуються в екологічну небезпеку, економічну, інформаційну, соціальну, культурну, духовну експансію та агресію.

Важливим тактичним принципом підтримання публічного порядку є безперервність, гнучкість та активність. Безперервність охорони публічного порядку об'єктивно обумовлена необхідністю постійного забезпечення особистої безпеки громадян, публічної безпеки та порядку на вулицях, оскільки вони, як і

раніше, залишаються основними кримінальними місцями в містах. Тому на Міністерство внутрішніх справ покладається завдання постійно й безперервно вести боротьбу з різними правопорушеннями, у будь-який час року чи доби, у будь-якій ситуації [1].

Удосконалення системи службової підготовки, своєчасне доведення до особового складу інформації про оперативну обстановку та всі події за добу, зміни на постах і маршрутах і, головне, – особиста винахідливість, ініціатива – ось далеко не повний перелік заходів, що повинні використовуватися для реалізації гнучкості підтримання публічної безпеки й порядку.

У разі виникнення особливо небезпечних надзвичайних ситуацій природного характеру (стихійного лиха, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо), що створюють загрозу життю чи здоров'ю значних верств населення, на території їх поширення може бути оголошено режим надзвичайного стану та запроваджено особливі заходи [2].

Виникнення надзвичайної обстановки завжди супроводжується екстремальними ситуаціями, які наносять велику шкоду правопорядку, матеріальну та моральну шкоду, тому правоохоронці повинні знаходитися в готовності до своєчасного проведення необхідних робіт як по попередженню, так і запобіганню суспільно небезпечних діянь, уникнення мародерства в зонах, які потребують масової та негайної евакуації, а також по локалізації і ліквідації наслідків [3].

Завдання, які стоять перед Міністерством внутрішніх справ України щодо подальшого зміцнення правопорядку та законності, забезпечення прав і свобод громадян, гідних умов їх життя, активізації боротьби із злочинністю, вимагають від всіх співробітників, перш за все керівного складу, кваліфіковано, вміло й оперативно

діяти в різноманітних умовах, у тому числі пов'язаних з виникненням надзвичайних ситуацій природного характеру [4].

Отже, виникнення надзвичайних подій об'єктивно викликає появу нових актуальних завдань і збільшення обсягу функцій, що спричиняє зміну режиму функціонування МВС України.

Таким чином, з метою підвищення ефективності розглянутих завдань, які виконуються працівниками органів внутрішніх справ, варто звернути увагу на проведення спільних навчань з іншими державними органами, що беруть у заходах із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, у межах яких відпрацьовуються всі розглянуті напрями діяльності. Розвиток МВС України має бути спрямований насамперед на підвищення їх ролі в боротьбі зі злочинністю та припиненню правопорушень під час надзвичайних ситуацій.

Література:

1. Колесов О.М. Навчальний посібник з дисципліни: «Первинна підготовка рятувальника» / О.М. Колесов, О.Є. Безуглов, В.М. Іщук. Харків: НУЦЗУ, 2012. С.371-372.
2. Корнеєнко С.В. Безпека життєдіяльності: [навчальний посібник] / С.В. Корнеєнко // Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2013. С.41. URL: <http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/BGD.pdf>.
3. Сергєєв А.В. Правові основи діяльності органів внутрішніх справ в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру / А.В. Сергєєв // Право і безпека 2002. № 2 С. 119.
4. Полуянов В.П. Система швидкого реагування на надзвичайні ситуації природного характеру / В.П. Полуянов, С.О. Кузніченко // Вісник Луганськ. ін-ту внутр. справ.; Спецвипуск. 1999. С. 134.

Гавриш Богдан Олегович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЛЬНИЦІ ДО ДІЛЬНИЧНОГО ОФІЦЕРА

В останній час було поставлено під удар, мабуть, єдину реальну реформу нинішньої влади, яку беззастережно прийняло, і в яку щиро повірило суспільство. Чому? Тому що ми отримали незалежний орган, який повинен відповідати на всі запити і стандарти, які ставить перед ними український народ. Таким чином, держава поступово повертає довіру населення до правоохоронної системи, але, на жаль, ще недостатньо говорити про повноцінні успішні перетворення.

Взагалі, довіра громадян до поліції визначається як сприятлива, тобто позитивна оцінна реакція груп населення до поліції, яка проявляється в думках, почуттях і цілеспрямованій поведінці. Підвищення довіри громадян до поліцейських - Найбільш вагома складова поліції в нашій державі, яка мотивує його до чесної і плідної роботи. За останні роки ставлення людей до Національної поліції змінювалося від режиму великих очікувань до демонстрації певної недовіри. Однак,

громадяни довіряють сьогодні поліцейським набагато більше, ніж другим державним інституціям.

Утім виявити реальний рівень довіри народу до Національної поліції досить важко. Хоча б тому, що дані досліджень різних соціологічних центрів надто відрізняються. За інформацією глави МВС Арсена Авакова, дослідження соціологічною компанією TNS довіру до Національної поліції збільшилася з 38,9% до 43,5%.

Важливу роль в діяльності Національної поліції грає дільничний офіцер, здійснюючи прийом громадян він показує своє відношення і інтерес до суспільства. В основному, саме він є першою особою, яка швидко і ефективно реагує на звернення та заяви окремих людей, підтримують з ними зв'язок і забезпечують інформування про хід розгляду їх справ. Крім того, забезпечують належним чином рівень толерантності до вразливих груп населення, які потребують додаткового захисту своїх прав з боку поліції (наприклад, представники етнічних меншин, мігранти, шукачі притулку, переселенці та ін.). Але зберегти рівень довіри населення до дільничного офіцера можливо в разі, якщо останні оперативно і одночасно ретельно проаналізують прорахунки і почнуть корекцію, тобто негайно виправлять вже раніше допущені помилки.

Значиму роль грає якість спілкування дільничного офіцера з громадянами, адже їхня поведінка в значній мірі впливає на те, яким чином громадяни сприймають поліцію в цілому. І тому, для збереження довіри населення до дільничного офіцера необхідно уважно ставитися до громадян, пояснювати свої дії, дотримуватися законодавства, здійснювати профілактичну роботу, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень та ін.

Крім того, співпраця і взаємодія органів поліції з місцевими органами влади, організаціями громадянського суспільства та іншими організаціями та громадянами дозволить успішно запобігати злочинам,

розкривати їх і зменшувати їх кількість. А це в свою чергу і підвищить відчуття безпеки і захищеності громадян.

Всі вищевказані критерії характеризують підвищення якості роботи, яке безпосередньо пов'язане і впливає на підвищення рівня довіри. Якщо вище викладені критерії будуть постійно застосовуватися дільничним офіцером, то відповідно, і рівень довіри населення до нього буде сприяти переходу в загальноприйнятую форму і сформує між ними партнерські відносини.

Для цього доцільно подальше дослідження шляхів і умов формування високого рівня довіри до дільничного офіцера в нашій державі і на підставі отриманих результатів визначити способи підвищення рівня довіри до поліції в Україні.

Література:

1. Лапшина В. А. До питання про сутність феномену професіоналізму правоохоронця // Становлення, розвиток відомчої освіти та науки, основні напрямки удосконалення підготовки кадрів органів внутрішніх справ України : матеріали наук.-практ. конф. Харків : Ун-т внутр. справ, 2000. С. 60–66.
2. Бойко І. В. Основні критерії оцінки діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ України. Правова інформатика. 2003. № 1. С. 9–22.
3. Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская Е. В. Психология управления. Харьков : Фортуна-пресс, 1998. 464 с.

Герасимов Артем Євгенійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Лобаєва Олена Миколаївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПАТРУЛЬНИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

Ускладнення криміногенної обстановки в країні неодмінно створює екстремальні умови для службової діяльності, підвищує ступінь відповідальності і особистого ризику при виконанні співробітниками поліції своїх обов'язків. Застосування вогнепальної зброї окремими категоріями посадових осіб поліції - найжорсткіша міра безпосереднього примусу. Ознака примусовості як сутнісна ознака поліцейських органів доповнюється ознакою «озброєності». Надане поліції як підсистемі виконавчої влади право застосовувати силу для досягнення законних цілей - її головна відмінна риса, що дозволяє цій структурі зайняти особливе місце в системі правоохоронних органів [1, с. 201].

Можна говорити, що з одного боку застосування вогнепальної зброї патрульними поліцейськими об'єктивно ставить під загрозу здоров'я і нерідко - життя правопорушника, з іншого - є часом єдиним способом захисту осіб, підданих злочинному посяганню, а також найважливіших інтересів суспільства і держави. Тому важливо, щоб застосування вогнепальної

зброї уповноваженими на те посадовими особами здійснювалося на основі чіткої правової регламентації і в суворій відповідності з Законом. Проблема правового регулювання застосування вогнепальної зброї при виконанні службових обов'язків і забезпечення готовності до діяльності завжди займала одне з центральних місць в діяльності правоохоронних органів в цілому, і поліції - зокрема.

Так, згідно ч. 5 ст. 46 Закону України "Про Національну поліцію" поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки після попередження про необхідність припинення протиправних дій і намір використання заходу примусу [2].

Безумовно, однією з основних функцій правоохоронних органів (в тому числі і патрульної поліції) є захист конституційних прав і свобод громадян. При цьому, поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю у разі збройного нападу, якщо відвернення чи припинення відповідного нападу неможливо досягнути іншими засобами.

Дотримання підстав застосування вогнепальної зброї має значення не тільки для досягнення оптимального результату при припиненні протиправної поведінки, але і для правової оцінки дій співробітників патрульної поліції. Така оцінка дій практично завжди здійснюється після застосування ними зброї і в ході відомчої службової перевірки або у зв'язку з незаконним застосуванням вогнепальної зброї [1, с. 203].

Неоднозначність оцінки дій співробітників патрульної поліції при застосуванні ними вогнепальної зброї свідчить, що між групами норм, що регулюють застосування вогнепальної зброї, виникають суперечності, наслідками яких є необгрунтоване притягнення таких співробітників до відповідальності, в тому числі і до кримінальної. Разом з тим на тлі безперервно зростаючої насильницької злочинності зростає страх співробітників правоохоронних органів

застосовувати зброю. Сучасна злочинність, поряд з небезпечними змінами в кількісних характеристиках, зазнає вкрай негативні якісні зміни у вигляді посилення її агресивності по відношенню до представників влади. Одночасно при зростанні діянь, пов'язаних із застосуванням насильства щодо співробітників патрульної поліції, зброя для відбиття нападу практично ними не застосовується.

Так, згідно ч. 9 ст. 46 Закону України "Про Національну поліцію" поліцейському заборонено застосовувати вогнепальну зброю в місцях, де може бути завдано шкоди іншим особам, а також у вогнебезпечних та вибухонебезпечних місцях, крім випадків необхідності відбиття нападу або крайньої необхідності [2].

Необхідність теоретичних обґрунтувань і вдосконалення правового регулювання застосування співробітниками патрульної поліції вогнепальної зброї, підвищення якості правової оцінки (кваліфікації) в інтересах вдосконалення слідчої та судової практики, співвіднесені з сучасними реаліями, є в даний час життєво важливою і своєчасною практикою.

Необхідно відзначити, що законодавство різних країн має свої особливості, що регулюють повноваження співробітників поліції щодо застосування вогнепальної зброї. Це підтверджується змістом нормативних правових актів, статистичними даними, опитуваннями громадської думки серед поліцейських і громадян. В європейських країнах досить гуманно ставляться до застосування зброї поліцейськими, виходячи з принципу: забороняється застосовувати зброю, якщо мету можна досягти більш гуманними засобами. Так, у Великій Британії та Норвегії поліцейські несуть службу без вогнепальної зброї [3, с. 27].

Крім того, в Норвегії співробітникам правоохоронних органів, в разі втечі ув'язненого з-під варти дозволено застосовувати тільки гумові кулі, щоб

не завдати тяжкі травми (це і щодо засудженого А.Б. Брейвіка, від рук якого 77 людей загинули і 151 отримали поранення) [4].

Великобританія також відноситься до тих країн, в яких поліцейські при несенні служби з охорони громадського порядку не озброєні вогнепальною зброєю. За статистичними (звітними) даними велика частина жителів Великобританії вважає, що озброїти поліцію - значить порушити головні засади її роботи. Обов'язок поліцейських у Великобританії - перед громадянами, а не перед державою. Однією з основних цілей поліції є захист і дотримання основних прав і свобод людини в тому вигляді, в якому вони закріплені в міжнародних нормативних правових актах, зокрема в Європейській конвенції про права людини. Необхідно відзначити, що рівень злочинності із застосуванням вогнепальної зброї в Сполученому Королівстві досить низький [4].

Керуючись принципом гуманізму, дотриманням основоположних прав і свобод людини, головна ідея нормативно-правових актів (в тому числі і України) полягає в тому, що патрульні поліцейські (посадові особи), які беруть участь в реалізації функцій з підтримання правопорядку, наскільки це можливо, використовують ненасильницькі засоби, а вогнепальну зброю застосовують у виключних випадках. Вони можуть застосовувати вогнепальну зброю тільки в тих випадках, коли інші методи є неефективними або не дають будь-яких надій на досягнення наміченого результату [5, с. 87].

Станом на сьогодні залишається досі невирішеним ряд питань, пов'язаних з підставами застосування вогнепальної зброї, кваліфікацією дій співробітників патрульної поліції після застосування вогнепальної зброї. Одночасно норми, що регулюють застосування зброї зазначеними працівниками, закріплюють перелік випадків застосування зброї, у тому числі

відповідальності за можливі наслідки, які можуть настати в результаті точного дотримання її положень.

Безсумнівно, що вогнепальна зброя, володіючи високою вражаючою здатністю, є предметом підвищеної небезпеки і вимагає уважного і компетентного поводження і застосування. При всій очевидній небезпеці, що виходить від непрофесійного застосування зброї, на наш погляд, в Україні не варто забороняти використовувати вогнепальну зброю патрульним поліцейським. Необхідно підвищити рівень довіри населення до органів поліції, який сприяв би надання допомоги громадянами поліцейським, повазі закону і державних органів, що забезпечують охорону громадського порядку.

Література:

1. Логачев М.Г. Правові та психологічні аспекти застосування вогнепальної зброї персоналом поліції. *Право і Безпека*. 2017. № 4. С.199-204.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII // Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. ст. 379.

3. Бочек О. І. Міжнародні стандарти застосування сили та вогнепальної зброї поліцією з підтримання правопорядку. *Наука і правоохорона*. 2017. № 2. С. 25-29.

4. Рейтинг стран мира по уровню демократии. Гуманитарная энциклопедия // Центр гуманитарных технологий, 2006—2017. URL: <http://gtmarket.ru/ratings/democracy-index/info>

5. Волков Ю.М., Поливанюк В.Д. Проблемні питання застосування вогнепальної зброї працівниками Національної поліції під час виконання службових обов'язків. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 86-89.

Глушаченко Владислава Віталіївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

Українська державна політика в сфері обігу наркотичних і психотропних речовин знаходить себе у законодавчому регулюванні суспільних відносин. Його індивідуальною рисою є те, що відповідні законодавчі норми розповсюджені по різних галузях права. До них можна віднести такі кодекси: КУпАП, кримінальний кодекс та інші, велика кількість інструкцій, котра регламентує широкий спектр діяльності, котра пов'язана з адиктивними речовинами, не виключаються також комплексні програми прийняті Верховною Радою України.

У національному законодавстві в сфері обігу наркотичних і психотропних речовин передбачений пріоритет норм міжнародного права. Так, в ст. 3 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» сказано, що в разі якщо міжнародним договором України, ратифікованим Верховною Радою, передбачені інші правила, ніж ті, що диктуються згаданим законом, застосовуватися повинні саме міжнародні правила.

Важлива роль в боротьбі з поширенням наркоманії в Україні відведена закону «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зловживанню ними» [1]. Цей документ встановлює систему профілактичних заходів щодо незаконного використання наркотичних засобів на території нашої держави і діє паралельно з Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» [2], а також кримінальним законодавством нашої країни і низкою інших нормативноправових актів.

Таким чином, відповідно до Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зловживанню ними», заходи та прийоми щодо протидії зловживанню препаратами наркотичного походження препаратами здійснюються Міністерством охорони здоров'я України також іншими відповідними органами та установами, котрі при виявленні в діяннях особи ознак адміністративного правопорушення або злочину мають право направити інформацію чи подати матеріали до правоохоронних органів, котрі ведуть боротьбу з незаконним обігом психотропних, наркотичних речовин та їх прекурсорів.

Станом на сьогоднішній день, Україна, як світове співтовариство, стає на шлях віднесення наркотичних речовин до предметів дозвільної системи, в той час, коли більшість операцій з ними заборонена, а самі дозволи поширюються тільки на обмежене коло суб'єктів.

Дуже суворі санкції передбачені за дії, котрі становлять особливу небезпеку для суспільства. Види корисного та необхідного використання дуже щільно регламентовані та повинні відбуватися під особливим та жорстким контролем.

Конвенцією 1961 р. створена єдина міжнародна правова основа для контролю обігу наркотичних засобів. Цим документом створюються передумови для

виведення з системи кримінально-правової юрисдикції правопорушників, які зловживають наркотичними засобами. Менш детально він регламентує перелік заходів щодо попередження (профілактики) зловживання наркотичними засобами. Таким чином, конвенція надає країнам самостійність в частині вибору форм лікування та профілактики наркологічних захворювань. Конвенція про психотропні речовини (1971 р.) [3] в основному дублює положення згаданого вище нормативно-правового акта.

Проаналізувавши міжнародні документи можливо виділити пріоритетний напрямок вітчизняної політики щодо цієї сфери - жорстка боротьба з незаконним розповсюдженням наркотиків, до того ж введення в національне кримінальне законодавство численних складів злочинів, котрі включають в себе понесення покарання за вчинені операції з наркотиками [4].

Вивчення літератури у сфері права, котра стосується даного питання, аналіз експертних оцінок, дають можливість зробити висновки, що весь час боротьби з наркоманією в нашій країні характеризується посиленням суворості законодавства в зазначеній сфері з метою формування оптимальної протидії зазначеному негативному явищу.

Література:

1. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зловживанню ними. Закон України від 15.02.1995 № 62/95. – 1995. – № 10. – Ст. 62.

2. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори. Закон України від 15.02.1995 № 60/95. – 1995. – № 10. – Ст. 60.

3. Конвенція про психотропні речовини від 21.02.1971

4. Albul S. Drogen und Drogenkriminalität. – Odessa: Odessa Staatlicher Universität für Innere Angelegenheiten, 2018. – 102 S.

Гончаренко Андрій Юрійович,

курсант 1 курсу

факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Тимофєєв Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ТАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ ПАТРУЛЬНОГО З ГРОМАДЯНАМИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ

Законом України «Про Національну поліцію», Правилами етичної поведінки поліцейських та низкою інших нормативно-правових актів національного та міжнародного характеру закріплено основні засади врегулювання поведінки поліцейських з дотриманням правових, моральних та етичних норм, а також формування почуття відповідальності перед суспільством і законом за свої дії та бездіяльність. За допомогою законодавчого врегулювання діяльності Національної поліції України відбувається ефективна реалізація функцій та завдань кожного з підрозділів, в тому числі і патрульної поліції. Одним з найбільш вагомих завдань кожного поліцейського є правильна побудова комунікаційної тактики з населенням нашої держави, яка є запорукою ефективного виконання

службових обов'язків [3, 4].

В загально-науковій літературі під комунікативною тактикою розуміють спосіб втілення та реалізації стратегічних основ спілкування, які направлені на виконання сукупності дій, що сприяють відтворенню вказаної стратегічної схеми. Службова діяльність патрульної поліції неможлива без спілкування та комунікації з громадянами України. Виконуючи повсякденну свою діяльність, поліцейський патрульної поліції повинен дбати про свій авторитет в очах населення, забезпечуючи своєю професійною поведінкою, грамотну комунікацію з різними представниками суспільства (потерпілі особи від правопорушень, колеги, співробітники, керівники тощо).

Комунікативна тактика будь-якого поліцейського, і патрульного також, складається з наступних складових елементів: ситуаційно-ділового (залежить від ситуаційних обставин), юридичного (чітке законодавче дотримання норм та правил поведінки), статусно-рольового (рівень визначення категорії населення: потерпілий, керівник, колега і т.д.), пізнавально-оцінюючого (уважне усвідомлення того, що можна висловлювати, а про що краще промовчати), індивідуалізованого (контроль власних емоцій, почуттів та суб'єктивного ставлення до тієї чи іншої особи) та інформаційного (визначення позиції, лінії поведінки, застосування психологічних прийомів впливу для вирішення поставлених задач). Кожен із перерахованих складових елементів визначають структурованість та цілісність тактики комунікації патрульного поліцейського [1, с.23-24].

Під час несення служби можуть виникати наступні перешкоди комунікативного характеру, зокрема: з'ясування, загроза, попередження, обіцянка, вказівка на доцільність, засудження та критика, приниження, відведення від проблеми тощо. Варто акцентувати увагу, що вказані перешкоди, можуть створюватися

штучним шляхом, призводячи до загострення взаємовідносин та/або виникнення конфліктних зон. Головним рушійним інструментом виправлення таких негативних комунікативних ситуацій, є застосування тактичного прийому у вигляді психологічного впливу на людину або групу людей, які приймають участь у відповідних ситуативних обставинах. Вказаний комунікативно-тактичний прийом виявляється у здатності схилити людину (групу людей) до своєї думки та погляду, переконати у правильності свого міркування, стимулювати позитивні прояви в поведінці, примушувати до надання правдивої інформації та фактів тощо. Патрульний поліцейських вступає у спілкування для того, щоб отримати важливу інформацію, що здатна змінити хід подій, позицію співрозмовника, його ставлення до справи, тому саме психологічний вплив у процесі спілкування дає змогу досягнути вказаної мети [5, с. 279-280].

Тактика комунікації патрульного поліцейського передбачає наступні правила спілкування, а саме: спілкування ґрунтується на комунікативній взаємодії один з одним; необхідність виявляти толерантність, стриманість, врівноваженість, коректність; чітка побудова речень та інтонації; дотримання взаємних інтересів; побудова мовної тактики із зниженням коефіцієнту агресивності та нервової збудженості тощо [2].

Таким чином, висвітавши головні аспекти зазначеного питання, робимо висновок про те, що реформа створення «нової» поліції призвела до значних суспільних змін. Відсоток ефективної професійної діяльності патрульних поліцейських, в першу чергу, суттєво залежить від їх комплексної професійно-психологічної підготовки. Представникам патрульної поліції найчастіше доводиться здійснювати професійну комунікацію з населенням, залежно від рівня складності ситуації, в умовах прийняття законного рішення у визначених проміжках часу. Тому, вимоги сьогодення,

потребують від патрульного поліцейського застосування досконалої комунікативної тактики, що буде направлена на вирішення нагальних завдань та потреб.

Література:

1. Клименко І. В. Пам'ятка працівника Національної поліції України: Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських. МВС України. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2017. 52 с.;

2. Литвин В.В. Професійне спілкування патрульних поліцейських із різними категоріями громадян. *Юридична психологія*. 2016. № 1 (18). С.84-94;

3. Правила етичної поведінки поліцейських: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16> (дата звернення 26.05.2020);

4. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 26.05.2020);

5. Тьорло О.І.Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС. 2018. 480 с.

Гречишкін І.К.,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОЇ ФОТО- ТА ВІДЕОФІКСАЦІЇ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ: «ЗА» ТА «ПРОТИ»

Розвиток суспільства завжди ставить перед державою нові завдання або змушую шукати інші шляхи вирішення вже існуючих проблем. Права й свободи людини та громадянина, публічний порядок та громадська безпека завжди посідають провідне місце у процесі публічного управління та адміністрування. В умовах Європейської інтеграції на ці напрями націлена особлива увага, так, як діяльність України у цих має відповідати Європейським стандартам.

Важливим питанням під час цих процесів є належне врегулювання сфери дорожнього руху та ефективне реагування на правопорушення у сфері ПДР.

Задля більш швидкої та якісної діяльності у цьому напрямку МВС України 1 червня було запущено автоматичну систему фотовідеофіксації порушень ПДР.

Причинами її впровадження стала невтішна статистика щодо ДТП на дорогах України. Таким чином, за словами заступника міністра внутрішніх справ

Антон Геращенко з дня проголошення незалежності внаслідок дорожньо-транспортних пригод загинуло 175 216 осіб, а за 2019 рік, смертність через порушення правил ПДР склала 3454 особи. Така статистика зумовила Україну до проведення рішучих та інноваційних дій [1].

Початок впровадження автоматизованих систем передбачає встановлення 50 приладів контролю, з яких 20 безпосередньо у столиці – Києві, решта на дорогах державного значення Київської області [2].

Результати запуску значно вищі ніж очікувалися, так, лише за перші 17 годин роботи системи автофіксації у Києві було зафіксовано більш ніж 34 тисяч подій. Таким чином дані засоби дозволяють охопити ширше коло правопорушень та швидше реагувати на них [3].

Виходячи з вище зазначеного, можна зробити висновок, що дана система є універсальною та бездоганною, Але чи дійсно це так?

Аналізуючи досвід інших країн, ми дійшли висновку, що засоби автоматичної фотовідеофіксації мають як переваги, так й недоліки у порівнянні з діючими способами боротьби із порушенням правил дорожнього руху.

У країнах Європи автоматизовані технічні засоби мають широке застосування. Так, наприклад у Великій Британії, яка посідає провідне місце у сфері забезпечення правил дорожнього руху, встановлено більш ніж 6 тисяч фото- та відео радарів, у Німеччині – понад 5 тисяч, а у Франції – 3 тисячі [4].

Прикладом застосування автоматизованих систем можуть стати Об'єднані Арабські Емірати. Так, у цій країні радари встановлені на від 5 до 10 кілометрів, а в планах є зменшення цієї відстані до 2 кілометрів [4].

Загалом система автоматичної фотовідеофіксації порушень ПДР включає у себе власне технічні автоматизовані пристрої, що здійснюють безпосереднє

спостереження за дотриманням водіями безпеки та правил дорожнього руху, а також центри прийому прийому та опрацювання інформації що адміністративних правопорушень [4].

Основною функцією та досягненням автоматизованих систем є зменшення кількості порушень правил дорожнього руху. За статистикою країн Європейського союзу встановлення фотовідеорадарів зменшує кількість дорожньо-транспортних пригод та інших адміністративних правопорушень не менш, як на 30 % [2].

Автоматичні радары забезпечують дотримання правил дорожнього руху одночасно двома шляхами. Перш за все, вони слідкують за дотриманням водіями швидкісного ліміту, а у разі порушення фіксують їх, із подальшим реагуванням на протиправні дії. Крім цього, на ділянках, що оснащені новітніми системами розташовуються попереджувальні знаки про те, що ведеться спостереження за швидкістю руху. Дані знаки також слугують засобом забезпечення дотримання дорожнього руху так, як водії, усвідомлюючи високу вірогідність покарання, переважно зменшать швидкість до дозволеного рівня.

На разі у системи існує кілька основних недоліків. Перше за все, це їх висока ціна. Найновіші зразки коштують понад 10000 доларів. Саме через цю проблему Україна на даному етапі не здатна закупити й установити ці системи по всій території країни за один, а змушена створювати їх мережу протягом певного часу [4].

Крім цього, суть системи полягає у фіксуванні правопорушення й у подальшому притягненні до відповідальності власника автомобіля. Однак у момент порушення правил дорожнього руху за кермом може знаходитися особа, що керує транспортним засобом за довіреністю. У такому разі відповідати буде невинна особа. Наразі на офіційному сайті МВС не існує чіткої

інструкції про те, як власнику довести свою невинність, а лише рекомендується рекомендується своєчасно внести відомості про належного користувача до Єдиного державного реєстру транспортних засобів. Тому розробка ефективного алгоритму дій про те, як діяти у відповідних ситуаціях є пріоритетним напрямком діяльності у сфері забезпечення дотримання правил дорожнього руху [2].

Отже, впровадження автоматизованих систем фото-відео-фіксації у регулювання дорожнього руху є інноваційним проривом України на шляху до європейської інтеграції. На сьогодні в автоматичних радарів існує низка недоліків, що потребують виправлення, однак результати зарубіжних країн показують, що їх впровадження дозволяє досягти визначних результатів у забезпеченні правил дорожнього руху.

Література:

1. В Україні почала діяти система автофіксації порушень ПДР: Як працює і кого штрафуватимуть. URL: <https://ua.112.ua/golovni-novyni/avtofiksatsiia-pdr-v-ukraini-koly-zapratsiuie-i-koho-shtrafuvatymut-537633.html>

2. Автоматична система фотовідеофіксації порушень ПДР. URL: https://mvs.gov.ua/ua/pages/7403_Avtomaticchna_sistem_a_fotovideofiksacii_porushen_PDR.htm

3. Арсен Аваков: За першу добу роботи автофіксації кількість порушень ПДР знизилась майже на 40%. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/31346_Arsen_Avakov_Za_od_in_den_roboti_avtofiksacii_mamo_znizhennya_kilkosti_porushen_PDR_mayzhe_na_40.htm

4. Адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху за допомогою автоматизованих систем: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, Шумейко Т.А., Київ – 2017 рік – 208 с.

Грузин Валерія Анатоліївна,
лаборант кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ЗАПОБІГАННЯ
ЗЛОЧИНІВ НЕПОВНОЛІТНИМИ ПОВ'ЯЗАНИХ З
ОБІГОМ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА ПРИКЛАДІ
НІМЕЦЬКОЇ СИСТЕМИ УНИКНЕННЯ
ПРАВОПОРУШЕНЬ**

За статистикою саме злочини у сфері незаконного обігу наркотиків за останній період займають найвищі місця у рейтингу серед всіх видів на ряду з злочинами проти власності та шахрайством. Існує думка, що наркотичні засоби вживають неповнолітні особи, що зростає у проблемних сім'ях з алкогольною чи наркотичною залежністю. Але ризик мають і діти з заможних родин. Таку тенденцією серед підлітків спричиняє вседозволеність, вільний час або ж компанія, що спонукає особу до негативних, протиправних вчинків. Причиною є також низький рівень обізнаності правовим приписам та нормам.

Проаналізувавши законодавство України, звернувшись до Кримінального кодексу, а саме до статті 10 де вказано, що особи підлягають кримінальній відповідальності яким до вчинення злочину виповнилося 16 років. Якщо суд установить, що виправлення особи, яка у віці до 18 років вчинила злочин без значної суспільної небезпеки, можливе без використання кримінальної відповідальності, він може застосувати до неї примусові засоби виховного характеру, що не є кримінальним покаранням: а) передача винного під нагляд батьків чи осіб, які їх заступають; б) передача винного під нагляд громадських організацій чи трудового колективу за їхньою згодою, а

також окремих громадян за їхньою згодою; в) направлення винного у спеціальний навчально-виховний чи лікувально-виховний заклад для дітей та підлітків. Слід зазначити, що згідно з чинним законодавством, а саме статті 40 Кримінального кодексу України, вчинення злочину неповнолітнім є обставиною, що пом'якшує відповідальність.

Так, відповідно до Наказу Міністерства внутрішніх справ від 19.12.2017 № 1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України», основними завданнями і повноваженнями підрозділами ювенальної превенції є в тому числі і профілактична діяльність, спрямована на запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, які цьому сприяють, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення, а саме: ведення профілактичного обліку дітей, схильних до вчинення правопорушень та проведення із ними заходів індивідуальної профілактики; притягнення до адміністративної відповідальності дітей віком від 16 до 18 років, які вчинили адміністративні правопорушення, а також батьків або осіб, що їх замінюють, які не виконують передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей; проведення ознайомлювальних, попереджувальних і виховних бесід з дітьми та їх батьками, законними представниками, членами сім'ї з метою усунення причин і умов, які сприяли вчиненню адміністративного чи кримінального правопорушення дитиною; вжиття заходів індивідуальної профілактики з дітьми, схильними до вчинення правопорушень.

Яке ж покарання чекає неповнолітніх за вживання, придбання наркотичних засобів визначено в адміністративному законодавстві? Законодавством передбачені конкретні випадки коли юридична

відповідальність неповнолітніх починається з 16 років, а адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного порушення 16-річного віку. До осіб віком 16-18 років, які вчинили адміністративне правопорушення, застосовуються заходи впливу: 1) зобов'язання публічно попросити вибачення в потерпілого; 2) попередження; 3) догана або сувора догана; 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам чи педагогічного, трудового колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання.

Таким чином, законодавство України визначає, що у випадку вчинення особами віком 16-18 років правопорушень, вони підлягають адміністративній відповідальності на загальній підставі, тобто незаконне вироблення, придбання, зберігання, перевезення наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збути в невеликих розмірах.

Тож постає питання боротьби з даним негативним явищем як таким. Дослідивши досвід європейських країн, звернемо увагу на проект, що запроваджений в Німеччині під назвою «Південна дорога» здійснюється в дитячих та молодіжних клубах, головною метою якого є тренування життєвих навичок, адже як ми знаємо подолання наркоманії неможливе без з'ясування причин цих негативних явищ. Уроки та лекції для неповнолітніх проходять під егідою дослідження питань насилья психологічного та фізичного, загроза наркоманії та наркотикам, здоровому способу життя. У проекті також передбачено задіяння співробітників поліції, котрі розробляють програми для неповнолітніх у вказаній сфері та проведення тренінгів та практичних занять.

Антинаркотична політика Німеччини носить комплексний характер, охоплює профілактику, консультацію та лікування, зниження шкоди і скорочення пропозиції. Профілактичні заходи зорієнтовані, в основному, на шкільне середовище та

здебільшого представлені соціальними проектами такими як: "Космонавт", "Звільни свою свідомість" та "Більш безпечне вживання". Серед найдієвіших проектів, що спрямовані на попередження наркоманії є інтернет-консультації. Вивчення основних напрямів діяльності даної країни та визначити найдієвіші методи, що можуть дати змогу розробити власну ефективну модель запобігання та протидії наркоманії в Україні. Дана стратегія має позицію, що схильність вчиняти правопорушення дитиною має тимчасовий та нестійкий прояв, а заходи жорстоко виправлення можуть вкрай негативно вплинути на розвиток, світогляд та становлення особистості. Саме такий підхід має на меті не лише покарати правопорушника, а встановити та усунути причини вчинення правопорушення як такого.

Дослідивши діяльність ряду міжнародних організацій, котрі забезпечують боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів та психотропних речовин можна визначити, що основу якої становить створена в складі Економічної і Соціальної ради ООН Комісії з наркотичних засобів, також важливим є діяльність Інтерполу та Європолу, що також значну увагу приділяють проблемам боротьби з незаконним обігом наркотиків. Важливим є створення і впровадження міжнародних програм в сфері боротьби і протидії незаконному обігу наркотиків і на теренах України.

Таким чином, можна дійти висновку, що зниження рівня наркотичної залежності неповнолітніх можливе через попередження вчинення правопорушень виховання і навчання неповнолітніх, які вчинили правопорушення, а також робота з повнолітніми або мають певні проблеми в житті. Звісно в Україні діють виховні заходи на базі шкіл, що включені до позакласних годин. Але виникає питання чи достатньо таких заходів для подолання даного негативного явища. Як показує практика – не достатньо.

Література:

1. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» ред. від 13.02.2020. Відомості Верховної Ради України (ВВР) ст.62 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80>

2. Наказ «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України» від 19.12.2017 № 1044 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>

Дембицька Тетяна Павлівна,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Миронюк Станіслава Анатоліївна
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

В умовах реформування системи МВС України та створення Національної поліції України доволі актуальною та дискусійною є проблематика володіння поліцейськими прийомами особистої безпеки в типових та екстремальних ситуаціях, що цікавить науковців та практичних працівників поліції. Через нинішню ситуацію в державі, що характеризується загостренням

санітарно-епідемічної ситуації та являється етапом до зростання злочинності та збільшення кількості випадків злісної непокори з боку правопорушників законним вимогам поліцейських, їх травмуванню та загибелі є потреба розгляду саме цього питання.

Особиста безпека є результатом реалізації комплексу заходів, спрямованих на зниження рівня професійного ризику до реально можливого мінімуму, що дозволяє гарантувати збереження життя і здоров'я, нормального психічного стану та дієздатності працівника поліції під час ефективного виконання оперативно-службових завдань [1]. Особиста безпека працівників поліції вимагає підвищення рівня службової, бойової та психологічної підготовки, а також удосконалення матеріальної бази, забезпечення практичних підрозділів правоохоронної діяльності сучасними технічними засобами та озброєнням [3].

Усі види надзвичайних ситуацій характеризуються великою небезпекою для оточення, зокрема для працівників Національної поліції. Адже поліцейські зобов'язані приймати участь у ліквідації наслідків, надавати першу невідкладну допомогу та забезпечувати виконання вимог держави [2].

Патрулювання, під час карантину, має досить важливе значення. Під час патрулювання поліцейські здійснюють низку завдань з охорони публічного порядку, протидії злочинності та профілактики правопорушень [4].

Слід зазначити, що забезпечення особистої безпеки працівників поліції – це робота не одного дня і не однієї людини. Це дуже величезний комплекс заходів, який повинен постійно працювати і вдосконалюватися, особливо в теперішніх умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Отже, організація діяльності органів поліції щодо підтримання публічної безпеки та порядку під час надзвичайних ситуацій природного й техногенного

походження повинна спиратися на чітку інформацію щодо події, скоординовану діяльність усіх наявних сил та постійну співпрацю між поліцією, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськістю, які беруть активну участь у попередженні надзвичайної ситуації або подоланні її наслідків.

Література:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26 січня 2016 року № 50 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

2. Корнієнко Д.М. Адміністративно-правові засади діяльності підрозділів внутрішньої безпеки щодо забезпечення безпеки працівників органів внутрішніх справ: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Х. 2010. 199 с.

3. Васенко В.К., Тереніна О.В. Безпека життєдіяльності та її особливості у правоохоронних органах. Право і Безпека. 2012. № 1. С. 213-217.

4. Римаренко Ю.І. Безпека особи. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. / відп. ред. Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, В.Я. Тацій, Ю.С. Шемшученко. Київ : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. Т. 1. С. 51.

Дума Анастасія Артемівна,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ

У теорії адміністративного права відсутня єдина точка зору на розуміння та визначення поняття «механізм правового регулювання».

Зазначена категорія постійно трансформується під впливом постійної зміни суспільних відносин. Тому, науковці по-різному визначають механізм адміністративно-правового регулювання, як сукупність адміністративно-правових засобів, за допомогою яких здійснюється вплив на відносини, що виникають у процесі виконавчо-розпорядчої діяльності держави [1, с. 55]; як механізм імперативно-нормативного впорядкування організації та діяльності суб'єктів і об'єктів управління і формування стійкого правового порядку їх функціонування; як сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері адміністративного права ; як засіб здійснення державновладних повноважень під час адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, які виникають у відповідній сфері, що здійснюється

уповноваженими на це державними органами з метою забезпечення функцій держави [2, с. 624].

В умовах проведення 62 реформ та програм розвитку в Україні істотно змінюються і суспільні відносини та уявлення про них [3, с. 578].

Поняття механізму правового регулювання дозволяє систематизувати юридичні засоби правового впливу на суспільні відносини, визначити місце і роль того чи іншого юридичного засобу у правовому житті суспільства [4, с. 112]. І все це, на фоні відсутності законодавчого закріплення поняття механізму правового регулювання, а отже, провідним чинником його розуміння є доктринальні положення вчених, що розглядали в своїх наукових працях зазначену проблематику. Саме тому, ґрунтовне дослідження такого юридичної категорії, як механізм правового регулювання зараз є досить доцільним і доречним.

Уперше дефініцію «механізм правового регулювання» визначив С.С. Алексєєв. Під механізмом правового регулювання науковець розумів, сукупність юридичних засобів, які забезпечують правовий вплив на суспільні відносини [5, с. 180].

Інші дослідники, беручи за основу визначення, наведене С. С. Алексєєвим, характеризують поняття «механізм правового регулювання» відповідно до його мети: з метою оптимізації суспільних відносин, забезпечення суспільного і правового порядку на основі режиму законності ; з метою подолання перешкод на шляху задоволення інтересів суб'єктів права . Наприклад, О. Ф. Скакун визначає механізм правового регулювання, як процес переходу нормативності права в упорядкованість суспільних відносин, який здійснюється суб'єктами правового регулювання за допомогою системи правових засобів, способів і форм з метою задоволення суспільних і приватних інтересів учасників суспільних відносин, забезпечення правопорядку [6, с. 360].

Як процес перетворення нормативності права в упорядкованість суспільних відносин характеризують механізм правового регулювання В. М. Горшенєв, С. А. Комаров, Л. М. Шестопалова та інші науковці. Т. П. Мінка зазначає, що механізм правового регулювання – юридична категорія, що показує, як здійснюється правове регулювання і є загальним порядком, процесом дії та реалізації права.

В. Я. Кикоть зауважує, що механізм показує, як саме здійснюється правове опосередкування (нормування, регулювання, охорона та захист) суспільних відносин, як суспільні відносини, зокрема й ті, що складаються в адміністративно-публічній сфері, стають правовідносинами [7, с. 384].

Отже, механізм адміністративно-правового регулювання характеризує діяльнісний бік процесу перетворення нормативності права на впорядкованість суспільних відносин.

Не зважаючи на різноманітність думок з приводу поняття «механізм правового регулювання» безперечною є теза, що як будь-яке складне явище, воно потребує наукового переосмислення.

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити висновок про те, що під механізмом правового регулювання прийнято розуміти взяті в єдності та взаємодії правові засоби, які беруть участь у правовому регулюванні суспільних відносин.

Література:

1. Тихомиров Ю. А. Административное право и процесс: Полный курс. М.: Издательство Ю. Ю., 2001. 652 с.
2. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: Атіка, 2007. 624 с.
3. Шестак В. С. Механізм адміністративно-правового забезпечення реалізації культурної функції держави // Форум права. 2010. № 2. С. 578–585. URL:

[http://www.nbuv.gov.ua/e-journals /FP/2010-2/10svckfd.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-2/10svckfd.pdf) (дата звернення 02.06.2017).

4. Петков С. В., Армаш Н. О., Соболев Є. Ю. Адміністративно-правова реформа в

Україні/ під заг. ред. С. В. Петкова. Київ, 2016. 112с.

5. Теорія держави і права: навч. посіб. / авт. упоряд. В. В. Галуцько,

В. К. Шкарупа; за заг. ред. В. К. Шкарупи. Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2007. 280 с.

6. Алексеев С. С. Общая теория права : в 2 Т. М.: Юр. лит., 1982. Т. 2. 360 с.

7. Крестовская Н. Н., Матвеева А. Г. Теория государства и права: элементарный курс. Х. : Одиссей, 2007. 384 с.

Журавльова Дар'я Олегівна,

курсант 1 курсу

факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,

старший викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

АСПЕКТИ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

В наш час зростання рівня незаконного обігу вогнепальної зброї є важливим чинником, який вказує на погіршення кримінального становища в країні, збільшення організованої злочинності, тероризму, через ці фактори виникає почуття втрати особистої безпеки в суспільстві. Розглядаючи особливу небезпеку

незаконного обігу зброї, треба звернути увагу на те, що вона залежить перш за все у створенні необхідних умов для вчинення інших тяжких та особливо тяжких злочинів, а також у збільшенні збройної злочинності в цілому. Зростання збройної злочинності повністю залежить від політичної та економічної ситуації в країні. Через нестабільність суспільства, виникнення регіональних конфліктів призводить до великої кількості злочинів, які пов'язані із незаконним обігом вогнепальної зброї. Головними джерелами постачання зброї в незаконний обіг є місця його зберігання і виробництва. До таких об'єктів відносяться : військові частини, військово-промислові комплекси, підприємства з виготовлення зброї, органи внутрішніх справ.

У нашій країні велику кількість спроб вивезти та ввезення зброї щорічно фіксують прикордонні та митні органи. Щорічно до кримінальної відповідальності за злочини незаконного обігу зброї притягується приблизно декілька тисяч осіб. У цій роботі найбільшу увагу приділяють викраденням, привласненням, вимаганням вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин та радіоактивних матеріалів або заволодіння ними через зловживання службовим становищем (стаття 262 ККУ).

Відповідно до Постанови Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. №3 до вогнепальної зброї, яка є предметом злочину, передбаченого статтею 262 КК України, належать усі види бойової спортивної, нарізної мисливської зброї, для проведення пострілу з якої використовується сила тиску газів, що утворюється при згоранні вибухових речовин. Пневматична зброя, сигнальні , стартові, будівельні, газові пістолети. Пристрої вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, ракетниці, а також вибухові пакети й інші імітаційно-піротехнічні та освітлювальні засоби, що

не містять у собі вибухових речовин і сумішей, не можуть бути віднесені до предмета злочину, відповідальність за який настає за статтею 262 КК України. Слід погодитися з думкою В.О.Навроцького стосовно того, що вогнепальна зброя характеризується як загальними для всіх видів зброї рисами (спеціальне призначення, особливий правовий режим). Так і специфічною ознакою – засобом вираження цілі [2,с.39].

Велику увагу слід приділити умовам, що сприяють незаконному обігу вогнепальної зброї. До таких умов можемо віднести: недостатнє укріплення кордонів України; наявність збройного конфлікту на сході країни; зниження рівня службової та виробничої на підприємствах пов'язаних з обігом зброї; слабкий державний контроль за перевезенням великих партій зброї; слабке функціонування державної системи виявлення та попередження каналів незаконного обігу зброї, через слабку матеріально-технічну базу; нестійка взаємодія між різними службами органів внутрішніх справ у забезпеченні контролю за обігом зброї; брак фінансування військ; зберігання зброї в невідповідних для цього місцях.

Достатня кількість зброї викрадається безпосередньо з місць її виготовлення. Тому зовсім не дивно, що у містах де розміщені підприємства з виготовлення зброї, найбільша кількість злочинів, які пов'язані з розкраданням деталей зброї стрілецької зброї. Також велика кількість зброї, яка знаходиться в незаконному обігу, виготовляється кустарно.

Якщо розглядати суб'єктивні причини, що слугують незаконному обігу зброї, то основними з них можна вважати: недостатній контроль за озброєнням; неправильний підбір кадрів, які відповідають за збереження зброї; невиконання своїх службових обов'язків військовослужбовцями, які несуть відповідальність за збереження зброї; порушення правил здійснення охорони складів, арсеналів і баз.

Підводячи підсумки , можемо зазначити, що за останні роки зростає кількість зареєстрованих злочинів у сфері незаконного обігу зброї , а також злочинів які можна кваліфікувати за статтею 262 Кримінального Кодексу України загалом. Відстежується достатньо невеликий відсоток розкриття злочинів у цій сфері. Така ситуація виникла на самперед через нестабільну політичну ситуацію і наявним військовим конфліктом в країні, низькою технічною захищеністю об'єктів військово-промислового комплексу. І тепер щоб вирішити цю проблему необхідно перш за все розробити якісну і нову систему запобігання, розкриття і розслідування злочинів цієї категорії, яка б змогла протидіяти розповсюдженню та вчиненню інших злочинів, які можуть бути пов'язані з незаконним обігом зброї.

Література:

1. Глава Департаменту карного розшуку: «У нас найнижча ціна на зброю на чорному ринку Європи» // Веб-сайт Української асоціації власників зброї. URL: https://zbroya.info/uk/blog/11871_glava-departamentu-karnogo-rozshuku-u-nas-nainizhcha-tsina-na-zbroiu-na-chornomu-rinku-v-ievropi/.
2. Навроцький В.О. Злочини проти громадськості безпеки, громадського порядку та народного здоров'я. Лекції для студентів юридичного факультету / В.О.Навроцький. – Львів: Львів. держ. універ. імені Івана Франка, 1997. – 52с.
3. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002р. №3 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02> (дата зведення 22.11.2017).
4. Стаття 262 Кримінального Кодексу України в остаточній чинній редакції від 1 вересня 2001року.

Звєгінцева Анна Михайлівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Гіденко Євген Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМАТИКА НАРКОТИЧНОГО ОБІГУ В СУСПІЛЬСТВІ

У сучасному світі проблема поширення наркотичних засобів є однією з найбільш актуальних. Практично щодня з'являються нові види наркотичних засобів, вживання яких спричиняє все більш істотні негативні наслідки для життя та здоров'я громадян.

У зв'язку зі збільшенням кількості осіб, які вживають наркотичні речовини, збільшується і кількість злочинів в даній сфері, в тому числі, пов'язаних зі збутом наркотичних засобів.

Підвищена небезпека поширення наркотичний засобів обумовлюється не тільки тією обставиною, що при цьому заподіюється серйозної шкоди здоров'ю людини, а також в гіршу сторону змінюється його соціальний статус, а й тим фактом, що наркозалежні особи є живильним середовищем для злочинності.

Висока вартість наркотичних засобів веде до значних витрат і вимагає чималої кількості грошових коштів для задоволення потреби наркозалежного особи. Разом з тим необхідні гроші є далеко не у кожного, що призводить до того, що у більшості осіб, що вживають наркотики, залишається єдиний шлях їх придбання - кримінальний.

Актуальність даної теми полягає в тому, що в даний час в умовах активного поширення наркоманії та зростання злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, все більшого значення набуває правильне застосування кримінально-правових норм чинного законодавства, які передбачають відповідальність за вчинення даного виду злочинів.

Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків мають високу латентність, через що необхідно проаналізувати детермінанти, пов'язані з ними і з'ясувати, чому ж вони мають місце бути.

В даний час профілактика і попередження злочинів, пов'язаних з обігом наркотиків є одним з ефективних способів впливу на зростання злочинних проявів в досліджуваній сфері правовідносин. Перед тим, як намітити шляхи вирішення проблеми, необхідно встановити причини і умови, що сприяють росту зазначеної злочинності.

Актуальність даної теми полягає в тому, що в даний час в умовах активного поширення наркоманії та зростання злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, все більшого значення набуває правильне застосування кримінально-правових норм чинного законодавства, які передбачають відповідальність за вчинення даного виду злочинів.

Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків мають високу латентність, через що необхідно проаналізувати детермінанти, пов'язані з ними і з'ясувати, чому ж вони мають місце бути.

В даний час профілактика і попередження злочинів, пов'язаних з обігом наркотиків є одним з ефективних способів впливу на зростання злочинних проявів в досліджуваній сфері правовідносин. Перед тим, як намітити шляхи вирішення проблеми, необхідно встановити причини і умови, що сприяють росту зазначеної злочинності.

Сімейно-педагогічні причини і умови тісно пов'язані з соціально-економічних та культурологічними. Особливе місце у вихованні молоді займає обстановка в сім'ї, школі, що є основною причиною залучення молодшої людини до незаконного обігу наркотиків. Основи поведінки, моральних принципів, особистих якостей, життєвої позиції формуються саме в сім'ї під впливом близьких і в школі під впливом оточуючих, і як правило залишаються незмінними протягом усього життя. Наприклад, батьки, які виховують дитину в т.зв. неблагополучних сім'ях, самі часто виховувалися в таких же умовах, саме ця категорія входить в групу ризику. У той же час упущення педагогічного характеру у вихованні людини, також є факторами становлення молодих людей на шлях наркоманії.

Особливу увагу слід приділити профілактиці наркоманії у неповнолітніх, так як здорова молодь є основою національної безпеки держави. В даному напрямку профілактики слід приділяти увагу вихованню негативного ставлення до вживання наркотиків, прищеплювати потяг до здорового способу життя, спорту. З цією метою необхідно проводити роботи в освітніх установах, місцях дитячого відпочинку та скупчення неповнолітніх.

Наприклад, одним із завдань, що вирішуються органами внутрішніх справ є боротьба з наркоманією і токсикоманією серед неповнолітніх, орієнтація їх на здоровий спосіб життя, негативне ставлення до вживання наркотиків і токсичних засобів.

Співробітниками МВС використовуються різні форми роботи з запобігання поширенню наркоманії та токсикоманії в підлітковому середовищі: це і проведення різних рейдів по виявленню неповнолітніх, які вживають психоактивні речовини; дорослих осіб, які залучають неповнолітніх, в вчинення протиправних дій, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків; проведення різних оперативних профілактичних операцій, антинаркотичних акцій; проведення роз'яснювальної роботи в освітніх установах.

Література:

1. Борисенко М.В., Кальяк А.М. Аналіз ситуації споживання наркотиків, торгівлі наркотиками та боротьби з їх незаконним обігом в даний час // Інтерактивна наука. 2017. № 4 (14). С. 170-172
2. Молодежь и наркотики (социология наркотизма) / Под ред. проф. Соболева В.А. и доц. Рущенко И.П. – Харьков: Торсинг, 2000. – 432с.
3. Сердюк О.О. 10 років спостережень за динамікою соціокультурного поля наркотизму. // Український соціум. – № 1(18), 2007. С. 34–40.
4. Сердюк О. О. Молодь та наркотики – 2017 : Науковий звіт за результатами соціологічного моніторингу розповсюдження наркотиків та інших форм залежності серед молоді м. Харкова : [науковий звіт / Сердюк О. О., Базима Б.О.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2017. – 62 с. DOI: 10.13140/RG.2.2.24377.47200 <http://www.univd.edu.ua/scienceissue/issue/1649>

**Зубик Юрій Миколайович,
Жирко Нікіта Сергійович,**

курсанти 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КРИТИЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ, ЩО ПОВ'ЯЗАНА З НЕЛЕГАЛЬНИМ ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА ЙМОВІРНІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Зброя для його володільця вже давно не інструмент тільки для одного полювання, адже із стрімким розвитком суспільства, така необхідність частіше розвага аніж необхідність. Проблематика в сфері контролю за обігом зброї викликає різке збільшення криміногенної ситуації в країні і в загальному

призводить до створення небезпеки масових заворушень із подальшим застосуванням вогнепальної зброї з боку протестуючих, адже такі люди з великою ймовірністю можуть скористаються такою зброєю, і ніхто навіть не задумається про подальші наслідки та ризики нанесення якщо не національній, то принаймні громадській безпеці України.

Проблема нелегального обігу зброї є досить актуальною на сьогоднішній день, і ми погоджуємося із думкою Васильєва І. В про те, що держава вживає недостатньо ефективних заходів, які гарантують захист життя й здоров'я, прав, свобод і законних інтересів громадян, що у свою чергу створює на території нашої держави сприятливі умови для протиправних посягань на життя, здоров'я людини та її власність через існування сфери нелегального обігу зброї. До основних джерел поповнення чисельності нелегальної зброї відносяться напади на осіб із метою заволодіння зброєю, втрата зброї (50%), розкрадання зброї в місцях виробництва та зберігання (14%), нелегальне виробництво та контрабанда зброї з-за кордону та «гарячих точок» (17%), а також знахідки так званих чорних археологів (5%).[1]

Контроль за обігом зброї в Україні покладається на Національну поліцію, зокрема на її структурні підрозділи, передбачені п. 1.2 Наказу МВС від 21.08.98 № 622. Також і прокуратура може залучати за необхідності і СБУ для боротьби з обігом вогнепальної зброї, однак це стосується вже самого факту порушення правил передбачених в наказі МВС. За даними Української громадської організації "Центр вивчення безпеки" (CENSS), яка проаналізувавши дані щодо нелегального обігу зброї за вересень і грудень 2019 року зазначила 548 випадків порушень пов'язаних з зброєю. Що цікаво за весь 2019 рік ГПУ кваліфікувала 6204 випадки порушень. Поряд з цим випадки невиконання законів, стосуються не тільки осіб, які взагалі не мають

права на володіння, продаж та інші маніпуляції з зброєю, це стосується і володільців легальної та офіційно зареєстрованої зброї, однак за даними цієї ж організації з їх боку за весь 2019 рік було зафіксовано всього 100 порушень, що дає зрозуміти, що систему за обігом зброї потрібно змінювати, а також саму методику структурних підрозділів Національної поліції, які спеціалізуються на дозвільній системі, адже ці дані свідчать про факти які виявили і зареєстрували, а яка реальна ситуація в країні ніхто точно сказати не може, бо методики яка б чітко визначала кількість нелегальної зброї просто відсутня [2].

Для вирішення цієї проблеми ми виділили декілька основних підходів. Першим підходом буде прийняття закону “Про зброю”. На сьогоднішній день існує проект закону України від 02.09.2019 р. № 1222 “Про зброю”, який 04.02.2020 повернуто на доопрацювання [3]. Це свідчить про зрушення з місця і ймовірне вирішення проблеми з зброєю в Україні, адже наша держав єдина в Європі яка немає відповідного закону, що б регулював обіг цивільної вогнепальної зброї. Наявність тільки Наказу МВС № 622 від 21.08.98 є недостатньою не тільки в тому плані, що сама система контролю є ще успадкованою з старої радянської системи, яка довела свою неефективність, а й те що наказ МВС може бути змінений за бажанням міністра внутрішніх справ, без попередньої згоди населення, що вказує на ще один нестійкий механізм в структурі законодавства України. І саме вирішення цієї проблеми базується на прийнятті закону “Про зброю”, який би не тільки дав можливість створити та вести Єдиний державний реєстр цивільної зброї, а й закріпив тим самим права громадян на цю ж таки зброю і захистив їх від можливого свавілля з боку влади [4].

Другий підхід по вирішенню проблеми пов’язаної як з вогнепальною, так із будь якою іншою зброєю, адже він полягає в ліквідації як внутрішніх так і зовнішніх

джерел незаконних потоків зброї. Цей підхід в свою чергу повинен поділитися ще на два види необхідних дій, а саме примусових дій та дій соціально-виховного характеру. Суть перших дій з боку влади повинен полягати в структурованому аналізі та ймовірному виявленні основних джерел надходження нелегальної зброї включаючи прив'язку до конкретної місцевості, аби локалізувати осередки такої проблеми і забезпечити структурним підрозділам Національної поліції можливість ефективно боротися з таким обігом зброї, адже факт великих масштабів обігу нелегальної зброї існує, але чіткого і вирішального рішення щодо систематичної боротьби немає. Це б змусило громадян в наступний раз, коли виникне бажання придбати на “чорному ринку” зброю задуматися, що зараз влада діє жорстко та рішуче по відношенню до володільців нелегальної зброї і її купівля може призвести до проблем пов'язаних навіть із тюремним ув'язненням, що в свою чергу і забезпечувало превентивну функцію в суспільстві щодо купівлі і розповсюдженні цієї зброї. Наступний хід вирішення нелегального обігу зброї зачіпає таке поняття як “Культура законності”, суть якої полягає в формуванні ще в молодому віці установок, які б в майбутньому попереджали вчинення правопорушень, зокрема в сфері пов'язаних з зброєю, адже якщо влада зробила би на цьому акцент і більш ефективно стимулювала формування в молоді принципів доброчесності і дотримання законів то це б автоматично зменшувало б в подальшому загальну кількість порушень в сфері обігу зброї в Україні. Гарним прикладом є вже створений проект "Культура законності", який курується ЛМГО “Центр культурного менеджменту” за фінансуванням Посольства Королівства Нідерландів в Україні, однак він поки не діє в масштабах країни, що в свою чергу зменшує його ефективність. Згідно ч.3 ст.263 КК України особа, яка придбала чи зберігає зброю (або вчинили певні інше

незаконне поводження зі зброєю) звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона добровільно здає органам влади таку зброю (бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої), але як свідчить статистика стимулювання громадян позбавлятися від нелегальної зброї є неефективним і потрібно залучати більш дієві методи.

Ще одним з таких методів було б проведення масової рекламної кампанії, яка б по перше вказувала на рішучі дії влади по боротьбі з ліквідацією як джерел обігу нелегальної зброї так і на безпосередньою ймовірність виявлення і призначення покарання осіб які порушують вимоги законодавства в сфері обігу зброї. В даному методі варто використати людину, як споживача постійної інформації з боку ЗМІ, газет, соціальних мереж та іншим інформаційних ресурсів, а саме збільшувати контент пов'язаний як з збільшенням правосвідомості громадян так із наслідками порушення вимог закону, на реальних прикладах, що знову ж таки потребує активних дій з боку влади.

Отже, проблема з обігом зброї в Україні є дуже серйозною та такою, що вимагає діяти просто зараз, адже зволікання може призвести до неминучих та жахливих наслідків, які можуть бути пов'язаними не тільки з порушенням адміністративного права, а й кримінального в плані посягання на життя та здоров'я громадян України, які в свою чергу не захищені на законодавчому рівні, адже їм не надано право володіти навіть короткоствольною вогнепальною зброєю, хоча мисливцям із зброєю калібру 12,7 на 99мм. дозволено полювати, що вкотре доказує абсурдність системи регулювання дозвільної системи України.

Література:

1. Васильєв І. В. Обіг зброї: об'єкт адміністративно-правової охорони в аспекті суспільних інтересів / І. В. Васильєв // Науковий вісник Ужгородського

національного університету. Серія : Право. - 2014. - Вип. 28(2). - С. 99-104.

2. Нелегальна зброя в Україні: скільки її та як її вилучити. URL:

<https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%8F-%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96-%D1%81%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%B8-%D1%97%D1%97-%D1%82%D0%B0-%D1%8F%D0%BA-%D1%97%D1%97-%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B8/a-52763579> (дата звернення 28.05.20).

3. Проект Закону про зброю. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66594 (дата звернення 28.05.20).

4. Закон про зброю в Україні. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/zakon-pro-zbroyu-v-ukrayini.html> (дата звернення: 28.05.20).

Івашина Ірина Андріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРИМУСОВІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ

Поліцейський при виконанні свої повноважень має законне право застосовувати заходи фізичного впливу (силу), спеціальні засоби та вогнепальну зброю. Це Закон визначає як «заходи поліцейського примусу». Тут

необхідно пам'ятати, що весь порядок та умови застосування таких засобів впливу досить чітко визначені законодавством і мають реалізовуватись у відповідності до нього. Таким чином актуальним на сьогоднішній день є вирішення питання про примусові заходи поліцейського.

Керівні принципи застосування поліцією примусових заходів, процедурні аспекти та обмеження щодо інтенсивності застосування фізичної сили працівниками правоохоронних органів визначено у Резолюції 34/169 Генеральної асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб по підтримці правопорядку», Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи №690 (1979) «Декларація про поліцію».

Працівник поліції має право застосовувати фізичну силу, у тому числі спеціальні навички боротьби, прийоми самозахисту та фізичного впливу (самбо, рукопашний бій, бокс, карате, дзюдо, айкідо, кікбоксинг та інші види єдиноборств), з метою забезпечення своєї особистої безпеки та/або безпеки оточуючих, запобігання злочину та/або адміністративному правопорушенню, з метою затримання правопорушника, у разі, якщо методи фізичного контролю є неефективними і не забезпечують виконання законних обов'язків поліцейського. [1]

До несення служби допускаються поліцейські, які пройшли спеціальну підготовку у межах курсів первинної професійної підготовки (спеціалізації) та продовжують підвищувати кваліфікацію протягом всього часу перебування на посадах поліцейських. Заняття з опанування прийомами самозахисту та фізичного впливу проводяться з метою формування навичок самозахисту, обеззброювання та затримання осіб, що порушують публічний порядок, загрожують особистій безпеці громадян і поліцейського, спрямовані на розвиток сили, витривалості, гнучкості, а також

виховання сміливості, рішучості, ініціативи та впевненості у власних силах.

При заподіянні тілесних ушкоджень або поранень, внаслідок застосування фізичної сили, поліцейський повинен забезпечити надання необхідної медичної допомоги потерпілим у найкоротший строк, а також повідомити лікаря про обставини застосування фізичної сили. Поліцейський зобов'язаний повідомити свого безпосереднього начальника про поранення або заподіяння особі каліцтва в результаті застосування до неї фізичної сили, який, у свою чергу, зобов'язаний поінформувати відповідного прокурора.[1]

В міжнародно-правових відповідних актах окремо регламентуються питання застосування фізичного впливу під час масових заходів – мітингів, демонстрацій, зборів, страйків тощо. Так, при розгоні протизаконних зборів ненасильницького характеру поліцейські мають уникати застосування сили або, якщо це неможливо, обмежувати таке застосування до необхідного мінімуму. У свою чергу, при розгоні зборів насильницького характеру поліцейські можуть вжити фізичний вплив лише в тих випадках, коли не можна застосувати менш небезпечні засоби, і лише тою мірою, в якій це мінімально необхідно [2].

При цьому, виконання наказів вище стоячого керівництва не є виправданням, якщо посадовці, при підтримці правопорядку, знали про явну незаконність наказу про застосування сили, що призвело до смерті або серйозному пораненню якої - небудь особи, і мали розумну можливість відмовитися від його виконання. Наприклад події під час «Революції Гідності», коли дії влади та міліції спровокували побиття студентів і надалі призвели до ескалації протестів, що привели до загибелі громадян та працівників правоохоронних органів.

Таким же чином регламентовано й питання застосування фізичного впливу, стосовно затриманих осіб, які утримуються у пенітенціарних установах.

Зазначається, що поліцейські у своїх стосунках з особами, що знаходяться під вартою, не застосовують фізичний вплив, за винятком випадків самозахисту або захисту інших осіб від безпосередньої загрози тяжкого поранення або навіть смерті, чи коли це необхідно для запобігання втечі особи, яка знаходиться під вартою і яка представляє небезпеку [3, с. 14].

Окремо слід зупинитись на найбільш суворому заході поліцейського примусу – застосування вогнепальної зброї. Так, п. 5 ч. 4 ст. 46 Закону про поліцію встановлює, що зброя може бути застосована з метою затримання особи, яку застали під час вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину і яка намагається втекти. Щодо врахування характеру злочину, то доцільність такої підстави як вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину викликає сумнів, адже особа може бути відома і її можна буде затримати у інший спосіб без застосування вогнепальної зброї. Наприклад, втручання службової особи у здійсненні виборчою комісією повноважень шляхом незаконної вимоги чи вказівки (ч. 4 ст. 157) відноситься до тяжких злочинів, але навряд чи доцільно застосовувати зброю якщо ця особа намагається втекти, адже вона відома і її затримати можливо буде пізніше. Також як приклад слід згадати переслідування автомобіля BMW 07.02.16 р. в Києві, водій якого в стані наркотичного сп'яніння, тікав від патрульних. Патрульний С. Олійник стріляючи по колесам влучив у пасажирів М. Медведєва, який помер від вогнепального поранення. Державний обвинувач вбачає в діях патрульного перевищення влади, досі тривають судово-слідчі дії.

Підтримуємо думку В. Осадчого про те, що такий злочин повинен носити насильницьке чи корисливо-насильницьке спрямування [2, с. 56].

Отже, варто сказати, що застосування примусових заходів працівниками поліції повинні бути виправданими і використовуватись лише для попередження небезпеки собі та іншим громадянам і не в якому разі не принижати людську гідність не зважаючи на особистість правопорушника. Також

фізична сила заповдіяна особі та використання вогнепальної зброї, повинні бути співрозмірними завданому порушенню і не нести ознаки помсти.

Література:

1. Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Осадчий В. І. Кримінально-правова складова регламентування поліцейських заходів примусу в Законі України «Про Національну поліцію». Юридичний вісник. 2015. № 4 (37). С. 154–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnauc_2015_4_31

3. Case of Nachova and others v. Bulgaria (Applications nos. 43577/98 and 43579/98) Judgment of The European Court of Human Rights, Strasbourg, 6 July 2005 / HUDOC European Court of Human Rights. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-69630>.

Калініченко Аліна Олександрівна,

курсант 3 курсу
факультету для підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Тимофеев Володимир Павлович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА НЕПРАВОМІРНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Національна поліція перебуває на шляху реформації, що з кожним днем видозмінюється та набирає обертів, але не дивлячись на це існують і певні прогалини та упущення при підготовці кваліфікованих кадрів.

Частіше за все неналежна підготовка патрульних Національної поліції України, стає першою причинною проявів неправомірного застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, а також найсуворішого заходу примусу – застосування вогнепальної зброї. У зв'язку з цим особливого значення набуває несення відповідальності працівниками Національної поліції за вчинення неправомірних дій.

Дослідження аспектів відповідальності працівників поліції за неправомірне застосування вогнепальної зброї під час виконання службових обов'язків, посідає важливе місце у службовій діяльності міністерства внутрішніх справ, тому доцільним буде проведення аналізу нормативно-правових положень щодо цього питання. Окремі положення та проблеми знаходять своє відображення у ряді наукових праць, досліджень вітчизняних науковців: О.І. Каплунова та А.Г. Чистоклетова, О.С. Фролова, Г.В. Новицького, та ін.

Зокрема, доктором юридичних наук Г.В. Новицьким спеціально для Інформаційно-аналітичного центру національної безпеки України було розглянуто основні підстави правомірного застосування поліцейським вогнепальної зброї, а також визначено основні недоліки нормативно-правового регулювання застосування такого заходу примусу як вогнепальна зброя. Дослідник чітко та змістовно РОЗТЛУМАЧИВ основні положення щодо порушень працівником поліції приписів застосування вогнепальної зброї[2, с. 210]

Нормативно-правовою базою діяльності Національної поліції: Конституція України; Закон України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року, інші Закони України, міжнародні договори. Так, ЗУ «Про Національну поліцію» статтею 46 встановленні **виняткові випадки** у яких поліцейський уповноважений застосування вогнепальної зброї. Цей перелік включає 7 ситуацій, але він є вичерпним, отже, в ході забезпечення публічної безпеки можуть

виникнути й інші ситуації, коли застосування вогнепальної зброї може бути єдиним заходом примусу, який відверне злочинне посягання[3].

В цьому випадку слухним буде звернення до Кримінального Кодексу України, так, відповідно до частини 2 статті 38 «Затримання особи, що вчинила злочин» встановлені межі «Перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця», наслідком чого є спеціальна відповідальність передбачена статтями 118 та 124 КК України[1].

По-перше, це умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, санкцією ст.118 передбачено виправні роботи строком до 2 років або обмеження волі строком до 3 років, або позбавленням волі строком до 2 років.

По-друге, умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, санкцією ст. 124 передбачено громадські роботи строком від 150 до 240 годин, або виправні роботи строком до 2 років, або арешт строком до 6 місяців, або обмеження волі строк до 2 років[1].

Доцільно зазначити також, що не виключенням є обставини щодо перевищення меж необхідної оборони (ч.3 ст. 36 КК України)[1], адже відповідно до вимог поліцейського заходу (ч. 5 ст. 29 ЗУ «Про Національну поліцію»)[3], такий має бути застосований пропорційно шкоді, що заподіяна охоронюваним законом правам і свободам людини або інтересам суспільства чи держави.

Тому доволі часто виникають труднощі у доведенні правомірності дій поліцейського щодо відверненні злочинного посягання із застосуванням вогнепальної зброї. Підтвердженням цього є Постанова Пленума Верховного суду України у від 26.04.2002 р. № 1 «Про судову практику у справах про необхідну оборону», де детально роз'яснено, складнощі установлення наявності

або відсутності ознак перевищення меж необхідної оборони. При цьому враховується доволі велика кількість обставин, подій, зокрема: місце і час нападу, раптовість, неготовність до відбиття, кількість нападників і поліцейських, фізичні дані нападаючих (вік, стать, стан здоров'я) та ін.[4]

Питання крайньої необхідності займає доволі не останнє місце у правомірності застосування вогнепальної зброї, пунктом 9 статті 46 встановлено заборону застосування вогнепальної зброї в місцях, де може бути завдано шкоди іншим особам, а також у вогнебезпечних та вибухонебезпечних місцях, тому варто враховувати всі вищеперераховані норми та санкції, щодо їх порушення, при прийнятті рішення з застосування вогнепальної зброї.

Підводячи ризику під розглянутими видами відповідальності щодо неправомірного застосування вогнепальної зброї поліцейськими, варто додати, що слушним та доречним для вітчизняної нормативно-правової бази щодо діяльності поліцейських додати окремі положення європейської парадигми через вичерпність основних ключових понять щодо такого заходу примусу.

Література:

1. Кримінальний кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/stru#Stru> (Дата звернення: 01.06.2020)
2. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності. Київ, 2004. 336 с.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (Дата звернення: 01.06.2020)
4. Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України

від 26.04.2002 року № 1. Вісник Верховного Суду
України, № 3. Київ, 2002. С. 1

**Карпенко Владислав Олександрович,
Недойнов Кирило Володимирович,**
курсанти 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ В УКРАЇНІ

На сьогодні, чинне законодавство не наголошує на існування в структурі Національної поліції України спеціалізованих підрозділів у сфері ювенальної превенції. Натомість у керівних принципах Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей одним з його елементів є так звана міждисциплінарна підготовка усіх фахівців, які працюють з дітьми і для дітей. Саме підрозділи ювенальної превенції в рамках своєї діяльності і працюють з неповнолітніми особами.

Одним з найдієвіших методів боротьби зі злочинами, які вчиняються неповнолітніми особами є профілактична робота з такими особами, тобто бесіда. Хотілось би зауважити, що робота ювенальної превенції — це не тільки бесіда з неповнолітніми, але й також цей підрозділ уповноважений на фіксацію правопорушень з боку неповнолітніх осіб.

Перш за все, хотілося б наголосити, що необхідність формування такого підрозділу була обумовлена низкою факторів, серед яких:

1. специфіка служби;
2. обсяг повноважень;

3. особливість форм та методів роботи;

4. характер взаємодії з іншими суб'єктами адміністративно-правового захисту прав дитини;

5. особливий правовий статус самого суб'єкта щодо якого можуть застосовуватися заходи впливу тощо.

Таким чином, поліцейському ювенальної превенції доволі часто доводиться проявляти свої професійні навички не тільки як правоохоронця, а ще й як педагога, психолога та просто друга, головна мета якого — допомогти та зарадити дитині в певній життєвій ситуації, що склалася.

Взагалі, кожен підрозділ Національної поліції України має специфічні функції. Функція ж підрозділу ювенальної превенції — робота, щодо попередження, профілактики злочинів, які скоюють неповнолітні. Тому можна побачити, що цей підрозділ є дуже важливим в повсякденні, так як на даний час спостерігається тенденція омолодження злочинності. Це виникає, насамперед, через вплив того ж телебачення та інтернету. Яскравим прикладом такого впливу на молодь є соціальні мережі. Спілкування через мережі інтернет є невід'ємною частиною життя будь-кого з нас, адже в даний час майже кожен має сторінку в тій чи іншій соціальній мережі. Як ми бачимо на практиці, не завжди дані соціальні мережі використовуються доцільно, тому можна навести ряд злочинів, що через них скоюються:

- продаж наркотичних, психотропних речовин (ст. 307 КК України);

- вербування неповнолітнього у злочинні дії (ст. 304 КК України);

- торгівля людьми (ст. 149 КК України);

- втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК України) [1].

Особи ж, що займаються даними злочинами через мережу Інтернет шукають для себе жертв саме серед неповнолітніх, адже на неповнолітнього легше вплинути,

тому тут і відкривається уся важливість підрозділу ювенальної превенції.

Для того щоб попередити такі види кримінальних правопорушень і було створено такий підрозділ. Змістовна робота даного підрозділу проводиться також і з особами, які є потерпілими від домашнього насилля чи ряду інших кримінальних правопорушень. Окрім цього, для спілкування з неповнолітніми свідками та потерпілими було створено “Зелену кімнату”, котра призначена для роботи з дітьми, які постраждали внаслідок злочину чи стали свідками насильства, експлуатації або інших злочинів [2, с. 21]. Основною метою проведення опитування в таких кімнатах є — запобігання повторній травматизації психіки дитини в ході слідчих та процесуальних дій за допомогою спеціальних методик та створення комфортної атмосфери для кожної дитини з урахуванням її вікових та психологічних особливостей.

Діяльність підрозділу ювенальної превенції також не стоїть на місці і стрімко розвивається. Цікавим нововведенням стало впровадження у 2018-2019 навчальному році проекту, що передбачає залучення курсантів до навчання дітей разом зі спеціально уповноваженими підрозділами поліцейських. Проведення даних зустрічей передбачає подальше обговорення та пошук ймовірних шляхів вирішення проблем, які існують в дитячому середовищі. Окрім цього, обговорюються питання про те, як поводитися на вулиці в тій чи іншій ситуації, питання дорожнього руху та ази безпечного поведження в побуті. Співробітники органів Національної поліції, в свою ж чергу, проводять з курсантами тренінги щодо поведження з дітьми [3].

Підрозділи поліції у взаємодії зі спеціалістами управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служби у справах дітей міських рад, зокрема, забезпечують виконання цілого ряду й інших, не менш важливих пілотних проектів. Ними є: «Зупинка під

назвою життя», «Стоп жорстокому поводженню з дітьми та запобігання торгівлі людьми», «Насилля в сім'ї – актуальна проблема сучасного суспільства», «Торгівля людьми в сучасному світі», «Вчимося протидіяти насиллю» та інші [2, с. 42–43].

Отже, як ми можемо бачити, на даний час підрозділ ювенальної превенції є дуже важливим в системі Національної поліції, так як сьогоденний злочинний світ омолоджується, тому протидія і попередження злочинності лягає на плечі даного підрозділу. Таким чином, робота з неповнолітніми — є важливою складовою частиною роботи поліції в Україні, що дасть змогу попередити та знизити ризики виникнення злочинних контингентів серед молодого населення.

Література:

1. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.

2. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство : метод. посіб. / авт.-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська, Т. Цюман ; за заг. ред. Т. Цюман. Київ : ФОРМ КОМУНІКАЦІЙ, 2015. 114 с.

3. Святенко Т. Український поліцейський повинен бути захисником дитини // 112.ua : веб-портал . URL: <https://ua.112.ua/interview/naibilshe-zlochyniv-shchododitei-skoiuiut-koly-vony-idut-v-shkolu -461682.html>.

4. Литвин В. В. Поліція на допомогу дітям: пілотні проекти // Захист прав людини в контексті реформування підрозділів превентивної діяльності Національної поліції : зб. матеріалів круглого столу (м. Київ, 1 черв. 2017 року) / МВС України, Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2017. С. 41–45.

Кігай Владислава Андріївна,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПРИ ЕПІДЕМІЇ

На даний час запропонована нами проблематика є надзвичайно актуальною. Саме зараз в Україні і світі поширюється смертельний вірус під назвою COVID-19, який вже отримав статус пандемії. Саме зараз захист людського життя, прав та свобод громадян стоїть на першому місці в пріоритетних напрямках діяльності будь-якої держави. Україна не стоїть осторонь всього, що відбувається і миттєво відреагувала на спалах даної хвороби.

Варто відзначити, що Постановою Кабінету міністрів України (далі – КМУ) №211 від 11.03.2020 року «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона вірусом SARS-CoV-2» (далі – Постанова №211) відразу було роз'яснено всі головні моменти функціонування всієї країни в цілому на момент поширення даної вірусної хвороби [1].

І, звичайно, контроль за виконанням даної постанови покладено на органи внутрішніх справ,

зокрема, на органи Національної поліції України (далі – НПУ). Даною Постановою №211 на території всієї країни було встановлено режим карантину, починаючи від 17 березня до 3 квітня 2020 року, який потім було подовжено до 24 квітня 2020 року включно. Даною Постановою №211 ввелися певні обмеження щодо переміщення громадян, функціонування суб'єктів господарювання та навчальних закладів. А для повного дотримання чинного законодавства органи НПУ були наділені додатковими повноваженнями в сфері перевірки виконання фізичними та юридичними особами Постанови №211 [1].

Важливими є зміни до Постанови №211 від 06.04.2020, за якими правоохоронні органи мають здійснювати ряд превентивних заходів, спрямованих на запобігання вчинення правопорушень в сфері громадського порядку на час пандемії, до яких можна віднести такі:

- перевірка документів та опитування особи;
- поверхнева перевірка і огляд;
- зупинення транспортного засобу (на території кожної області встановлена достатня кількість блокпостів, які контролюють переміщення автомобільного транспорту);
- вимога залишити місце і обмеження доступу до певної території (саме з 6 квітня вводяться заборони на відвідування парків, спортивних майданчиків, прибережних зон і т.д.);
- обмеження пересування особи, транспортного засобу (в даному випадку, також з 6 квітня вводяться заборона на пересування без захисної маски та групах більше двох осіб).

За даним переліком превентивних заходів ми бачимо, що органи НПУ наділені повним комплексом законних вимог щодо превенції та попередження поширенню пандемії. Але аналізуючи сучасний стан дотримання громадянами правил карантину, можемо

побачити, що часто дані правила порушуються. Уряд та законодавець це передбачив, і було внесено зміни до КУпАП та Кримінального кодексу України. Особливо гостро потребує уваги адміністративна відповідальність, а саме стаття 44-3, якою передбачено наступний склад правопорушення: «Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами», що тягне за собою штраф у розмірі від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» [2].

Тому особливої уваги потребує саме судова практика по розгляду адміністративних правопорушень, передбачених статтею 44-3 КУпАП. На даний момент спостерігається тенденція щодо низької якості протоколів, які були складені працівниками поліції. З початку дії карантину, на території України, було як мінімум 32 судових рішення щодо порушення правил карантину з яких 20 рішень було про закриття або повернення справи (тобто 62%).

До основних причин, за якими справи було повернуто або закрито можна віднести наступні:

- **Відсутність доказів, що ймовірний правопорушник є суб'єктом господарювання чи посадовою особою.**

- **Заборона приймання відвідувачів, а не повне закриття закладів.** Наразі не існує норми, яка б передбачала закриття тих чи інших підприємств, установ чи організацій або введення особливого режиму їх функціонування. Кабінет Міністрів України у своїй постанові заборонив тільки роботу, яка передбачає приймання відвідувачів.

- **Відсутність конкретного опису правопорушення.** Відповідно до вимог статті 256

Кодексу про адміністративні правопорушення, обов'язковою частиною протоколу є опис правопорушення, яке інкримінується особі. Зокрема, мають бути вказані конкретні норми закону, які порушені.

• **Відсутність конкретизації виду транспортних перевезень.** Щодо категорій справ про перевезення громадським транспортом більше ніж 10 осіб, суди вказують на такі недоліки протоколів та матеріалів до них, як відсутність конкретизації які саме перевезення здійснювалися.

• **Відсутність конкретизації дій, в яких полягало правопорушення.** У справі проти продавця молочної продукції щодо скупчення людей понад 10 осіб - покупців, які вишукувались у чергу, суд зробив висновок про відсутність конкретизації дій, в яких полягало правопорушення.

• Недостатність доказів. По частині матеріалів поліції суд зробив висновок про недостатність доказів вчинення адміністративного правопорушення. Надання доказів на підтвердження викладених в протоколі відомостей, покладається на особу, яка має право складати відповідний протокол, та не може бути перекладено на суд. Суди неодноразово наголошують на тому, що всі описані у протоколі обставини правопорушення мають бути підтвердженні доказами та надані суду одночасно з протоколом.

• **Неправильне оформлення протоколів.** Непоодинокі випадки, коли матеріали повертаються судами на доопрацювання з причини неправильного їх оформлення. Наприклад, протокол має не оговорені виправлення, або надані копії не засвідчені належним чином. Також є порушенням, коли сторінки матеріалів не прошиті та не пронумеровані [3].

Отже, проаналізувавши вищевказане, можемо сказати, що питання притягнення до адміністративної відповідальності потребує негайного законодавчого

вдосконалення, адже на даний час існує не мало законодавчих колізій та неточностей, посилаючись на які суд повертає справу або повністю її закриває. Також варто відзначити, що потребують вдосконалення теоретичні знання поліцейських щодо питання складання протоколу, адже це є основою притягнення до адміністративної відповідальності.

Підводячи підсумок по роботі, варто відзначити, що нашою державою робляться суттєві кроки на попередження та профілактику поширення COVID-19. Правоохоронні органи наділені повним переліком функціональних прав та обов'язків задля попередження правопорушень серед громадян у сфері протидії поширенню хвороби. Але на даний час існують законодавчі неточності та розмита інформація щодо процесу притягнення громадян до адміністративної відповідальності, що не дає змогу органам НПУ в повній мірі виконувати ті обов'язки, які були покладені на них державою.

Література:

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету міністрів України від 11.03.2020 року №211, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-п> (дата звернення 04.04.2020 року);

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17.03.2020 року № 530-IX, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20> (дата звернення 04.04.2020 року);

3. Як в Україні застосовується адміністративна відповідальність щодо порушення умов карантину?: Ресурсний центр ГУПТ, URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/59187/>

Комар Андрій Олегович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НОРМАТИВНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ

Проблеми нормативно-правового регулювання службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку. Правові, організаційно-управлінські основи службово-бойової діяльності як державної форми забезпечення внутрішньої безпеки України від протиправних посягань; нормативно-правове визначення сутності та змісту, організації і тактики протидії посяганням окремих організацій, груп й осіб на державні інтереси України; Завдання самого дослідження досить масштабні. Це і аналіз якості, повноти та системності законодавчого регулювання суспільних формувань по охороні порядку і практики його застосування (що раніше робилося тільки на рівні окремих дисертаційних досліджень); і опис діяльності різних форм участі громадян в формуваннях з охорони громадського порядку, їх основних завдань, функцій; і вивчення практики оскарження дій / бездіяльності членів громадських формувань з охорони порядку в судах, органах досудового розслідування та адміністративної юрисдикції. Також дослідження передбачає вивчення ступеня впливу діяльності громадських формувань з охорони порядку на діяльність органів правопорядку і рівень суспільної безпеки в суспільстві в цілому зникнення або викрадення зброї та небезпечних речовин з об'єктів їх зберігання, використання, перероблення та під час транспортування; виявлення

застарілих боєприпасів, аварії на арсеналах, складах боєприпасів та інших об'єктах військового призначення з викиданням уламків, реактивних та звичайних снарядів, нещасні випадки з людьми та ін. [3].

НГУ займає особливе місце в структурі МВС України завдяки покладеним та виконуваним нею завдань та функцій. Як зазначалось у попередньому підрозділі роботи, саме Міністр внутрішніх справ України, в межах наданих повноважень здійснює заходи, які спрямовані на структурно-організаційне впорядкування цього військово-правоохоронного формування. Розгляд внутрішньої будови Головного органу військового управління НГУ, структури оперативно-територіальних об'єднань, з'єднань, військових частин, вищих військових навчальних закладів тощо, допоможе сформуванню певних уявлень про організацію діяльності НГУ та розкрити зміст управлінських процесів, що відбуваються всередині цієї військово-правоохоронної системи. У продовження цієї традиції в Україні був прийнятий закон «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» 2 від 22.06.2000 року, в якому визначено порядок створення та діяльності громадських формувань щодо забезпечення охорони громадського порядку, обов'язки і права їх членів, питання соціального захисту і засобів заохочення і стягнення, які можуть бути застосовані до членів громадських формувань і т. д. У той же час, головною функцією залишається спільне патрулювання вулиць з поліцією або прикордонних територій з прикордонною службою та реагування на правопорушення. Діяльність таких формувань є допоміжною і цілком координується місцевими адміністраціями, поліцією і прикордонною службою. При цьому, їх діяльність є добровільною і неприбутковою, тобто не підприємницької діяльністю з надання послуг охорони тощо. На жаль, відсутній публічний державний реєстр таких формувань.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про Національну гвардію України» до складу НГУ входять: 1) Головний орган військового управління НГУ;

2) оперативно-територіальні об'єднання НГУ;

3) з'єднання, військові частини, вищі військові навчальні заклади, навчальні військові частини (центри), бази, заклади охорони здоров'я та установи, що не входять до складу оперативно територіальних об'єднань НГУ [3].

Згаданий закон поряд з окремими статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) надає членам громадських формувань право перевіряти документи, доставляти людей в штаб громадського формування, використовувати і застосовувати спеціальні засоби, які попередньо видаються органом поліції. Також КУпАП встановлює адміністративну відповідальність за перешкоджання діяльності члена громадського формування. У свою чергу, Кримінальний кодекс України містить кваліфіковані склади злочинів, який підвищують соціальну небезпечність особи, фізично зазіхає на життя і здоров'я члена громадського формування.

З метою якісного виконання службово-бойових завдань особовим складом Національної гвардії України за напрямками підготовки проводяться навчання для отримання допуску до проведення висотних робіт, парашутних стрибків, роботи з вибуховими матеріалами та здійснення водолазних спусків, а також підвищення їх кваліфікації.

Література:

1. Агапова О. В. Поняття й елементи адміністративно-правового статусу Національної гвардії України // Юридичний вісник. 2015, № 1. С. 60-66.

2. Агапова О. В. Контроль та нагляд за діяльністю Національної гвардії України // Науковий вісник

Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Т. 2, Вип. 2. С. 112-115.

3. Агапова О. В. Система управління у Національній гвардії України [Електронний ресурс] // Електронне наукове видання «Порівняльн аналітичне право». 2015. № 4. URL: http://www.pap.in.ua/4_2015/65.pdf.

Комаров Ярослав Сергійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ

Розслідування злочину передбачає вжиття комплексу заходів, які спочатку застосовуються слідчим. Обрання та послідовність дій повинні базуватися на основі допустимих законодавством прийомів, методів і засобів.

В юридичній літературі [1, с.22-23] зазначається, що спосіб вчинення злочину, що виявляється в різних матеріальних і інших слідах, є базовим для характеристики злочинного діяння в цілому, що дає можливість побудови чітких гіпотез про особливості здійснення злочину, його обставин, коло осіб, причетних до злочину, а також дозволяє обрати методи і тактику розкриття злочину. Виходячи з практики розкриття злочинів за даними про способи їх вчинення, є

доцільним вести розслідування від зазначеного способу до методів розкриття злочину, особливо за злочинами, пов'язаними з незаконним обігом зброї.

Тож, зазначимо типові ознаки і способи скоєння злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї. Так, предмет злочину (зброя, боєприпаси, вибухові речовини і вибухові пристрої) певною мірою зумовляє і спосіб вчинення злочину.

Способи обігу зброї взаємопов'язані з особистісними характеристиками злочинців (наприклад, при виготовленні розглянутих предметів злочину необхідні певні знання про зброю). Активні дії суб'єктів злочину спостерігаються в більшості скоєних відповідних кримінальних посягань.

Аналіз практики кримінального судочинства дозволяє виокремити спектр незаконного обігу зброї класифікованого по способам злочинів в даній сфері за ознакою застосування насильства (насильницький і ненасильницький).

Так, до першої групи можна виділити злочини, пов'язані із застосуванням насильства щодо осіб, які на законних підставах володіють, розпоряджаються або виготовляють, перевозять, знищують зброю в силу своїх функціональних (службових) обов'язків. Дані дії кваліфікуються як грабежі, розбої та вимагання зброї, боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв, вчинені з застосуванням насильства як небезпечного, так і не небезпечного для життя і здоров'я, або з погрозою застосування такого насильства.

До другої групи можна віднести незаконний обіг зброї, який чинять шляхом платного або безоплатного відчуження зброї в порушення правил обігу такого.

Дача неправдивих показань особою, що залучаються до кримінальної відповідальності, по відношенню до джерела незаконного придбання зброї змушує слідчого приймати рішення про виділення матеріалів кримінальної справи (з дуже низькою

ймовірністю розкриття) і відповідно не має «судової перспективи», що є негативним фактором для показників ефективності роботи поліції та інших правоохоронних органів, які мають відповідної юрисдикцією щодо виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї.

Говорячи про такий спосіб незаконного обігу зброї, як передача зброї боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв, необхідно відзначити, що чинне законодавство передбачає переміщення даних предметів від їх законних власників до інших осіб (причому тільки юридичного) в строго визначеному порядку і відповідно до вичерпним переліком умов (випадків) [4].

Вивчені нами кримінальні справи, а також оперативно-розшукова практика свідчать про те, що в цьому випадку найбільш поширеними способами передачі досліджуваних предметів будуть:

1. Передача родичам, сусідам, друзям для забезпечення їх особистої безпеки - 35-45%.
2. Передача вищевказаним особам для господарсько-побутових цілей - 25-35%.
3. Передача вищевказаних предметів для заняття полюванням - 20-30%.
4. Передача предметів одними членами організованих злочинних угруповань іншим - до 7%.

Переважна кількість передачі зазначених предметів стосувалося саме вогнепальної зброї, а його основних частин, боєприпасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв - в досить рідкісних випадках.

Отже, ми рекомендуємо все це враховувати при розробці методичних і тактичних рекомендацій по боротьбі з досліджуваними злочинами, а також враховувати в першу чергу слідчому при виробництві передньо розслідування за відповідною категорією кримінальних справ про незаконний обіг зброї.

Література:

1. Бандурина А.Ю. Організаційно-тактичні основи розслідування контрабанди вогнепальної зброї і боєприпасів // Історичні, філософські, політичні та юридичні науки, культурологія та мистецтвознавство. Питання теорії і практики. Україна, 2013. № 6. Ч. 2. С. 22-23.
2. Бойко Г.А. Проблеми методики розслідування незаконного обігу зброї та боєприпасів .Харків, 2003. 246 с.
3. Правила обігу цивільної та службового зброї і патронів на території України: ст. 878.

Короткіх Анастасія Андріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ

Актуальність питання з приводу боротьби з наркоманією в сучасній Україні, нажаль, потребує великої уваги. Однією з причин поширення наркотиків на території України є те, що через нашу державу проходять два великих шляхи транспортування наркотичних засобів. Також цьому сприяє наявність сировинних баз з незаконного виробництва

наркотичних речовин, це на сам перед такі рослини, як мак та конопля. Ще однією причиною розповсюдження наркотиків є доступність в їх отриманні. Ми бачимо ці нескінченні «графіті» на стінах будівель із закодованими адресами постачальників.

Судячи з даних Міністерства внутрішніх справ України, 71% осіб, які перебувають на обліку з приводу вживання наркотичних речовин, це підлітки, а також молодь віком від 18 до 29 років.

На сьогодні є змога зазначити, що наркоманія «омолоджується» це зумовлюється тим, що вік вживання заборонених речовин в середньому починається з 13-15 років, але існують випадки, коли діти починають «сідати наглу» в 9-ти річному віці! [1].

Ще жахливішим є те, що кількість дівчат-підлітків, які вживають заборонених речовини зростає. Згідно з останніми даними в 2019 році 18,3 % дівчат мали досвід у вживанні наркотичних речовин, в свою чергу статистика хлопців показала таке процентне співвідношення - 16,6 %. Також дослідження показало, що ті діти які потерпають від боулінгу, знаходять допомогу в наркотиках [2].

Слід враховувати, що наркоманія в більшості випадках приводить до порушення психічного стану і на жаль зустрічаються летальних наслідків. В свою чергу наркоманія збільшує рівень злочинності. За статистичними даними за останні 10 років кількість злочинів скоєних людьми у яких є наркотична залежність зростає в 7,7 % разів. Кожен 10-й злочин пов'язаний з наркотичними речовинами.

Найстрашніше те, що ця «чума» не щадить нікого. Сучасне суспільство повинно пам'ятати, що згідно до статі 307 КК України за виробництво, збут та інші маніпуляції з наркотиками - загрожує позбавленню волі на строк від 3 до 8 років. З приводу питання відповідальності неповнолітніх за взаємодії з наркотиками, то відповідно до статті 97 КК України,

якщо неповнолітня особа, вперше була замічена за вчинення злочинна не великої тяжкості, може бути звільнена від відповідальності. Кожна людина, яка мала необережність «сісти наглу» повинна пам'ятати, що за умови якщо вона добровільно звертається до лікарського закладу з метою лікування від залежності, то згідно з статті 309 ч.4, має змогу звільнитися від кримінальної відповідальності [3].

Отже, на основі проведених досліджень, можемо прийти до висновків, що подолання цієї проблеми може здійснюватися таким чином:

По-перше, це покращення роботи прикордонних служб, проведення спільних злагоджених дій з іншими відомствами МВС та СБУ з протидії надходження заборонених наркотичних засобів. Їх своєчасне виявлення та знешкодження.

По-друге, проведення так би мовити «щеплення» проти наркотиків. Це можливо здійснити шляхом проведення профілактичних робіт або співбесід, із залученням фахівців з телебачення та PR заходів. Презентацій соціальних роликів з роз'ясненням підліткам проблеми доступною мовою.

По-третє, проведення відповідних круглих столів із зазначеними вище фахівцями, де необхідно виробити нестандартні ходи з протидії цієї загрози.

Одним з головних занять нашої держави, це виховувати здорове покоління. Здійснити це можливо завдяки проведенням з підлітками соціально-профілактичних робіт. У разі виконання цих вимог нам вдасться знизити проблему наркотиків на 40 %.

Література:

1. Наркоманія – проблема сучасного суспільства.
URL: <http://www.medycyna.sm.gov.ua/index.php/en/370-narkomaniya-problema-suchasnogo-suspilstva>

2. В Україні у 2019 році зросла кількість дівчат-підлітків, які вживають наркотики. Укрінформ

28.05.2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2797060-v-ukraini-divcatapidlitki-pereversilohlopciv-zi-vzivanna-narkotikiv-unisef.html>

3. Кримінальний Кодекс України Редакція від 28.04.2020, підстава - 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення 23.05.2020)

Кравченко Альона Віталіївна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євгеній Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі державотворення є актуальним питання організації кінологічного забезпечення поліцейської діяльності. Адже в умовах збройної агресії, загострення кримінологічної обстановки в середині країни, на допомогу поліцейським приходять службові собаки, котрі натреновані шукати зброю та вибухівку, наркотики, тютюн, що перевозять у великій кількості через кордон. Службові собаки чергують на вокзалах, в аеропортах, на митниці.

Серед науковців котрі займались вивченням даної проблеми є: В.Б. Авер'янова, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, І.П. Голосніченко, О. П. Рябченко та інші.

Питання організації кінологічного забезпечення поліцейських закріплено у Концепції розвитку кінологічних служб центральних органів навчальної влади, діяльність котрих координує Кабінет Міністрів України через Міністра внутрішніх справ. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.05.2017 № 442 націльний на поштовх у на розвитку кінологічних служб центральних органів виконавчої влади діяльність котрих координуються КМУ.

О.В. Виноград, вважає, що під час навчання професійним якостям кінолога потрібно враховувати велику кількість специфічних властивостей особистості. Науковець класифікував професійні якості майбутніх кінологів: професійні, до них можна віднести підготовку кінолога його спрямованість, та любов до службової собаки; організаційні, тобто ініціативність, товарицькість та комунікабельність, психолого-педагогічна стійкість та підготовленість; морально-психологічні, тобто кінолог повинен завжди бути готовим до праці у складних обставинах, володіти прийомами емоційно-вольової саморегуляції, мати високий рівень військової культури та бути дисциплінованим [3, с. 19].

С.В. Серховець наголошує на тому, що під час професійної підготовки офіцера-кінолога потрібно поетапно формувати його знання та навички. Для початку підготовчий етап на котрому майбутній кінолог вивчає професійну орієнтацію, на другому-початковому етапі офіцер засвоює основоположні знання як з теорії так і з практики дресирування службової собаки. Під час основного етапу формуються військово-професійні та специфічні знання та навички управління кінологічною службою. Завершальний етап допомагає систематизувати знання про посадові обов'язки офіцера кінологічної служби [7, с. 16].

Але О.Д. Богданюк акцентує увагу на тому, що сформувати спеціальні знання майбутнього кінолога

можна тільки в процесі спеціальної підготовки та виконання службових обов'язків. Такі звання закріплені у основах митної справи, адміністративному, кримінальному законодавстві, основах ветеринарії, етології, зоопсихології, спеціального дресирування [1, с. 6].

Тільки за 2019 рік службові собаки допомогли виявити понад 440 вибухових пристроїв, 35 кг вибухових речовин, понад 100 одиниць вогнепальної зброї, 27 800 напоїв. Більше 900 спеціальних операцій щодо протидії незаконному обігу наркотиків, під час яких виявлено 58 кг наркотичних речовин [4, с. 9].

За допомогою фізіологічним особливостям собак, розвиненому нюху, зору та слуху їх вдається тренувати та використовувати під час пошуку наркотичних речовин. Так до прикладу, спеціальні собаки використовуються для виявлення наркотичних засобів та психотропних речовин їх аналогів та прекурсорів, пошуку вибухових пристроїв, боєприпасів. Їм властиво допомагати у пошуку зниклих людей, чи тіл. Такі собаки за запахом розшукують речі та предмети котрі мають запах наркотичних засобів.

Тому можна стверджувати, що службові собаки ефективно допомагають у виявленні зброї та наркотичних засобів, котрі навіть навчена людина, чи технічний пристрій не в змозі знайти та розпізнати.

Серед проблем організації кінологічного забезпечення поліцейської діяльності можна назвати:

- недосконале навчально-методичне забезпечення щодо підготовки майбутніх кінологів з питань протидії злочинності, до них можна віднести застарілий лекційний матеріал, підручники, навчальні посібники;

- відсутність, локальний або низький рівень впровадження новітніх технологій та міжнародного досвіду у підрозділах кінологічної служби під час протидії злочинності;

- не досконала законодавча база та відомчі нормативно-правові акти.

Таким чином, серед чинників організації кінологічного забезпечення поліцейської діяльності на нашу думку є: розвиток професійної компетенції поліцейських-кінологів, мотиваційний компонент за для наполегливості освоєння професійних якостей, використання інтерактивних технологій за для розвитку знань, умінь та навичок майбутніх кінологів.

Література:

1. Богданюк О.Д. Формування готовності до професійної діяльності у майбутніх офіцерів-кінологів Державної прикордонної служби: автореф. дис. канд. педагогічних наук: 13.02.16. Хмельницький, 2016. 22 с.
2. Виноград О.В. Педагогічні умови формування професійних якостей військовослужбовців-кінологів у процесі навчання: автореф. дис.... канд. педагогічних наук: 20.02.01. Хмельницький, 2002. 20 с.
3. Виноград О.В., Дворнічена І.М. Особливості формування спеціальних знань інспекторів-кінологів при здійсненні державної митної справи. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2017. Вип. 4. С. 19-25.
4. Кінологічна служба. Національна гвардія України. URL: <http://ngu.gov.ua/ua/kinologichna-sluzhba>.
5. Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів національної поліції від 01.11.2016. z1544-16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1544-16>
6. Про затвердження Концепції розвитку кінологічних служб центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ, та Національної гвардії України до 2020 року: наказ МВС від 24.05. 2017 № 442. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS754.html.

7. Сержовець С.В. Формування готовності майбутніх офіцерів правоохоронних органів до кінологічного забезпечення оперативно- службової діяльності: дис.... канд. педагогічних наук: 13.00.15. Хмельницький, 2016. 261 с.

Красота Микола Віталійович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сьогоднішньому етапі становлення та розвитку служби в лавах Національної поліції трапляється низка проблем з якою стикаються правоохоронці, котрі щойно закінчили навчання у вищому навчальному закладі та направлені на проходження стажування. Основною проблематикою є низький рівень фізичного розвитку поліцейського та несприятливі умови, в які він потрапляє, що в результаті призводить до погіршення його стресостійкості та неготовності надалі нести службу. Тому, дане питання є актуальним для обговорення, а також обов'язковим для вирішення цих нагальних питань.

Загалом, рівень фізичних вправ повинен бути ключовою вимогою до кандидатів, які працюють в

національній поліції. Сьогодні вимоги до кандидатів на посади поліцейських встановлено, переважно, у статті 49 та частині 2 статті 61 Закону України «Про Національну поліцію»[1].

Для того, що визначити рівень фізичної підготовленості кандидата, потрібно обов'язкове проходження ним визначених законодавством нормативів, до яких відносяться, переважно: згинання та розгинання рук в упорі лежачі, комплексна силова вправа, біг на 100 метрів та біг на 1000 метрів. Ми вважаємо, що ці вправи розкриють особливості міцного здоров'я, які необхідні для виконання подальших обов'язків поліції.

Усвідомлюючи, що кандидатами на посаду поліцейського можуть бути люди різної вікової категорії, було розроблено основні стандарти та норми виконання нормативів для кожного віку. Особа, яка піддається фізичній підготовці, є кандидатом, який пройшов усі визначені вправи з оцінювання під час тестування і не менше, ніж "задовільний".

Проте, якщо говорити про покращення рівня фізичної підготовки, безпосередньо, самого працівника поліції або курсантів, то варто здійснити ряд заходів для цього. До прикладу, варто розглянути варіант запровадження постійних тренувань з різних видів спорту. Це стимулюватиме покращення рівня самооборони правоохоронців та додаватиме їм впевненість.

Участь у різних спортивних тренуваннях та участь у спортивних змаганнях створили необхідні умови для всебічного розвитку учнів, покращили їхні моральні, психологічні та фізичні якості, сприяли повноцінній реалізації здібностей та обдарувань. Наступним кроком буде широка пропаганда та активне залучення більшості курсантів та правоохоронців у покращенні ними свого рівня фізичної підготовки.

Далі, варто розглянути проблематику психологічної та моральної підготовки курсантів та правоохоронців. Професійна діяльність працівників поліції характеризується несприятливими факторами навколишнього середовища, які викликають несподівані, тривалі та сильні наслідки, іноді навіть загрожують самому життю.

Названі ситуації відносяться до ряду екстремальних, тобто тих, які виходять за межі звичайних, безпечних ситуацій. Ситуації такі називають екстремальними, тому що вони виходять за межі звичайних. За останні роки простежується підвищення та стрімкий стрибок у поширенні таких ситуацій, котрі трапляються під час здійснення своїх службових обов'язків правоохоронцями. В свою чергу, чим більше зазначених ситуацій трапляється, тим більший ризик погіршення стресостійкості у працівників поліції.

Тому, слід звернути особливу увагу на психологічну адаптованість працівників поліції, що є основою для професійної підготовки до дій в екстремальних умовах служби. Під психологічною стійкістю розуміють загальну характеристику особистості, яка може забезпечити їх стійкість до фрустрації та стресу у складних ситуаціях [2].

Часто перебуваючи в небезпечних, часом небезпечних для життя ситуаціях, вимагаючи від поліції можливості контролювати себе, швидко оцінювати складні ситуації та приймати найбільш відповідні рішення, що допоможе виконувати завдання ефективніше. Нездатність працівника регулювати свій психічний стан та поведінку призведе до негативних і часто серйозних наслідків для себе та інших.

Психологи постійно спостерігають та простежують психологічний клімат у правоохоронців та розробляють низку тренінгів та вправ, щоб повернути та зміцнити психологічну свідомість та моральну стійкість до різних проявів небезпеки. Тому, для розв'язання даної проблеми, варто постійно звертатися до психологів,

коли працівник поліції буде відчувати «нервовий зрив», та намагатися звільнити себе та уникати від постійного контакту з негативними ситуаціями. Ще у закладах вищої освіти, правоохоронці повинні постійно піддаватися та проходити величезну низку тренінгів, вправ та завдань, які здатні покращити їм психологічний стан та підготувати заздалегідь до можливих ситуацій.

Тому, зважаючи на труднощі, з якими стикаються працівники у виконанні своїх службових обов'язків, важливим напрямком буде розробка та впровадження майбутніх працівників поліції до навчального процесу, що покаже їм небезпечну діяльність у своїй професії. Потрібно постійно підвищувати фізичний рівень розвитку та запровадити активну агітацію задля привернення широкого спектра уваги курсантів.

Література:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 03.06.2020).
2. Нидзий А. О., Дашкова С. В. Психологическая устойчивость как интегративное качество специалиста экстремального профиля // Научное сообщество студентов XXI столетия. Гуманитарные науки : сб. ст. по материалам XXX междунар. студ. науч.-практ. конф. (Россия, г. Новосибирск, 17.03.2015). 2015. № 3(30). URL: [http://sibac.info/archive/guman/3\(30\).pdf](http://sibac.info/archive/guman/3(30).pdf) (дата звернення: 03.06.2018).

Криса Олександр Юрійович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО- ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

На момент сьогоднішнього дня, однією з найбільш виразних небезпечних загроз стала пандемія коронавірусу. Слід дослідити готовність Національної поліції та її діяльність в цей не легкий час. Задля досліджень проблематики діяльності підрозділів Національної поліції в умовах пандемії, ми повинні надати відповідну характеристику підготовки працівників до роботи в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Наказ МВС №111 від 16.02.2018 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» регламентує роботу поліції під час різних надзвичайних ситуацій, а згідно до розділу XXXII, розглядається загострення епідемічної ситуації як на окремих об'єктах, так і на території країни. [1, с.45]

Що стосується пандемії коронавірусу, то всі підрозділи Національної поліції були залучені до превентивних заходів щодо попередження поширення вірусу. Органи МВС продовжують свою роботу і під час карантину. До їх головної компетенції входять профілактичні заходи щодо непоширення вірусу.

Зокрема, органи внутрішніх справ отримали можливість застосовувати такі превентивні заходи:

- 1) перевірка документів особи;
- 2) опитування особи;
- 3) поверхнева перевірка і огляд;
- 4) зупинення транспортного засобу;
- 5) вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території.[2]

Також, слід зазначити, що відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 №339-р «Про заходи із забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямованої на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спрямованої коронавірусом SARS-CoV-2» та наказу МВС України від 24.03.2020 № 283 «Про залучення особового складу закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських до заходів із забезпечення публічної безпеки і порядку» на курсантів вищих навчальних закладів було покладено превентивні функції, пов'язані з проведенням роз'яснювальних робіт серед громадян, які не дотримуються карантинних заходів.[3][4][5]

Варто зауважити, що на час карантину на поліцейських було покладено особливі задачі, а саме контролювання заборон стосовно карантину, які прописані в постанові Кабінету Міністрів України №211 та накладення адміністративних стягнень відповідно до статті 44-3 КУпАП.

Що стосується підготовки особового складу Національної поліції до умов загострення санітарно-епідемічної ситуації, то слід відзначити те, що в Україні перший випадок трапився лише після 3 місяців епідемії закордоном. Тому, Україна мала час на підготовку та отримала можливість отримати від інших потерпілих країн допомогу. На території України, вперше заговорили про коронавірус 20 лютого 2020 року, коли

евакуйовані з м. Ухань прибули до України. Від тоді, МВС України почало підготовку особового складу до можливого розповсюдження вірусу на території України. Було розроблено план дій підрозділів Національної поліції. Після того, як на території нашої країни було вперше зафіксовано випадок захворювання, зусилля правоохоронців було спрямовано на проведення профілактичних та роз'яснювальних робіт щодо важливості дотримання обмежень пасажирських перевезень, проведення масових заходів, роботи та відвідування певних закладів.

Але не забуваємо, що хоч співробітники МВС та Національної поліції забезпечені всіма необхідними засобами індивідуального захисту, серед них також є захворювання на коронавірусну інфекцію.

Отже, варто зазначити, що стрімке поширення коронавірусної інфекції вимусило втрутитись Національну поліцію в «боротьбу» проти вірусу. А саме, контроль та проведення превентивних заходів серед населення щодо дотримання карантину. Але, діяльність підрозділів Національної поліції не може повністю зупинити поширенню вірусу, а лише попередити це.

Література:

1. Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: затверджена наказом МВС України від 16.02.2018 №111. 55с.

2. Лісова Ю. Суди та поліція під час карантину: роз'яснення Громадського центру правосуддя URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/59104/>

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України: Про заходи із забезпечення публічної безпеки і порядку, спрямованої на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19,

спрямованої коронавірусом SARS-CoV-2: від 23.03.2020 №339-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/339-2020-%D1%80>

4. Наказу МВС України: Про залучення особового складу закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських до заходів із забезпечення публічної безпеки і порядку: від 24.03.2020 № 283

5. Майбутні поліцейські на варті карантину!: ДДУВС – 2020 URL: <https://dduvs.in.ua/2020/04/02/majbutni-politsejski-na-varti-karantynu>

Крисько Олег Михайлович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ МОЛОДІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Вивчення психологічних особливостей й динаміки особистісних змін у молоді, також здійснення психологічного супроводу представників даної категорії, належать до актуальних проблем сучасності.

В сучасній вітчизняній і зарубіжній психологічній науці проблемою життєвого займалось багато вчених – представників різних напрямів. Зарубіжні вчені звертають увагу на об'єктивні закономірності – етапи онтогенетичного розвитку людини. Життєвий шлях

розуміють як: послідовність життєвих подій, зміна переживань й цінностей (Бюлер), історія індивідуалізації й самоусвідомлення, наповнена внутрішніми конфліктами (Юнг), розгортання життєвого сценарію (Берн), послідовність стадій психосоціального розвитку (Еріксон) та багато інших.

Суб'єктивний підхід розглядає життєвий шлях через його об'єктивізацію у результатах життєдіяльності самої особистості, її здатності скеровувати власний розвиток. Це концепції: культурно-історичного особистості суб'єкта життя (С.Рубінштейн); реалізації вчинкового принципу (В.Роменець); зростання суб'єктності шляхом послідовних модифікацій ставлення до себе і до інших людей (Т.Титаренко); інволюції й еволюції суб'єктних механізмів психічної активності (В.Татенко). У межах такого підходу висвітлюються ідеї життєтворчості, як форми творчого самовизначення.

Варіативність та багатоаспектність розуміння поняття життєвого шляху особистості дозволила виокремити найбільш перспективний динамічно-структурний підхід згідно із яким життєвий шлях представлений динамічною характеристикою у таких концепціях: суб'єктивної картини життєвого шляху, імпліцитної картини світу як системи особистісних конструктів та життєвого світу.

Структурним виміром життєвої дороги являється часова перспектива, що визначає спрямованість людського життя і наділяєознаками тривалості життєву перспективу. Її складовими являються: теперішнє, майбутнє, психологічне минуле, єдність яких утворює часову цілісність. Життєва перспектива являється образом усвідомлюваного, бажаного як можливого майбутнього життя за умови досягнення певної цілі. Життєві перспективи – це сукупність умов і обставин життя людини, що надають можливості життєвого просування. Становлення такої перспективи характеризується емоційним ставленням особистості до

майбутнього. Даний процес пов'язаний із рівнем розвитку когнітивних здібностей суб'єкта.

Є такі критерії оцінювання часового виміру життєвої перспективи:

1. Диференційованість;
2. Оптимістичність;
3. Довготривалість;
4. Реалістичність;

5. Узгодженість, що лягла у основу емпіричного дослідження.

Структурою, що забезпечує реалізацію життєвої перспективи, це життєві плани, програми та цілі, набутий досвід індивіда.

Життєві цілі – це основний мотиваційний орієнтир життєвого шляху суб'єкта на рахунок власного майбутнього, виконують функції мисленнєвого передбачення результатів своєї діяльності та є хронологічною і предметною віхою майбутнього. Є такі різновиди цілей: утопічні, ідеальні та реальні. Можливість відділяти мрію від реальності, фантазію від дійсності, зусереджувати зусилля на реальних цілях а не мріях є визначальним чинником становлення реалістичної перспективи.

Життєві плани являються предметом здійснення життєвих цілей, їх коректування у змістовому та хронологічному та змістовому аспектах. Такі плани разом із життєвими стратегіями визначають порядок дій, які необхідні для реалізації таких цілей. Умовою для реалізації цілі є предметна визначеність і узгодженість із терміном виконання такого плану. Ширшим варіантом життєвого плану являється життєва програма особистості, що охоплює не лише близькі цілі, але і спрямована на планування всього життя індивіда. Складання життєвих програм разом із планами спирається на досвід суб'єкта і корегується ним.

Спрямованість в майбутнє має смисловий вимір, детермінований пошуком сенсу життя, ставленням

дотримання життєвої лінії та життєвої позиції. Такі передумови реалізації життєвої перспективи пов'язані зі здатністю особистості до саморегуляції: уявлення про шляхи досягнення висунутих цілей, готовність щодо виконання програми дій та реалізації власних планів, а також наявність системи суб'єктивних критеріїв, за якими відбувається контроль та оцінка результатів.

Література:

1. Левенець А.Є. Формування мотивів самоактуалізації у молоді за допомогою тренінгу розвитку життєвих цілей // Актуальні проблеми психології / За ред. С.Д.Максименка, Л.М.Карамушки. - К.: Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2003. - С. 96-104.

2. Левенець А.Є. Трансформація конструктивів особистісного досвіду в ході тренінгу розвитку життєвих цілей (за методом Дж. Келлі) // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Вісник. Серія Соціологія. Психологія. Педагогіка. - К., 2003. - Вип. 17-18. - С. 43-49.

3. Левенець А.Є. Психологічні особливості становлення життєвих перспектив у сучасної молоді //Актуальні проблеми сучасної української психології: Наукові записки Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. члена-кореспондента АПН України Н.В.Чепелевої. - К.: Нора-прінт, 2004. - Вип. 24, С. 73-79 .

4. Левенец А.Е. Мотив как информационный параметр исследования внутриличностной картины мира // Психология XXI века: Тезисы Международной межвузовской научно-практической конференции студентов и аспирантов 12-14 апреля 2001 года. Спб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 2001. - С. 28-29.

Кузьменко Валерія Миколаївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Бойко Олена Іванівна,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

Зараз настав тяжкий час для всього світу, епідемічно-санітарні ситуація знаходяться у надзвичайному стані, причиною всьому новий невизначений вірус- Covid 19. Кожна країна зазнала шкоди та є у стресовому режимі. Всюди запроваджена система карантину, при якій громадяни змушені дотримуватись різних обмежень та рекомендацій.

За доброчесністю та порядністю громадян, саме в Україні, наглядає превентивна діяльність Національної поліції України.

Підрозділи превентивної діяльності Національної поліції, завжди працювали та працюють у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку населення. В умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, у якій наша країна перебуває в теперішній час, превентивна діяльність жорстко посилила контроль за тим, щоб кожен дотримувався усіх карантинних вимог, які назначив Кабінет Міністрів України. Тому, поліцейські під час карантину набули нових повноважень та доручень.

На даний момент, превентивний відділ поліції має ряд таких обов'язків:

- *Перевірка документів громадян (визначення їх шляху).* Цей захід здійснюється для того, щоб люди не ходили по вулицях без поважних причин. Вихід з будинку повинен мати чіткий намір або причину, наприклад, похід до аптеки за ліками або до магазину за продуктами. В других випадках залишати свій будинок заборонено, щоб не наражати на небезпеку себе та інших осіб.

- *Профілактичні розмови з громадянами.* Превентивна діяльність, а саме, патрульні поліцейські мають проводити роз'яснювальні бесіди щодо поширення вірусу та наголошувати на тому, що у середньому кожен носій вірусу встигає заразити від 2 до 4 здорових людей. Громадяни в свою чергу, зобов'язані дотримуватися та прислухатися до порад працівника поліції.

- *Блокування та нагляд за місцями, що мають безпосередній вплив на загострення епідемічно-санітарної ситуації в країні.* На жаль, не кожна особа виконує правила встановлені КМУ, порушивши їх, людина піддає небезпеці іншого, який проживає поряд з ним. Прикладами слугують так звані реабілітаційні центри, де в одній кімнаті можуть проживати близько 40 осіб, в таких закладах найчастіше і виникають спалахи поширення вірусу. Тому, саме поліцейські забезпечують нагляд та охорону за даними об'єктами, блокують їх, щоб ніхто не мав можливості вийти звідти, наражаючи когось на небезпеку.

- *Нагляд за громадськими місцями(магазини/торгові центри).* Дані заклади є розповсюдженими та досить актуальними серед населення. Люди чи не щодня відвідують їх та навіть не підозрюють, що саме ці установи являються однією з найсильніших загроз для розповсюдження епідемії. Таким чином, на період карантину – магазини, торгові

комплекси, мають бути зачиненими, задля благ суспільства, а громадяни повинні розуміти, що слід обмежити свої походи до них, щоб знизити ризик зараження.

Оскільки карантин триває вже доволі довгий час, а саме, близько двох місяців, то карантинні норми та заборони були різними. Зараз Україна послабила обмеження та знаходиться на стадії виходу з карантинного режиму. Тому, вже дозволене відвідування торгових центрів та інших громадських місць.

Превентивна служба України вже повертається до свого звичайного режиму та доручень. Хочеться відзначити, що доволі багато поліцейських було задіяно, до забезпечення публічного порядку під час карантину.

Але є питання, чи добре самі представники виконавчої влади дотримуються карантину та чи подають приклад? Ми вважаємо це питання спірним, адже деякі неприємні випадки затьмарюють всю добросовісність та відповідальність інших поліцейських. Прикладом слугує відео із Інтернет ресурсів, де двоє поліцейських сидять на лавочці та спостерігають за грою у настільний теніс двох чоловіків без масок. Одразу спостерігаємо два порушення карантинного режиму: скупчення людей (відповідно карантинним нормам, не можна було збиратись більше ніж 2-м людям) та відсутність масок (це правило є самим основним та потребує додержання в обов'язковому порядку).

Отже, превентивний відділ поліції України за карантин набув нових обов'язків та досвід. В цілому, їх діяльність є добросовісною та гарною, але різноманітні відео псують репутацію всього центрального органу виконавчої влади.

Література:

1. Національна поліція України. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Національна_поліція_України

2. Під час карантину поліцейські перевірятимуть документи громадян. URL:

https://jurliga.ligazakon.net/ua/news/193858_pd-chas-karantinu-poltseysk-perevryatimut-dokumenty-gromadyan

3. Закон щодо запобігання поширенню коронавірусу набрав чинності. URL:

https://jurliga.ligazakon.net/ua/news/193829_zakon-shchodo-zapobgannya-poshirennyu-koronavirusu-nabrav-chinnost

4. Закон України: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Кузьменко Марія Миколаївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ТА ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ

В наш час неповнолітні особи займаються незаконним обігом наркотичних речовин та їх вживанням. Шкода, що молодь не розуміє рівень шкідливості не тільки вживання, але й розповсюдження незаконних наркотичних речовин, психотропних лікарських засобів, та їх прекурсорів. В навчальних закладах, а особливо в інтернет ресурсах (що є дуже

популярними в наш час), потрібно розміщувати заголовки та приділяти час та увагу про розповсюдження інформації про рівень загрози від наркотиків, а особливо яка буде відповідальність перед законом та особистим здоров'ям, а саме фотоплівки, відеоматеріали, посилання на сайті охорони здоров'я, та статті із законодавства України.

На початку року в Україні з'явилося онлайн-видання про марихуану і її легалізації. В інтернеті можна вільно купити насіння канабісу, щоб виростити траву у себе на балконі. Рідина для вейпа з діючою речовиною канабісу продається на кожному кроці. А купити шишки в інтернеті - справа кількох кліків. Тепер для цього навіть не потрібно шукати підходящих знайомих: контакти продавців можна легко знайти або знайти в Telegram, а товар отримати в «Новій пошті».

Раніше до популяризації інтернету, в світі незаконним обігом наркотичних речовин займалися люди, назву яку мали **«Барига»** - з блатного жаргону - хто переступає закон (продавець), «Дилер» - (англійська - торговець, посередник), «Пушер» - штовхач, «Толкач», «Фармацевт» - торговець наркотиками в роздріб. У таких людей можна було б купити наркотики, лише якщо зарекомендував себе як надійну людину, яка не веде в оману на гроші, та не здасть поліції. Також з ними швидко працювати не вийде, головною причиною цього є час. Як правило ти йдеш до однієї людини, вона ще до іншої і так надовго. А я в якості «Закладчика» часто використовують саме підлітків, у яких брак коштів і вони збирають на новенький телефон, в пошуках швидких грошей, або є членами неблагополучної сім'ї де бійки, вживання алкоголю та наркотиків є нормою, відсутність кримінальної відповідальності, та є багато інших причин роботи в таких сферах. Для людей, які займаються наркотиками це виграш. Підлітків легко надурити, тому особливо важливої інформації вони не розкажуть, а якщо і скажуть то неправду з вуст «Бариг».

Закладчики наркотиків - це рядові розповсюджувачі. Самі вони з наркоманами не контактують, і гроші від них не отримують. «Бариги» платять саме за їх роботу. Вони як правило отримують дрібну партію наркотиків, розфасовану в зіп-пакетики. А потім роблять закладки - своєрідні тайники. А потім їх фотографують. Закладки ці можуть бути в клумбах, під'їздах багатоповерхівок, на дитячих і спортивних майданчиках і навіть під колесами припаркованих у дворах авто. Фото заставники пересилають замовникові, а ті вже - безпосереднім споживачам. Тобто наркоманам.

Стаття 307 ККУ. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів

1. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів -

караються позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або особою, яка раніше вчинила один із злочинів, передбачених статтями 308-310, 312, 314, 315, 317 цього Кодексу, або із залученням неповнолітнього, а також збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів, та в інших місцях масового перебування громадян, або збут чи передача цих речовин у місця позбавлення волі, або якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги у великих розмірах чи особливо небезпечні наркотичні засоби або психотропні речовини,

- караються позбавленням волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою, а також якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги в особливо великих розмірах, або вчинені із залученням малолітнього або щодо малолітнього,

- караються позбавленням волі на строк від дев'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна.

4. Особа, яка добровільно здала наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги і вказала джерело їх придбання або сприяла розкриттю злочинів, пов'язаних з їх незаконним обігом, звільняється від кримінальної відповідальності за незаконне їх виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання (частина перша цієї статті, частина перша статті 309 цього Кодексу).

У «наркоманських» чатах в Telegram - по кілька сотень учасників. Люди радяться, який сорт шишок дає кращий ефект і у яких продавців оптимальне поєднання ціни та якості. Продавці рекламують в чатах свої магазини. Іноді можна наштовхнутися на фейковий продавців. Вони змінюють в назві вже відомого споживачам магазину одну букву, беруть замовлення, отримують гроші і нічого не відправляють. У продавців в Telegram немає фотографії та номера телефону - тільки нік, тому обчислити їх не можна.

Рік людей які розповсюджують наркотики варіюється з 14 по 25 років. Це звичайні школярі, студенти, безпритульні та безробітні. А під час арешту можуть збрехати, начебто просто «знайшов» наркотик, або хотів зібрати гроші на навчання. В більшості випадків за такою брехнею, ховається звичайне бажання заробити швидких грошей.

Виникає питання, що підштовхує неповнолітніх осіб до вживання наркотичних засобів? Можуть бути такі фактори, як :

- Підліток не відчуває любов та турботу зі сторони батьків (на справді роль батьків грає важливу роль у причині вживання незаконних засобів, завжди потрібно вміти тверезо та серйозно підходити до захоплення дитини та поглядів);

- Самотність (почуття самотності може підштовхнути до вживання наркотиків, з метою поринути в інший світ фантазій) ;

- Дитина відчуває себе беззахисним (Часто це відбувається, коли під зовнішнім благополуччям ховаються сімейні проблеми. Коли батьки живуть паралельним життям або при дітях з'ясовують відносини взаємними причіпками і погрозами) ;

- У родині прийняті двійні стандарти (коли батьки забороняють вживати алкоголь, тютюні вироби, наркотики, а саме цим зловживають. Дитина думає, що їй теж можна);

- Підліток не знає куди діти свою пізнавальну енергію (підлітковому віці у дитини багато енергії. Це закладено природою: йому потрібно розвиватися, рухатися вперед освоювати життєві навички. Енергія підлітка в колі його однолітків - вибухова суміш! Якщо дорослим не вдається цю енергію підхопити і направити на творення, то вона буде спрямована на руйнування).

Література:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Кусайко Ілона Юріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОРУШЕНЬ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ЗАПОБІГАННЯ

Вибори є однією з форм безпосередньої демократії, яка застосовується у багатьох країнах світу. Адже саме голосування - це основне право будь-якого громадянина, яке дозволяє їм обирати лідерів завтрашнього дня. Проте майже систематично під час голосування або навіть ще до настання дня, коли виборче право може бути реалізоване трапляються випадки порушення виборчого законодавства. Тому обов'язок запобігти порушенням та забезпечити правопорядок на виборах покладається на поліцію.

У громадянській мережі «Опора» відзначили, що минулорічні вибори Президента України минули зі значно меншою кількістю правопорушень ніж вибори 2014. Одним з порушень, які фіксували найчастіше було фотографування виборчого бюлетеня в кабінці для голосування та порушення принципу таємного голосування. За порушення таємниці голосування в Україні згідно Кримінального кодексу України передбачена кримінальна відповідальність. Так, в статті

159 Кримінального кодексу України встановлений такий склад кримінального правопорушення: «Умисне порушення таємниці голосування під час проведення виборів або референдуму, що виявилось у розголошенні змісту волевиявлення громадянина, який взяв участь у виборах або референдумі» [1]. Та цим знехтував навіть на той час майбутній президент, адже у другому турі президентських виборів Володимир Зеленський показав журналістам свій заповнений бюлетень, за що пізніше сплатив штраф.

Також ще одним проявом фальсифікацій була видача бюлетенів без внутрішнього паспорту. Хтось голосував за закордонним паспортом, хтось за пенсійним, а одне з сіл на Закарпатті роздавали бюлетені за принципом «та ми ж тут всі один одного знаємо».

Загалом поліція зуміла забезпечити законність на президентських виборах 2019 року. Після першого туру голосування до поліції надійшло майже 2500 заяв, було відкрито 61 кримінальне провадження. Другий тур також пройшов спокійно та демократично. Загалом під час проведення президентських виборів було відкрито 436 кримінальних проваджень, 258 з яких за порушення виборчого законодавства [2].

Щодо парламентських виборів, що пройшли влітку минулого року, то на них системних порушень, що могли б вплинути на результат голосування також не виявлено. Порушення були майже такими як і на президентських. Було зафіксовано менше випадків порушення таємниці голосування-демонстрацію виборцями заповнених бюлетенів чи недотримання вимог для облаштування місць для голосування. Згідно даних ОПОРИ виборці демонстрували свої заповнені бюлетені на 11 дільницях, 15 випадків-фотографування бюлетеня. У 23 випадках під час підрахунку були присутні інші особи, та звісно ж не обійшлося без незаконної агітації [3].

На нашу думку, така невисока кількість порушень минулорічних виборів пов'язана з ефективною роботою

поліції не тільки під час виборів, а і до дня голосування. Так наприклад, поліція відразу реагує на повідомлення про підкуп виборців, що трапляється дуже часто, а також здійснює заходи для запобігання конфліктних ситуацій між учасниками виборчого процесу.

Згідно офіційних даних другий тур президентських виборів минув з меншою кількістю порушень ніж перший. І цьому, насамперед, сприяють превентивні заходи, які здійснюють правоохоронці. Іван Варченко наголосив, що під час другого туру президентських виборів поліція посилила свій контроль та звернула особливу увагу на дільниці, результати яких суттєво відрізнялися від сусідніх. Ольга Айвазовська також висловила думку, що більшості порушень вдалося запобігти завдяки контролю поліції [4].

Загалом, роль поліції у забезпеченні правопорядку під час виборів важко переоцінити, та варто наголосити, що їх діяльність щодо протидії та запобігання порушення виборчого законодавства є важливою на всіх етапах виборчого процесу.

Література:

1. Кримінальний кодекс України. Закон від 05.04.2001р. (ред. від 18.10.2019р.)
2. Вибори Президента України: Підсумки МВС у цифрах та фактах/UPL: https://mvs.gov.ua/ua/news/20960_Vibori_Prezidenta_2019_Pidsumki_roboti_MVS_u_cifrah_ta_faktah.htm
3. Порушення дня голосування та результати паралельного підрахунку голосів ОПОРИ на парламентських виборах/URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2741905-porusenna-dna-golosuvanna-ta-rezultati-paralelnogo-pidrahunku-golosiv-opori-na-parlamentskih-viborah.html>
4. Передвиборча профілактика. URL: <https://www.dw.com/uk/передвиборча-профілактика-як-вдалося-уникнути-масштабних-порушень-на-виборах/a-48278326>

Кутаєв Владислав Едуардович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ПІД ЧАС ВИБОРІВ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Виборчий процес в Україні є дуже важливою подією в житті суспільства та закріплений 3 розділом Конституції України. Для забезпечення правопорядку під час виборчого процесу задіяні чималі сили з різних служб Міністерства внутрішніх справ, такі як: Національна гвардія, державна служба з надзвичайних ситуацій, Національна поліція та навіть деякі служби Збройних сил України, Служба безпеки України та Державна прикордонна служба.

У 2015 році Міністерство внутрішніх справ України, з фінансової підтримки міжнародних партнерів, уклали посібник у якому детально викладається алгоритм дій для працівника міліції під час виборчого процесу, цей посібник частково було відображено в виборчому кодексі [1].

До 2019 року не існувало чітких, закріплених законодавством обов'язків кожної служби на виборах, але з прийняттям виборчого кодексу України усе змінилось. Цей кодекс визначив основні обов'язки кожного з суб'єктів виборчого процесу. Більш детально я разом зі своїм науковим керівником хочу розповісти

саме про обов'язки працівника Національної поліції України.

Органи правопорядку зобов'язані не пізніше, як за 8 днів до початку виборів забезпечити цілодобову охорону приміщень виборчих комісій та місця де знаходяться бюлетені, у денний час здійснювати патрулювання біля будівлі, а у нічний час охороняти сейф чи приміщення з виборчою документацією.

На Національну поліцію України також покладається обов'язок транспортування бюлетенів з окружної виборчої комісії до дільничної виборчої комісії, за необхідністю залучають працівника Служби безпеки України, а також супроводження членів дільничної виборчої дільниці з бюлетенями до приміщення, або сейфу чи шафи де вони будуть зберігатися. Підписами усіх присутніх, включно поліцейських, це приміщення, сейф, шафа опечатується, і знаходиться під цілодобовою охороною поліцейського. До дня голосування правоохоронець відповідає за цілісність печатки, у випадку її пошкодження він зобов'язаний проінформувати оперативного чергового і членів виборчої дільниці, після чого вони перераховують бюлетені і роблять відповідний запис в акт [2].

У день виборів органи Національної поліції України також займаються виявленням незаконної агітації, і фіксацією цих правопорушень.

Але самим основним завданням для поліцейського на виборах – додержання правопорядку на виборчій дільниці. Правоохоронець зобов'язаний реагувати на всі зауваження голови виборчої комісії, а також займатися попередженням правопорушень, такими як пошкодження бюлетенів, підкуп виборців, хуліганські дії виборців, які порушують громадський порядок у приміщенні виборчої дільниці.

Підбиваючи підсумки, в цій роботі я разом зі своїм науковим керівником розкрили питання, які служби залучаються до охорони правопорядку, обов'язків працівника правоохоронних органів під час виборчого процесу та основні завдання поліцейського на виборчій дільниці.

Література:

1. Посібник для працівників органів внутрішніх справ на місцевих виборах 25 жовтня 2015 року URL: http://lib.znau.edu.ua/jirbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf
2. Виборчий кодекс України, ред. 19.12.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>

Лазарєва Яна Анатоліївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

На сьогоднішній день Національна поліція України почала впроваджувати низку реорганізаційних моментів, які увінчалися успіхом. Реформи були проведені для покращення функціонування кожного підрозділу поліції та введення в них нових стандартів, які пов'язані із зміною суспільства. В більшості це стосувалося покращення введення та використання інформаційного забезпечення поліцейських.

Одним із таких підрозділів є превентивна діяльність. Даний підрозділ було утворено після реорганізації, а саме: прийняття та затвердження Закону України «Про Національну поліцію України», змінюється назва підрозділу громадської безпеки на «превентивну діяльність» [1].

Насамперед, варто зазначити, що саме являють собою підрозділи превентивної діяльності - це такий вид діяльності підрозділів поліції, котрий спрямований на попередження та запобігання вчинення нових правопорушень у сфері забезпечення громадського та публічного порядку [2].

Тож, як було зазначено, даний підрозділ функціонує, в більшості, у громадській сфері. Тому задля його надійного та ефективного функціонування варто звернути увагу на забезпечення інформацією різного типу та змісту, що може стати необхідним у запобіганні правопорушень.

Необхідно врахувати той факт, що поліція превентивної діяльності, у межах своєї юрисдикції, реалізує державну політику у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку, безпеки дорожнього руху, організації роботи дозвільної системи, превентивної та профілактичної діяльності, запобігання та припинення насильства в сім'ї. Тому буде цілком логічно, що задля забезпечення застосування профілактичної діяльності підрозділи превентивної діяльності впроваджувати наступні інформаційно – аналітичні чинники, які потребують подальшого вдосконалення:

По – перше, забезпечення якісного надходження електронних заяв та повідомлень про факти вчинених правопорушень. Наприклад таких, як насильство в сім'ї, надходження інших звернень громадян та юридичних осіб, органів державної влади та ін.

По – друге, варто звернути увагу на ті ситуації, які відбуваються під час патрулювання, адже лише тоді, коли поліцейські зможуть отримувати швидко інформацію завдяки електронним та інформаційним ресурсам, то це суттєво по впливає на зниження рівня вчинених правопорушень. Правоохоронці будуть в змозі вчасно зупинити та припинити ті чи інші види злочинів.

По – третє, покращити фіксацію вхідної інформації, а також її передачу. Зрозуміло, що на даному етапі

розвитку інформаційного суспільства зустрічаються низки проблем, які існують в інформаційному просторі. Тому необхідно реєструвати будь – яку документацію та кожну вхідну інформацію, яка знадобиться у діяльності поліцейських.

У деяких випадках пошук необхідної інформації може здійснюватися за рахунок самостійної роботи та власної ініціативи працівників поліції, які уповноважені на здійснення профілактичної роботи.

Отже, сучасний розвиток та поширення застосування інформаційних технологій у сфері працівників превентивної діяльності набув значно нового прогресу та є визначальним у становленні та розширенню можливостей поліцейських, покращенню їхньої професійної діяльності.

Запровадження такої системи роботи працівників превентивної діяльності, безсумнівно, допоможе у протидії злочинності та підвищенню ефективності функціонування даного органу виконавчої влади.

Література:

1. Закон України № 580-VIII «Про Національну поліцію» від 22.04.2020, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 27.05.2020)
2. Волокітенко Ігор «Адміністративно - правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України». *Visegrad Journal on Human Rights*. (дата звернення 27.05.2020)

Лактіонова Валерія,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Захарченко Олександр Валерійович,
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

CLASSIFICATION OF CURRENT INDIVIDUAL PROTECTION MEANS TODAY, AS WELL AS ANALYSIS OF IMPLEMENTED LAWS REGARDING COVID-19

To date, the global pandemic of the infectious disease COVID-19 has become a very relevant topic for discussion, and therefore the epidemic situation is very acute all over the world. At present, not every person can go outside without personal protective equipment. Therefore, the purpose of our study is precisely the types of personal protective equipment, as well as the study of laws governing the use of these tools by citizens of Ukraine. Consider the most common personal protective equipment:

1. One of the known and easily accessible means of personal protection is "medical procedural mask" and "medical surgical mask". The mask is designed to reduce the pathogens of infectious diseases of the respiratory tract. Patients need a mask to reduce the spread of infections. The term "medical procedure mask" and "medical surgical mask" should not be equated, because the medical procedure mask is disposable and wears 2-4 hours, has 3 protective layers (2 outer layers and 1 filter),

protects against dust and significantly reduces the possibility of transmission pathogens [1].

2. Respirators are more common among the population, they are used to protect the respiratory system from radioactive dust and soil dust. The respirator system is much more complicated than a regular gauze bandage. Respirator is a reusable means of personal protection, provided it is properly disinfected, it can be reused. It should be noted that respirators can be worn only by healthy people, because if the respirator is worn by a sick person, infected air will be released outside through the valve [1].

3. The most popular among young people today is the mask "Pitta", in appearance it is very beautiful, colorful, but despite the fact that it is reusable and can be used again after washing, it does not protect against infectious diseases. in contrast to the above personal protective equipment.

Most of the issues that concern our citizens today concern the rights and responsibilities of individuals in emergency situations and quarantine; legality of restrictions on the rights and freedoms guaranteed by the Constitution of Ukraine and international regulations; how to act when you are interested in whether the police are entering into a dialogue, whether it automatically means that you are in trouble, whether you face administrative or criminal liability [2].

As everyone knows, quarantine has been established on the territory of Ukraine since March 12, 2020. Also, a state of emergency was established throughout Ukraine until April 24, 2020.

Although the state of emergency is not intended to restrict the exercise of constitutional rights and freedoms of man and citizen, but is a coordinated action to respond to emergencies and eliminate their consequences, it can lead to sufficient measures to deal with the threat [2].

According to Art. 57 of the Constitution of Ukraine guarantees everyone the right to know their rights and responsibilities. Laws and other normative legal acts that determine the rights and responsibilities of citizens must be brought to the attention of the population in the manner prescribed by law.

Regular changes in the legislation to prevent the spread of COVID-19 in Ukraine (Resolution of the Cabinet of Ministers of 02.04.2020 №255), which are also implemented on the ground (including in the city of Kyiv), have already raised a lot of questions from both legal professionals and every citizen [3].

Despite the effectiveness (from the experience of other countries) and the feasibility of measures to combat COVID-19, a number of regulations adopted in an emergency are characterized by inconsistencies with other legislation and indicate their illegality. Unfortunately, this situation cannot be changed in one minute or one day without making appropriate changes to the legislation or making appropriate decisions at the legislative level. Therefore, in such conditions, everyone will perform their job / responsibilities. It is possible that, as at all times, there will be those who will abuse their rights. At the same time, citizens will try to comply with the rules and regulations, the police will patrol, control and detect violations, draw up reports, and the courts will consider them. That is, we will have to face all this and work in the near future. However, this does not mean that violations of the law, procedures do not need to be recorded, does not mean that you do not need to respond to violations of your rights and inform those who commit such violations, your position and protect their rights and interests [3].

Despite the effectiveness (from the experience of other countries) and the feasibility of measures to combat COVID-19, a number of regulations adopted in an emergency are characterized by inconsistencies with other legislation and indicate their illegality. Unfortunately, this

situation cannot be changed in one minute or one day without making appropriate changes to the legislation or making appropriate decisions at the legislative level. Therefore, in such conditions, everyone will perform their job / responsibilities. It is possible that, as at all times, there will be those who will abuse their rights. At the same time, citizens will try to comply with the rules and regulations, the police will patrol, control and detect violations, draw up reports, and the courts will consider them. That is, we will have to face all this and work in the near future. However, this does not mean that violations of the law, procedures do not need to be recorded, does not mean that you do not need to respond to violations of your rights and inform those who commit such violations, your position and protect their rights and interests [3].

Each of us is now responsible not only for ourselves but also for those around us. Measures taken to protect society from the spread of COVID-19, and therefore should be treated with understanding and respect for others and, exercising rights, not to move to emotions, because conflicts only complicate the negotiation process, lead to increased time, therefore, everything should be properly checked and described, because this is what will help protect you from encroachments on rights and their further protection, emotional exhaustion and loss of time.

References:

1. Національний стандарт України. Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація URL: http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=51051

2. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211. Постанова Кабінету Міністрів України № 255 від 02.05.2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro->

vnesennya-zmin-do-postanovi-kabinetu-ministriv-
ukrm020420ayini-vid-11-berezhnya-2020-r-211

3. Актуально про COVID-19. URL:
<https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>

Левенок Юлія Андріївна,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник :

Бойко Олена Іванівна,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

На сьогоднішній день в період загострення пандемії COVID- 19 актуальність даного питання набирає все більше обертів. Важливим постає те, що правоохоронні органи приймають на себе функцію захисту та контролю над поширенням інфекційної хвороби. Але гострими залишаються три питання:

1. Можливість зараження від контакту з хворими під час виконання службових обов'язків;

2. Забезпечення патрульних засобами індивідуального захисту та матеріальною підтримкою для забезпечення самозахисту;

3. Реагування на відмову або непокору особи дотримуватися карантинних норм (якщо вони введені);

Так, використовуючи Закон України «Про Національну поліцію України» можливо зробити

висновок про те, що поліція, виконуючи свої службові обов'язки, повинна захищати людей та їх права. До заходів захисту, на період поширення COVID-19, які можливо віднести до діяльності патрульних поліцейських можна виділити наступні: Патрулювання з метою нагляду дотримання карантинних норм; Контроль над дотриманням самоізоляції інфікованих осіб, з метою запобігання поширення інфекції. Виходячи з останнього можливо дійти до висновку, що поліцейські, контактуючи з особами, які інфіковані, підлягають можливому самозараженню, інфікуванню також своєї сім'ї та близьких для себе людей. Використовуючи офіційні дані Міністерства охорони здоров'я, на сьогоднішній день не має 100% гарантії того, що при контакті з інфікованим навіть при дотриманні усіх методів самозахисту зараження не можливе, а патрульні можуть тільки мінімізувати для себе ризик інфікування. Таким чином, доходимо до висновку, що патрульні поліцейські, виконують свій обов'язок без матеріальної вигоди або іншого заохочення лише за ради припинення поширення інфекції, ризикуючи своїм життям та здоров'ям під час знаходження в так званій «зоні ураження». Це питання постає однією з найбільш серйозних проблем для поліції під час санітарно-епідемічної ситуації.

Наступною проблематикою виступає забезпечення державою патрульних поліцейських засобами індивідуального захисту. До них відносяться маски, гумові рукавиці, антисептики та спеціальне екіпірування. Зрозуміло те, що на кожного члена патрульного екіпажу не є можливим повне забезпечення засобами самозахисту від інфекційної хвороби. Яскравим прикладом є найпростіші маски. За даними Міністерства охорони здоров'я одна маска здатна захистити особу на 2-3 години після початку її використання, отже, один поліцейський за добу чергування повинен використати приблизно від 8 до 12

масок, а враховуючи те, що щодня чергують більше 10 тис. патрульних, то про повне забезпечення державою поліцейських, мови йти і не може. При цьому правоохоронці вимушені за свій кошт купувати деякі засоби самозахисту, але і при цьому постає проблема того, що ці кошти, на жаль, не відшкодовуються. Але все ж, патрульні поліцейські зобов'язані виконувати свої обов'язки навіть ризикуючи своїм життям та витрачаючи власні кошти на самозахист під час виконання службових обов'язків.

Під час патрулювання не рідко виникають випадки непокори над вимогами поліцейських дотримуватися певних заходів карантинних норм. У випадку з COVID-19 державою видано санкцію у разі недотримання окремих норм, передбачених ст.44-3 КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей», тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Але кожен патрульних розуміє, що у народу України не завжди є такі кошти, тим паче в умовах карантину. Практичні працівники, які стикалися з даною проблемою, рекомендують для гуманності та людяності використовувати ст. 185 КУпАП, а не накладення великого штрафу. Для людини, яка здійснює таку непокору дана дія стане добрим прикладом на майбутнє і не спричинить глобальних проблем у матеріальному плані на відміні від розміру відповідного штрафу.

Висновком даної теми є перш за все те, що відданість обов'язку, людяність та гуманність перевищує всі проблеми та ризики, які з'являються у патрульних поліцейських у разі санітарно-епідемічної ситуації. Правоохоронці, ризикуючи, виконують усі повноваження та обов'язки, які передбачає буква Закону, що заслуговує поваги.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VII. Голос України. 2015. № 141-142.
2. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/>

Липка Ярослав Віталійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Лопасєва Олена Миколаївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ ООС

На сьогодні залишається питання застосування співробітниками Національної поліції України вогнепальної зброї як найсуворішого заходу примусу. Це питання стає гострішим, враховуючи необхідність забезпечення законних прав та інтересів не лише інших осіб, але й працівника поліції. Особливо, якщо мова йде не про патрулювання в «звичних» умовах, а про службу в зоні проведення операції об'єднаних сил (ООС) на сході України.

У даний час існують значні прогалини у вітчизняній та світовій юридичній науці щодо правового регулювання застосування вогнепальної зброї в різних аспектах та практичного застосування відповідних

правил. Враховуючи лише трохи більше, ніж три роки Національної поліції України, на практиці вже достатньо випадків незаконного або несвоечасного застосування українською поліцією вогнепальної зброї, навіть у реформованих підрозділах, що призводило до невиправданих жертв. Крім того, гіркий досвід уроків, отриманих від служби вітчизняної міліції, не засвоєний повністю. Аналізуючи це, ми можемо зробити висновок, що в багатьох випадках гарантії особистої безпеки працівника поліції суперечать 9 гарантіям прав і свобод людини, гарантованих Конституцією України та міжнародними нормативно-правовими актами.

У звіті «Проблеми застосування вогнепальної зброї в роботі поліції» перелічено низку причин необґрунтованого чи неналежного застосування вогнепальної зброї поліцією та пропонуються заходи протидії їм. Зокрема, такі причини: відсутність механізму підзвітності; недостатня підготовка; відсутність нагляду; відсутність професіоналізму (включаючи нерозуміння тактики поліції); брак ресурсів, таких як засоби захисту; погано організована поліцейська співпраця з громадськістю; узгодженість поліції з деякими групами населення на основі дискримінації [6].

Зважаючи на специфіку поліцейської діяльності та спрямовуючи її в правильному напрямку, 17 грудня 1979 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Кодекс поведінки з підтримання правопорядку, який безпосередньо регулює діяльність поліції в контексті захисту прав людини, недопущення силових зловживань, катування, заборона корупційних дій тощо, тобто це встановлює основні вимоги до формування поліції в демократичному суспільстві [6, с. 207].

Водночас, додається одна зі складових проблеми правомірного застосування вітчизняними правоохоронними органами зброї – страх перед її можливим використанням. Зокрема, серед факторів, які

негативно впливають на ефективність роботи вітчизняних працівників поліції та впливали на діяльність колишніх працівників міліції, у ситуації застосування вогнепальної зброї на ураження можна назвати:

1) фактори відповідальності: страх бути покараним; або перед різко негативним осудом;

2) моральні, етичні та релігійні фактори: провина; страх скоїти гріх, зазнати покарання Господа; почуття провини та сорому перед товаришами; побоювання, що вам не підійде образ мужньої людини; відчуття того, що треба перебороти себе і влучити у людину;

3) професійний фактор: невизначеність щодо законності застосування вогнепальної зброї; погані навички стрільби та руху; неможливість передбачити поведінку злочинця; невизначеність щодо "законності" професійного обов'язку;

4) соматично-психологічний фактор: відчуття внутрішньої напруги; всеохоплюючий страх; пригніченість волі; інтенсивні переживання; почуття розгубленості та самотності; бажання втекти; зміни відчуття часу; неприємні відчуття в сонячному сплетінні; напруга в плечах, шиї та руках; м'якість ніг; шум у голові та непорозуміння; агресія і гнів; різні відтінки страху (страх вбити, страх померти, страх стріляти); жаль як до себе, так і до кривдника; відчуття, що вогнепальну зброю не можна застосовувати проти людей; надмірна концентрація на об'єкті небезпеки, тобто на злочинці чи на його зброї; раніше невідомі стани [4]. Хоча ця проблема, як це не дивно, головним чином стосується вітчизняних правоохоронних органів. Оцінивши ступінь застосування зброї поліцією в інших країнах, можна сказати, що в США вона використовується досить часто. Тільки в Нью-Йорку у 2012 році цей крайній захід силового примусу був застосований поліцією 105 разів, 15 людей поранено та 16 вбито [5].

Як вже було сказано, тема легітимності застосування вогнепальної зброї працівниками поліції стає особливо актуальною та гострою з огляду на бойові дії на сході України та залучення працівників Національної поліції до виконання бойових та пов'язаних із цим завдань (охорона громадського порядку, проведення обслуговування на дорожніх блоках тощо). У той же час, несення служби зі зброєю - це не просто рекомендація, а й запорака особистої безпеки та інших громадян, безпеки держави.

Аналізуючи правила, що регулюють застосування поліцейським вогнепальної зброї, закріплені у ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» можна зробити висновки, що вони орієнтовані насамперед на виконання завдань у типових умовах служби. Разом з тим, наразі не існує підзаконного акта, який би регулював найсуворіший захід примусу в умовах антитерористичної операції чи бойових дій взагалі. Відповідні інструкції, що видаються несуть рекомендаційний характер, а також виступають, як пам'ятка працівника поліції, Національної гвардії, військовослужбовця тощо. Хоча вони є ефективними, перевіреними в умовах ведення бойових дій і написаними кров'ю, вони насправді ставлять під сумнів свою законність використання.

Крім того, враховуючи постійну напруженість працівника поліції, який проходить службу в зоні проведення операції об'єднаних сил, неможливо не зважити як його постійного впливу стресу, частиною якого є хоча б один із перерахованих вище страхів, так і відсутність належного рівня навичок щодо застосування вогнепальної зброї.

Зважаючи на викладене, ми вважаємо за доцільне прийняти окремі, узгоджені з іншими законами інструкції для працівників поліції, якими затверджені умови та порядок застосування вогнепальної зброї під час проведення операції об'єднаних сил (службова діяльність у збройних конфліктах). Зокрема, доцільно було б, щоб така інструкція включала порядок проведення відповідної практичної підготовки

працівників поліції, її тривалість та необхідну кількість підготовки до стрільби, перш ніж відправляти його на службу в зону ООС або збройного конфлікту. Крім того, перелік рекомендованих дій повинен бути включений в окремий розділ зазначеної інструкції у типових ситуаціях (коли будівлі звільняються, при зупинці транспорту, знищенні бойової техніки тощо) працівника поліції під час служби в зоні ООС або ведення інших бойових дій.

Сьогодні питання законності застосування вогнепальної зброї працівниками поліції як найсуворішого заходу примусу в певних ситуаціях є дуже актуальним. Воно особливо гостре у контексті застосування визначеного заходу в умовах ООС та збройних конфліктів. Недостатня підготовка та наявність правил поведінки для працівників поліції, що перебувають у бойовій обстановці, лише у формі брошур та рекомендацій - проблеми, які потребують негайного усунення. У цьому випадку ми вважаємо за доцільне прийняти відповідний підзаконний акт, який би чітко визначав порядок дій та типові ситуації застосування вогнепальної зброї поліцією у зазначеній вище ситуації. Цей акт повинен консолідувати всі можливі аспекти, пов'язані з підготовкою поліцейського та його подальшим спостереженням до виїзду на службу в зону ООС або у випадку збройного конфлікту. Цей акт повинен консолідувати всі можливі аспекти, пов'язані з підготовкою поліцейського та його подальшими діями до виїзду на службу в зону проведення ООС або у випадку збройного конфлікту.

Література:

1. Конституція України // Відомості Верховної ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст. 379 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

3. Вельский К. С. / Полицейское право: Лекционный курс. М.: Дело и сервис, 2004. С. 240.

4. Малічевський В.І. Психологія застосування вогнепальної зброї на ураження : деякі соціокультурні та практичні аспекти. *Наукові записки*. Вип. 2. 2001. С. 191–195.

5. Стаценко А.В. Реформа української поліції: американський досвід. Юридичний науковий електронний журнал // Вип.3. 2016. с. 188-190.

6. Anneke Osse Understanding Policing. A resource for human rights activists // перевод на руский язык Н. Ишевской, М. Кузнецовой, О. Шарп Редакторы М. Кузнецова, Й. ван Сплунтер, О. Шарп

7. Біліченко В.В. Проблеми правової основи застосування вогнепальної зброї органами (підрозділами) Національної поліції у зоні проведення антитерористичної операції. *Проблеми та перспективи спеціальної підготовки правоохоронних органів України* (2016).

Лісовик Ангеліна Олександрівна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

На нашу думку, використання сучасних технологій в будь-якій професії дуже важливо. Зараз ми живемо в такому часі, де без освоєння інформаційних технологій

не обійтись. А саме в поліцейській діяльності. Однією з важливих умов підвищення рівня протидії злочинності є широке використання сучасних досягнень науково-технічного прогресу, які останніми роками зробили прорив у сфері інформаційних технологій.

Сучасні інформаційні технології – це сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, відтворення і використання інформації в інтересах її користувачів.

З цього терміну ми можемо сказати, що поліцейський з використанням сучасних інформаційних технологій може полегшити свою роботу в декілька разів. За допомогою сучасних програм він швидше обробляє, зберігає, розповсюджує, відтворює і використовує інформацію.

Основними тенденціями розвитку інформаційних технологій у правоохоронній сфері є:

- 1) удосконалення форм та методів управління системами інформаційного забезпечення;
- 2) централізація та інтеграція комп'ютерних банків даних;
- 3) впровадження новітніх комп'ютерних інформаційних технологій для ведення кримінологічних та криміналістичних обліків;
- 4) розбудова та широке використання ефективних та потужних комп'ютерних мереж;
- 5) застосування спеціалізованих засобів захисту інформації;
- 6) налагодження ефективного взаємообміну кримінологічною інформацією на міждержавному рівні.[1]

Все це забезпечує суттєве підвищення рівня боротьби зі злочинністю.

Інформаційне забезпечення органів поліції – це комплекс методів, заходів, засобів різного характеру, які забезпечують створення та функціонування

інформаційних технологій, а також їх ефективне використання для вирішення покладених на поліцію завдань. Інформаційні підсистеми як складові системи інформаційного забезпечення призначені для збирання, накопичення, зберігання та обробки інформації з певних напрямів обліків і орієнтовані на використання в діяльності більшості правоохоронних структур, мають загальний характер і належать до загальновідомих інформаційних систем.[2]

Основні тенденції розвитку інформаційних технологій дають змогу побачити звичайним людям удосконалення праці поліцейських. Їх інтелектуальний потенціал та швидке реагування на проблемні ситуації громадян.

Інформаційне забезпечення в діяльності поліцейського є важливим питання не тільки в Україні, але і в багатьох інших країнах світу. Наприклад, в Сполучених Штатах Америки існують різні підрозділи, які працюють на покращення праці поліцейських, а саме швидке інформування працівників поліції. США займає одне з провідних місць з освоєнням сучасних інформаційних технологій в роботі правників. Також гарна робота поліцейських залежить не тільки від того, як їх інформують, а і від того як систематично чи ні зберігається інформація. Наприклад, поліцією США і ЄС було спеціально створено підрозділи поліцейської розвідки, основною функцією яких є отримання оперативно-розшукової інформації про злочинців, їх дії, наміри та предмети, що добуті незаконним шляхом. Щодо цього заслугоує на увагу досвід поліцейських Ізраїлю, які неодноразово доводили свою здатність захопити й обеззброїти «терористів-смертників» із вибуховими пристроями, що підтверджує спроможність забезпечити швидке реагування на будь-які злочинні діяння і можливим це ставалося завдяки інноваційним розробкам в сфері інформаційних технологій.[3]

Ми бачимо, що в різних країнах забезпечення роботи поліцейських відбувається по-різному. А саме це залежить від соціального, економічного та політичного розвитку держави. В Україні існує система інформаційного забезпечення «ЦУНАМІ», що забезпечує чітку організацію роботи патрульної поліції. За останні роки в Україні набагато разів покращилось реагування на отримані виклики. Патрульні швидше приїжджають на повідомлення та оперативніше вирішують проблеми громадян. Тому, впровадження нових систем, щодо інформаційного забезпечення це те, що потребує сучасна система реформованої поліції України.

Література:

1. Про затвердження Інструкції з організації функціонування Інтегрованої інформаційно-пошукової системи органів внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 10 березня 2010 року № 75.
2. Системна інформатизація законотворчої та правоохоронної діяльності. Монографія / Кер. авт. кол. М. Я. Швець; за ред. В. В. Дурдинця та ін. – К.: Навчальна книга, 2005. – 639 с.
3. Інформатизація управління в органах внутрішніх справ: Посібник / В.Г.Хахановський, П.П.Підюков, В.М.Смаглюк та ін. - К.: НАВСУ, 2003.- 216 с.

Ляшенко Артем,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

СПІВПРАЦЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПІДРОЗДІЛАМИ КІБЕРПОЛІЦІЇ У ЗАПОБІГАННІ ВЧИНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНИМИ ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Сучасні реалії знаходження неповнолітніх осіб у час розвитку новітніх інформаційних технологій окрім позитивного внеску у розвиток суспільства, внесла й негативне. Мережа Інтернет є доволі відкритою, а цензурування знаходить на досить низько рівні, або відсутнє взагалі. Через це, велика більшість неповнолітніх осіб є досить обізнані в питанні наркотичних засобів. Їх обізнаність тягне за собою не уникнення теми наркотичних засобів, а навпаки притягнення до них, та їх романтизацію. Неповнолітніх осіб, які не мають постійного заробітку через свій вік, притягує швидкий спосіб заробітку грошей, які для них здаються досить великими. Саме у цей момент вони потребують втручання підрозділів ювенальної превенції, які попередять вхід неповнолітнього до кримінального життя яке не несе за собою нічого гарного. [2]

Перш за все слід визначити те, що за більшість правопорушень пов'язаних з наркотичними засобами

передбачена кримінальна відповідальність. У разі, якщо неповнолітня особа якій виповнилось на час вчинення правопорушення 16 років буде затримана співробітниками Національної Поліції з наркотичними речовинами які вона придбала для вживання, вона понесе кримінальну відповідальність за статтею 309 Кримінального кодексу України. Якщо особа буде мати при собі наркотичні речовини з метою їх збуту, вона буде притягнута до відповідальності за статтею 307 Кримінального кодексу України, за яку термін перебування за ґратами є значно більшим.[1]

Органи ювенальної превенції, допомагають дитині зрозуміти, що шлях криміналу не зробить її щасливою чи успішною, особливо якщо цей шлях пов'язаний з наркотиками. Ювенальною превенцією проводяться бесіди, у шкільних закладах, у яких доноситься інформація до школярів, щодо негативних наслідків, які можуть настигнути особу у разі вчинення нею правопорушення спрямованого на сферу незаконного обігу наркотичних засобів. Перш за все, до неповнолітніх слід донести не тільки факт покарання, а й шкідливості для здоров'я наркотичних засобів. Починаючи з шкідливого впливу на життя людини, знищення її свідомості, соціального статусу та здоров'я, кримінальний світ у сфері незаконного обігу наркотиків є досить небезпечним для життя. Співробітники поліції кожен день ризикують своїм життям, при цьому пройшовши спеціальну підготовку та маючи спеціальне спорядження для захисту свого життя. А звичайна дитина є незахищеною, та має можливість втратити життя.[3]

Також, слід відзначити діяльність ювенальної превенції у співпраці з кіберполіцією України. Як зазначалось раніше, у більшості випадків, обіг наркотичних речовин проходить у мережі Інтернет. Поліцію здійснює контроль за інформацією, яка надходить до рядових користувачів мережі, та

фільтрується, щоб уникнути потрапляння небажаної інформації до користувачів. Також, створюються спеціальні додатки для веб-браузерів, які відбирають мережеву інформацію так, щоб вона була виключно направлена на дитину, цензуруючи посилання, на яких міститься інформація не бажана для дитини, або для користувачів старше 18 років.

Отже, можна дійти висновку, що в сучасних реаліях, неповнолітні особи потребують як можна більшого піклування, адже можливість загубити своє життя є досить великою. Ювенальна превенція створює усі умови для того, щоб кожен громадянин з малих літ отримував інформацію, щодо тієї шкоди яку несе неправомірна поведінка, наркотичні речовини та багато іншого. Кожен є проінформованим щодо того, які наслідки буде тягнути за собою скоєне правопорушення у сфері наркотичних речовин, та має можливість зробити вірний вибір щодо свого життя.

Література:

1. Кримінальний кодекс України від 03.06.2020.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
(дата звернення 03.06.2020)
2. Кримінальна відповідальність неповнолітніх за розповсюдження наркотиків: стаття // URL: http://at.rv.ua/news/kriminalna_vidpovidalnist_nepovnoln_tnikh_za_rozprovjudzhennja_narkotikiv/2015-12-18-554
(дата звернення 03.06.2020)
3. Ювенальна превенція в системі Національної поліції України: Проблеми реформування: стаття // URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/2/21.pdf> (дата звернення 03.06.2020)

**Марищенко Яна Сергіївна,
Туряк Христина Дмитрівна,**

курсанти 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ ДІЙ В УМОВАХ COVID-19

В будь-яких умовах перше завдання держави це дотримання прав та свобод громадян, не допущення їх порушення злочинними посяганнями. Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1].

Одними із основних органів на кого покладаються ці завдання є слідчі підрозділи, і у першу чергу – Національної поліції України. Саме вони є низовою ланкою, хто починає розслідування з моменту виїзду на місце пригоди і до направлення провадження до суду для винесення вироку судом з метою відновлення порушеного права від злочину.

Момент досудового розслідування починається

відповідно з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності [2].

Але, для того щоб прийняти остаточне рішення слідчому необхідно провести ретельне, повне, об'єктивне розслідування, виконати необхідні слідчі дії, що потребує інколи великого скупчення людей, що в умовах введення в країні обмежувальних заходів у зв'язку з розповсюдженням захворювання COVID-19 викликає певні труднощі. Так, як постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2020 р. № 215 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211» «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», та Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» встановлено з 12 березня 2020 р. до 3 квітня 2020 р., а у подальшому продовжено до 24 квітня 2020р. на усій території України карантин та заборонено відвідування закладів освіти її здобувачами; проведення всіх масових (культурних, розважальних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів, у яких бере участь понад 10 осіб, крім заходів, необхідних для забезпечення роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування; роботу суб'єктів господарювання, яка передбачає приймання відвідувачів тощо; регулярні та нерегулярні перевезення пасажирів автомобільним транспортом у приміському, міжміському внутрішньо-обласному і міжобласному сполученні (крім перевезення легковими

автомобілями); перевезення понад 10 пасажирів одночасно в одному транспортному засобі у міському електричному (трамвай, тролейбус) та автомобільному транспорті, що здійснює регулярні пасажирські перевезення на міських маршрутах у звичайному режимі руху; перевезення понад 10 пасажирів одночасно в автобусах, які виконують регулярні пасажирські перевезення на міських автобусних маршрутах в режимі маршрутного таксі; заїзд на територію автостанцій автобусів, які здійснюють перевезення пасажирів у приміському, міжміському внутрішньо-обласному і міжобласному сполученні, та реалізацію власниками автостанцій квитків автомобільним перевізникам, які виконують такі перевезення; перевезення пасажирів метрополітенами; перевезення пасажирів залізничним транспортом в усіх видах внутрішнього сполучення (приміському, міському, регіональному та дальньому) [3].

Тобто, для проведення необхідних слідчих дій слідчому необхідно за декілька днів повідомити особу, щоб у тої була можливість своєчасності прибуття до місця призначення. Крім того, слідчому необхідно забезпечити безпечні умови перебування у відповідному приміщенні та убезпечити себе від можливого зараження. Тому, з метою покращання роботи слідчих необхідно внести коректування до кримінального процесуального кодексу де чітко прописати механізм проведення слідчих дій в умовах запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Література:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996 р. № 30. с. 141. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 04.06.2020 р.)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України: кодекс від 13.04.2012, редакція від 23.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n1089> (дата звернення 04.06.2020 р.)

3. Зміни що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211. URL: <https://sed-rada.gov.ua/novini-mista/informuiemo-gromadyan-shchodo-zahodiv-peredbachenih-zakonodavchimi-aktami-pro-zapobigannya-poshirennyu-na-teritoriyiukrayini-gostroyi-respiratorno> (дата звернення 04.06.2020 р.)

Марочко Аліна Анатоліївна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Захарченко Олександр Валерійович,
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

На сьогоднішній день наша держава перебуває на шляху демократичних перетворень. Негативні процеси, що супроводжують соціально-економічні, політичні та правові зміни в Україні, викликали значне загострення криміногенної ситуації. У зв'язку з цим відбуваються й

кардинальні зміни у злочинному середовищі серед неповнолітніх, зокрема, зростає кількість злочинів, що носять не ситуативний, а умисний характер, що мають не дитячу, а дорослу мотивацію. Переважна більшість рецидивістів та представників організованої злочинності розпочинають свою кар'єру злочинця у підлітковому віці. Злочинність неповнолітніх розглядається не лише як загроза молодому поколінню, а і як загроза нормальному розвитку всього суспільства у майбутньому. Стан підліткової злочинності викликає занепокоєність та зумовлює необхідність пошуку нових засобів для її попередження, вжиття додаткових заходів з боку державних органів і громадськості, які б сприяли поступовому зменшенню злочинних проявів у середовищі неповнолітніх.

Злочинність неповнолітніх, порівняно зі злочинністю дорослих, характеризується підвищеною латентністю. Оскільки в багатьох випадках діяння, які вчинили неповнолітні особи, сприймаються як дитячі пустощі, про які, зазвичай, не прийнято повідомляти у правоохоронні органи. За оцінками експертів рівень злочинності неповнолітніх у 3–4 рази перевищує офіційно зареєстрований [3, с. 275]. На латентність злочинності неповнолітніх опосередковано вказує й те, що 3-поміж злочинів, вчинених неповнолітніми, майже 51–69 % щорічно становили тяжкі й особливо тяжкі злочини [4, с. 203].

З метою запобігання та профілактики правопорушень Кабінет Міністрів України 30 листопада 2011 року затвердив Концепцію реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень. Ідеться про негативні явища, пов'язані з поширенням дитячої бездоглядності, послабленням функцій сім'ї, зменшенням кількості позашкільних гуртків і секцій за місцем проживання (що призводить до збільшення кількості правопорушень за участю неповнолітніх та втягнення їх у злочинну діяльність) [5].

У пункті Плану 4.8 Закону України «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» метою визначено профілактика правопорушень з боку дітей, значне зменшення кількості злочинів, учинених дітьми, приведення умов їх утримання у спеціальних установах для дітей у відповідність до міжнародних стандартів [6].

Значну роль у профілактиці злочинів серед неповнолітніх відіграє прокуратура. Так, за наказом Генпрокурора «Про особливості правозахисної діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей» від 21.06.2011 під час організації та проведення наглядових перевірок основну увагу варто звертати на захист дитячих прав і свобод, профілактику правопорушень і бездоглядності, координацію діяльності в боротьбі з підлітковою злочинністю, дотримання законності у кримінальному провадженні справ про злочини та суспільно небезпечні діяння, вчинені підлітками та проти них [7; 8, с. 73].

На сьогоднішній день причинами виникнення підліткової злочинності є такі групи зовнішніх факторів:

- часто неповнолітні виступають потерпілими від насильства в сім'ї, знущань з боку однолітків, учителів у школах, порушення їх прав породжує прагнення дитини до встановлення «справедливості» та здійснення самозахисту;

- криза родинних відносин як важливого соціального інституту у вихованні та нормальному психічному розвитку дитини, яка сприяє руйнівному впливу на соціалізацію особистості;

- негативний вплив засобів масової інформації на формування психіки неповнолітнього, полягає у вузькому кругозорі та обмеженості розумового розвитку підлітка;

- загальна девальвація духовних і моральних цінностей, що полягає у зниженні їх престижу, та

нехтуванням не лише правовими нормами, а й нормами моралі, як наслідок, незначні форми девіації, без належної адекватної реакції соціуму («безкараності»), набувають більш суспільно небезпечних форм, трансформуючись у злочини, адже особа вважає, що й інше діяння легко «зійде їй з рук»;

– недостатній рівень самостійності, що розвиває схильність підпадати під вплив негативних груп або їх лідерів, як наслідок динаміка зростання вчинення злочинів групою осіб, організованою групою, злочинною організацією [9].

Неповнолітній вік характеризується нерозвиненістю психологічного та фізіологічного станів, відсутністю досвіду соціального спілкування, здатністю правильно оцінювати життєві ситуації, зокрема і з точки зору закону. Підлітки через свій особливий психофізіологічний стан, можуть вступати у конфлікт із суспільством, що найчастіше проявляється у вчиненні злочину [10, с. 76].

Досить часто в результаті соціалізації, внаслідок конфлікту інтересів із суспільством, з метою самоствердження неповнолітні схильні до різних форм антисоціальної поведінки, серед яких: тютюнопаління, алкоголізм, наркоманія.

Значний вплив на психіку дітей здійснюють воєнні дії та збройне насильство. Діти-переселенці, які стали безпосередніми свідками бойових дій, мають серйозні проблеми із психікою, частина з них озлобилася на людей, затаїла образу за знедолення, задрить одноліткам із будь-якого приводу, вороже налаштована на помсту та відтворення насильства. Пов'язані із збройним конфліктом наслідки психотравми дітей війни можуть проявитися із часом, що призведе до зростання кількості умисних вбивств за обтяжуючих обставин, хуліганств, серійних зґвалтувань, кваліфікованих та особливо кваліфікованих розбійних нападів, викрадень людини, вимагань, поєднаних з насильством,

незаконного заволодіння транспортними засобами та інших насильницьких злочинів [9, с. 214].

Підсумовуючи все вищесказане, зазначимо, що за умов сьогодення важливе превентивне значення для зниження рівня злочинності неповнолітніх матимуть наступні превентивні заходи:

- посилити контроль за неблагополучними сім'ями, особливо звернути увагу на розвиток дітей;

- активізувати проведення круглих столів з представниками молодіжних організацій при формуванні молодіжних програм з профілактики злочинів серед молоді;

- збільшити зайнятість підлітків у суспільно корисних справах, активне залучення їх до занять спортом, мистецтвом, пропаганда здорового способу життя;

- активізувати правове виховання та освіти неповнолітніх;

- залучати до реалізації профілактичних заходів не тільки правоохоронні органи, але й громадські організації (в тому числі і дитячі та молодіжні організації), широко залучати громадян (наприклад: у громадському патрулюванні при здійсненні ситуативної превенції злочинності серед молоді).

Література:

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за 2014–2015 роки // Генеральна прокуратура України: офіц. інтернет-портал. URL: <http://www.gp.gov.ua/ua/statinfo.html>.

2. Захист дітей, які потребують особливої уваги суспільства: зб. ст./ відпов. за вип. О. О. Кармазіна. Київ: Держкомстат України, 2015. 78 с.

3. Кудрявцев В. Н., Эминов В. Е. Криминология: учебник. М.: Юристъ, 1995. 512 с.

4. Криминологія. Загальна та Особлива частини: підручник/за заг. ред. С. В. Якимова, Н. Є.

Маковецької, О. М. Омельчука. Хмельницький: Хмельницьк. ун-т упр. та права, 2014. 442 с

5. Концепція реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2011. Урядовий кур'єр. 2012. № 2.

6. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини»: закон України від 05.03.2009 № 1065-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-17>.

7. Про організацію діяльності органів прокуратури щодо захисту прав і свобод дітей: наказ Генерального прокурора України від 06.12.2014 № 16гн // Генеральна прокуратура України: офіц. інтернет-портал. URL: http://www.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=181060.

8. Кримінологія: навч.-метод. посіб./за заг. ред. В. М. Дрьоміна, Ж. В. Мандриченка, Т. В. Мельничука та ін. Одеса: Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», 2015. 144 с.

9. Зелинский А. Ф. Криминальная психология. Киев: Юринком Интер, 1999. 240 с.

10. Горденко С. Соціально-психологічні аспекти алкоголізму та наркоманії. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». 2011. Вип. 23. С.59-63.

Махник Данило Михайлович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ВЧИНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНИМИ ОСОБАМИ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Ювенальна превенція, як один зі структурних підрозділів організовує і контролює, у межах компетенції, виконання підрозділами законів України: "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей", "Про Національну поліцію", "Про попередження домашнього насильства", "Про державну таємницю", "Про оперативно-розшукову діяльність" та інших законів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів з питань профілактики правопорушень, боротьби зі злочинністю в дитячому середовищі. Підрозділи ювенальної превенції забезпечують в порядку, установленому нормативно-правовими актами МВС, разом з головними управліннями, управліннями МВС України ефективність діяльності визначених напрямків, щодо здійснення профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей, захист дітей від посягань та жорстокого поводження щодо них, залучаючи інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у межах їх компетенції.

Варто видокремити заходи ювенальної превенції в діяльності органів публічної адміністрації з метою запобігання безпритульності та бездоглядності серед дітей, протидії поширенню соціально негативних явищ у молодіжному середовищі, а саме:

- забезпечення проведення рейдів у місцях масового перебування дітей і підлітків, на ринках, у розважальних і торговельних центрах, місцях розміщення неформальних молодіжних об'єднань з метою раннього виявлення дітей, схильних до вчинення правопорушень, та проведення з ними індивідуально-виховної роботи;

- забезпечення проведення моніторингу ситуації в дитячому середовищі;

- проведення культурно-мистецьких акцій з метою пропаганди здорового способу життя молоді;

- забезпечення своєчасного виявлення та взяття на облік дітей, які вчиняють правопорушення або стали жертвами злочинної діяльності дорослих, а також дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, організація надання таким особам необхідної допомоги;

- – забезпечення своєчасного виявлення батьків або осіб, котрі їх замінюють, які ухиляються від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо створення належних умов для життя, навчання та виховання дітей, а також їх облік і систематична перевірка виконання ними своїх обов'язків, надання таким особам необхідної допомоги, а також виявлення осіб, які негативно впливають на поведінку дітей, втягують їх у протиправну діяльність;

- забезпечення проведення з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах, профілактичної роботи з метою запобігання негативним проявам серед дітей, у тому числі пияцтву, наркоманії, дитячій бездоглядності та безпритульності;

– установа причин та умов, що призводять до самовільного залишення дітьми сімей чи дитячих закладів, сприяння їх усуненню;

– організація та забезпечення проведення у загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах роз'яснень щодо кримінальної та адміністративної відповідальності за порушення публічної безпеки та порядку, безпеки дорожнього руху, формування у дітей і підлітків навичок правомірної поведінки;

– забезпечення із залученням працівників правоохоронних органів, психологів, педагогів проведення тренінгів серед дітей з питань засвоєння навичок безпечного поводження з виявленими підозрілими предметами, боеприпасами, вибуховими речовинами, а також у соціальних мережах, уникнення членства у групах на кшталт «Синій кит» та ін.;

– організація надання соціальних послуг з метою реабілітації, психокорекції, організації змістовного дозвілля, формування впевненої поведінки і трудових навичок дітьми, які перебувають у «конфлікті із законом», звільняються з місць позбавлення волі, які перебувають на обліку уповноважених органів з питань апробації;

– виявлення підлітків, які входять до груп з антигромадською поведінкою, лідерів та їх активних учасників, місць їх концентрації та сприяння роз'єднанню їхніх неформальних молодіжних об'єднань і припиненню фактів їхньої антигромадської поведінки;

– організація відвідування дітьми та молоддю, які перебувають на обліку уповноважених органів з питань апробації, музеїв, художніх виставок, закладів культури тощо, які належать до історичної спадщини України, з метою формування в них правосвідомості.

Слід зазначити, що ювенальна превенція основну увагу приділяє кримінальним виявам неповнолітніх та

захисту їх від негативного впливу дорослих. Саме працівники ювенальної превенції повинні займатися виключно поліцейською роботою: виявляти, припиняти та розкривати злочини; розглядати заяви та повідомлення про правопорушення, скоєнні неповнолітніми, здійснювати досудову підготовку матеріалів про правопорушення, проводити дізнання в межах, визначених кримінально-процесуальним законодавством; розшукувати неповнолітніх, які залишили сім'ю, навчально-виховні заклади та спеціальні установи для неповнолітніх; перевіряти їх за місцем проживання та навчання; вести профілактичний облік неповнолітніх правопорушників, а також направляти до спеціальних установ та закладів; складати протоколи про адміністративні правопорушення неповнолітніх, а також їх батьків, які не виконують обов'язків щодо виховання і навчання дітей, які втягують їх у злочинну діяльність, пияцтво та наркоманію. У МВС України приділяється увага організації і проведенню заходів, спрямованих на попередження правопорушень і злочинів, профілактичній роботі серед неповнолітніх. З урахуванням соціально-економічної ситуації, що склалася в державі, удосконалюється система запобігання злочинності.

Під профілактикою адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей розуміють діяльність підрозділів ювенальної превенції, у межах визначеної компетенції, яка спрямована на виявлення та усунення причин і умов, що призводять до вчинення дітьми адміністративних і кримінальних правопорушень, а також на позитивний вплив на поведінку окремих дітей на території України, в окремому регіоні, у сім'ї, за місцем проживання.

Профілактичні заходи підрозділів ювенальної превенції спрямовані на особистість дитини, середовище, яке її формує, а також на умови, обставини

та ситуації, що призводять до вчинення дитиною адміністративних і кримінальних правопорушень.

Працівники підрозділів ювенальної превенції здійснюють такі заходи профілактики: проводять ознайомлювальні, попереджувальні та виховні бесіди з дитиною за місцем проживання, навчання, роботи, відповідно до компетенції, організують надання допомоги дитині у вирішенні питань, що пов'язані з працевлаштуванням, організацією дозвілля, установами соціально корисних контактів, вибором життєвих цілей, а також залучення дитини до соціально корисних занять трудового, спортивного, творчого, самодіяльного характеру, відвідують за місцем проживання дитину для з'ясування умов проживання, а також чинників, які можуть негативно впливати на неї та спонукати до вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень, сприяють у вирішенні соціальних проблем дитини, зокрема конфліктних ситуацій у сім'ї, а саме щодо батьків, законних представників, які не займаються вихованням дітей чи вчиняють стосовно них насильство в сім'ї, застосовують заходи впливу згідно із законодавством, ініціюють перед службами у справах дітей, відділами охорони здоров'я місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування питання щодо спрямування дитини до відповідного закладу для надання необхідної медичної, психологічної допомоги, заходи індивідуальної профілактики здійснюються щодо дитини, яка схильна до вчинення адміністративних правопорушень або вчинила кримінальне правопорушення, була засуджена до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, звільнена зі спеціальної виховної установи.

Література:

1. Про ратифікацію Конвенції про права дитини: Постанова Верховної Ради УРСР від 27.02.1991 р. №

789-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 13. Ст. 145

2. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст. 35

3. Про створення кримінальної міліції у справах дітей: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.1995 р. № 502 (втратила чинність) / URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/502-95-п>.

Мостіпан Вадим Олегович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИКА ПОВЕДІНКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЯХ

Кожного дня правоохоронці вимушені стикатись із небезпечними ситуаціями, задля спокою людей. Забезпечення особистої безпеки працівника поліції зумовляється його індивідуально-психологічними особливостями, рівнем фізичного розвитку та інтелекту, моральними засадами особистості, рівнем і змістом віктимності, навичками і вмінням вирішувати конфліктні ситуації.

Основним завданням поліції є охорона громадського порядку і боротьба із злочинністю. Виконуючи вказану задачу, співробітникам МВС доводиться в процесі припинення злочинів та адміністративних правопорушень затримувати осіб, які їх вчинили. Відповідно до нормативних актів МВС України співробітники повинні дотримуватися вимог, за якими в залежності від характеру і ступеня небезпеки, сили опору шкоди, яку завдають внаслідок застосування бойових прийомів боротьби, фізичної сили, повинен бути мінімальним.

Формування готовності працівників до застосування заходів примусового впливу здійснюється головним чином у процесі фізичної та вогневої підготовки. Надійне володіння навичками бойових прийомів боротьби в складній критичній ситуації дозволить зберегти життя і здоров'я співробітнику. Дана обставина визначає надзвичайну важливість і актуальність навчання прийомам, вдосконалення їх до рівня навичку. У процесі всієї службової діяльності співробітники часто зустрічаються з ситуаціями нападу, які вимагають застосування фізичної сили, бойових прийомів боротьби.

В момент погрози вбивством співробітник зазвичай знаходиться в стані сильного хвилювання і йому складно адекватно сприймати і оцінювати об'єктивну реальність критичній ситуації. Однак, в цей момент все ж необхідно зберегти самовладання і позначити кілька умов виконання майбутнього прийому обеззброєння. Важливо визначити: дистанцію до збройної руки правопорушника; однією або двома руками утримується зброю; наявність спільників правопорушника. Якщо вдається зав'язати розмову, то з першими обговореними словами сильне хвилювання співробітника, як правило, проходить. В цьому випадку необхідно відзначити також деяку дуже важливу інформацію для підготовки та здійснення прийому обеззброєння. Велике значення

має: місце знаходження, одяг правопорушника, психологічний стан правопорушника. Важливо, як якнайшвидше відновити самовладання і озирнутися. Приміщення може бути великим, достатнім для маневрування, виконання амплітудного прийому. Але події можуть відбуватися і в будівлі, захарашеному різними предметами, що ускладнює виконання прийомів. Часто подібні випадки відбуваються в кабіні ліфта або в іншому обмеженому від «сторонніх очей» просторі. Для цього випадку в арсеналі бойових прийомів боротьби співробітника також повинна бути пара надійних способів обеззброєння[1].

Огляд одягу правопорушника актуальний особливо у зимовий час. В цьому випадку важливо відзначити: закривають чи рукава одягу зап'ястя правопорушника, а також товщину, довжину і щільність верхнього одягу, висоту коміра. Якщо зап'ястя закриті товстим, щільним рукавом, то прийоми з використанням больових впливів на кисті і лікоть будуть неефективні. Наявність довгою, щільною верхнього одягу у правопорушника також ускладнює нанесення точних і сильних ударів по його вразливим зонам.

Оцінка психологічного стану правопорушника дуже важлива для вибору моменту початку прийому обеззброєння. Якщо злочинець перебуває в стані алкогольного сп'яніння, то його увагу досить знижено, і цим необхідно скористатися. Сильне емоційне збудження правопорушника говорить про його страх, невпевненість в своїх силах і сумніви в своїх подальших діях. В цьому випадку необхідно усвідомити, що шанси співробітника на успішне виконання прийому досить високі. Найскладніше виявитися в ситуації, коли правопорушник спокійний і впевнений в собі[2]. В даному випадку правоохоронцю для виконання прийому обеззброєння необхідно або чекати випадку зовнішнього стороннього відволікання уваги, або самому хибним сигналом відвернути його увагу.

Прийом обеззброєння закінчується підпорядкуванням волі правопорушника волі співробітника як представника влади. Після того як правоохоронець переконався, що зловмисник під впливом больового прийому відмовився від своїх подальших дій, необхідно перейти до затримання і супроводу. В цьому випадку дуже важливий момент переходу від одного прийому до іншого. Так як не можна слабшати вольовий контроль правопорушника. Швидкі, грамотні дії співробітника відразу покажуть його високу професійну підготовленість. Своїми діями і командами необхідно переконати злочинця відмовитися від спроб вирватися і протидіяти законним діям співробітника[3].

На завершення можу сказати, що атуальність володіння співробітниками МВС тактикою застосування прийомів захисту при загрозі зброєю складно переоцінити. Уміння тактично грамотно діяти в критичній ситуації необхідно і для досвідчених правоохоронців, і для працівників органів внутрішніх справ, вперше прийнятих на службу, слухачів курсів професійного навчання, а також і курсантів організацій МВС України.

Література:

1. URL: https://arm.naiiau.kiev.ua/books/occupational_h_s/info/lec10.html
2. Бурдін М. Ю. Національно-патріотичне виховання курсантів та студентів у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання МВС України як невід'ємна складова виховної функції держави. Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми. Харків, 2017. С. 16–18. URL: http://www.univd.edu.ua/general/publishing/konf/27_10_2017/pdf/3.pdf (дата звернення: 11.04.2018)

3. Юрій І. А. Правові аспекти національно-патріотичного виховання особистості в системі відомчих навчальних закладів МВС України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2015. Вип. 30, т. 1. С. 64–69.

Никитенко Дмитро Сергійович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ВЗАЄМОДІЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У ПРОТИДІЇ ПІДЛІТКОВІЙ НАРКОМАНІЇ

Підлітки завжди були складною категорією населення, вони характеризувалися проявом своєї імпульсивної поведінки та незвичного типу мислення для вже дорослої людини. Стрімкий розвиток сучасного суспільства дав поштовх до розвитку проблемних питань серед підлітків. На жаль, такі питання частіше за все пов'язані з порушенням закону, наприклад, порушення у сфері обігу наркотичних речовин та вогнепальної зброї.

Як зазначають вчені, найбільшою проблемою серед підлітків у сучасному світі є незаконний обіг наркотичних засобів. Дане явище зазвичай характерне

для підлітків в віці 14-19 років, які в зв'язку з конкретними життєвими обставинами почали вживати наркотики. До таких життєвих обставин можна віднести найрізноманітніші життєві ситуації, як підліткова свідомість не в змозі адекватно перенести. Зазвичай такими проблемами є сварка з коханою дівчиною, погана компанія, смерть близької людини, байдужість з боку батьків до власної дитини або взагалі, повна опіка, без можливості самостійного вибору життєвих позицій.

Проблема вживання наркотиків серед підлітків є досить актуальним питання в Україні, тому Національна поліція та громадські організації, об'єднання громадян зацікавлені в протидії вживання та купівлі наркотиків. У зв'язку з цим для України необхідна профілактика та недопустимість придбання та вживання наркотичних засобів серед населення, в тому числі й серед підлітків.

Варто зауважити, що діяльність Національної поліції в протидії наркоманії має досить вагоме значення, особливо, якщо проблема стосується підлітків. Для вирішення таких питань серед підрозділів поліції з'явився підрозділ ювенальної превенції. Даний сектор спеціалізується на роботі з дітьми до 18 років та їх батьками. На ювенальну превенцію покладений обов'язок з'ясування обставин по суті справи, будь-то вона кримінальна чи адміністративна, без ураження психічного здоров'я підлітка, який може бути в тій чи іншій ситуації свідком, підозрюваним або постраждалим.

Також ювенальна превенція займається проблемою наркоманії серед підлітків. Адже, з розвитком сучасних технологій, стрімко розвивається й відсоток підлітків, які не лише вживають наркотики, але й їх виготовляють та розповсюджують.

На жаль, наркотичні речовини в нашій країні, попри заборону перебувають у вільному доступі, тому будь-яка особа, знаючи веб-сайт може придбати той чи

інший наркотичний засіб. Зазвичай наркотичні засоби поширюються за допомогою таких відомих соціальних мереж як «Телеграм», адреси магазинів з наркотиками в телеграмі знайти вже не так складно, адже такі адреси намальовані на стінах будинків та парканах.

Якщо дані проблеми стосуються підлітків, то ювенальна превенція має на меті профілактику запобігання незаконному обігу наркотичних засобів серед підлітків. Задля цього, працівниками даного сектору проводяться різноманітні профілактичні бесіди зі школярами, різні відеоконференції та тренінги у вигляді ігор, які наглядно демонструють шкідливий вплив наркотичних засобів не лише на здоров'я, а й на життя в цілому. Також за кожним навчальним закладом закріплений свій працівник ювенальної превенції, який періодично відвідує навчальний заклад з метою профілактичних бесід з підлітками та виправлення порушень у разі їх виявлення. [2].

Але ж не завжди така діяльність з боку сектору ювенальної превенції є дієвою. На нашу думку, однією з умов ефективного механізму профілактики запобігання незаконному обігу наркотичних засобів серед підлітків є активна взаємодія всіх державних інституцій, зокрема і органів місцевого самоврядування.

Варто зазначити, що активісти громадських об'єднань також приймають безпосередню участь у боротьбі з підлітковою наркоманією.

Як нами було зазначено вище, що адреси наркотичних магазинів є майже на кожній будівлі чи паркані, задля профілактики доступу до таких ресурсів активісти зафарбовують відповідні адреси, де продаються наркотики, що зменшує їх поширеність серед бажаючих їх придбати. Окрім вуличних акцій, вони ведуть також боротьбу і в інтрнеті. Один з активістів, Володимир Курач створив всеукраїнський телеграм-канал @No_Drugs_Ukraine, де однодумці

блокують нарко-адреси, надсилаючи адміністратору в месенджері відповідні скарги. [1].

На нашу думку, активна взаємодія не лише органів державної влади між собою, а й залучення громадськості до боротьби з наркоманією є досить ефективним методом профілактики незаконного обігу наркотичних засобів не лише серед підлітків, а й серед всього населення.

Варто зазначити, що підрозділи ювенальної превенції повинні активно взаємодіяти з усіма навчальними закладами, та взагалі з населенням, щоб бути в змозі допомогти та проконсультувати того чи іншого громадянина з приводу проблемних питань щодо їх дітей.

У підсумку, варто зазначити, що на сьогодні в умовах розвитку інформаційних технологій та популяризації соціальних мереж активна взаємодія всіх державних інституцій у протидії з розповсюдженням та вживанням наркотиків серед підлітків має досить позитивний відгук з боку населення та влади. Лише за умови тісної співпраці та взаємодії поліції з населенням вдасться забезпечити належний механізм запобігання незаконної діяльності з приводу розповсюдження наркотиків в Інтернеті. Важливою також є профілактична робота серед підлітків, з метою пояснення небезпечності та тяжкості наслідків, до яких може призвести вживання наркотичних засобів.

Література:

1. Поскаржся на "закладку": як українці об'єднуються проти вуличних наркотиків. Українська правда: веб-сайт. URL: life.prawda.com.ua/society/2019/05/21/236947 (дата звернення 20.05.2020)

2. Лариса З. Український поліцейський повинен бути захисником дитини. 112.ua. URL: <https://112.ua/interview/bolshe-vsego-prestupleniy-v->

otnoshenii-detey-sovershaetsya-vo-vremya-kogda-oni-idut-
v-shkolu 461682.html. (дата звернення: 20.05.2020)

Носенко Марія Артемівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ ЩОДО ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

На сьогоднішній день, згідно статистики велика кількість підлітків стикалася з наркотичними засобами. Це є дуже прикро так, як це майбутнє покоління, і воно повинно бути здоровим для уникнення можливості зникнення нації. Тому найголовнішим завданням поліції є проведення профілактичної діяльності серед неповнолітніх щодо вживання наркотичних засобів та попередження можливості збільшення показників статистики вживання наркотичних засобів підлітками.

Так, результати проведених у державі соціологічних досліджень свідчать, що 30% дітей віком від 9 до 15 років хоча б раз уживали наркотики, 70% осіб, хворих на наркоманію, – молодь віком до 25 років, а жіноча наркоманія у відсотковому співвідношенні – найвища в

Європі, що негативно впливає на демографічну ситуацію [1].

Конституцією України визначено що держава повинна забезпечити людині право на охорону здоров'я, що має кожний з нас.[2] Однак існують деякі фактори , що ускладнюють процес недопущення вживання наркотичних засобів підлітками. До них належать соціальне розшарування сімей, знецінення духовних цінностей серед неповнолітніх осіб, перебуванні у почутті страху перед невідомим майбутнім держави, впливом новітніх інформаційних технологій та пропаганда наркоманії , все це призводить до можливості серед підлітків розповсюдження та вживання наркотичних засобів.

Інколи підлітки навіть не розуміють, що таке наркотичні засоби і вважають це за спосіб похизуватися перед однолітками або, як вид розваги. Для припинення вживання наркотичних засобів підлітками поліцейські проводять профілактичні бесіди. Такий вид попередження наркоманії серед неповнолітніх є найбільш ефективним. Профілактичною діяльністю здебільшого займається сектор Ювенальної Превенції.

Офіцери поліції щомісячно проводять профілактичні бесіди у різних закладах навчання, таких як дитячі садочки, школи, ліцеї, колегіуми, а також інтернати. Неповнолітнім особам читають доповідь щодо небезпечності наслідків та відповідальності за вживання , розповсюдження та зберігання наркотичних засобів[3].

Окрім доведення даної інформації підліткам в усному виді , офіцери поліції надають можливість побачити фільм та почути від провідних лікарів застереження та можливі наслідки від наркоманії. Також у свої практичній діяльності поліція застосовує методики впливу на неповнолітню особу через візуальне зображення неминучих наслідків від наркоманії.

Ще одним нещодавнім нововведенням стала практика, що полягає у запрошенні до неповнолітніх

осіб людину, яка прямо була пов'язана з наркотичними засобами, але при цьому за допомогою поліцейських та новітніх центрів лікування від залежності їй вдалося уникнути летального кінця. Особа на власному прикладі розповідає підлітками про шкідливість наркотиків, підтверджуючи тим самим доповідь офіцера поліції.

Роз'яснення підліткам норм законодавства стосовно вживання ними наркотичних засобів є також необхідним. Бо більшість опитуваних неповнолітніх навіть не знають про можливу відповідальність за свої дії. Також поліцейські доводять інформацію не тільки про відповідальність підлітків за їх вчинки, а й також їх батьків.

Однак доречним для масштабності припинення застосування неповнолітніми особами наркотичних речовин, треба використати Інтернет-простір, бо більшість підлітків знаходяться під його впливом. Поліція повинна приділити більше уваги розміщенню анти-наркотичної реклами, реклами щодо можливості уникнення вживання наркотичних засобів. Проте ще одним нюансом в діях поліції щодо протидії наркоманії серед неповнолітніх є вселюднє обговорення даної проблеми. Більшість підлітків соромляться розмовляти на такі теми, тому потрібно приділити увагу одноосібному обговоренні, інакше кажучи проводити поліцейському профілактичну бесіду у присутності лише педагога при цьому у комфортній для підлітка обстановці.

Таке сприйняття буде найбільш ефективним так, як неповнолітня особа буде впевнена, що вона є центром уваги і буде чітко сприймати інформацію, також це допоможе поліції попередити вживання саме конкретного підлітка наркотичних засобів, бо у такій спосіб краще можна спостерігати за психікою людини та її поведінкою, що може бути ознакою наркоманії.

Література:

1. Наскільки поширена наркоманія в Україні? URL: <http://news24.if.ua/2016/04/27/naskilki-poshirenanarkomaniya-v-ukra%D1%97ni/>
2. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, №30, ст. 141) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. «МІЙ ВИБІР – ЖИТТЯ БЕЗ НАРКОТИКІВ» URL: <https://misto.vn.ua/crime/yuvenalna-policiya-vinnichchini-slidkuye-za-dotrimannyam-karantinu/>

Онуфрієнко Богдан Сергійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровський державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Тема будь-якого із видів підготовки поліцейських є актуальною з момент перетворення міліції в поліцію і по сьогоднішній день, так як чисельність злочинів с кожним днем стає все більшою і більшою.

Українське громадянське суспільство очікує від становлення Національної поліції наведення та підтримання порядку, захисту прав людини та

громадянина, через що рівень довіри до нової поліції доволі високий. Але існують певні факти, що свідчать про наявність невирішених проблем в системі вогневої, фізичної та психічної підготовки поліцейських, особливо це стосується нової патрульної поліції, співробітники якої навчаються нетривалий термін.

Зокрема, громадськість фіксує порушення правил дорожнього руху патрульними, керування ТЗ у стані алкогольного сп'яніння, неправомірне застосування вогнепальної зброї тощо [1]. Тож для ефективного виконання своїх обов'язків та задач, поліцейські повинні мати та постійно підтримувати високий рівень знань та умінь у сферах фізичної, вогневої та тактико-спеціальної підготовки, а також володіти психологічною готовністю до непередбачуваних ситуацій під час несення служби.

Існує ряд об'єктивних проблем, які впливають на рівень підготовки поліцейських, наприклад, стрілецькі тири, у багатьох випадках потребують укомплектування сучасним обладнанням. У цих приміщеннях неможливо створити потрібні умови, які будуть наближати їх до більш реальної та небезпечної обстановки, яка потребуватиме миттєвого вирішення та створення логічного висновку у питанні рішення різнобічних проблем, які спіткатимуть правоохоронців під час несення служби.

Водночас варто приділяти увагу розв'язанню проблем організаційного характеру. На нашу думку, поліцейський зобов'язаний досконало володіти технікою заходів фіз. впливу, навичками самозахисту та прийомами, які допоможуть у подальшій професійній діяльності. Тож необхідно відводити більше часу та уваги на відпрацювання поліцейськими усіх засобів фіз. впливу.

Проте, аналізуючи вимоги Положення про організацію службової підготовки працівників Нац. поліції України [3] можна зробити висновок, що кількість годин, відведених на опанування спеціальної

фіз. підготовки зменшено, а загальна фіз.підготовка взагалі відходить на самостійне опрацювання поліцейським.

Отже, більша половина практичних навичок не підтримується взагалі, а це розвиток витривалості, швидкісних і силових показників, які створюють можливість безперешкодно переслідувати правопорушника та мати перевагу під час затримання або збройних конфліктів, які часто виникають у практичній діяльності.

Можна резюмувати, що громадяни нашої країни повинні бути впевнені, що їх права та інтереси, а також рівень їх публічної безпеки і порядку – надійно захищається досвідченими професіоналами у своїй справі, тому потрібно сприяти негайному покращенню рівня підготовленості поліцейських, тому надалі їх потрібно доповнити додатковими знаннями та вміннями, відпрацювати їх практично на спеціальних полігонах, що надасть можливість відпрацювати застосування вогнепальної зброї у незвичайних умовах, звернути увагу на детальне засвоєння навичок стрільби по рухомій цілі, наприклад, колесам автомобіля.

Корисним та ефективним вважається збільшення занять з тактико-спеціальної та бойової підготовки, які допоможуть покращити рівень готовності правоохоронця до дій у непередбачуваних, екстремальних ситуаціях.

Тактико-спеціальна підготовка повинна бути насичена тренуванням и практичного характеру, які допоможуть відпрацювати дії працівників у різних ситуаціях (імітування різних перешкод та агресивних ситуацій, небезпеки, створення ризикової обстановки, що загрожує життю).

Література:

1. Высокая подготовка полиции – безопасность в городе. URL: <https://kr.ua/odessa/530966-vysokaia->

podhotovka-polytsyy-bezopasnost-v-horode

2. Злочинність в Україні: статистика за минулий рік
// Слово і діло : аналітичний портал. URL:
<https://www.slovoidilo.ua/2018/02/16/infografika/suspilstvo/zlochynnistukrayini-statystyka-mynulyj-rik>

3. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : затв. наказом М-ва внутрішніх справ України від 26.01.2016 р. № 50 // Офіційний вісник України. 2016. № 22. Ст. 86. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>

Остапенко Богдан Юрійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначєєв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ВЗАЄМОДІЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ З ПІДЛІТКАМИ ПРИЧЕТНИМИ ДО ВЖИВАННЯ ЗАБОРОНЕНИХ РЕЧОВИН

На сьогоднішній день обіг наркотичних речовин стає все більшим. Кожен день від вживання помирають більше десяти тисяч людей. Незважаючи на те, що застосовують дуже багато методів боротьби, смертність тільки зростає. На кількість випадків вживання наркотичних засобів впливає немала кількість чинників. Причинами вживання заборонених речовин можна відмитити наступні:

- доступність;

- популяризація вживання;
- низька самооцінка;
- заради зняття стресу;
- нудьга.

Але ураховуючи це, поліція робить все можливо заради того, щоб мінімізувати та зовсім ліквідувати цей недолік.

Все очевиднішим стає той факт, що вік вживання заборонених речовин знизився з 16-17 років до 14-15 [1].

Підрозділ, що займається взаємодією з неповнолітніми називається ювенальною превенцією. До завдань цього підрозділу відносять: профілактичні заходи щодо неповнолітніх (бесіди або виховні заходи, конкурси і т.д.), їх облік (особа яка вчинила злочин або декілька правопорушень чи дитина-сирота під наглядом у поліції), участь у встановленні місцезнаходження зниклих, захист від домашнього насильства, а також повний захист [2].

Для того, щоб вести більш ефективну діяльність щодо профілактики серед неповнолітніх треба розуміти коло осіб, або групу з якою буде комунікація. Місцевість, де дитина починає розуміти та скоювати злочин або правопорушення – це школа. Адже незважаючи на те, що існує відповідальна особа за певну групу осіб (вчитель), прослідкувати за діяльністю всіх учнів складно, або навіть неможливо.

У цій тезі буде запропонований варіант щодо виявлення певних груп неповнолітніх, які в теорії пов'язані із вживанням, придбанням або розповсюдженням наркотичних речовин. “В теорії” – означає, що ці люди можуть бути причетні, але стовідсотковим варіантом це не може бути.

Спочатку треба визначити, що людину, а у тому числі дитину, яка вживає заборонені речовини можна виявити спираючись на її зовнішність та дії стосовно себе та інших осіб. У школі обліком та прогнозуванням поведінки та подій у житті учня займаються вчителі. Та

інформація яка буде тут запропонована, не буде значною підставою для виявлення підлітків, які вживають наркотичні речовини.

Треба зауважити, що перша ознака яка викликає підозру щодо зловживання заборонених речовин – це зовнішній вигляд. Мова йде про елементи одягу ,які носить людина. Це може бути футболка, куртка, сумка, головний убір, шкарпетки, штани, кулони, ланцюжки, взуття із зображенням або прямим пропагуванням зловживання наркотичних речовин [3].

Друга ознака, викликає підозру – це сленг неповнолітнього. Якщо дитина використовує у лексиці слова, як наприклад, гідра, кладмен, гаштет, баш, ханка, забуторити і т.д., то цей підліток має прямий зв'язок із забороненими речовинами.

Третя ознака це неадекватність емоційних реакцій та різкі проблеми зі здоров'ям. Незвичайна реакція на події у житті, підвищений апетит, різке зниження ваги, не пов'язане з іншими причинами, а також індивідуальні маркери, які характерні для кожної людини, яка вживає наркотичні засоби(розширені або звужені зіниці очей, зміна кольору шкіри на більш блідий).

Зрозуміло, що спостерігати за поведінкою дітей у школі повинен викладач, а тому поліцейський може заради виявлення та протидії розповсюдженню наркотичних речовин звернутись до вчителя для збирання повної інформації щодо можливих випадків вже скоєних злочинів, або виявлення осіб, які можуть бути потенційними наркозалежними або з ними пов'язаними. Вчитель повинен знати та намагатися передбачити ці випадки у майбутньому, тому що при скоєнні будь-яких незаконних дій неповнолітнім питання щодо виховання будуть задані в першу чергу батькам та вчителям, адже вони – дорослі люди, які несуть відповідальність за все, що трапляється з дітьми.

Це може бути корисним для виявлення потенційних неповнолітніх правопорушників. Але існує й інша думка.

Постійне слідкування за діяльністю дітей може спричинити до порушення їх прав щодо свободи висловлювання своїх думок та свободи дій. Такий тотальний контроль викликає занепокоєння міжнародних організацій у відсутності свободи у дитини, адже вона ще нічого злочинного не зробила й спілкування з наркозалежними не є злочином.

Тому ювенальна превенція може вести з такими особами профілактичні бесіди, паралельно з цим виявивши при спілкуванні схильність дитини до скоєння правопорушень. Але треба ураховувати той факт, якщо дитина вважає за адекватне носити одяг або говорити як наркозалежний, то з нею не все так однозначно, адже роблячи це вона тим самим підтримують позицію вживання наркотичних засобів.

Отже, підсумовуючи все вищезазначене, можна зробити висновок, що факт вживання наркотичних речовин серед неповнолітніх заперечувати неможливо. Спеціальний підрозділ(ювенальна превенція) робить все можливе заради того, щоб подолати цей недолік. Виявити людей, що вживають наркотичні речовини можливо за їх зовнішнім виглядом, поведінкою, мовою, здоров'ям. Звинувачувати дітей у носінні елементів одягу із зображенням наркотичних речовин або мають специфічну мову є порушенням їх прав.

Література:

1. Статистика Наркомании — цифры которые пугают...URL:<https://www.vperemen.com/narkomaniya/blog/statistika-narkomaniya/>

2. Наказ МВС від 19.12.2017 № 1044 “Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>;

3. Профилактика распространения идеологии асоциального поведения в молодежной среде : методическое пособие / авт.-сост.: В.В. Смагина, А.Н. Татаринцев, Н.Ю. Данова, О.В. Баранова ; Рег. общ. орг.– О-во «Знание» Тамб. обл.– Тамбов : Издательский дом «Державинский», 2019.– 32 с.

Палчинська Лілія Романівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровський державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ У 2020 РОЦІ

Початок 2020 року ознаменувався певними особливостями в Україні та світі, що вплинули на соціально-економічний та політичний устрій держав. Пандемія коронавірусу COVID-19 стала причиною введення карантинних обмежень у більшості країн світу, які, проте, запроваджуються неоднаковою мірою. В Україні введення карантину почалося з обмеження функціонування діяльності навчальних закладів із 12 березня, наразі Кабмін продовжив дію карантину до 22 травня 2020 року. Надалі про продовження чи послаблення карантину говоритимуть залежно від ситуації захворюваності [1]. Зважаючи на серйозність

ситуації захворюваності (станом на 7 травня в Україні 13 691 лабораторно підтверджений випадок COVID-19, із них 340 летальних, 2 396 пацієнтів одужали) [2], є небезпека зараження працівників Національної поліції України. Поліцейські першими зустрічають загрозу, усі вони у зоні ризику, бо забезпечують захист громадян під час чергувань, а потім повертаються у свої службові приміщення. Насамперед небезпека існує для тих поліцейських, які зустрічали українців, що повернулися з-за кордону. Проте серед поліцейських, які мали контакт із тими, хто повернувся з-за кордону, було виявлено лише один випадок зараження.

Громадяни України мають доступ до інтернет-ресурсів, які інформують про поширення коронавірусу у світі та останні новини стосовно нього [3], також по радіо та телевізору передають інструктажі з техніки безпеки. Інформація про профілактичні заходи та використання засобів захисту є актуальною і для поліцейських, які, за ствердженням МВС України, забезпечені необхідними засобами індивідуального захисту – респіраторами та медичними масками. Окрім того, проводиться повна дезінфекція службових приміщень, спецтранспорту та зброї. Щодня на охорону публічного порядку в Україні заступає понад 22 тисячі поліцейських та гвардійців та близько 2000 прикордонних нарядів. Поліцейські несуть службу у складі мобільних груп, піших нарядів, автопатрулів, груп реагування патрульної поліції, слідчо-оперативних груп та на контрольно-перевірочних пунктах [4]. Серед заходів, які виконує поліція, щоб не допустити поширення коронавірусної інфекції в Україні, є:

- перевірка документів громадян, установлення маршрутів їх слідування та здійснення контролю за виконанням карантинних обмежень громадського транспорту;

- охорона місць обсервації та території медичних закладів, у які поміщені пацієнти із захворюванням чи підозрою на коронавірус;
- охорона місць виявлення коронавірусної інфекції та осіб, що перебувають на самоізоляції;
- у певних ситуаціях – оповіщення жителів за допомогою гучномовців про першочергові заходи, які допоможуть вберегтися від коронавірусу; інформування осіб по телефону щодо заходів, яких треба вживати при контакті з носієм коронавірусу;
- превентивна робота серед представників малого та середнього бізнесу щодо дотримання умов карантину;
- установка блокпостів на в'їздах у великі міста, перевірка стану здоров'я водіїв та пасажирів [5].

Серед співробітників Національної поліції України станом на 4 травня зареєстровано 142 лабораторно підтверджених діагнози коронавірусної хвороби. У підрозділах, де служать хворі поліцейські, виявлені всі контактні особи, які певний час перебуватимуть у самоізоляції [6].

Поліцейські дотримуються маскового режиму та інших карантинних обмежень. Зокрема, забезпечені засобами індивідуального захисту правоохоронці, які несуть службу на контрольно-пропускних пунктах [7].

З метою недопущення поширення коронавірусу на час карантину скасовано ведення особистого прийому громадян. У деяких відділах поліції громадян не пропускають далі чергової частини без наявності захисної маски у громадянина. Громадяни не позбавленні можливості письмового звернення до правоохоронних органів: подати звернення через електронну пошту, паперову пошту або шляхом залишення письмового звернення у спеціальній скриньці для звернень установи. Обмеження особистого прийому громадян не розповсюджується на випадки,

коли є необхідність повідомити про вчинення злочину в поліції або проведення слідчих та процесуальних дій [5].

На законодавчому рівні з 17 березня КУпАП доповнено ст. 44-3, яка передбачає, що порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм тягне за собою накладення штрафу на громадян від 1 до 2 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [8]. Станом на 10 квітня 2020 року Національна поліція України зареєструвала 4000 адмінпротоколів [9] із найпоширенішими порушеннями під час карантину:

- приховання факту інфікування коронавірусом себе чи родичів, а також лікарями – пацієнтів (кваліфікація справи – порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційних захворювань та масових отруень (ч. 1 ст. 325 Кримінального кодексу України);

- порушення санітарних норм при богослужінні у храмах;

- окремі випадки не виправданого послаблення карантину;

- шахрайство та поширення неправдивої інформації про коронавірус.

Попри поширення «специфічних» шахрайств у зв'язку з запровадженням карантину, рівень «звичайної», зокрема вуличної, злочинності під час карантину знизився. Це можна пояснити посиленими патрулями, особливо у великих містах України [10].

Отже, Національна поліція України проводить усі можливі заходи запобігання поширення інфекції COVID-19 територією України, але, на жаль, службовці самі наражаються на небезпеку і ризикують життям заради врегулювання громадського порядку.

Література:

1. Карантин. Укрінформ. 07 травня 2020. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/3004208-karantin.html

2. Коронавірус в Україні 2020: останні новини станом на 7 травня (онлайн). Уніан. URL: <https://www.unian.ua/health/country/10899491-koronavirus-v-ukrajini-2020-ostanni-novini-stanom-na-7-travnja-onlayn.html>

3. Коронавірус. Новини в Україні та світі – онлайн. URL: <https://www.unian.ua/health/country/10899491-koronavirus-v-ukrajini-2020-ostanni-novini-stanom-na-7-travnja-onlayn.html>

4. У поліції підтвердили 142 випадки коронавірусу. 04.05.2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3018681-u-policii-pidtvverdili-142-vipadki-koronavirusu.html>

5. Суди та поліція під час карантину: роз'яснення Громадського центру правосуддя. 26.03.2020. URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/59104/>

6. Голова поліції Києва Крищенко одужав від коронавірусу. 05.05.2020. URL: <https://ua.112.ua/zdorovie/hlava-politsii-kyieva-kryshchenko-oduzhav-vid-koronavirusu-535022.html>

7. Спалах коронавірусу зафіксовано серед поліцейських. 17.04.2020. URL: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4219089-spalakh-koronavirusu-zafiksovano-sered-politsejskykh>

8. Особливості та ризики діяльності поліцейських під час карантину: проблеми та рішення. 16.04.2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3003658-osoblivosti-ta-riziki-dialnosti-policejskih-pid-cas-karantinu-problemi-ta-risenna.html>

9. Геращенко: З початку карантину в Україні поліція складала чотири тисячі адмінпротоколів. URL: https://zik.ua/news/ludyna/herashchenko_z_pochatku_k

arantynu_politsiia_sklala_chotyry_tysiachi_adminprotokoli
v_965035

10. Під час карантину в Україні знизився рівень злочинності – поліція. URL: 27.03.2020.
<https://www.radiosvoboda.org/a/30507773.html>

Пархоменко Олексій Сергійович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

На сьогодні у країні досить гостра криміногенна ситуація, вона несе загрозу не тільки для народу, а й для охоронців правопорядку. Сучасне законодавство в Україні передбачає правові норми, які покликані зменшити загальний рівень злочинності та її види. Не ефективна робота поліції сприяє зростанню правопорушень, багато професійних робітників ідуть зі служби в поліції добровільно чи примусово, тим самим залишаючи охорону правопорядку новим правоохоронцям або ж самому народу, який наражає себе на небезпеку борячись зі злочинністю. Охорона власного життя і здоров'я може здійснюватися за допомогою спеціальних засобів, таким є, зокрема, зброя

для стрільби гумовими кулями. Особиста безпека громадян та працівників правоохоронних органів під час затримання правопорушників повинна передбачати врегульований нормами права стан захищеності конституційних прав, свобод і законних інтересів особи, суспільства, держави, під час якого немає загрозованих ризиків та небезпеки, які сприяють виникненню і вчиненню протиправних посягань.

Наявна сьогодні класифікація заходів адміністративного примусу зараховує застосування вогнепальної зброї під час затримання правопорушника до поліцейських заходів примусу (пункт 1.3 ст. 42 Закону України «Про національну поліцію»), а саме – припинення.

Основою за якої поліцейський може застосувати зброю це Закон України «Про Національну поліцію».

Основна мета застосування вогнепальної зброї є припинення небезпечних протиправних дій, затримання особи та притягнення до відповідальності з урахуванням ситуації та елементів небезпеки, які наявні під час затримання правопорушника, доцільно застосовувати психологічний вплив на особу, заздалегідь попередивши її про застосування вогнепальної зброї, що в окремих випадках сприяє припиненню протиправних дій. Перед застосуванням вогнепальної зброї поліцейський повинен попередити особу про її застосування, цим він надає час для виконання законної вимоги поліцейського. Застосування вогнепальної зброї допустиме, поліцейський повинен діяти відповідно до закону, та у випадках зазначених у відповідній статті Закону України «Про Національну поліцію».

Спiрними з приводу затримання правопорушника та застосування проти нього вогнепальної зброї без попередження є питання щодо “визначення відстані” та “доторкання до зброї”. Залежно від ситуації, яка виникає під час затримання із застосуванням

вогнепальної зброї, такі дії особи, що проводить затримання, здебільшого залишаються одним із вагомих аргументів для їх оскарження, а також для захисту прав затриманої особи. Застосування вогнепальної зброї під час затримання правопорушника повинно передбачати небезпеку яку несе і це правопорушення та його ступінь. Наявність посягання передбачає безпосередню, на відміну від уявної, реальну загрозу виконання протиправних дій у межах певного часу. В особи, яка захищається, не повинно бути жодних сумнівів у неминучості і реальності протиправного посягання. Посягання залишається наявним, навіть якщо на деякий час воно припинено, але є небезпека, що посягання може розпочатися знову.

Наявність передбачених Конституцією України гарантій захисту прав, свобод і законних інтересів громадян можна вважати достатньою, однак їх реалізація, особливо в частині на їх посягання, залишається незадовільною. Дії працівників сучасних правоохоронних органів не завжди є своєчасними і відповідними, особливо під час застосування вогнепальної зброї, що призводить до порушення умов правомірності застосування зброї. В окремих випадках працівники правоохоронних органів у разі використання вогнепальної зброї не володіють тактикою і прийомами її застосування. Ці та інші фактори свідчать про недостатню правову обізнаність громадян у частині застосування вогнепальної зброї в умовах самозахисту.

Література:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26 січня 2016 року № 50 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. Закон України “Про національну поліцію”. С. : ТОВ “ВВП НОТІС”, 2016. 84 с.

3. Беззубов Д. О. Суспільна безпека (організаційно-правові засади) : монографія К. : МП “Леся”, 2013. 452 с.

4. Предупреждение преступлений и административных правонарушений органами внутренних дел: учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности “Юриспруденция” и “Правоохранительная деятельность”. под ред. В. Я. Кикотя, С. Я. Лебедева, Н. В. Румянцева. 2-е изд. перераб. и доп. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2010. 487 с.

Пилипенко Богдан Костянтинович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ПІДРОЗДІЛІВ НП ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виконання завдань та функцій, які стоять перед Національною поліцією, передбачає реалізацію принципів, що ґрунтуються на визнанні загальнолюдських цінностей, повазі прав і свобод людини, визнанні їх пріоритетності у відносинах з державою. Одним із головних завдань правоохоронних органів є проведення профілактичних та превентивних заходів, спрямованих на попередження правопорушень.

Сутність профілактичного впливу превентивних поліцейських заходів полягає, по-перше, в тому, щоб не допустити протиправної поведінки з боку конкретних осіб, які до такої поведінки схильні, а по-друге, в усуненні причин, які сприяють вчиненню правопорушень, і створенні умов, які виключають протиправну поведінку» [1, с. 38].

Виконання таких завдань є функціями патрульної поліції до складу якої віднесено Департамент превентивної діяльності Національної поліції України.

Згідно переконань В. І. Фелика, в науковій літературі не надано узагальненого тлумачення щодо поняття функцій профілактики правопорушень, але автор вважає, що функціями профілактичної діяльності Національної поліції можуть бути:

1. стратегічне та поточне планування профілактики правопорушень;

2. виявлення проблемних аспектів профілактичної діяльності та розробки заходів щодо їх усунення;

3. виявлення осіб, схильних до девіантної поведінки, зокрема шляхом тісної співпраці зі шкільними та іншими закладами освіти, органами опіки та піклування, громадськими формуваннями, підприємствами, установами, організаціями тощо;

4. проведення роз'яснювальної роботи з особами, схильними до девіантної поведінки, застосування інших методів профілактичного впливу;

5. збір, обробка, узагальнення та аналіз статистичних даних щодо вжитих профілактичних заходів та рівня їх результативності [3, с. 158]

Відомо, що основним призначенням поліції є захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян, а одним з основних напрямків її діяльності виступає попередження і припинення злочинів та адміністративних правопорушень, тому на сучасному етапі для працівників поліції дуже важлива їхня

професійна готовність і здатність діяти у різних умовах оперативної обстановки.

Тому, підкреслюючи це при виконанні завдань та функцій працівниками НП підрозділів превентивної діяльності визначається конкретна ситуацією у превенції, а також тактична ситуація, яка виникає при застосуванні певних превентивних заходів, що забезпечує попередження й реагування на адміністративні та кримінальні прояви, організацію адміністративно-правозастосовної діяльності підпорядкованих підрозділів, дотримання ними обліково-реєстраційної дисципліни.

Така спеціальна функція поліцейських як здатність здійснювати превентивну (профілактичну) поліцейську діяльність потребує від особистості працівника поліції неабияких знань, умінь, навичок та всебічну розвиненість, таких як саморегуляція, самоорганізація, емоційний та соціальний інтелект, грамотність, ерудованість, раціональність, комунікативна компетентність, психологічна стійкість, професійна готовність та психологічна надійність тощо. Аналіз превентивних функцій працівників поліції показав, що даний вид діяльності в значній мірі визначається її психологічним змістом.

Таким чином, формування правової держави, зміцнення правопорядку та законності потребують вдосконалення Національної поліції, головним завданням якої є служіння суспільству шляхом забезпечення захисту прав і свобод людини, боротьби зі злочинністю, підтримання громадської безпеки та порядку. Тому функції та завдання підрозділів НП превентивної діяльності насамперед повинні бути спрямовані на проведення превентивної та профілактичної діяльності кримінальних та інших правоохоронних органів.

Література:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. 242 с.

2. Фелик В. І. Система функцій профілактичної діяльності Національної поліції України. Порівняльне аналітичне право. 2016. № 2. С. 156–158.

3. Сафронов С.О. Організація превентивної діяльності оперативних підрозділів ОВС України / С.О. Сафронов // Харківській національний університет внутрішніх справ, 2013. URL: http://elib.org.ua/theoryoflaw/ua_

Письменний Денис В'ячеславович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

БІОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ В РОБОТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Результатом еволюції життя на Землі є людина як частина природи, біологічний суб'єкт, але Землі є не тільки біологічні суб'єкти, а й біологічні небезпеки. А з небезпекою воюють тільки спеціальні служби як: поліцейські, лікарі, пожежники та ін. спеціальні служби порятунку.

Біологічна небезпека - це небезпека для здоров'я й життя людини, пов'язана із впливом на нього агентів біологічної природи. До біологічних чинників небезпеки належать:

- отруйні рослини (аконіт отруйний, блекота чорна, борщівник Сосновського, болиголов плямистий, віх отруйний, вовча ягода, дурман звичайний, тис ягідний);
- отруйні гриби (бліда поганка, мухомор червоний і пантерний, несправжні опеньки, чортів гриб);
- отруйні тварини (каракурт, тарантул, шершні, гадюка звичайна і степова) ;
- патогенні неклітинні форми життя (віруси, пріони, віроїди);
- хвороботворні мікроорганізми (бактерії, одноклітинні твариноподібні);
- продукти життєдіяльності організмів (наприклад, токсини ціанобактерій, ботулотоксини, антибіотики, рицин);
- генетично модифіковані організми та генетичні конструкції (вірусні вектори, онкогени, гени білків-токсинів) [1;с.1].

Біологічні та екологічні небезпеки включають забруднення природних ресурсів, масові відтворення комах, зміни природного біологічного біологізму та біологічного балансу. Також до цього класу відносять ненавмисні наслідки наукових досліджень та біологічних вторгнень.

На сьогоднішній час в Україні є один з різновидів біологічної небезпеки – COVID-19, також цей вірус називають у народі «коронавірус». У порівнянні з іншими європейськими країнами, кількість хворих на COVID-19 в Україні досі невелика. Україна не повторила помилку Італії й оголосила двотижневий карантин 12 березня, тобто одразу після появи перших позитивних тестів на коронавірус. А 25 березня, з огляду на серйозність ситуації, Кабінет міністрів України подовжив терміни до 24 квітня. Більше того, уряд

запровадив режим надзвичайної ситуації, створивши штаб проти поширення COVID-19 на чолі із головним санітарним лікарем країни Віктором Ляшком. За словами Президента Володимира Зеленського, надзвичайна ситуація є тимчасовим правовим режимом, «який консолідує роботу всіх владних органів і водночас не обмежує конституційні права громадян»[3; с.2].

В Україні діагноз «коронавірус» був підтверджений у 12697 осіб, добовий приріст пацієнтів коливається від 300 до 500 осіб. Майже 2000 українців одужали, 316 загинуло[2; с.1].

З цим всім борються не тільки лікарі, а й правоохоронці. «Зусилля правоохоронців, у першу чергу, будуть спрямовані на проведення профілактичної та роз'яснювальної роботи щодо важливості дотримання тимчасових обмежень пасажирських перевезень, проведення масових заходів та роботи певних категорій закладів. Виконання цих обмежень стане своєрідним тестом на людяність та правосвідомість кожного», - зазначив Ігор Клименко [4; с.2].

Зокрема, поліцейські у межах своїх повноважень перевірятимуть документи громадян, встановлюватимуть маршрути їх слідування та здійснюватимуть контроль за виконанням карантинних обмежень.

Також, курсанти та офіцери Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ патрулюють на вулицях нашої країни. Таким чином, діяти зрозуміло для громадян – це ще одна з особливостей виконання службових обов'язків працівниками поліції. У громадських місцях постійно виникають ситуації, що вимагають своєчасного втручання працівників поліції. І тут важливо чинити так, щоб оточуючі розуміли, що працівник поліції діє із знанням справи, виходячи з інтересів охорони громадського порядку та з метою забезпечення прав і свобод громадян. Але обов'язково при цьому виконуючи всі настанови та рекомендації МОЗ України щодо непоширення збудника COVID-19.

Таким чином, для забезпечення безпеки поліцейських потрібно проводити додаткові заняття з домедичної підготовки, що дійсно актуалізує знання і дозволить зменшити ризики захворіти на поширення інфекційної хвороби. Разом з цим, постає проблема метріально-технічного забезпечення працівників поліції під час виконання професійних обов'язків .

Література:

1. Schuchat A., CDC COVID-19. Response Team Public Health Response to the Initiation and Spread of Pandemic COVID-19 in the United States, February 24-April 21, 2020. // *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2020 May 8;69(18):551-556. doi: 10.15585/mmwr.mm6918e2.

2. Rothan HA, Byrareddy SN. The epidemiology and pathogenesis of coronavirus disease (COVID-19) outbreak. *J Autoimmun.* 2020 May;109:102433. doi: 10.1016/j.jaut.2020.102433. Epub 2020 Feb 26.

3. Офіційний інформаційний портал Кабінету Міністрів України URL: <https://covid19.gov.ua/>

4. Центральний відділ поліції: Національна поліція забезпечить виконання карантинних заходів для недопущення розповсюдження коронавірусу – Ігор Клименко: URL: <http://mariupol-police.dn.ua/news/view/6590> (дата звернення 07.05.2020).

Полоз Альона Михайлівна,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євгеній Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Належна діяльність правоохоронних органів сьогодні має важливе значення з огляду на складні умови становлення державності в Україні. Після прийняття 2 липня 2015 року Верховною Радою України Закону України «Про Національну поліцію» розпочалося масштабне реформування основної правоохоронної ланки – поліції. Цей нормативно-правовий акт означений не лише оновленням концепції функціонування Національної поліції, регулюванням правових засад організації та діяльності цього органу, визначенням статусу поліцейських, а також порядку проходження служби. [1, с. 23]

Окремі аспекти безпосереднього забезпечення публічної безпеки Національною поліцією досліджували такі науковці, як: О. Ткачов, В. Басов, О. Парубов, І. Зозуля, В. Олійник, Ф. Мельник та ін. [5, с. 67].

А.В. Басов та О.І. Парубов визначають, що зміст публічної безпеки містить ті суспільні відносини, які виникають під час реалізації правових і технічних норм, що направлені на забезпечення безпеки населення, а також пов'язані з попередженням небезпечних загроз для життя і здоров'я людей. [1, с. 151] Загалом погоджуючись із науковцями, хочу звернути увагу на те,

що забезпечення громадської безпеки повинно мати місце не тільки при реалізації правових або технічних норм, а при створенні стабільних умов для потенційно небезпечної реалізації таких норм.

Так, у Законі України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003 р. № 964-IV поняття «публічної безпеки та порядку» не згадуються. Таумачиться лише сутність «національної безпеки», під якою законодавець розуміє захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки. [2, с. 43]

На нашу думку, дане визначення є занадто широким і загалом складним для розуміння, проте, з його аналізу можна дійти висновку, що публічна безпека і порядок є важливою складовою національної безпеки, яка характеризує інтереси суспільства. У свою чергу, в Указі Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» від 14.03.2016 р. № 92/2016 зазначається, що одним із основних завдань сектору безпеки і оборони є забезпечення громадської безпеки. [4]

При цьому, до завдань розвитку сектору безпеки і оборони віднесено:

- 1) ефективне виконання Національною поліцією України як центральним органом виконавчої влади функцій у сферах протидії злочинності, зокрема, організованій, та забезпечення громадського порядку;

2) підвищення спроможностей Національної гвардії України до виконання завдань із підтримання громадської безпеки, охорони громадського порядку [3], тощо.

Проте, у цьому ж документі проголошено, що метою розвитку Міністерства внутрішніх справ України на сучасному етапі є його становлення як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку та ін. Національна поліція України як центральний орган виконавчої влади служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Її головними завданнями є надання поліцейських послуг у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку [3]. Як бачимо, законодавець одночасно використовує поняття публічної безпеки і порядку, не розмежовуючи і не пояснюючи їх при цьому. Проте, оскільки дані терміни, наприклад, були застосовані по відношенню до одного й того ж державного органу — Національної поліції України, можна стверджувати, що в даному випадку вони використані синонімічно.

Отже, Національна поліція є новим суб'єктом забезпечення публічної безпеки в Україні. На неї покладається широке коло завдань і надаються відповідні повноваження, реалізація яких повинна сприяти забезпеченню громадської безпеки та порядку, охороні прав і свобод людини, держави й суспільства та створенню відповідних умов у межах наданих цим суб'єктам повноважень. Напрямами подальших наукових досліджень можуть стати, з урахуванням реформаційних перетворень, система громадської безпеки, повноваження суб'єктів забезпечення публічної безпеки, організаційно-правові основи їх діяльності тощо.

Література:

1. Голосніченко І.П. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : підручник. Укр. акад. внутр. Справ. Київ, 1995. – 177 с.
2. Зозуля І. В. Закон України «Про Національну поліцію»: публічна чи громадська безпека? Форум права № 5. 2015. С. 92.
3. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. Ст. 351.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» від 14.03.2016 р. № 92/2016 - Указ Президента України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>
5. Тацій В.Я. Конституція України – основа реформування суспільства. Право, Харків 1996. 96 с.

Пономаренко Олександр Леонідович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ОСВІТНІХ УСТАНОВ МВС УКРАЇНИ СИЛОВОМУ ЗАТРИМАННЮ ЗЛОЧИНЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Нині злочинність є реальною загрозою національній безпеці, одним з найпотужніших чинників соціальної нестабільності. Проведена реформа МВС України диктує

необхідність підвищення рівня професійної підготовки співробітників поліції для боротьби зі злочинністю. Для цього потрібно організований і цілеспрямований процес оволодіння і постійного вдосконалення професійних знань, умінь і навичок, для успішного виконання завдань, покладених на органи внутрішніх справ.

Однією з головних умов успішної боротьби зі злочинністю є підвищення якості підготовки співробітників поліції, практичної її складової, потрібне безперервне навчання в процесі службово-бойової підготовки, перш за все - в освітніх установах МВС України[1]. Як показує практика діяльності співробітників поліції в екстремальних ситуаціях, результат будь-якої операції по припиненню злочинів залежить від рівня підготовленості до застосування рукопашного бою, спеціальних засобів і зброї, техніко-тактичної та психологічної підготовки.

Назріла гостра потреба в якісному поліпшенні рівня підготовки поліції. Існує невідповідність між потребами практики до ефективного застосування прийомів рукопашного бою, спеціальних засобів і вогнепальної зброї при проведенні правоохоронцями силового затримання злочинців і існуючою системою підготовки курсантів освітніх установ МВС[2].

Формування готовності працівників до застосування заходів примусового впливу здійснюється головним чином у процесі фізичної та вогневої підготовки. Надійне володіння навичками бойових прийомів боротьби в складній критичній ситуації дозволить зберегти життя і здоров'я співробітнику. Дана обставина визначає надзвичайну важливість і актуальність навчання прийомам, вдосконалення їх до рівня навичку. У процесі всієї службової діяльності співробітники часто зустрічаються з ситуаціями нападу, які вимагають застосування фізичної сили, бойових прийомів боротьби.

При проведенні затримання злочинця фактор несподіванки є одним з основних визначальних успіху і швидкоплинності проведення прийому. Стрімкість атаки забезпечується швидкістю і чіткою технікою виконання. Потрібно знати, що прийом затримання ефективний тільки в тому випадку, якщо час на його проведення не перевищує 2-3 секунди, в іншому випадку затримання переростає в єдиноборство.

Під використанням максимальної потужності при затриманні злочинця слід розуміти застосування великих фізичних і вольових зусиль в одиницю часу, локалізованих на певній ділянці тіла противника. Тому слід відразу ж зорієнтуватися на більше використання своїх фізичних і вольових якостей при затриманні злочинців.

Поліцейські системи рукопашного бою докорінно відрізняються від армійських. На війні солдат протистоїть ворожий солдат, має відповідну екіпіровку (каску, бронезилет) і озброєння (автомат з багнетом, ніж, саперну лопатку) і підлягає виведенню з ладу аж до фізичного знищення. Співробітникам поліції доводиться мати справу з підозрюваним (нерідко озброєним ножом, палицею, кастетом, ланцюгом або якоюсь іншою підручною зброєю), якого необхідно затримати, по можливості, без заподіяння серйозних травм і пред'явити суду. Вбивство підозрюваного законодавство допускає лише в крайньому випадку.

У відповідності з керівними документами МВС України спрямованість фізичної підготовки в навчальних закладах та підрозділах залежить від специфіки роду їх діяльності (оперативна, патрульно-постова служби, ОМОН, пожежна служба і ін.)[3]. Однак спеціальна фізична підготовка в будь-якому випадку містить у собі розділ самозахисту без зброї.

На закінчення відзначимо, що в бойових спеціальних системах різних країн є однакове прагнення для поліції розробляти прийоми на

затримання, а для армійських підрозділів - на поразку. Незважаючи на відмінності в методиці підготовки, все приходить до однієї і тієї ж мети.

Література:

1. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки ; авт.: О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 432 с.

2. Ільницький В. О. Застосування поліцейських заходів: адміністративно-процесуальний аспект. Науковий Вісник публічного та приватного права. 2016. Вип. 4. С. 124–127.

3. Костицький М. В. Юридична психологія Київ : КНУВС, 2010 // Навчальні матеріали онлайн : база даних. URL: https://pidruchniki.com/12631113/psihologiya/psihologichna_harakteristika_ekstremalnih_situatsiy_pravoooh_oronniy_diyalnosti (дата звернення: 12.11.2018).

Попко Станіслав Васильович,

курсант 1 курсу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИКИ ЗАХИСТУ ВІД НАПАДУ ЗЛОЧИНЦІВ, ОЗБРОЄНИХ ХОЛОДНОЮ ЗБРОЄЮ

Співробітники МВС завжди зобов'язані пам'ятати, що у потенційних правопорушників при собі може перебувати холодна зброя. Особливо цей факт треба враховувати працівникам поліції, які готуються або

беруть участь у затриманні осіб, підозрюваних у скоєнні злочину.

Фізично слабка людина, озброєна ножом, може легко здолати противника, більш підготовленого. Якщо злочинець озброєний, то на відміну від сутички без зброї, фізичні якості не є визначальним фактором. Для пошкодження життєво важливого органу або великої артерії не потрібна велика сила. Багато хто не розуміє, яку небезпеку являють собою ножі. Це відбувається тому, що техніка захисту відпрацьовується з використанням гумових і дерев'яних макетів. Маючи в руках холодну зброю, навіть дитина становить небезпеку. Численні художні фільми і серіали продовжують переконувати всіх, що злочинця-нападника з ножом можна знешкодити одним спиритним рухом руки, ноги або вправним кидком[1]. Насправді, це важко виконати в реальній ситуації. Шансів вижити менше, якщо атакується беззбройний, а на нього стався напад з використанням ножа. Потрібно повною мірою усвідомлювати небезпеку, яка походить від холодної зброї, тому що від цього залежить людське життя. У зв'язку з цим хотілося б розглянути деякі особливості техніки і тактики захисту працівників поліції від нападу злочинця, який озброєний.

Якщо є ймовірність зустрітися зі злочинцем, то бажано вдягати одяг, який вільно сидить на тілі. Такий вигляд може завадити нападнику точно визначити дистанцію і буде перешкоджати проникненню клинка в життєво важливі органи.

В екстремальній ситуації не слід панікувати. Якщо співробітник поліції захищається від озброєного ножом супротивника, то йому ніяк не можна втрачати холоднокровність. На перший погляд, це здається дуже складним, проте, якщо правильно тренуватися і моделювати складні ситуації, то це реально. Непідготовлені люди, немов завмирають, коли їх намагаються атакувати холодною зброєю. Таке

становище полегшує злочинцеві шлях до досягнення його цілей[2].

Перед сутичкою із правопорушником, озброєним ножем, потрібно намагатись точно визначити рівень небезпеки. Протягом декількох секунд обороняючий повинен чітко встановити, який результат хоче досягти злочинець. В деяких випадках, можна вважати, що супротивник не хоче прагнути завдати шкоди здоров'ю, коли це можливо виключити. Можуть бути ситуації, коли противник твердо налаштований на те, щоб нанести смертельні поранення. Якщо співробітник чітко визначив, що злочинець хоче заподіяти шкоду здоров'ю, то необхідно ментально переходити до атакуючих технік обеззброєння.

Важливо вміти розпізнавати прихований хват ножа і не давати застати себе зненацька. Один з найпоширеніших способів маскування клинка - це розміщення його за передпліччям. Цей варіант приховування холодної зброї є найбільш ефективним і дозволяє непомітно нанести удар навіть підготовленій людині. Таким чином, перебуваючи поруч із злочинцем, потрібно звертати увагу на його руки, але при цьому не концентрувати на них свій погляд. Якщо нападник не приховує, що в нього у руці ніж, то по хвату за рукоятку можна визначити можливий напрямок атаки.

Щоб у правоохоронця були шанси вижити під час нападу на нього з ножем, необхідно завчасно відпрацювати бойову стійку. Вона допомагає забезпечити рухливість, стійкість і максимальний захист життєво важливих органів, дозволяючи швидко переходити в контратаку. У свою чергу, рухливість дозволяє швидко скорочувати і збільшувати дистанцію з озброєним противником. Вона допомагає нам бути більш захищеними і звести до мінімуму ризик проникнення ножа в життєво важливі органи.

На закінчення хотілося б сказати наступне. Потрібно за будь-яких обставин уникати сутичок з озброєним

противником. Це безвихідне становище, з яким можна змиритися тільки тоді, коли інші заходи вичерпали себе.

Література:

1. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки ; авт.: О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 432 с.

2. Бондарчук М. Т. Психолого-педагогічні аспекти формування у працівників поліції стійкості до екстремальних ситуацій службової діяльності. Право і безпека – Право bezpeka. 2017. № 2 (65). С. 130–135.

Пугачова Юлія Олександрівна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

16 березня 2020 року Кабінет Міністрів, постановою №215, запровадив карантинні заходи для запобігання поширення небезпечної інфекції COVID-19.

На даному етапі, правоохоронні органи зобов'язані проводити профілактичну та роз'яснювальну роботи

щодо необхідності дотримання тимчасових обмежень, контролювати пасажирські перевезення, запобігати проведенням масових заходів та роботі певних категорій закладів. Поліція повинна впроваджувати додаткові превентивні заходи, щоб не допустити поширення коронавірусної інфекції в Україні, а також забезпечити запобігання скоєння адміністративних та кримінальних правопорушень.

Працівники поліції, у межах своїх повноважень, будуть перевіряти документи громадян, встановлювати маршрути їх слідування та здійснювати контроль за виконанням карантинних обмежень. До їх службових обов'язків входитимуть: охорона місць обсервації та територій медичних закладів, у які поміщені пацієнти які захворіли, або мають підозру на COVID-19.

Особиста безпека працівників поліції, в наш складний час, є одним із найвагоміших чинників для успішного вирішення їхніх службових завдань, особливо під час виникнення епідемічної ситуації в країні. Досліджування подальшої роботи щодо підняття ступені особистої безпеки працівників Національної Поліції, закону що забезпечує досягнення ними службових обов'язків, з огляду на поправки, в підготовці правоохоронців нової генерації, здійснює врегулювання теоретичних і практичних питань, що торкаються особистої безпеки поліцейських під час загострення епідеміологічної ситуації [1, с.22] .

Слід зазначити, що стратегія безпечності поліцейських повинна ґрунтуватися насамперед на індивідуальних особливостях поліцейського, що дозволить найбільш ефективно забезпечити безпеку і виживання під час виникнення епідемічної ситуації. Зважаючи на це , потрібно відзначити такі напрямки формування стратегії особистої безпеки працівників поліції в умовах карантину:

- забезпечення психологічної безпеки;
- забезпечення фізичної безпеки;

- забезпечення правової безпеки (правова захищеність);
- забезпечення соціальної безпеки;
- забезпечення медичної безпеки;
- забезпечення екологічної безпеки.

Забезпечення психологічної безпеки має один з пріоритетних напрямків у структурі особистої безпеки працівників поліції. Від того, наскільки поліцейський буде готовий в психологічному плані до виникнення екстремальної ситуації, залежатиме ефективність застосування фізичної сили, вогнепальної зброї, спеціальних засобів [2, с.18] .

Дотримання фізичного захисту досягається шляхом забезпечення гідної фізичної підготовки і готовності до надзвичайних ситуацій, розвитку таких якостей, як сила, витривалість, гнучкість, швидкість і точність рухів, підвищення «запасу міцності».

Процес забезпечення правової безпеки складають заходи щодо розвитку правових знань та норм у галузі особистої безпеки, виховання готовності до правової оцінки небезпечних подій, поведінки відповідно до норм вітчизняного законодавства при виникненні надзвичайних ситуацій. Тому першочергове значення має виховання правової свідомості, правових переконань, правової грамотності.

Забезпечення соціальної безпеки має на увазі прищеплення норм безпечної поведінки в соціальному середовищі. Підвищення професійного і культурного рівня призводить до більш чіткої самоідентифікації в колективі і суспільстві.

Забезпечення медичної безпеки включає в себе сформованість, уміння вести здоровий спосіб життя, як основного чинника успішного становлення і розвитку людини. Включає в себе розвиток умінь і навичок надання необхідної медичної допомоги в небезпечних і надзвичайних ситуаціях.

Забезпечення особистої безпеки – це система заходів, що включає в себе ряд етапів, кожен з яких вимагає проведення спеціальних підготовчих заходів. На першому етапі здійснюється збір різного роду інформації про можливі джерела загрози при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру. На другому етапі відбувається вироблення спеціальної концепції для поведінки працівників поліції, які перебувають у різних критичних ситуаціях, що виникають в умовах надзвичайних ситуацій. На третьому етапі здійснюються безпосередньо ті дії, що були продумані під час другого етапу [3, с. 56].

Забезпечення проведення заходів і виконання поставлених завдань на належному рівні викликає необхідність постійного вдосконалення, підвищення рівня підготовленості працівників поліції .

Отже, найважливішими елементами підготовки висококваліфікованого працівника поліції є вивчення всіх вищевказаних правил і заходів, що забезпечують особисту безпеку працівника Національної поліції в ході виконання професійних обов'язків, засвоєння ним порядку дій в надзвичайних ситуаціях, формування необхідних навичок безпечної поведінки в умовах карантину.

Література:

1. Ліщук Б.В. Особиста безпека як важлива складова в службовій діяльності поліцейських 2016 р. 211 с.

2. Грибан В.Г., Фоменко А.С. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій Дніпро 2018. 100 с.

3. Сокурєнко В. В. 19 березня 2020 URL: <https://kdpu.edu.ua/sotsialno-hromadska-diialnist/okhorona-pratsi-ta-okhorona-zdorovia.html>

Пяничук Марія Сергіївна,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

РЕФОРМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК ШЛЯХ ДО ПОБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Одним із найголовніших завдань на шляху до побудови якісної правової демократичної держави, у якій загальнолюдські цінності мають перевагу, є реформування саме правоохоронних органів.

Реформування Національної поліції як і всіх інших правоохоронних органів, проводиться для зміни репресивної моделі правоохоронних органів на демократичну, що буде направлена виключно на служіння та захист прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення публічної безпеки і порядку, й надання послуг в правоохоронній сфері.

Відповідно, 7 листопада 2015 року набув чинності Закон України "Про Національну поліцію", на підставі якого Закон України "Про міліцію" втратив свою чинність. Саме це ознаменувало початок нового розвитку нашої держави як правової європейської держави.

Ця реформа одразу ж знайшла підтримку суспільства і рівень довіри населення до нової поліції лише піднявся. Але, водночас, практика засвідчує

немає випадків, коли поліції недостатньо повноважень для виконання покладених на неї обов'язків, що вимагає додаткового перегляду статусу працівників Національної поліції.

Положення будь-якого закону мають бути чіткими і зрозумілими для громадян України, у яких немає спеціальної освіти у тій чи іншій галузі. Тому, на нашу думку, проблемою даного реформування є визначення лише загального переліку завдань, прав та обов'язків всіх поліцейських.

Згідно зі статтею 13 ЗУ "Про Національну поліцію" структура поліції складається з таких органів: кримінальної поліції, патрульної поліції, органів досудового розслідування, поліції охорони, спеціальної поліції та поліції особливого призначення. А основними завданнями Національної поліції відповідно до статті 2 є: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1]. Але у вищезазначених статтях відсутнє конкретно визначені повноваження окремо кожного новоствореного органу поліції, у зв'язку з чим неможливо визначити мету та завдання їх діяльності, а також функції кожного з них. Тож, можна поставити питання, чим же повноваження "спеціальної поліції" відрізняються від "поліції охорони" або "поліції особливого призначення".

Це питання, безумовно, є дуже важливим з огляду на цілі Концепції першочергових заходів реформування системи МВС, якою були закріплені основоположні засади реформування національної правоохоронної сфери, де було наголошено на вдосконаленні функціональної структури Національної поліції України, спрямоване на розмежування компетенції, усунення

дублювання повноважень та чітке визначення її функцій і чисельності [2, ст.8].

Також, на наш погляд, з підвищенням рівня довіри населення до працівників Національної поліції, та самої правової культури поліцейських дотримання ними дисципліни та законності необхідно на законодавчому рівні давати більше повноважень поліцейському в виконанні покладених на нього обов'язків. Для цього треба розробляти нові нормативно-правові акти, а також доповнювати чинне законодавство, проводити оптимізацію правоохоронних органів шляхом ліквідації підрозділів з дублюючими повноваженнями та розширення основних підрозділів правоохоронних органів, на яких покладається безпосереднє виконання обов'язків щодо охорони прав та свобод громадян, безпеки та територіальної цілісності.

Також, не менш важливим питанням щодо положень Закон України "Про Національну поліцію" є визначення принципів діяльності новоствореного органу, серед яких варто виділити принцип відкритості і прозорості, що полягає у постійному забезпеченні інформування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпеченні публічної безпеки і порядку. Також важливим є принцип політичної нейтральності поліції, зміст якого полягає в незалежності поліції від напряму роботи громадських об'єднань, політичних партій і неможливості виголошення особистої думки поліцейськими щодо діяльності окремих політичних сил і партій [1].

Наразі, робота поліції ґрунтується на принципі "community policing", що означає створення довірливих зв'язків між поліцейськими та населенням [3, с. 162]. І відповідно до ч. 1 ст. 11 ЗУ "Про Національну поліцію" її діяльність здійснюється в тісній співпраці, взаємодії з населенням, територіальними громадами та інститутами

громадянського суспільства на принципах партнерства та спрямована на вирішення їх потреб. Також, у Законі наголошено, що рівень довіри населення до працівників поліції є найголовнішим критерієм оцінки ефективності праці органів і підрозділів поліції.

Проте, у самому тексті Закону знову ж таки не існує чіткого роз'яснення, у чому ж саме полягає цей принцип, і які діяння мають виявляти "взаємодію з населенням на засадах партнерства".

Також треба зазначити, що ключовим правоохоронним органом, на який покладається обов'язок щодо боротьби зі злочинністю, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також прав і свобод людини є саме Національна поліція і Закон України "Про Національну поліцію" є безперечно прогресивним. Проте, реформування даного правоохоронного органу вимагає вдосконалення та уточнення окремих положень діючого законодавства, що регламентує діяльність Національної поліції, оптимізації її структури та внутрішньо-організаційних функцій та завдань.

Роблячи висновок, варто сказати, що тільки шляхом виховання поліцейського духу і готовності самовіданно виконувати усі покладені на нього повноваження держава дійсно зможе стати демократичною та правовою, у якій усі людські права та інтереси будуть законно захищені.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст.379.

2. Закон України "Про Національну поліцію": наук.-практ. коментар. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка,; О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О.О. Юхно та ін.; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

3. Любова Н.О. Діяльність поліції щодо повернення довіри населення та налагодження зв'язків із громадськістю. Актуальні проблеми охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки в сучасних умовах: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 20 листопада 2015 р.). Дніпропетровськ: Дніпр. держ. ун-т. вн. справ, 2015. С.162-165.

Радельчук Крістіна Олександрівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Запорукою ефективної роботи будь-якої державної установи в умовах сьогодення є збір, класифікація та аналіз великого обсягу інформації та швидке прийняття рішень за результатом її обробки.

Національна поліція України, як центральний орган виконавчої влади, що служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, тому правоохоронці потребують постійного впровадження сучасних інформаційних технологій. Це потрібно для забезпечення високої ефективності роботи правоохоронців, надання швидкого доступу до

інформаційних даних Національної поліції України, сприяння повному збору інформації на місці події, здійснення аналітичної і превентивної діяльності, що має на меті зменшення кількості скоєних правопорушень.

Загальні правові положення інформаційно-аналітичного забезпечення органів поліції показані у законах України: «Про Національну поліцію», «Про інформацію», «Про Національну програму інформатизації» та інші. Саме цими законами передбачаються правові підстави використовувати інформаційні бази для виконання завдань та обов'язків, які покладені на поліцейських.

Основним документом у нормативному регулюванні інформаційної та інформаційно-аналітичної діяльності поліції України, більшу роль відіграє Закон України «Про Національну поліцію», тому що саме цим законодавчим актом передбачено надання їй повноважень у сфері обігу інформації. Саме у ст.25 даного Закону зазначено, що правоохоронці в рамках аналітичної діяльності: формує бази даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС; користується базами даних МВС України та інших органів влади; здійснює інформаційно-пошукову роботу[1]. Окрім цього правоохоронні органи можуть створювати власні бази даних, необхідні для забезпечення щоденної діяльності органів поліції у сфері трудових, фінансових відносин, документообігу та інші.

Також, слід зазначити, що в умовах сьогодення розвиток інформатизації підрозділів Національної поліції України надзвичайного значення набувають питання забезпечення належної інформаційної безпеки при опрацюванні даних, що зберігаються у відомчих інформаційних ресурсах. З огляду на це є доцільним реформування законодавства у сфері забезпечення інформаційної безпеки.

При створенні інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності необхідно мати

єдині інформаційні фонди правоохоронних органів з метою забезпечення повноти інформованості та координації діяльності різних правоохоронних органів., здійснити узагальнення накопиченої інформації з подальшим використанням її для аналітичних досліджень. Єдине інформаційно-аналітичне забезпечення дозволяє на основі більшого використання всіх даних, які надходять, сучасних засобів та методів створити основу для ефективної роботи поліції.

Одним із важливих елементів розбудови Національної поліції України є створення мобільних патрульних нарядів, які першими реагують на виклик про допомогу або повідомлення про вчинене правопорушення. Для централізованого управління нарядами патрульної служби створили систему «ЦУНАМІ», що являє собою комплекс апаратних та програмних засобів, а також персоналу, призначений для управління силами й засобами патрульної поліції.

Актуальність даної теми визначена тим, що на сьогодні, відносини у сфері інформаційного забезпечення діяльності органів поліції України не врегульовані на достатньому рівні, тому слід звернути увагу на проблему вдосконалення нормативно-правової бази інформаційного забезпечення працівників поліції.

Література:

1. Про національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. // База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19/>.
2. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. // База даних «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/>.

Радченко Денис Євгенійович,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Нова поліція кардинально відрізняється від «старої», працювати в поліції тепер почесно, престижно, гордо і надзвичайно відповідально.

Робота поліцейських спрямована на виявлення злочинів, для чого вони проводять бесіди в загальноосвітніх установах, цілодобово патрулюють вулиці і дороги, спілкуються з представниками різних соціальних груп, оперативно реагують на всі скарги, що надходять. Варто розуміти, що трудові будні поліцейських - це не тільки погоні і небезпеки, а й робота з цивільним населенням, співпраця з територіальними організаціями, представниками влади. [1]

Тому зараз майже кожен учень старших класів, а іноді вже дорослі люди мають мрію працювати в правоохоронних органах. Їх головний аргумент що «...саме Я можу змінити країну», і тому починають зміни з себе. Але доцільно тут помітити, що тільки досить маленький процент громадян, які хочуть змінити себе і головне можуть це зробити.

Багато людей залишають свою мрію через те, що не можуть пройти відбір в поліцію і насамперед її фізичну частину.

Встановлено такі нормативи: для чоловіків - біг 1000 м за 3,40 хвилин; біг 100 метрів за 14,00 секунд; віджатися і прокачати прес 55 разів за хвилину. Для жінок - біг 1000 м за 4,10 хвилини; біг 100 метрів за 16,50 секунд; віджатися від підлоги 26 разів. Це встановлені нормативи 2015 року.[3]

Хлопці та дівчата, які трохи не вклалися в нормативи фізпідготовки, все одно отримують можливість проходити навчання в поліцейській академії.

Екс глава Нацполіції Князєв, зазначив, що багато людей відсіюється саме на етапі складання іспиту: "Я вважаю, нам необхідно змінити підхід і давати шанс кандидату" підтягнути "за кілька місяців рівень своєї підготовки до належного рівня".

Взагалі у 2016 році змінилися вимоги до кандидатів у правоохоронні органи. Наприклад, в 2015 році чоловіки повинні були підтягуватися на турніку, а зараз від них вимагається виконати комплексна силова вправа, яке передбачає вправи для пресу, лежачи на спині, та віджимання.

З кожним роком змінюється вимоги. На мою думку, це не дуже правильно. На сам перед поліцейський в першу чергу повинен бути фізично розвинутий дуже добре. Крім цього розумові здібності у нього повинні бути на високому рівні. Це обумовлене тим, що дуже багато інформації потрібно знати та вміти правильно застосовувати закон та статті. Це необхідно щоб в результаті було менше ситуацій коли суд визнає поліцейського не коректним в своїх діях.[2]

В етапах конкурсного відбору є тільки перевірка IQ кандидата та знання основ законодавства. Але не кожна людина, яка хоче бути поліцейським, може знати основи законодавства. Я вважаю, що люди приходячи на відбір не дуже володіють законом. І це нормально тому, що звідки вчорашня домохазяйка може знати закон?

На мою думку, потрібно щоб був етап на IQ та на знання мов. Це зараз дуже важливо знати свою мову вдосконали та знати хоча б на середньому рівні іноземну мову. Зараз дуже багато іноземців приїжджають в нашу країну на екскурсію, навчання або навіть жити. Але вони можуть не знати українську мову і їм потрібна буде допомога. В такій ситуації люди найчастіше звертаються до поліцейських. За короткий час дуже важко вивчити мову, тому це є одним з пріоритетних вимог до правоохоронних органах України.

Як приклад, Великобританія: якщо в більшості країн світу особлива увага приділяється фізичній підготовці і дисципліни, то британські поліцейські в першу чергу дивляться на юридичну грамотність кандидата, його кмітливість, рівень освіти і комунікативні навички. Після схвалення заяви людини відправляють в спеціалізований центр відбору. Тут перевіряють коефіцієнт розумового розвитку (IQ), рівень ерудиції та його професійні якості. Особливо цінуються вміння самостійно приймати рішення, гнучкість, орієнтованість на потреби суспільства, вміння працювати в колективі. На кожному етапі кандидат повинен набрати певну кількість балів.

Ще приклад - Швейцарія. У Швецарії теж є особистий підхід до відбору нових кадрів до поліції. Це є добре знання французької мови (державними мовами також вважаються німецький і італійський), тест на грамотність, додатковий тест на володіння іноземною мовою, особисту співбесіду і психологічний огляд. І це не рахуючи обов'язкового швейцарського громадянства, хорошої фізичної підготовки і прав категорії В.

Прийом на службу в поліцію - найважливіша функція органів управління, яка вимагає великої уваги до професійного відбору нових співробітників, виховання та навчання кандидатів в поліцейські. До кандидатів на службу в рядах поліції Великобританії, Швеції, Італії, Іспанії, Німеччини, Португалії, США та

Здебільшого інших країн пред'являються досить жорсткі вимоги.(с.69)

Зрозуміло, сліпе копіювання зарубіжного досвіду неприпустимо, бо правові основи, соціальні умови служби поліцейських за кордоном відрізняються від діяльності вітчизняних вартових правопорядку.(с.78)

Тому потрібно більше детальніше приділяти увагу відбору кандидатів на службу до лав Національної поліції. Доцільно переглянути параметри відбору з урахуванням всіх аспектів розвитку кандидатів, їх фізичних, психологічних, моральних та мотиваційних аспектів. Українському народу потрібні достойні захисники правопорядку.

Література:

1. Карагодин А.В., Николаенко Е.А. Особенности организации государственной службы в органах внутренних дел на современном этапе // Проблемы правоохранительной деятельности. 2013. № 1.

2. Про Національну поліцію України: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

3. Жданов І. В. Мотиваційна складова професіоналізму працівників органів внутрішніх справ / І. В. Жданов // Вісник Національного університету внутрішніх справ. 2004. № 28. С. 351-356.

Ротаєнко Ірина Олександрівна,

курсант 3 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євген Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Профілактика злочинності становить багаторівневу систему цілеспрямованих державних і громадських заходів щодо виявлення, усунення, ослаблення і нейтралізації причин та умов злочинності окремих видів і конкретних злочинів, а також утримання від переходу чи повернення на злочинний шлях осіб, умови життя і поведінка яких вказують на таку можливість.

Варто зазначити, що кількість зброї, яка щороку вилучається на території України, протягом декількох останніх років залишається стабільно високою.

Водночас, як свідчать матеріали кримінальних справ, кількість вилучених саморобних вибухових пристроїв та вибухових речовин щороку збільшується. Очевидно, це можна пояснити кількома причинами.

По-перше, значну частину вилученої зброї становить та, котра лишилася з часів Великої Вітчизняної війни (випадки виявлення саморобних вибухових пристроїв та вибухових речовин, що лишилися з того часу).

По-друге, забезпечення належного обліку і вибухових речовин у процесі виробництва, зберігання,

використання, транспортування, збуту, вилучення і знищення, що пояснюється ситуацією на Сході країни.

По-третє, збільшення кількості вилучених саморобних вибухових пристроїв пов'язане з небезпекою їх виготовлення та відносною «доступністю» інших предметів озброєння.

Очевидно, що чим більша кількість зброї, вибухових речовин і вибухових пристроїв безконтрольно перебуває в руках населення, тим більше вчиняється злочинів з їх використанням. Отже, превентивні заходи профілактики злочинів мають бути спрямовані на вилучення предметів озброєння у населення. Для цього потрібно використовувати всі доступні засоби переконання і примусу. Зокрема, в деяких зарубіжних державах використовують таку форму матеріального стимулювання, як грошова винагорода особам, котрі добровільно здають предмети озброєння або повідомляють правоохоронним органам достовірну інформацію про них.

Серед основних форм взаємодії зазначених відомств у сфері протидії незаконному обігу зброї можна назвати такі:

а) вироблення спільної стратегії боротьби зі злочинністю в даній галузі;

б) організація і проведення спільних комплексних операцій для протидії злочинам, пов'язаним з незаконним обігом зброї;

в) робочі зустрічі з метою підвищення оперативності взаємного інформування, обмін досвідом тощо.

У сучасних умовах виникла необхідність прийняття на державному рівні основоположного документа про основи державної політики у сфері контролю за озброєнням. Необхідність прийняття такого документа обумовлена критичним станом обігу зброї в Україні, що виражається в її неконтрольованому розповсюдженні.

Тому важливого значення набуває розробка концепції державної політики щодо контролю за озброєнням, розрахованої на тривалий період. Ця концепція має обов'язково відображати сучасний стан і тенденції обігу зброї та комплекс заходів для запобігання незаконним діям з нею. Лише такий керівний документ дозволить концентровано та

цілеспрямовано усувати негативні детермінанти в даній галузі й забезпечить умови для її нормального функціонування.

Література:

1. Волченков В. В. Актуальные проблемы противодействия незаконному обороту оружия / В. В. Волченков // Вестник Владимирского юридического института. – 2009. – № 1. – С. 93–96.
2. Кримінологія : навчальний посібник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 312 с.
3. Дикаев С. О комплексе мер по усилению борьбы ОВД с незаконным оборотом оружия / С. Дикаев, Д. Курбанов // Уголовное право. – 1999. – № 3. – С. 121–123.

Рошин Георгій Костянтинович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОЇ ФОТО- ТА ВІДЕОФІКСАЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

На сьогодні в нашій державі склалася катастрофічна ситуація у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Масштаби дорожньо-транспортного травматизму в Україні значно випереджають аналогічні

показники більшості держав світу. За наявними статистичними даними, у середньому в Україні щодоби внаслідок ДТП гине 9 осіб, 90 осіб зазнають тілесних ушкоджень. Однією з основних причин дорожньо-транспортних пригод є перевищення максимально дозваної швидкості руху транспортного засобу [1].

З 1 червня 2020 року в Україні запрацювали перші камери фото та відеофіксації порушень правил дорожнього руху. Такі камери встановили в місцях здійснення найбільшої кількості ДТП задля зменшення їх кількості. Принцип роботи такої системи полягає у тому, що особа перевищивши швидкість (в Україні поки що використовуються камери лише з фіксацією правопорушень щодо перевищення швидкості) отримує на свою поштову скриньку так звані «листи щастя» - повідомлення про порушення правил дорожнього руху.

Загалом в роботу органів Національної поліції додали 20 камер у Києві та 30 - у Київській області, які автоматично фіксують порушення після чого матеріал направляється до центру обробки даних МВС України [2]. Оператори такого центру перевіряють наявність зафіксованого правопорушення, звіряють марку та номер транспортного засобу, таким чином визначаючи його користувача та складають протоколи про порушення правил дорожнього руху, закріплюючи його електронним підписом.

Основною метою такого виду фіксації правопорушень є зменшення кількості порушень правил дорожнього руху та збільшення державного бюджету за рахунок осіб, які все ж таки скоїли такі правопорушення. Для запуску даного проекту ще у 2015 році був створений закон, що закріплював правомірність введення фото та відеофіксації правопорушень в сфері безпеки дорожнього руху, але запуск цієї системи відбувся лише в 2020 році, багато в чому це пов'язано з неправильними розрахунками щодо вартості її установки. Україна, до цього часу,

залишалася єдиною європейською державою, де система фото та відеофіксації не працювала. Але у цьому є й плюси, так як можна подивитися на прогрес цього нововведення у країнах Європи. Так, у сусідній Польщі менше ніж за рік після введення в дію фото та відеофіксації правопорушень, їх кількість зменшилася більше ніж у 2 рази.

У 2008 році Україна вже намагалася запустити в дію системи контролю, яку на той час назвали «Рубіж», але адвокати змогли знайти прогалини в законодавстві та оскаржувати штрафи у суді. Тому на цей раз законодавець кілька років займався створення потужної системи оборони, мінімізуючи можливість оскарження «листів щастя» у суді. У 2010 році Конституційний суд України постановив, що накладення таких штрафів є незаконним через порушення презумпції невинуватості та принципу індивідуальної відповідальності, однак у цей раз були детально переглянуті та доопрацьовані усі прогалини у законодавстві, тому такі проблеми виникнути не повинні.

Не забули також і про те, що деякі громадяни намагатимуться навмисно пошкодити прилади фіксації, захистивши їх не лише спеціальними матеріалами, а й сигналізацією про зовнішнє втручання у роботу системи. У разі відключення електропостачання, камери зможуть ще як мінімум 20 хвилин працювати у автономному режимі. А фіксація правопорушення здійснюється – зразу двома способами, за допомогою радара і за допомогою піксельного розрахунку руху транспортного засобу в кадрі камери. Така подвійна система фіксації насамперед створена з метою зменшення кількості оскарження скоєних правопорушень у суді.

Отже, підсумовуючи усе вищевикладене, можна із впевненістю сказати, що система фото- та відеофіксації порушень правил дорожнього руху позитивно вплине на розвиток країни, зменшивши кількість дорожньо-транспортних пригод та поповниши державну казну

додатковими коштами. У цей раз порівняно із 2008 роком було переглянуто та опрацьовано усі спірні моменти, які б могли виникнути, тому наразі залишається лише чекати запуску цієї системи на території усієї України.

Література:

1. Автоматична система фотовідеофіксації порушень ПДР. URL: https://mvs.gov.ua/ua/pages/7403_Avtomaticchna_sistema_fotovideofiksacii_poru_shen_PDR.htm

2. Коли в Україні почнуть працювати камери автофіксації порушень ПДР. URL: <https://thepage.ua/ua/news/koli-pracuyvatimut-kameri-avtofiksaciyi-v-ukrayini>

Рудий В. С.,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ З НЕПОВНОЛІТНІМИ ОСОБАМИ

На теперішній час досить гострою є проблема роботи з неповнолітніми особами. Одна із головних проблем це методи роботи поліції з неповнолітніми їх потрібно вдосконалювати, адже психіка у дитини працює не так як у дорослого і найголовніше дитину можна виправити. Адже неповнолітня людина є

об'єктом підвищеної уваги з боку суспільства. Внаслідок розумової незрілості людина може вчинити багато неприємного і небезпечного для неї і оточуючих. Причин є багато, але у непростому суспільстві для незрілої людини важко зрозуміти, що є правильним, а що ні. Вже не перший рік зростає злочинність серед неповнолітніх. Поліцейський повинен допомагати підлітку обрати правильний шлях у житті також допомогти йому виправитись якщо він оступився. Підлітки спілкуються між собою у групах саме такі групи нав'язують людині певну поведінку.

Не усі ці групи є поганими які подають поганий приклад, звичайно є і хороші групи які несуть із собою щось хороше не змінюючи людину у гіршу сторону. У ці роки у підлітків є декілька видів поведінки учений А.С. Виготський перерахував декілька основних груп найбільш яскравих інтересів підлітків, які слідом за А. Б. Залкиндом він назвав *домінантами*, а саме:

1. "Егоцентрична домінанта" (інтерес підлітка до власної особистості);

2. "Домінанта далі" (установка підлітка на широкі, великі масштаби, які для нього набагато більш суб'єктивно прийнятні, ніж ближні, поточні, сьогоденні);

3. "Домінанта зусилля" (тяга підлітка до опору, подолання, до вольових напруг, які іноді виявляються в упертості, хуліганстві, боротьбі проти батьківського авторитету, протесті й інших негативних проявах);

4. "Домінанта романтики" (прагнення підлітка до невідомого, ризикованого, до пригод, до героїзму). [1]

Під цими словами учений хотів сказати, що поведінка підлітка є імпульсивною також він є імпульсивним свої кроках і робить їх необдуманно.

Питання соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими в сучасних умовах розглядається в ряді науково-методичних публікацій.

Так, В.І.Кривуша аналізує закономірності та принципи ресоціалізації неповнолітніх правопорушників в умовах установ виконання покарання та особливості організації індивідуальної виховної роботи з неповнолітніми правопорушниками. В.М.Синьов та співавтори розглядають питання психолого-педагогічної корекції неповнолітніх, що перебувають у конфлікті зі законом, методів перевиховання та соціальної роботи з неповнолітніми в умовах позбавлення волі. О.В.Беца, О.А.Іванова, В.М.Любченко та співавтори розглядають питання соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, постпенітенціарного патронажу, теоретичні питання соціальної реабілітації та методи соціальної роботи з особами, які звільнилися з місць позбавлення волі. Також на сьогодні розвивається такий напрямок як ювенальна превенція [2].

На нашу думку потрібно визначити такі шляхи удосконалення діяльності підрозділів превентивної поліції України в роботі з неповнолітніми або ювенальної поліції. Вони полягають у тому, що потрібно спочатку проводити у школах певні профілактичні і виховні роботи. Розповідати про роботу поліції те, як вона працює і допомагає людям. Тоді довіра дітей до поліції з росте і у підлітковому віці вони будуть більш обізнаними і урівноваженими. Співпраця з дітьми буде кращою, а через це злочинність серед неповнолітніх зменшиться. Також кожен поліцейський повинен уміти вислухати підлітка та допомогти йому. У підлітку, який вчинив злочин поліцейський повинен шукати щось хороше і допомогти йому стати на вірний шлях. Проблеми у взаємодії поліції та неповнолітніх осіб потрібно досліджувати та вдосконалювати шляхи їх вирішення.

Література:

1 Кривуша В.І. Особливості ресоціалізації неповнолітніх злочинців. К.: МП Леся, 2000. 140 с.

2. Лютий В.П. Ресоціалізація неповнолітніх, звільнених від відбування покарання з випробуванням. URL: uk.x-pdf.ru

3. Агрессия у детей и подростков: Учебное пособие / Под ред. Н.М.Платоновой.- СПб.: Речь, 2006.- 336 с

4. Інновації в роботі з ре соціалізації неповнолітніх, засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: Методичні матеріали / За заг. ред..В.П.Лютого.- К.: Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді, 2005.-104 с

5. Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2004 р. N1126

Сафаров Данило Мухаммаділович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ПРОФЕСІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Належна діяльність правоохоронних органів сьогодні має важливе значення з огляду на складні умови становлення державності в Україні, зокрема, вивчення досвіду діяльності Національної поліції

України під час виборів для суспільства та держави. З огляду на це особливої актуальності набуває дослідження ролі діяльності підрозділів Національної поліції України у сфері реалізації законодавства про вибори, це і виступає метою нашого дослідження.

Щодо розгляду та вивчення цього питання у науці значущими є доробки та праці: О.М. Бандурка, Н.Н. Бухарова, О.М. Ключова, Р.М. Опацького та низки інших авторів, але варто зазначити, що цей процес триває і надалі, зазвичай такого роду питання вивчаються громадськими організаціями, представниками ЗМІ [1, с. 386].

Перш за все, аби оцінити значення присутності правоохоронців при проведенні виборів окреслимо основну низку завдань, що стоїть перед підрозділами поліції та іншими органами, діяльність яких координується МВС. Як слушно зазначив радник Міністра внутрішніх справ України, такими є:

- дотримання політичної нейтральності, рівного та однакового підходу стосовно кожного кандидата на пост Президента України, не надання преференцій будь-яким політичним силам;

- реагування на звернення та повідомлення, включаючи навіть найдрібніші, про порушення виборчого законодавства;

- ведення діалогу з громадянами, передвиборчими штабами, спостерігачами за виборчою компанією та громадськими організаціями щодо недопущення порушення виборчого законодавства та ін.[2]

Забезпечення публічної безпеки під час виборів, як правило, проводиться засобом максимальної концентрації сил задля успішної реалізації такого завдання[4]. Так, відбувається активне включення та залучення всіх підрозділів до виконання службових повноважень, передбачених законом. Напередодні проведення виборів завжди проводиться низка інструктажів, нарад, так на нараді 1 березня 2019 року з виступу заступника Голови Національної поліції стало

відомо, що єдині хто не будуть нести службу під час виборів – це бійці спецпідрозділів поліції особливого призначення, патрульної поліції особливого призначення та тактико-оперативного реагування патрульної поліції[2].

По-друге, на нашу думку, реалізація органами Міністерства внутрішніх справ своїх владних повноважень у період проведення виборів слід розглядати як діяльність під час особливих умов, що становлять підвищену небезпеку для нормального функціонування державних інститутів, оскільки під час проведення виборчих процедур зростає політична активність громадян та їх об'єднань, загострюється боротьба за владу з використанням незаконних методів ведення виборчої кампанії. Для з'ясування рівня знань громадського населення про повноваження поліції під час виборів громадською організацією – Українське Незалежне Інформаційне Агентство Новин (УНІАН) на замовлення ГО контакт-центром 2CALL було проведено телефонне тематичне опитування 4332 респондентів, з яких погодилися дати відповіді 1845 (2487 відмовилися).

Більшість респондентів вважає, що у період проведення виборів діяльність поліції повинна бути направлена на забезпечення охорони порядку, нейтральна та відокремлена від втручань у виборчий процес. Керівник політичних програм УНІАН Ігор Рейтерович зазначає, що необізнаність населення про перелік повноважень поліції під час виборів, несе в собі дуже велику небезпеку оскільки незнання населенням повноважень правоохоронних органів «гіпотетично може розв'язувати руки тим же правоохоронним органам»[3].

Отже, підрозділи Національна поліція України є суб'єктами забезпечення публічної безпеки в Україні, тому забезпечення публічної безпеки під час масових заходів, зокрема, виборів є одним з повноважень цього

органу. На них покладається широке коло відповідних завдань, реалізація яких повинна сприяти забезпеченню публічної безпеки та порядку, охороні прав і свобод людини, держави й суспільства та створенню відповідних умов у межах наданих цим суб'єктам повноважень під час виборчого процесу. Більшість демократичних країн світу використовують інститут виборів для формування органів державної влади, тому в останні роки було проведено чіткий законодавчий розподіл та деталізація видів правопорушень у виборчій сфері за двома напрямми: адміністративні та кримінальні. Напрямами подальших наукових досліджень можуть стати, з урахуванням реформаційних перетворень, повноваження суб'єктів забезпечення публічної безпеки, організаційно-правові основи їх діяльності тощо.

Література:

1. Зарубіжний досвід діяльності поліції у сфері реалізації законодавства про вибори та референдуми / М.О. Качинська // Форум права. - 2012. - № 3 – с. 386-390.

2. Іван Варченко: «Завдання поліції під час виборів – забезпечити правопорядок для спокійного волевиявлення громадян, реагувати на всі повідомлення про правопорушення і не допустити провокацій». URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/18331_Ivan_Varchenko_Zavdannya_policii_pid_chas_viboriv_zabezpechitipravoporyadok_dlya_spokiyного_voleviyavlennya_gromadyan_reaguvat_i_na_vsi_povidomlennya_propravoporushennya_i_nedopustiti_provokaciyu.htm (дата звернення: 07.06.2019)

3. Половина опитаних українців не знають про повноваження поліції під час виборів. URL: <https://www.unian.ua/elections/10459329-polovina-opitanih-ukrajinciv-ne-znayut-pro-povnovazhennya-policiji-pid-chas-viboriv.html> (дата звернення: 07.06.2019)

4. У Нацполіції проводиться максимальна концентрація сил для надійного забезпечення публічної

безпеки під час виборів, – Сергій Князев. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-nacpoliciyi-provoditsya-maksimalna-koncentraciya-sil-dlya-nadijnogo-zabezpechennya-publichnoyi-bezpeki-pid-chas-viboriv-sergij-knyazujev> (дата звернення: 07.06.2019)

Сергеева Дар'я Сергіївна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Наточій Анатолій Дмитрович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Сучасна ситуація країни є небезпечною для всіх без винятку. Проте як і завжди особливому ризику себе піддають співробітники поліції. Я вважаю, що зброя належить до категорії тих предметів, які можуть у будь-який момент кардинально змінити становище ситуації. При правильному застосуванні вогнепальна зброя владна зберегти життя цивільного або самого поліцейського. Головним завданням поліції є захист громадян, а також боротьба зі злочинністю. І за таких умов вогнепальна зброя може стати у нагоді. Тож ми вважаємо дуже важливим питання її застосування у наш час.

Якщо поглянути у Конституцію України, то можемо знайти наступне твердження, що співробітник поліції

має право застосовувати вогнепальну зброю тільки у виняткових випадках. Там також є невеликий перелік подібних випадків, який особисто я вважаю надто коротким. Проте варто відзначити, що лише наявний перелік не є обмеженням на застосування вогнепальної зброї. Мені здається, що його потрібно розцінювати більш, як приклади ситуацій, під час яких застосування зброї дозволене законом. Закон конкретно заявляє, що вогнепальна зброя може бути застосована у тому чи іншому випадку. Тому у разі відсутності подібного випадку у Конституції буде проведено подальше вирішення: чи була ситуація винятковою.[4]

Поліцейський сам має право на вирішення питання щодо винятковості ситуації, проте він також повинен розуміти, що у будь-якому разі його рішення буде перевіряти прокуратура, і з'ясувати чи були для цього справді аргументовані підстави або ж можна було обійтися без застосування вогнепальної зброї.

Тож можна сказати, що поліцейський може застосовувати вогнепальну зброю у випадках визначених законом, а також лише у виняткових випадках. Також варто зазначити, що поліцейський повинен застосовувати зброю лише для завдання фізичної шкоди, яка є необхідною у конкретній ситуації. Законом точно повідомляється, що співробітник поліції має право на застосування вогнепальної зброї у випадку збройного нападу, під час якого неможливо зупинити нападника іншим способом.[2]

Тому у кожній ситуації будуть вирішувати, чи була завдана шкода настільки необхідною, чи можна було застосувати якісь інші методи при затриманні зловмисника тощо. Іншими словами встановлювати чи справді ситуація, що відбулася була винятковою.

Ми також хочемо зауважити, що поліцейському заборонено застосовувати вогнепальну зброю, якщо під час цього може бути завдана шкода іншим людям, що непричетні до правопорушення або злочину. Варто

також відмітити, що у зони заборони на застосування вогнепальної зброї входять вогненебезпечні або вибухонебезпечні місця.[3]

Та нажаль це лише одна сторона медалі. Бо навіть, якщо поліцейський абсолютно за законом застосовував вогнепальну зброю, і навіть перевірка визнала ситуацію справді винятковою, то усе це не означає, що із поліцейського буде знята відповідальність у разі, наприклад, вбивства через необережність. Адже ніхто не має страховки від того, щоб випадково влучити у іншу особу, замість джерела небезпеки.[1]

Тож після усього вище сказаного, ми вважаємо, що застосування вогнепальної зброї співробітниками поліції є дуже неоднозначним. Адже досі відсутнє пояснення конкретних ситуацій у яких її застосування дозволене, а у яких ні. Проте це і не дивно, адже неможливо передбачити усі ситуації, тим більше коли, як у разі роботи поліцейських, постійно маєш справу із правопорушниками і потенційно небезпечними для суспільства злочинцями. Та що б там не було, мені все ж таки хотілося конкретизації дозволених випадків застосування вогнепальної зброї. На нашу думку, також не погано було б хоча б збільшити або переглянути список ситуацій під час яких її застосування є дійсно виправданим.

Література:

1. Фатхутдинов В. Г. Личная безопасность сотрудников органов внутренних дел при проведении массовых мероприятий / В. Г. Фатхутдинов // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Юридические науки. – 2011. – Т. 24 (63). – № 2. – 2011. – С. 179-185.

2. Козяр М. М. Екстримально-професійна підготовка до діяльності у надзвичайних ситуаціях: монографія / М. М. Козяр. – Львів: СПОЛОМ, 2004. – 376 с.

3. Особиста безпека працівників органів внутрішніх справ та охорона праці в галузі: навч.-практ. посіб. / уклад. В. П. Оліградський, В. Я. Долішня. – Івано-Франківськ, 2004. – С. 79-80.

4. Соболев Є. Ю. Досвід організації та діяльності поліції провідних країн Європи / Є. Ю. Соболев, С. С. Коломойцев // Форум права. – 2012. – № 31(2). – С. 461-463

Страшко Олександр Павлович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

**ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ
САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ**

За сучасних умов пандемії відомого вірусу в Україні ця тема є найбільш актуальною, адже наразі зупинено навчальний процес у закладах освіти, робота розважальних центрів, задля запобігання скупченню людей тощо. Органи влади ведуть активну боротьбу із невидимим ворогом, і поліція не може залишатися осторонь.

Для недопущення поширення вірусної інфекції поліція проводить профілактичні заходи з населенням і

притягає до відповідальності людей, які не дотримуються правила карантину, згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 02.04.2020р. №255 [1]. З цією метою на території всіх населених пунктів, на вулицях, площах, паркових зонах та інших місцях відпочинку працюють поліцейські патрулі. Вони проводять роз'яснювальну роботу з людьми щодо недопущення поширення захворювання серед жителів регіону. Превентивні заходи здійснюються в вихідні та будні дні. Також поліцейські патрулюють місця біля водойм, де часто збирається значна кількість відпочиваючих. При спілкуванні співробітники просять людей менше часу перебувати на вулиці і виходити з дому тільки для покупки продуктів харчування і ліків. Поліцейські нагадують, що ці заходи спрямовані, в першу чергу, на захист здоров'я і життя людей. У разі виявлення людей, які ухиляються від дотримання карантинних правил, вони будуть притягнуті до адміністративної відповідальності. Штраф за порушення санітарних норм і вимог карантинного режиму, згідно статті 44³ Кодексу України про Адміністративні Порушення, становить від 17 до 34 тисяч гривень [2].

З усього вищесказаного можна зробити висновок, що загальна протиепідемічна захист регіону, з винятком дезінфікуючих засобів, не може істотно вплинути на хід або зупинку епідемія. Сучасні принципи профілактики показують, що санітарно-поліцейські заходи не може перешкодити поширенню хвороби в будь-яку країну, але може його пригальмувати, тим самим давши час на підготовку до епідемічної ситуації. Саме це і є головною протиепідемічної стратегією в захисті регіону. Також, основна увага анти-епідемічних заходів має бути приділено ранньому виявленню, при запобіганні його поширенню і при належному ранньому лікуванні, щоб уникнути летального результату. В регіоні через погану і запізнілою координації всіх відповідальних органів,

раннього виявлення та визнання, і прийняті протиепідемічні заходи можуть мати серйозний вплив на запобігання епідемії.

Література:

1. Постанови Кабінету Міністрів України від 02.04.2020р. №255 URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-2020-%D0%BF (дата звернення 18.05.2020р.)

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#n9 (дата звернення 18.05.2020р.)

Сухаревська Софія Андріївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

На сьогоднішній день все більше підлітків прагнуть закінчити вищий навчальний заклад з юридичним нахилом. Велика кількість з них поступають вчитись у навчальні заклади МВС у якості курсантів. Такому рішенню можна навести багато причин, серед яких

найголовнішими можна виокремити патріотизм, турбота про майбутнє, а також престиж та вигідність.

Навчання курсанта передбачає наявність багатой кількості фахових дисциплін. Серед них одну з провідних ролей займає вогнева підготовка. Кожен поліцейський по закінченню навчального закладу повинен володіти різними видами вогнепальної зброї, а також знати правові підстави її застосування та безпеку при поводженні з нею.

Найпершою проблемою, яку можна легко подолати, на мою думку, є боязнь зброї. Деякі курсанти можуть відчувати страх перед звуком пострілу, віддачею та самою зброєю. У подальшій праці це може мати такі негативні наслідки, як нездатність припинити правопорушення та захистити себе чи інших осіб.

Більш суттєвою проблемою я вважаю небажання самих курсантів вчитися та їх безвідповідальне ставлення до дисципліни.

Безперечно, є ті курсанти, які вирішили вчитися на поліцейського лише тому, що ця професія в деякій мірі є “модною” та престижною, або ж ті, які вирішили вступити неважливо куди, лише б не йти працювати. Проблемою таких учнів є те, що вони не турбуються про оцінки, які отримують, про знання, які повинні добре засвоїти; вони помилково впевнені в своїх силах і вважають, що зможуть легко користуватись зброєю, навіть не знаючи основних положень.

Основною правовою регламентацією застосування вогнепальної зброї та безпеки при поводженні з нею є Закон України “Про Національну поліцію”[1], Наказ МВС №70 від 01.02.2016 “Про Затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю” [2] та Наказ МВС від 26 квітня 2019 №334 Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських[3].

Метою вогневої підготовки є виховання майбутніх працівників поліції, привчання їх до дисципліни, навчання підтримувати зброю у постійній бойовій

готовності. У майбутній праці майже всім доведеться застосовувати та використовувати вогнепальну зброю, від цього не застрахований ніхто.

Майбутній працівник поліції повинен з перших днів свого навчання засвоїти, що зброя - не іграшка, до неї не можна ставитись зневажливо, чи навпаки, боятись її.

Тому, якщо курсант не навчиться основам поведження з вогнепальною зброєю, колись це може коштувати життя його чи інших людей.

Також проблемою можна назвати відсутність єдиного підходу у навчанні. Іноді можна почути про те, що підхід до навчання у викладачів різниться між собою майже кардинально.

Іноді у навчанні відсутній такі важливі фактори як поетапність та системність, які допомагають учням легше засвоювати матеріал та покращувати набуті навички.

Проблема оцінки й контролю знань також не рідкість. Як відомо, кожен вчитель має свої методи та критерії оцінювання знань учнів. Тому також виникають дискусії за цією темою, бо один викладач може виставити незадовільну оцінку лише за те, що учень на декілька секунд замислився над відповіддю, а інший поставить високий бал за старання, не звернувши увагу на цілу купу помилок.

Проблема матеріально-технічного забезпечення. Ця проблема набагато глобальніше, ніж просто відсутність того чи іншого обладнання. Відсутність тирів і стрільбищ взагалі, визначених за метражем стрілецьких галерей, пристрій кулевловлювачів, низька пропускна спроможність тирів негативно позначаються на всьому процесі навчання вогневої підготовки. У зв'язку з цим викладачі вогневої підготовки не мають можливості навчати співробітників необхідним видам стрільби, а

змушені, виходячи з наявних умов, модифікувати справи і використовувати наявні види озброєння.

Окремою проблемою залишається питання забезпечення підрозділів боєприпасами, який є найголовнішим. На заняттях з вогневої підготовки співробітник 1 раз в місяць в середньому робить 4 постріли, але навіть добре підготовленій людині цього недостатньо. В даному випадку вироблення єдиного підходу до методики навчання вогневої підготовки допоможе в деякій мірі подолати цю проблему.

З усього переліченого можна зробити висновок, що грамотний підбір кадрів, планування занять і наявність єдиного підходу до методики навчання вогневої підготовки у всій системі МВС дозволять зменшити ризик нещасних випадків при поводженні зі зброєю та боєприпасами у курсантів, а також в цілому підвищити їхній професіоналізм.

Література:

1. Закон України “Про Національну поліцію”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Наказ МВС №70 від 01.02.2016 “Про Затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю”.
3. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських: Наказ МВС України від 26.04.2019 р. No 334.

Трень Тетяна Олександрівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Казначеев Дмитро Георгійович,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ЗАПОБІГАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ОБІГУ
ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ**

Надзвичайну суспільну небезпеку становить незаконний обіг вогнепальної зброї. Кожного року реєструються тисячі фактів, а тому зростає і кількість злочинів із застосуванням вогнепальної зброї. Держава спрямовує зусилля на запобігання її незаконному обігу. Першочергові завдання покладаються саме на підрозділи превентивної діяльності Національної поліції України. Питання є дуже актуальним сьогодні, адже застосування вогнепальної зброї є показником рівня злочинності та безпеки населення.

Сьогодні проблемі запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї приділяють немало уваги на загальнодержавному рівні. Міжнародне співтовариство також все більше визнає загрозу незаконного обігу зброї не лише як внутрішню проблему держав, а і як суттєвий чинник впливу на організовану злочинність, включаючи незаконний обіг наркотиків, відмивання коштів, фінансування тероризму тощо.

Одним з найбільш суттєвих факторів оцінки незаконних потоків є відсутність центрального реєстру

вогнепальної зброї. Інші негативні сторони пов'язані з недоліками правової системи, яка регулює володіння та користування стрілецькою зброєю.

Після прийняття у 2015 році Закону України «Про Національну поліцію» було визначено порядок використання вогнепальної зброї, він суттєво не відрізнявся від того, який існував до моменту його прийняття. Треба сказати, що самостійного законодавчого чи нормативного акта, який би визначав види зброї, які можуть використовуватися і застосовуватися під час виконання службових обов'язків правоохоронцями, немає. У законі на це немає посилання. Зазначено тільки те, що перелік вогнепальної зброї та боєприпасів, що використовуються в діяльності поліції, а також норми їх належності встановлюються Міністром внутрішніх справ України [1]. Оскільки навіть проблема регулювання порядку зброї в органах внутрішніх справ не вирішена належним чином, то що вже можна говорити про населення загалом.

Розглянемо роль поліції у сфері протидії злочинів, що розглядаються. Її функції суворо регламентовані. На неї покладається функція контролю на дотримання правил і порядку зберігання й використання зброї, на яку поширюється дозвільна система правоохоронних органів. Детальніше зазначимо деякі аспекти повноважень правоохоронців. Поліція має право приймати, зберігати та знищувати вилучену, добровільно здану чи знайдену зброю. Слід вказати, що оглядати приміщення, в яких знаходиться зброя, вилучати її, поліція може тільки за участю фізичних чи юридичних осіб, їх представників.

Особлива увага приділяється правопорушенням у сфері обігу військової стрілецької зброї. Це питання, перш за все, стосується, уповноважених на володіння нею осіб. Адже коли зникає вогнепальна зброя, а згодом

вона фігурує у нелегальному обігу, це вже серйозний військовий злочин.

Не поглиблюючись у статистику, можна зробити висновок, що розкриття злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї залишає бажати кращого [2]. Припустимо, що це можна пов'язати з нестачею кваліфікованих оперативних працівників, переважанням слідчих, адже їх основна увага приділяється розслідуванню очевидних злочинів, які потребують проведення численних слідчих дій. Та хибним є припущення про те, що такі злочини не становлять суспільної небезпеки, адже ніхто не може точно сказати, у якому правопорушенні може фігурувати у майбутньому зброя, якщо не здійснювати заходів щодо боротьби з її незаконним обігом.

Наразі очікується, що в рамках проекту «Боротьба з незаконним виготовленням і оборотом вогнепальної зброї», який фінансує Європейський Союз, буде завершено розробку та у подальшому функціонуватиме комплексна програма. В її межах будуть розглянуті всі аспекти контролю обігу вогнепальної зброї, розслідування відповідної злочинної діяльності, переслідування за таку діяльність, включаючи оперативне керівництво по вилученню, конфіскації, списанню та знищенню вогнепальної зброї та боєприпасів.

Норми чинного законодавства щодо обігу зброї потребують серйозного удосконалення. Крім того, окремих досліджень потребують питання вивчення як законного, так і незаконного обігу зброї в Україні, а також встановлення характеристик таких злочинів. Необхідною є розробка чіткої системи нормативно-правових актів щодо протидії руху незаконних потоків зброї. Без таких заходів інтенсивність і структура незаконних потоків зброї в Україні важко піддаватиметься контролю й скороченню, а це

завдаватиме шкоди як національній безпеці, так і безпеці українських громадян.

Література:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. //Відомості Верховної Ради України. 2015. №40. с.379.

2. Статистичні відомості про кількість кримінальних проваджень та руху по них за 2013-2016 р. URL: <http://gp.gov.ua>

Тупотіна Діана Артурівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Захарченко Олександр Валерійович,
викладач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕФЕКТИВНА РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ЯК ПЕРСПЕКТИВА ЙОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах розвитку України роль функцій права важко переоцінити. Реалії сучасних подій знімають акцент розуміння адміністративних правовідносин як виключно виконавчо-розпорядчих, а так само внутрішньо-організаційних. На сьогоднішній день юридична наука представляє істотне доповнення до зазначеного вище, яке полягає в тому, що досліджувана галузь права в сучасному світі набуває

характеру «сервісної або ж обслуговуючої». Це розуміння змінює розуміння суті його функцій. Фактично, в цьому випадку регулятивна і охоронна функції адміністративного права повинні бути більше акцентовані на створення добродійних умов у всьому правовому середовищі, виносячи на перший план саме суб'єкта адміністративно-правових відносин, можливість ефективної реалізації ним прав, обов'язків, відводячи державі ефективну допоміжну роль в забезпеченні умов для зазначеного процесу.

Ефективність функцій права безпосередньо пов'язана з ефективністю їх реалізації. Реалізація функцій адміністративного права є недостатньо вивченою на науковому рівні. Сучасне розуміння його функцій засновано на працях вітчизняних вчених-адміністративного права: В.Б. Авер'янова, С.Т. Гончарука, В.К. Колпакова, О. І. Миколенко, але спеціальні дослідження ефективності реалізації функцій адміністративного права як перспективи його розвитку відсутні, що обумовлює актуальність нашого дослідження. [1]

В Україні вказане розуміння предмета адміністративного права призвело до змін в нормативно-правових актах, але, на жаль, не спричинило за собою ефективну реалізацію його функцій. Наприклад, на практиці кількість заяв про адміністративні правопорушення часто «Перевантажує» можливості відділень Національної поліції України по їх належному розгляду і прийняття рішень згідно з законом. До того ж економічна нестабільність, політична і соціальна криза значно зменшують мотивацію правоохоронних органів до якісного виконання своїх обов'язків щодо захисту прав потерпілих.

Наприклад, в разі вчинення дрібного хуліганства, що як адміністративний злочин передбачено статтею 173 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення», потерпілий має право звернутися до

держави за захистом своїх прав і притягнення до юридичної відповідальності

правопорушника. У Кодексі законодавцем визначено розуміння зазначеного

правопорушення як нецензурна лайка в громадському місці, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що порушують громадський порядок і спокій громадян.[2]

Заява потерпілого про хуліганство має бути розглянута правоохоронними органами згідно Кодексу, і залучення правопорушника до відповідальності також має здійснюватися за процедурою Кодексу. На практиці ж досить часто його розгляд проводиться відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

Не можна не помітити, що серед процедурних документів Кодексом визначається протокол, а також постанову, що видається місцевим судом. В Кодексі відсутня інформація про повідомлення як процедурному офіційному документі. Тобто на сьогоднішній день прийняття органами Національної поліції подібні повідомлення здійснюється поза законом. Фактично, на практиці здійснюється систематична «фільтрація і відсікання» так званих малозначущих справ, які не тягнуть за собою залучення до адміністративної відповідальності правопорушника, а взагалі поза встановленою Кодексом процедури ставлять їх в «режим очікування» до закінчення терміну накладення адміністративного стягнення у зазначених справах.[3]

На жаль, зазначений характер дій правоохоронних органів набуває характеру системності, і для того щоб дійсно отримати захист своїх прав громадяни після отримання зазначених повідомлень змушені використовувати інститут скарги до закінчення тримісячного терміну. Слід зазначити, що розгляд подібної скарги начальником органів Національної поліції може мати результатом вчинення дільничним інспектором всіх необхідних дій по складанню

протоколу про адміністративне правопорушення, однак, не є гарантією його складання.

Ми вважаємо, що охоронна функція адміністративного права полягає в охороні цієї галуззі права відносин, які ним регулюються, а також порушених прав, свобод суб'єктів цього виду правовідносин. Її ж реалізація, на нашу думку, складається з закріплення на законодавчому рівні заходів юридичної відповідальності за адміністративні правопорушення, а також визначення та ефективності правозастосовної діяльності по залученню правопорушників до адміністративної відповідальності. Виходячи з зазначеного, фактично охоронна функція адміністративного права функціонує постійно, тобто поки існує адміністративне право і регульовані їм відносини, а от характер реалізації вказаної функції може змінюватися в залежності від поведінки суб'єктів адміністративно-правових відносин. На нашу думку, реалізація охоронної функції адміністративного права є поняттям, яке виходить за рамки розуміння досліджуваної функції виключно як «реакції» на порушення регулятивних норм досліджуваної галузі права. Слід зазначити, що дійсно у разі порушення норм регулятивного характеру охоронна функція свого роду «включається» в роботу, але це не означає, що до факту правопорушення досліджувана функція не діє. Ми переконані, що розуміння реалізації охоронної функції адміністративного права виключно як процесу правозастосовної діяльності внаслідок порушення регулятивних норм, безумовно, хоча і несе в собі елемент обґрунтованості, але не бере до уваги всю широту роботи охоронної функції адміністративного права в суспільстві.[4]

Закріплення на нормативному рівні факту і заходів адміністративної відповідальності в реалізації функції адміністративного права відіграє важливу і невід'ємну роль, є етапом реалізації охоронної функції цієї галузі права.

Сам факт встановлення заборони або санкції здійснює серйозний вплив на деяких осіб, спонукають їх утримуватися від карних поступків. Слід додати, що в

разі притягнення особи до адміністративної відповідальності також відбувається реалізація охоронної функції адміністративного права, але в цьому випадку вона має дуже тісний зв'язок з виховною функцією зазначеного виду юридичної відповідальності.

Отже, саме ефективна робота сприяє впорядкованості адміністративних правовідносин, належний захист прав, свобод, а також створення закону умов для виконання обов'язків суб'єктами зазначеного виду правових відносин, а відповідно є перспективною основою для розвитку адміністративного права України.

Література:

1. Миколенко О. М. Функції адміністративного права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2012. Вип. 4.

2. Зінченко В.М. До питання про сутність і значення охоронної функції права // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 3.

3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. загальна частина [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Бандурка О. М. [та ін.] : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. П. Рябченко ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009.

4. Гуржій Т.О. Перспективи розвитку адміністративно-деліктного законодавства України / Т.О. Гуржій // Адміністративне право і процес. № 3(9). 2014.

Усатенко Вікторія Вікторівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІОНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У сучасних умовах появи принципово нових інформаційних загроз національній безпеці держави, прогресивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, перманентної появи нових форм та засобів як внутрішнього, так і зовнішнього інформаційного впливу значно актуалізується та об'єктивується інституціональна роль правоохоронних органів, зокрема поліції, у реалізації державної стратегії подолання та запобігання таким загрозам та викликам. Окреслене завдання Національної поліції України набуває особливого значення та змісту в наявних умовах комплексної агресії Російської Федерації проти державного суверенітету, територіальної цілісності, політичної незалежності нашої держави, однією зі складових якої є саме інформаційна агресія, що полягає, по-перше, у спланованій систематичній інформаційній пропаганді ЗМІ, інтернет-ресурсів, соціальних мереж; по-друге, у військово-технічному шпionaжі з використанням електронних технологій; по-третє, у

прямих кібератаках на об'єкти економічної та управлінської інфраструктури тощо.

У цьому контексті слід зазначити, що загалом сформувалося два доктринальних підходи до визначення поняття «національна безпека». Згідно з першим, національна безпека розглядається у вимірі національних інтересів (інакше кажучи, ідеться якраз про «інтереси суспільства і держави», через які етимологічно формулюється одне з інституціональних завдань Національної поліції України. – Авт.), а згідно із другим, – у концептуальній парадигмі базисних цінностей суспільства (у розумінні громадянського суспільства, автономного від державних інтересів у вузькому тлумаченні цієї політико-правової категорії. – Авт.) [2, с. 26–27].

Як слушно вказує Г. П. Ситник, на етапі формування відповідного лексикону поняття «національна безпека» використовувалося передусім як синонім до дефініції «обороздатність держави», тобто у значенні виключно політичної та воєнної безпеки [3, с. 27].

Зі свого боку, інформаційна безпека в сучасних умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій є однією з ключових складових національної безпеки держави, зважаючи на характер наявних інформаційних загроз та викликів життєво важливим суспільним і державним інтересам.

Специфічною особливістю забезпечення інформаційної безпеки держави як поліцейської функції є необхідність охорони та захисту інформації в соціотехнічних системах, що викликає доцільність застосування спеціальних знань із технічних галузей, підгалузей, окремих інституцій як технічних, так і суспільних наук, а сама інформаційна безпека за природою походження в умовах інформаційного суспільства має триєдиний зміст: організаційний, інженерно-технічний (у тому числі програмно-технічний) та правовий [5, с.184].

Таким чином, сутність завдань поліції як суб'єкта забезпечення інформаційної безпеки держави визначається провідним предметом суспільних відносин у вказаній сфері, яким є інформація в автоматизованих (комп'ютерних) системах, у тому числі в електронних телекомунікаціях, зокрема в мережі Інтернет.

Особливості вирішення вказаних завдань із застосуванням цілісного комплексу як соціогуманітарних, так і технічних знань зумовили необхідність створення спеціального підрозділу Національної поліції України – Департаменту кіберполіції як міжрегіонального територіального органу Національної поліції зі статусом юридичної особи публічного права [5, с.186].

Метою створення кіберполіції в Україні було реформування та розвиток підрозділів МВС України, що забезпечило підготовку та функціонування висококваліфікованих фахівців в експертних, оперативних та слідчих підрозділах поліції, задіяних у протидії кіберзлочинності, та здатних застосовувати на високому професійному рівні новітні технології в оперативно-службовій діяльності [1].

Аналізуючи окреслені завдання, у сучасних умовах прогресивного інформаційно-комунікаційного розвитку загалом зазначимо такі ключові концептуальні напрями забезпечення інформаційної безпеки, як завдання Національної поліції України:

1. Організація протидії не бажаному для інтересів суспільства й держави впливу за допомогою технічних засобів захисту, причому засоби захисту мають бути адекватними засобам впливу, що означає необхідність застосування належних за кількістю та якістю технічних засобів захисту інформаційних систем (наприклад, створення системи просторового зашумлення для приховування інформації в обмеженому середовищі чи екранування технічних засобів у приміщенні).

2. Організація протидії негативному впливу на учасників інформаційних відносин, зокрема протидія кіберзлочинам як таким, що несуть безпосередню суспільну небезпеку.

3. Визначення майнових і моральних утрат та їхня мінімізація в разі порушення функціонування інформаційної системи, важливої для належного забезпечення інтересів суспільства та держави, включаючи взаємодію з іншими правоохоронними та судовими органами як України, так і зарубіжних держав для притягнення до відповідальності й відшкодування заподіяних протиправними діями (бездіяльністю) збитків.

Отже, заходи у сфері забезпечення інформаційної безпеки держави, що здійснюють органи поліції, з теоретико-методологічних позицій можна класифікувати на такі види, як: 1) організація запобіжних заходів; 2) організація блокування (протидії) реальних інформаційних загроз; 3) організація подолання наслідків інформаційних загроз, якщо їм не вдалося запобігти [4, с.23].

Таким чином, під час аналізу теоретико-методологічних аспектів місця та ролі Національної поліції в забезпеченні інформаційної безпеки держави можна дійти загальних висновків, а саме: а) у сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства та науково-технічного прогресу інформаційна безпека є ключовим структурним елементом національної безпеки як стану достатньої захищеності життєво важливих суспільних і державних інтересів; б) забезпечення інформаційної безпеки на сучасному етапі потребує комплексного застосування як гуманітарних, так і спеціальних технічних знань, що об'єктивує створення окремого підрозділу (Департаменту кіберполіції) у структурі Національної поліції України; в) ключовими концептуальними напрямками забезпечення інформаційної безпеки органами поліції є організація

протидії не бажаному для інтересів суспільства та держави впливу за допомогою технічних засобів захисту; організація протидії негативному впливу на учасників інформаційних відносин, зокрема протидія кіберзлочинам як таким, що несуть безпосередню суспільну небезпеку; визначення майнових і моральних утрат та їхня мінімізація в разі порушення функціонування інформаційної системи; г) заходи у сфері забезпечення інформаційної безпеки держави, що здійснюють органи поліції, з теоретико-методологічних позицій можна класифікувати на такі види: організація запобіжних заходів; організація блокування (протидії) реальних інформаційних загроз; організація подолання наслідків інформаційних загроз, якщо їм не вдалося запобігти; д) ключовим завданням Національної поліції вбачається завчасна профілактика та запобігання правопорушенням в інформаційному середовищі суспільної життєдіяльності.

Література:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02 липня 2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
2. Національна безпека України : навч. посібник / Ситник Г. П. та ін.; за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : Кондор, 2007. 616 с.
3. Возжеников А. В. Национальная безопасность (теория, политика, стратегия) : монография. Москва : НПО Модуль, 2000. 240 с.
4. Ващенко Л. О., Єфімов О. М. Тлумачний словник – мінімум української мови. Київ : Довіра, 2000. Вид. 2-ге. 546 с
5. Пересада О. М. Роль Національної Поліції України в забезпеченні інформаційної безпеки держави: теоретико-методологічні аспекти, Правовий часопис Донбасу. 2019. № 4. С. 183-189.

Учускіна Владислава Вікторівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:
Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СОЦІАЛЬНИЙ ЗМІСТ ВІА / СНІДу В СУЧАСНИХ УМОВАХ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ

ВІА-інфекція є актуальною проблемою сучасної охорони здоров'я, так як залишається одним з 10 найбільш значимих для людства захворювань, які становлять реальну загрозу здоров'ю, перспективам нації і національній безпеці багатьох країн світу.

Як і раніше, актуальними залишаються проблеми боротьби з ВІА / СНІД та відсутності засобів специфічної профілактики ВІА-інфекції, тому пріоритетним вважається протидія ВІА / СНІД засобами і способами неспецифічної профілактики. Також приділяється увага факторів, що впливають на поширення ВІА-інфекції - це наявність венеричних захворювань і запальних захворювань сечостатевої системи.

ВІА-інфекції, в основному, схильні особи молодого і середнього віку, які в міру розвитку захворювання можуть повністю або частково втрачати здоров'я і працездатність. Хвороба, порушуючи природний уклад життя людей, що живуть з ВІА / СНІД, призводить до почуття незадоволеності в різних життєвих сферах, що з часом позначається на якості їх життя.

Однією із значущих сучасних особливостей епідемії ВІА-інфекції в світі є різке збільшення випадків передачі вірусу статевим шляхом, внаслідок лібералізації сексуальних стосунків. Це особливо стосується країн з високим рівнем поширеності ВІА серед споживачів ін'єкційних наркотиків, оскільки існує ризик інфікування не тільки їх статевих партнерів, а й груп населення, які не вживають ін'єкційні наркотики.

Також, серед ув'язнених є абсолютне переважання гемоконтактних зараження, пов'язаного з внутрішньовенним споживанням наркотиків, яке має місце в 87,5% випадків у перебувають в місцях позбавлення волі, що в 1,8 рази перевищує частоту цього шляху зараження серед ВІА-інфікованих в країні. [1]

За роки, що минули з часу появи перших випадків зараження ВІА, досягнуто значних успіхів у вивченні ВІА-інфекції, розроблені препарати, здатні значно продовжити період повноцінної, активної життя людям з позитивним ВІА-статусом. Останнім часом прийнято замінити термін «ВІА-інфіковані» на «людей, що живуть з ВІА» (ЛЖВ). Подібна заміна свідчить про те, що дана проблема все більше набуває соціальний зміст. [2]

СНІД, охоплюючи такі важливі сфери людства як здоров'я, емоційне, соціальне і економічне благополуччя, змінив погляд вчених і змусив переглянути питання якості життя. І що надзвичайно важливо, тому що СНІД загострив необхідність превентивних заходів у всіх сферах людського життя. Поява СНІД змусило суспільство по-новому поглянути на сталі поняття соціального життя, наприклад, такі, як права людини, гуманізм, безпеку.

Слід зауважити, що соціальне питання про збереження таємниці цієї хвороби закріплено на законодавчому рівні. Стаття 132 ККУ: забороняє розголошення службовою особою лікувального закладу або допоміжним працівником відомостей про невиліковну інфекційну хворобу пацієнта (наприклад,

ВІА/СНІД). Стаття 182 ККУ: передбачає покарання за «незаконне збирання, зберігання, використання, поширення конфіденційної інформації про особу». [3] Стаття 32 Конституції України передбачає, що ніхто не може зазнавати втручання в особисте і сімейне життя людини, крім випадків, передбачених Конституцією України. [4] Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Збереження конфіденційної інформації є особливо важливим у контексті ВІАінфекції/СНІДу з огляду на специфіку тестування на ВІА, а також через стигму й дискримінацію в разі розголошення позитивного результату тестування.

Україна досягла значного успіху в профілактиці ВІАінфекції в середовищі ключових груп населення щодо інфікування ВІА, особливо серед ЛВІН. Проте стигма і дискримінація є основними перешкодами, які обумовлені не тільки соціальними нормами, але й деякими нормативними актами, котрі не забезпечують конкретних механізмів захисту прав ключових груп населення.

Отже, законодавство України прогресивно розвивається у сфері протидії інерційними захворюванням, але з урахуванням найкращого світового досвіду і рекомендацій міжнародних експертів. нодавства. Основними проблемами, в Україні, є недотримання добровільності тестування на ВІА, дискримінація – обмеження конституційного права на медичну допомогу, випадки відмови у проведенні оперативних втручань, інших інвазивних видів допомоги, розголошення інформації про ВІА-статус, соціальна ізоляція. На сьогодні є певна неузгодженість, а часто і взаємовиключний характер окремих положень законів і підзаконних актів щодо основних понять та

процедур у контексті епідемії ВІА-інфекції. Саме тому нерідко реєструються факти недотримання чинного законодавства у сфері ВІА/СНІДу.

Література:

1. Чинники впливу та попередження початку вживання молоддю наркотиків ін'єкційним шляхом. Український інститут соціальних досліджень ім. О. Яременка, 2006 р.

2. Оцінка політико-правового середовища у сфері протидії ВІА-інфекції/СНІДу в Україні URL: http://www.hivreforminaction.org/wpcontent/uploads/2017/08/0807_HIV-Legal-Assessment2017_UA.pdf.

3. Кримінальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

4. Конституція України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

Філімонов Владислав Олександрович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із головних завдань Національної поліції є забезпечення громадської безпеки, як однієї із складових національної безпеки нашої держави.

Незважаючи на позитивні зрушення у реформі правоохоронних органів, існує широке коло питань та прогалини в організаційно-правовому забезпеченні громадської безпеки підрозділами Національної поліції. Вони потребують значного вдосконалення та набувають особливого значення в контексті гармонізації законодавства, підвищення ефективності діяльності в цій галузі з урахуванням сучасних реалій соціальних та державних процесів, що відбуваються в Україні.

На наш погляд, у сучасному світі в першу чергу слід розглядати безпеку людини, адже саме людина знаходиться в центрі таких глобальних утворень, як суспільство та держава. Тому всі види безпеки слід розглядати з огляду на концепцію прав людини. [1, с.4]

М. М. Москаленко визначає правоохоронну діяльність як специфічну форму здійснення поліцейської функції держави, яка передбачає цілеспрямований вплив відповідних державних установ (органів) на суспільні відносини, а поліція - державна організація, завдяки якій держава забезпечує більшу частину власного безпека та безпека суспільства та його членів. В європейській юриспруденції поліцейське право розуміється як "діяльність внутрішнього управління, завдяки якій люди захищаються від небезпеки, яка їм загрожує, від навколишніх природних та особистих сил, нейтралізуючи ці сили, встановлюючи межі". Успішне та досить осмислене розуміння поліції пропонує В.М. Шадрін: це особливий вид соціальної, публічної адміністративної діяльності, що здійснюється на основі закону та в інтересах суспільства, спрямований на охорону та підтримання громадського порядку, забезпечення громадської безпеки примусовими заходами. [2, с.133]

Щодо діяльності підрозділів профілактичної діяльності, то спочатку визначимо поняття цього підрозділу. Після прийняття Закону України "Про Національну поліцію" від 2 липня 2015 року назву

підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України було змінено на нову - "превентивна діяльність". Відповідно до визначення в академічному словнику української мови, термін «превентивний» - це той, який щось попереджає, щось перешкоджає, а дієслово «діяльність» означає застосування своєї праці до чогось.

Таким чином, профілактична діяльність - це особливий вид діяльності працівників поліції, які у своїй роботі запобігають та (або) перешкоджають вчиненню правопорушень у сфері громадського порядку. У юридичній науці існують такі види профілактики, як загальна профілактика - попередження правопорушень з боку інших. Це попередження кримінальних злочинів громадянами, схильними до незаконних діянь; приватна профілактика - попередження (запобігання) нових кримінальних злочинів особами, які вже вчинили будь-яке правопорушення.

Стратегічна мета профілактики - не допустити переходу плану в ефективні дії поведінки. Проміжна мета визначається конкретною ситуацією профілактики, а також тактичною ситуацією, яка виникає при застосуванні певних профілактичних заходів.

Департамент превентивної діяльності є провідним підрозділом у структурі Національної поліції України з питань громадського порядку та безпеки.

Підрозділи профілактичної діяльності у своїй роботі керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами, Положенням про департамент превентивної діяльності Національної поліції України, інші постанови Міністерства внутрішніх справ України. Відповідно до Положення про управління превентивної діяльності Національної поліції України, основними завданнями профілактичних підрозділів є: узагальнення практики застосування

законодавства з питань, що належать до його компетенції, підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства про громадський порядок та громадську безпеку ; контроль та організація роботи та діяльності патрульної поліції, запобігання неповнолітнім, відділів охорони громадського порядку, дозвільної системи та дільничних офіцерів поліції; забезпечення готовності Департаменту превентивної діяльності діяти під час надзвичайних ситуацій техногенного, економічного, природного та військового характеру; організація та забезпечення правопорядку, запобігання та припинення правопорушень на вулицях та в інших громадських місцях, виявлення злочинів; організація роботи з видачі відповідно до законодавства дозволів на придбання, зберігання, носіння та транспортування зброї, боєприпасів, вибухових речовин та матеріалів, інших предметів і речовин, щодо яких встановлені спеціальні правила, а також відкриття дозвільних систем де вони використовуються, та щодо контролю за дотриманням цих правил та функціонуванням цих об'єктів тощо.

Слід також підкреслити, що права та обов'язки, що входять до повноважень превентивних підрозділів Національної поліції України, поєднуються: той факт, що їх права також є обов'язками, оскільки такі права повинні використовуватися в інтересах служби. Крім того, повноваження, надані підрозділам превентивної діяльності Національної поліції України, за способом здійснення можна класифікувати на такі види: організаційні, контрольні, охоронні, пошукові, примусові, запобігання та обслуговування. Адміністративно-правовий статус превентивних підрозділів Національної поліції України включає повноваження підрозділів профілактики неповнолітніх, патрульної служби, а також підрозділів дозвільної системи та служби дільничних офіцерів поліції. Але їх повноваження та компетенція зазвичай закріплені у

відомчих регламентах, які потребують вдосконалення. [3, с. 43]

Таким чином, діяльність превентивних підрозділів Національної поліції України слід розуміти як систему законодавчо встановлених та гарантованих державно-правовими положеннями та принципами, що встановлюють права та обов'язки підрозділів ювенальної превенції, СРПП, дозвільної системи та дільничних офіцерів поліції, завдання та функції якого спрямовані на забезпечення прав і свобод людини, інтереси суспільства та держави, боротьбу зі злочинністю, підтримання громадської безпеки та порядку, а також надання послуг у межах, визначених законом, особам, які є найвищим пріоритетом у роботі профілактичних заходів.

Література:

1. Жила С.Ю. Правові та організаційні засади забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної поліції / Сергій Юрійович Жила. // МВС України, ОДУВС. – 2016. – С. 222.

2. Косиця О. Поліцейська діяльність як наукова категорія / Ольга Косиця // Підприємництво, господарство і право. 2017. №1. С. 133-137

3. Волокітенко І. Адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної Національної поліції / Ігор Волокітенко // Visegrad Journal on Human Rights. – 2016. – № 6. – С. 42-46.

Чабан Діана Миколаївна,

курсант 3 курсу
факультету для підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євген Сергійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОЛІЦІЯ ДІАЛОГУ ЯК НОВИЙ ЩАБЕЛЬ У РОЗВИТКУ ПРЕВЕНТИВНИХ ФУНКЦІЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Мова – найбільше надбання суспільства. Мовні засоби дають змогу отримувати та віддавати інформацію, а також є культурним надбанням кожного народу. Стає одним з найважливіших інструментів за допомогою якого у кожного є змога висловлювати свою думку, активно відстоювати її серед людського середовища та ін. Сьогодні суспільні процеси – шлях до побудови європейської демократичної країни.

Гідний рівень освіченості фахівців будь-якої сфери, це один з крижалів успіху. Тому постає нагальна необхідність покращення професійного спілкування правників, зокрема, представників законі – поліцейських. Адже, як зазначає Т.В. Крашеніннікова: «Працівник поліції повинен: постійно спрямовувати свою діяльність на забезпечення конституційних прав і свобод людини та удосконалення управлінської діяльності на основі конструктивного вирішення питань, що належать до його повноважень; дотримуватися норм законодавства та при необхідності відстоювати принципи верховенства права та законності; шанобливо ставитися до громадян, дотримуватися високої культури спілкування та ін.»[4, с. 11]

Так, одним з основних завдань органів і підрозділів Національної поліції України є «надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки та порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства й держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги...».[7]

Щодо наукової розробки питання проблем професійного спілкування знайшло своє відображення як у вітчизняних наукових працях, так і зарубіжних: В. Андросюка, О. Волошиної, Г. Дубова, Ш. Шмитта, Т. Джурканіна, А. Негодченка та ін.[5, с. 110] Перейдемо до аналізу ситуації, що має місце у сучасному мовному середовищі державних органів. Для забезпечення виконання якого потрібна постійна комунікація з населенням з цією метою, з врахуванням зарубіжного досвіду: скандинавського підходу до охорони громадського порядку, у 2017 році було створено концепцію «Поліція Діалогу», за сприянням Консультативної місії Європейського Союзу Україна організовано низку тренінгів, лекцій та навчальних занять з підготовки кадрів для навчання працівників підрозділів «Поліції Діалогу».

23 серпня 2018 року Міністерство внутрішніх справ опублікувало наказ №706 «Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів»[6].

Тлумачення завдань таких підрозділів знайшло своє відображення у доробках Андросюка, О.Волошиної, які визначили основну мету діяльності фахівців таких підрозділів наступним чином:

– нейтралізація агресивних громадян не силою, а словом;

– налагодження діалогу із організаторами та учасниками акцій під час масових заходів: акцій протестів, футбольних матчів, маршів, релігійних заходів і таке інше;

– перемовини з організаторами акцій, зняття напруження між людьми, роль активного слухача та в деяких випадках навіть досвідченого психолога[2, с. 28].

За даними офіційної сторінки «Відділ превентивної комунікації - поліція діалогу» у Facebook працівники активно залучаються до підтримання публічної безпеки та вирішення конфліктів за допомогою мови законодавства, зокрема, під час державних свят: «День Незалежності України», «День Прапора України», флешмобів та фестивалів, а також при виникненні сутичок під час мирних зборів[1].

З огляду на проведений аналіз досягнення та роботи постійної поліцейської групи превентивної комунікації ГУНП вартує підвести ризик. Вважаємо, що запровадження таких підрозділів – шлях європеїзації всіх сфер життя, тобто ознайомлення із зарубіжним досвідом, тісна співпраця, втілення нових механізмів у діяльності державних органів, що сприяє нових обертів та веде Україні до Європи.

Література:

1. «ВІДДІЛ ПРЕВЕНТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ - ПОЛІЦІЯ ДІАЛОГУ» - офіційна сторінка «Фейсбук». Дата звернення: 30.05.2020. URL: <https://www.facebook.com/policescommunication/>

2. Андросюк В.Г., Волошина О.В. та ін.. Зарубіжний досвід ефективної комунікації поліцейських (Аналітичний огляд). Київ: 2018. 31 с.

3. В Україні діє поліція комунікації: що це таке? URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/details/29059408.html>

4. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника національної поліції. Навч. посібник – Дніпро, 2017. с. 106

5. Оверченко Д.Г. Загальні положення переговорної діяльності поліцейських груп превентивної комунікації під час масових заходів, наук. журнал. Київ, №2(21), 2017. с. 326

6. Основний концепт роботи «поліції діалогу» – комунікація та зменшення демонстрації сили під час масових заходів – Олександр Фацевич. Дата звернення: 30.05.2020. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/16552_Osnovniy_koncept_roboti_policii_dialogu_komunikaciya_ta_zmenschennya_demostracii_sili_pid_chas_masovih_zahodiv_Oleksandr_Facevich_FOTO.htm

7. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII //Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41.

Чемерис Карина Павлівна,

курсантка 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Токар Андрій Анатолійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ЗАХОДИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ПОГІРШЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ**

Актуальність обраної тематики зумовлена сучасним станом епідемічної ситуації в Україні, та й узагалі, по всьому світу. Найбільшого впливу на ситуацію загалом

вплинуло швидке розповсюдження COVID-19 – потенційно важкого гострого респіраторного захворювання, спричиненого коронавірусом SARS-CoV-2 (2019-nCoV)[1]. Майже в кожній країні світу запроваджено ряд необхідних заходів запобігання поширенню хвороби, яка на сьогоднішній день лабораторно виявлена у більш ніж 4 мільйонів осіб. Наша країна не є виключенням, що зумовило запровадження надзвичайного стану у деяких регіонах, виконання ряду заходів щодо протидії поширенню вищезгаданого захворювання, яке, до речі, має досить високий показник базового репродукційного числа, що характеризує швидкість зараження інфекційними захворюваннями.

З прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від № 211 від 11 березня 2020 року, на території країни було запровадження цілу низку заходів щодо запобігання поширенню коронавірусу COVID-19. Починаючи з 12 березня на усій території України було введено карантин, при цьому заборонивши відвідування закладів освіти учнями та студентами, проведення спортивних та інших масових заходів, встановлено також інші обмеження[2]. Серйозність ситуації, яка склалася, важко переоцінити, більше того, Всесвітньою організацією охорони здоров'я було заявлено, що COVID-19 є не просто епідемією, а пандемією, яка поширена на території майже всіх країн та континентів.

З метою спонукання громадян та суб'єктів господарювання дотримуватись нових вимог щодо дотримання карантинних обмежень до Кодексу України про адміністративні правопорушення внесені зміни. Його було доповнено статтею 44-3, яка передбачає відповідальність за «порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб",

іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами»[3].

Логічним є те, що Національна поліція України, як центральний орган виконавчої влади, також долучилась до заходів запобігання та поширення коронавірусної інфекції. На території України було запроваджено додаткові превентивні заходи, які б запобігали поширенню спалаху пандемії.

Повноваження поліції, в тому числі щодо застосування різних поліцейських превентивних заходів мають своє відображення у ст.31 Закону України «Про Національну поліцію» визначає перелік з 11 превентивних заходів, які можуть застосовуватися поліцією. Будь-який превентивний поліцейський захід застосовується виключно для виконання повноважень поліції. Більш того, застосування превентивних заходів має бути законним, необхідним, пропорційним та ефективним. Законодавець визначив наступні превентивні заходи, які можуть здійснюватися поліцією і це: перевірка документів особи; опитування; поверхнева перевірка і огляд; зупинення транспортного засобу; вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; проникнення до житла чи іншого володіння особи; перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ; застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, інших категорій осіб та поліцейське піклування[4].

Незважаючи на такі досить великі заходи, що можуть застосовуватись поліцією у разі погіршення санітарно-епідемічної ситуації, більш широко

застосовуються лише декілька з них. З 6 квітня 2020 року Урядом було запроваджено посилення карантинних заходів та створення нових обмежень. Заборони виходити на вулицю без паспорта та без одягненої маски зумовили різке збільшення застосування поліцейськими такого превентивного засобу як перевірка документів особи та опитування. Задля ефективного виконання визначених Кабінетом Міністрів України, поліцейські також доволі часто застосовують вимогу залишити місце і обмеження доступу до визначеної території, оскільки обмеження торкнулися також перебування осіб у певних місцях та на певних територіях. Оскільки заборони торкнулись питання відвідування парків, скверів, зон відпочинку, лісопаркових і прибережних зон (крім випадків виходу собак однією людиною і для службової необхідності), а також відвідування спортивних та дитячих майданчиків, керівництвом Національної поліції було запроваджено додаткові сили. Поліцейські територіальних підрозділів та навіть перемінний та постійний атестований склад закладів вищої освіти системи МВС України був залучений для виконання вищезазначених вимог та активного застосування ряду превентивних поліцейських заходів та інших заходів примусу.

Отже, превентивні поліцейські заходи є дуже важливими під час різкого погіршення санітарно-епідемічної ситуації, як в Україні, так і в усьому світі. На сьогоднішній день, завдячуючи законному застосуванню таких заходів і вимог наша країна поступово виходить із запровадженого карантину та має позитивну динаміку щодо зменшення захворюваності та смертності під час пандемії.

Література:

1. Коронавірусна хвороба 2019: Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Коронавірусна_хвороба_2019
2. Постанова Кабінету Міністрів України № 211 від 11.03.2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro->

zarobigannya-poshim110320rennyu-na-teritoriyi-ukrayini-koronavirusu-covid-19

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Редакція від 14.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

4. Закон України «Про Національну поліцію». Редакція від 22.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

Черкас Олександр Володимирович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАРКОМАНІЇ НА ОСНОВІ
КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ**

Проблема наркотрафіку в інтернеті на сьогодні є актуальною та мало дослідженою. У новому тисячолітті інформаційна революція, яка відкрила людям нові можливості у сфері отримання та обробки інформації та викликала глобалізацію людства, стала однією з головних причин виникнення інтернет злочинності, також і у сфері розповсюдження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Тому вивчення цього питання з метою профілактики та протидії розповсюдженню наркотиків є досить важливим.

Зараз в мережі інтернет функціонує безліч сайтів на яких розміщується реклама з продажу наркотичних препаратів невідомого походження та дозування, формули та рецепти їх виготовлення, які перебувають у відкритому доступі. Реклама сайтів та електронних адрес розповсюджувачів цих речовин знаходиться на кожному боці, тому придбати собі дозу не є великою проблемою навіть для звичайного підлітка. Для збуту своїх товарів наркодилери використовують різні соціальні мережі, найпопулярнішою з яких є програма для обміну миттєвими текстовими повідомленнями – Telegram. Цю програму використовують через анонімність повідомлень. Розробники схеми збуту наркотиків застосовують алгоритм шифрування, через який при спробі зламати цю соцмережу, ані інформацію про них та ні саме листування правоохоронці отримати не зможуть. За інформацією з груп в Telegram оплата відбувається через термінали iVox в біткоїнах, а це є найбезпечнішим шляхом оплати, адже неможливо ідентифікувати наркодилерів. І це є головною проблемою у розслідуванні таких злочинів [3].

В Україні наркоторгівля через мережу інтернет набирає небачених обертів. Дилери використовують так звану схему «закладок», це коли наркоторгівці наймають особу, яка ховає дозу у будь-якому місці міста та відправляє фото з місцезнаходженням препарату. Таким чином контакт відбувається через спеціальний протокол обміну повідомленнями, який шифрує листування, а не особисто між продавцем та покупцем.

Поки кількість смертей від наркозалежності невпинно збільшується, правоохоронці лише розводять руками, адже для відстеження наркоторгівців в інтернеті необхідне відповідне матеріально-технічне забезпечення, якого наразі немає. Тому, щоб допомогти поліцейським, у Харківському національному університеті внутрішніх справ курсантами було створено чат-бот-програму, яка відстежує злочинців у

популярному серед наркодилерів месенджері Telegram. За допомогою програми вони формують базу даних, аналізують сторінки та передають інформацію правоохоронцям. У ній будь-який користувач може поскаржитися на підозрілі сторінки онлайн-магазинів, відправити фото з намальованими на стіні лінками та зазначити геолокацію цих місць. За два тижні роботи, до чату приєдналися майже шість із половиною тисяч користувачів. Розробники кажуть: що більше надходитиме скарг на сторінки магазинів із продажу наркотиків, то швидше вони блокуватимуться. А це завдасть неабияких збитків наркаторговцям [4].

Для протидії кіберзлочинності, зокрема й розповсюдженню наркотиків мережею інтернет в Україні діє закон «Про основні засади забезпечення кібербезпеки в Україні» від 05.10.2017 року, який визначає правові основи забезпечення захисту інтересів людини і громадянина, суспільства та держави [2]. Також в Україні від 01.07.2006 діє міжнародна Конвенція про кіберзлочинність, у якій розглядається механізм про міжнародну співпрацю в розслідуванні даних злочинів. А саме, за її умовами країни мають надати повноваження правоохоронним органам щодо здійснення перехоплення інформації та вилучення комп'ютерних даних [1].

Отже, підсумовуючи сказане можна зробити висновок, що збут наркотиків з використанням сучасних інформаційних технологій є серйозною проблемою яка набирає оборотів. Для її вирішення потрібно докласти багато зусиль у створенні нових підрозділів кіберполіції, удосконаленні матеріально-технічного забезпечення та методів боротьби з наркотрафіком. Я вважаю, що для зменшення кількості сайтів з продажу наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів та прекурсорів потрібно запровадити моніторинг розповсюдження цих препаратів у всіх школах та ЗВО України, адже вживання наркотиків є найбільш розповсюдженим серед молоді. Це допоможе значно зменшити кількість наркозелижних у нашій країні.

Література:

1. Конвенція про кіберзлочинність. Рада Європи; Міжнародний документ від 23.11.2001. – URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_575.
2. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII.
3. Ступник Я.В., Когут М.Г. Протидія наркозлочинності в мережі Інтернет: виклики сьогодення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія Право. Випуск 22. 2014. С. 226-230
4. Ухаркові студенти створили чат-бота для боротьби з онлайн-наркоторговцями – як він працює? URL: <https://www.5.ua> (дата звернення 17.05.2020.)

Чечель Анастасія Олександрівна,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Рижкова Світлана Анатоліївна,
старший викладач кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ НОВАЦІЇ В ПРОФІЛАКТИЧНІЙ РОБОТІ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

В умовах обмежувальних карантинних заходів, з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої

коронавірусом SARS-CoV-2 органи державної влади, органи місцевого самоврядування, медичні працівники, правоохоронні органи в силу покладених на них завдань. В межах компетенції вони фактично цілодобово забезпечують і вживають всіх належних необхідних заходів, щодо своєчасного виявлення та реагування на випадки захворювання на небезпечну хворобу серед населення.

Актуальна роль в цьому контексті належить в тому числі органам та підрозділам Національної поліції, щодо дотримання встановлених правил поведінки серед населення в громадських місцях, та контроль інших обмежувальних карантинних обмежень, відповідно до постанови КМУ від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19». В період з березня по травень по всій території України впроваджуються обмежувальні карантинні заходи. Так, наприклад, встановлюється заборона з 12 березня до 3 квітня 2020 р. відвідування закладів освіти здобувачами; проведення всіх масових заходів, у яких бере участь понад 200 осіб, крім заходів, необхідних для забезпечення роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Спортивні заходи дозволяється проводити без участі глядачів (уболівальників), тощо [1]. Відповідно до постанови КМУ від 02.04.2020 № 255 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 щодо посилення карантинних заходів, з 6 квітня 2020 року вводились обмеження щодо пересування вулицями груп у складі більше двох осіб, крім випадків службової необхідності та супроводу дітей; знаходитися на вулиці без масок, респіраторів та документів, що посвідчують особу; перебувати в громадських місцях особам, які не досягли 14 років, без супроводу повнолітніх; відвідувати парки, сквери, зони відпочинку, спортивні та дитячі майданчики, лісопаркові та прибережні зони, крім вигулу домашніх тварин однією особою та у випадку

службової необхідності; регулярні та нерегулярні перевезення пасажирів у міському, приміському, міжміському, внутрішньо обласному та міжобласному сполученні, крім перевезення легковими автомобілями, а також окремих категорій осіб; самовільне залишення місць обсервації[2]. Національна поліція України всилу покладених повноважень, вживає необхідних заходів щодо осіб, які знаходяться в тому числі на самоізоляції. Мова йде про осіб, які мали контакт з хворим на COVID-19, хворі особи або з підозрою на інфікування, які не потребують госпіталізації, люди, які досягли 60-річного віку. Контроль за виконання умов самоізоляції забезпечують працівники Національної поліції, військовослужбовці Нацгвардії та представники інших уповноважених органів. Також Національна поліція здійснює супровід транспортних засобів під час транспортування організованих груп людей до обсерваторів. У разі призначення відповідного зобов'язання до мобільного додатку Єдиного державного веб-порталу електронних послуг вносяться дані про особу, місце її самоізоляції та контакт.

Окрім цього, органи та підрозділи Національної поліції вживають заходи щодо недопущення та припинення адміністративних та кримінальних правопорушень за порушення обмежувальних карантинних заходів. Так, станом на 15 травня в Україні складено 8 515 протоколів за ст. 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення ("Порушення правил карантину"), із них 2 199 вже розглянуто. За даними судового реєстру, із розглянутих протоколів стосовно 275 було ухвалено рішення щодо накладення штрафу [3].

Проте, пріоритетним напрямком органів та підрозділів Національної поліції є профілактична, роз'яснювальна робота щодо недопущення встановлених обмежувальних карантинних заходів. Підвищення правосвідомості, особистої моральної та суспільної

відповідальності кожного, є запорукою безпеки всього суспільства в цілому. Мова йде й про індивідуальні профілактичні бесіди серед населення, це й розповсюдження інформаційних пам'яток, виступи в ЗМІ щодо недопущення скоєння адміністративних та кримінальних правопорушень у цій сфері, створення відповідних груп у соціальних мережах, тощо.

Враховуючи зазначене, органи та підрозділи Національної поліції забезпечують несення служби в посиленому режимі. Нестандартна та нетипова ситуація пов'язана з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, потребує запровадження нового досвіду, форм та методів роботи з населенням.

На нашу думку, практичний та науковий інтерес представляє зарубіжний досвід діяльності поліції деяких країн, які для покращення своєї діяльності, в умовах пандемії COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, задля мінімізації ризиків зараження особового складу поліції, а також ефективного використання сил та засобів поліції використовують в своїй роботі інформаційні технології. Поліція Китаю задля ефективною профілактичної роботи, за допомогою безпілотних апаратів (дронів), не виходячи з кабінету патрулюють громадські міста. Дрони – безпілотний літальний апарат, яким можна керувати дистанційно, через пульт, також до нього приєднуються звукові установки або відео фіксатори, з метою контролю обстановки на певній ділянці. До квадрокоптеру прикріплена рація, за допомогою якої поліцейські наголошують щодо дотримання карантинних обмежень. Дрон підлітає до людини, яка вийшла на вулицю, і повідомляє про те, що влада рекомендує не виходити з дому. Поліцейські пропонують повернутися додому, добре вимити руки і залишатися в приміщенні. Або ж за допомогою дрону поліцейські пропонують мешканцям Китаю одягти маски на обличчя. Загалом були задіяні

приблизно 100 дронів по всій країні для перевірки місць великого скупчення людей, майже 200 співробітників були направлені до командних центрів, які відслідковували та мали інформацію у режимі реального часу [4]. До речі досвід Китаю запозичила Франція, окрім вищезазначених заходів, поліція Франції попереджає громадян дотримуватись заходів безпеки, а саме дотримуватись дистанції[5]. Поліція Іспанії з метою інформування громадян про необхідність залишатися вдома в період епідемії, також застосовує безпілотними обладнані гучномовцями [6].

Щодо України, то в Києві поліція почала активно переймати зарубіжний досвід Китаю, Франції та Іспанії та використовує дрони з метою попередження населення щодо дотримання карантинних обмежень. Дрони в Києві літають в важкодоступних місцях, де піший патруль та автопатруль не можуть дістатися, а також там, де в супереч карантину можуть знаходитись громадяни [7].

Цікавим є досвід Китаю, щодо використання мобільних додатків, за допомогою спеціальних програми для смартфонів, з'явилась можливість контролювати розповсюдження вірусу та виявляти його навіть на ранніх етапах. Слід зауважити, що впровадження та розробка таких технологій в Україні у зв'язку зі стрімким розповсюдженням вірусу є необхідною.

Китай почав активну боротьбу з коронавірусом, тому на сьогоднішній день в даній країні працюють понад 10 електронних додатків для боротьби з вірусом. Зокрема, додаток «YiKuang», для перевірки можливого контакту з інфікованими. Даний додаток надає змогу кожному, хто занепокоєний можливістю зараження міг перевірити чи були зареєстровані випадки зараження в його будинку, під'їзді чи навіть в літаку та автобусі, якими вони користувалися за останні 14 днів. Отримати таку інформацію можливо за допомогою спеціального коду, який надається після реєстрації в даному додатку.

Також там зібрана інформація стосовно місць, в яких можливе поширення корона вірусу, задля того, щоб громадяни могли уникати місць з високим рівнем можливого зараження [8].

Великобританія також створила спеціальний додаток «CovidSymptomTracker», який допомагає спеціалістам стежити за розповсюдженням корона вірусу в країні. Даний додаток розміщує в собі персональні дані стосовно кожного громадянина, зокрема, зріст, вагу, хронічні захворювання та ін. Таким чином, фахівці країни створили радіолокаційний пристрій раннього попередження, який, за їх словами, крім географічного поширення хвороби може вказати і на більш точні симптоми [8].

Отже, на підставі вищезазначеного, та усвідомлюючи виклики, які сьогодні постають перед суспільством та державними інституціями, правоохоронними органами в протидії та недопущенні порушення вимог щодо дотримання умов і правил поведінки в період карантину пов'язаним з COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, актуальними залишаються питання профілактичної діяльності органів та підрозділів Національної поліції з населенням щодо недопущення адміністративних та кримінальних правопорушень, а також впровадження зарубіжного досвіду використання сучасних технологій Національною поліцією України умовах обмежувальних карантинних заходів.

Література:

1. Про запобігання поширенню на території України корона вірусу COVID-19: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020р. №211. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zapobigannya-poshim110320rennyu-na-teritoriyi-ukrayini-koronavirusu-covid-19> (дата звернення 16.06.2020)

2. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2020р. №255. URL:<https://www.kmu.gov.ua/npas/provnesennya-zmin-do-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrm020420ayini-vid-11-bereznua-2020-r-211>

(дата звернення 16.06.2020)

3. За порушення карантину в Україні оштрафовано 275 осіб. 112.UA: веб-сайт. URL:<https://ua.112.ua/suspilstvo/za-porushennia-karantynu-v-ukraini-oshtrafuvaly-275-osib-536101.html>.

4. Дрони с громкоговорителями начали предупреждать китайцев о смертельном коронавирусе. Hromadske: веб-сайт. URL: <https://hromadske.ua/ru/posts/drony-s-gromkogovoritelyami-nachali-preduprezhdad-kitajcev-o-smertelnom-koronaviruse>

5. ВоФранцидроныследят за соблюдениемдистанциимежду людьми из-за коронавируса. FinancialOne : веб-сайт. URL: https://fomag.ru/news-streem/vo_frantsii_drony_sledyat_za_soblyudeniem_distant_sii_mezhdu_lyudmi_iz_za_koronavirusa/ (дата звернення: 16.06.2020).

6. Іспанія застосовує безпілотники для інформування про заходи проти коронавірусу: відео. Стрічка.ком: веб-сайт. URL: <http://lviv.strichka.com/article/101110843>

7. У Києві поліція почала використовувати дрони і катери для пошуку порушників карантину. БЖ: веб-сайт. URL: <https://bzh.life/ua/gorod/v-kieve-politsiya-nachala-ispolzovat-drony-i-katery-dlya-poiska-narushiteley-karantina>

8. Технологиипротивзаразы: Какпрограммыпомогаютбороться с распространениемкоронавируса. 112.ua: веб-сайт. URL: <https://112.ua/statji/tehnologii-protiv-zarazy-kak->

programmy-pomogayut-borotsya-s-rasprostraneniem-
koronavirusa-530782.html

Чиквашвілі Д.О.,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Корупція за всіх часів залишається основною проблемою, носить соціальний, економічний, політичний й морально-естетичний характер. Корупційні явища охопили повністю всі сфери життя, що шкодить розвитку демократії в Україні. Згідно останнім показників Індексу сприйняття корупції у державному секторі Україна з 175 країн зайняла 144 місце, поставши поряд з Іраном, Нигерією, Папуа-Новою Гвінеєю, що красномовно свідчить про місце, яке Україні запропонувало світове співтовариство.

Проводячи дане дослідження ставимо за мету проведення чіткої межі між тлумаченнями понять «корупція», «корупційні правопорушення», «адміністративне корупційне правопорушення». Такі питання знаходять своє відображення у наукових працях вітчизняних науковців М. І. Мельника, А. В.

Терещука, М. Ю. Тихомирова та ін., а також зарубіжних – Б.В. Волжекін, М.В. Костенникова та ін. [2, с. 23-24]

По-перше, повне та змістовне офіційне визначення корупції знайшло своє відображення в документах 34-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН: корупція – це «виконання посадовою особою будь-яких дій чи бездіяльність у сфері його посадових обов'язків за винагороду у будь-якій формі у інтересах того, хто надає таку винагороду, з порушення посадових інструкцій, так й без їх порушення»[3].

За думкою М.І. Мельника, дефініцію «корупція» слід розглядати у масштабному вимірі: це поняття вартує обмежити від інших суспільно небезпечних явищ, таких як, хабарництво, організована й економічна злочинність, й таке інше, з метою кваліфікації цих явищ, а також розробка дійсних заходів з попередження й протидії[2, с. 102].

В свою чергу, А.В. Терещук тлумачить корупцію у двох аспектах, а саме: як протизаконне діяння посадових осіб, направлене на особисте збагачення; як стійкий зв'язок представників владно-управлінських структур із злочинним середовищем, сприяння її протиправної діяльності шляхом використання наданих державною повноважень[4, с. 20].

На законодавчому рівні поняття «корупція», «корупційне правопорушення» знайшло своє відображення у Законі України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Щодо корупційних правопорушень, частіше за все порушуються нормативні адміністративні приписи, список суб'єктів таких правопорушень закріплений у ст. 172-4, 172-5, ст. 172-8, ст. 172-9 КУПАП[1], основними з яких є особи, що наділені владними повноваженнями. За вчинення корупційних діянь передбачена як кримінальна так і адміністративна відповідальність – вид юридичної відповідальності, що передбачає накладання адміністративних стягнень за порушення

загальнообов'язкових правил, передбачених адміністративним законодавством. Адміністративні корупційні правопорушення за своєю будовою включають такі елементи: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона.

Отже, провівши такий аналіз можемо зазначити, що адміністративні корупційні правопорушення за складом дещо схожі на кримінальні, але істотні ознаки відокремлюють їх один від одного:

- Не всі адміністративні корупційні діяння мають характер корупційного явища – частіше за все винагорода, привілеї чи пільг здійснюється не в особистих інтересах чи в інтересах третіх осіб;

- Здійснювані діяння мають характер корупції, але не суспільно-небезпечної, а так званої «соціальної»: отримання лікарняного листа, пришвидшення перерахування пенсійних виплат та ін.;

- Корупцію вартує розглядати з позиції правової й громадянської сфери впливу. Так, корупція правового поля повинна відповідати всім вимогам, передбачених нормативно-правовою базою, хоча громадянське поле має меншу суспільну небезпеку порушення нормативної бази, елементарних правил існування;

- Суміжні ознаки корупційних правопорушень вартує враховувати для правильної правової кваліфікації.

Література:

1. Кодекс України про Адміністративні Правопорушення від 7 грудня 1984 (редакція від 07.02.2019).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Корупція-корозія влади [Текст] : соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії: монографія / М. І. Мельник. – К. : Юридична думка, 2004. 400 с.

3. Матеріали 34-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН 1979//Весник МГУ. – М., 1980.

4. Терещук О. В. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / О. В. Терещук; кер. роботи С. М. Штефан; Нац. ун.-т "Одеська юридична академія". – Одеса, 2009. – 20 с.

Шумейко Андрій В'ячеславович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ
ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ УКРАЇНИ**

Актуальність теми породжена низками проблем, що можуть виникати як і до діяльності в органах охорони правопорядку, так і під час неї. Особливо, під час загострень криз, які у свою чергу можуть зумовлювати зростання криміногенного стану все більше і більше поліцейських зазнають недостатній рівень підготовки морального та психічного рівня знань, що супроводжують діяльність правоохоронців. З'являється упереджене ставлення до окремих типів людей, виникає професійна психічна деформація працівника правоохоронних органів.

Як ми знаємо і як зазначає психолог – дослідник даної проблеми Остапович В. П., що справжній і

підготовлений правоохоронець має не лише володіти спеціальними професійними знаннями й вміннями, а також бути психологічно готовим до дій в особливих і екстремальних умовах, комунікації з різними категоріями громадян, застосування фізичної сили та спецзасобів, швидкого реагування на події в умовах дефіциту часу, ризику, впливу багатьох стресових чинників [1]. Під час роботи правоохоронці стикаються також із різними труднощами, які об'єктивно не залежать від них самих. Під час виникнення цих труднощів правоохоронці зобов'язані правильно та швидко приймати правильні рішення та бути стресостійкими. Також стресостійкість допомагає правоохоронцю уникнути професійної психічної деформації.

Також науковець Корнєщук В. В. вважає, що професійна підготовка повинна стати одним із найважливіших етапів у загальній системі заходів щодо забезпечення професійної надійності сучасних правоохоронців. Поняття «модель спеціаліста» та «модель професійної діяльності фахівця» перебувають у тісному взаємозв'язку [2, с. 16]. На нашу думку, психологічна професійна підготовка має відбуватись протягом всієї службової діяльності. На початку, психологічна професійна підготовка буде давати працівнику правоохоронних органів основи, даючи підґрунтя, для подальшого психологічного розвитку службової особистості. Оскільки психологічна професійна підготовка не може надати всі знання, яких вимагає правоохоронець, залежно від виду діяльності, і логічно, що правоохоронець в подальшому буде розвивати свої психологічні навички, залежно від напряму діяльності та контингенту осіб.

Також на нашу думку, важливою проблемою забезпечення психологічної діяльності правоохоронців є їх дизмотивованість. Деякі працівники можуть бути дизмотивовані і не зацікавлені у подальшому

проходженні служби. Хтось із особистих причин, хтось із-за відсутності кар'єрного росту, інші ж можуть бути дизмотивовані власними невдачами.

Службова діяльність, як і будь-яка інша професійна діяльність, являє собою багатопшарову, різноманітну реальність, що може проявлятися у різних видах та типах її проведення. Так, оперативно – розшукова, бойова, охоронна, пенітенціарна, рятувальна та інші діяльності значною мірою різняться за психологічними умовами їх здійснення, відповідно, і зміст психологічної моделі кожного виду діяльності матиме якісну специфіку, стверджує А.Г. Караяні [3]. Також при кожному з цих видів діяльності існують різні ризики, а спілкування може відбуватись з необмеженою кількістю осіб.

Отже підсумовуючи вищенаведене, зазначимо, що своєю суттю психологічне забезпечення являє собою цілеспрямовану, науково обґрунтовану, організовану трансформацію психологічного ресурсу зі стану потенційного в актуальний і стійкий. Таким чином, модельний підхід до дослідження проблем психологічного забезпечення правоохоронців та їх службової діяльності дозволяє виділити і піддати аналізу, оцінюванню та в подальшому корекції всі найважливіші психологічні явища, характерні для вирішення службових завдань. Проблематиками психологічного забезпечення правоохоронних органів на нашу думку у дослідженні є: дизмотивованість працівників правоохоронних органів, виникнення об'єктивно незалежних труднощів під час несення служби або виконання службових обов'язків, а також припинення викладання психологічної професійної підготовки після проходження курсів первинної професійної підготовки. Керівники правоохоронних органів та практичні працівники мають дотримуватись окремого психологічного виду службової поведінки при виконанні своїх обов'язків та при спілкуванні із людьми у робочий

час. Таке розуміння психологічного забезпечення націлює керівників і психологів правоохоронних структур і підрозділів під час підготовки до виконання службових завдань уявляти психологічну модель майбутньої діяльності, уважно обмірковувати психологічні аспекти кожного її елемента, вести цілеспрямований пошук психологічних ресурсів у кожному з них і планувати та здійснювати неупереджений вплив на всі елементи моделі в інтересах досягнення поставленої мети і виконання службових обов'язків.

Література:

1. Остапович В. П., Бабенко В. Г., Кирієнко Л. А. Психологічна та фізична готовність особистості до дій в екстремальних ситуаціях: практ. посіб. за ред. В. О. Криволапчука, К.: ДНДІ МВС України, 2016., 84 с.

2. Корнецьук В. В. Моделювання в системі підготовки професійно надійного спеціаліста: теоретичний аспект. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». 2008. Вип. 14., 14–16 с.

3. Караяні А. Г. Теоретичні основи психологічного забезпечення службової діяльності. Юридична психологія 2013. № 3. С. 22–26.

Шупер Владислав Вікторович,

курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЙОГО СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

Сьогодні інформаційне забезпечення правоохоронних органів має стратегічне значення в системі протидії злочинності. Будь-яка інформація про особу, річ або інші об'єкти може значно скоротити попередження, викриття і розслідування злочинів. Варто зауважити, що ефективність роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України залежить від кількості і якості необхідної інформації, яка є корисним ресурсом для пошуку особи, збирання певних відомостей або інших дій, спрямованих на попередження суспільно шкідливих або небезпечних діянь. Зокрема, джерелом таких відомостей є інформаційно-аналітичні ресурси всіх рівнів та джерела інформаційного простору держави. Вони є базовими та систематизованими обліками, з використанням їх даних здійснюється попередження будь-яких правопорушень.

Слід зауважити, що одним із завдань правоохоронного відомства було і залишається

реформування інформаційно-аналітичного забезпечення, його оптимізація і підвищення рівня ефективності для того, щоб воно дійсно функціонувало. Сьогодні інформаційно-аналітичне забезпечення превентивної діяльності потребує певних модернізацій і змін на краще, тому що обов'язковість створення і функціонування банків інформації закріплена в наказах, інструкціях та інших нормативно-правових актах Міністерства внутрішніх справ, але де-факто на практиці часом виникають ситуації, коли уповноважена службова особа не може виконати свої посадові обов'язки лише через відсутність необхідної їй інформації. Таким чином, джерела мають бути доступними для особи, яка в силу посадових обов'язків повинна мати такий доступ у будь-якому місці і в будь-який час.

Виходячи із вищевикладеного слід підкреслити, що інформація у даному випадку розглядається не як сукупність певних даних, а як важливий стратегічний ресурс. Успішна інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних органів є запорукою для виконання завдань, покладених на Національну поліцію України відповідним законом. Чітко врегульована система збору, обробки, передачі, систематизації та обліку наявної інформації створить можливості для функціонування правоохоронної системи у більш широких, глобальних масштабах.

Під поняттям «інформаційне забезпечення» можна розуміти не тільки процес забезпечення інформацією, але і сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка знаходиться в системі і використовується у процесі функціонування інформаційно-наповненого ядра [1, с. 299]. Таким чином інформаційне забезпечення має неоднозначну природу, тому що може бути представлене як процес

акумулювання і переробки інформації або як сукупність носіїв інформації.

Комплексний характер функціоналу підрозділів превентивної діяльності вимагає належного інформаційно-аналітичного забезпечення. Ефективність роботи поліції у боротьбі зі злочинністю зміщується в бік розвитку аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України [2].

Інформаційне забезпечення діяльності Національної поліції, як і будь-яка інша галузь управлінського характеру, безперервно удосконалюється. Власне, таке удосконалення відбувається в аспекті взаємодії підрозділів Національної поліції в рамках інформаційної системи [2].

Саме тому інформація, яка здобувається і використовується співробітниками підрозділів Національної поліції, повинна бути упорядкованою, інакше потрібні відомості знайти важко або просто неможливо. Для цього впроваджено автоматизовану інформаційну систему, яка стала опорою в діяльності превентивної діяльності і не тільки. АІС надала можливість систематизувати великий об'єм інформації, з якою працюють багато підрозділів Національної поліції, а також поповнювати новою інформацією і вилучати стару [2].

Отже, вирішення стратегічних завдань підрозділів превентивної діяльності Національної поліції залежить від якісного інформаційного забезпечення. Саме тому існує необхідність у комплексному підході та уніфікації у досягненні високого рівня інформаційних систем. Векторами у діяльності Національної поліції в царині інформаційного забезпечення мають бути: впровадження єдиної політики інформаційного забезпечення; створення багатоцільових інформаційних

підсистем; розбудови інформаційної мережі; створенні умов для ефективного функціонування інформаційної мережі тощо.

Література:

1. Стокороса Т.М. Інформатизація та інформаційне забезпечення: підходи до трактування понять. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Випуск 18.9. с. 296-301.

2. Шорохова Г.М. Інформаційне забезпечення діяльності територіальних органів поліції України. Юридичний науковий електронний журнал. Вип. 6, 2018. С. 263-267.

Янкова Антоніна Миколаївна,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРЯДКУ ТА ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Варто почати з того, що поліція в першу чергу представляє з себе соціальну систему, що була створена державою, для виконання і реалізації певних функцій. А в системі органів публічної влади розуміння сутності цих функцій сприяє чіткому визначенню ролі та місця поліції в системі органів публічної влади.

Активно триває реформування правоохоронних органів в Україні, зокрема 07 листопада 2015 року набув чинності Закон України «Про Національну поліцію», який потягнув за собою ряд змін як у структурі правоохоронного органу, так і покладених на нього завдань, функцій та організації їх проведення [1].

Виконання своїх функцій, а саме функцій Національної поліції, передбачає звичайно виконання певних завдань, а саме: реалізацію принципів, визнання їх пріоритету у взаємовідносинах з державою, поваги до прав і свобод людини, заснованих на визнанні загальнолюдських цінностей. Тут ми і можемо згадати про превентивну діяльність і підрозділи, що її реалізують. Їх завданням є забезпечення порядку, а також запобігання вчиненню правопорушень.

Особистість працівника поліції це не лише уявлення його виключно як представника юридичної професії, який стоїть на стражі законності і порядку – це, насамперед, фахівець у якого є всі необхідні психологічні риси та компетенції, які демонструють його здатність ефективно виконувати покладені на нього професійні завдання.

Така необхідна функція поліції як превентивна, надасть поліцейському належні умови для виявлення індивідумів з поведінкою, що відхиляється від загальноприйнятої та нормованої в суспільстві, допоможе визначити причини і умови відхилень, прискорить пошук шляхів і способів недопущення і запобігання розбіжностей у поведінці в цілому. Структура і зміст професійно важливих якостей працівника поліції визначаються умовами та вимогами професійної діяльності поліцейського.

Не секрет, що взаємодія з правопорушниками – сама по собі містить елементи негативного впливу на його власну особистість працівника поліції, а це і є основною специфікою превентивної діяльності [3]. Адже при наявності у поліцейського недостатнього рівня

психологічної стійкості він може зіштовхнутися з такими поняттями, як професійне вигорання і професійна деформація.

Аналіз джерел дав підстави вважати, що формування професійної готовності поліцейського як найважливішого системо-утворюючого елемента професійної придатності можливо в рамках загально-початкової підготовки на прикладі певної моделі готовності співробітника поліції до дій при профілактиці і припиненні правопорушень.

З точки зору значущості розглянутого принципу для результативності профілактичної діяльності працівника поліції цілком природно, що чим вище ступінь довіри у населення до працівників поліції, тим вища ефективність профілактики злочинів та правопорушень.

Отже у кінці варто сказати, що удосконалення та підвищення якості органів Національної поліції має прямий вплив на формування правової держави, зміцнення законності й правопорядку. Служіння суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки й порядку, усе це є найважливішими завданнями превентивної поліції.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07. 2015 № 580-VIII. Офіційний вісник України. 2015. № 63. Ст. 33.
2. Gnuchtel R. Einsatzrecht kompakt / R. Gnuchtel // Stuttgart: Boorberg, 2000. – 317 s.
3. Превенція / Вікіпедія. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Превенция#cite>

РЕЗОЛЮЦІЯ

засідання регіонального круглого столу «Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції»

(м. Дніпро, 19 червня 2020 року)

19 червня 2020 року Дніпропетровським державним університетом внутрішніх справ спільно з УПД ГУНП в Дніпропетровській області було проведено засідання регіонального круглого столу, присвяченого розгляду проблемних питань організаційно-правового забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. У роботі круглого столу, окрім професорсько-викладацького складу і вчених ДДУВС та інших ЗВО України, взяли участь працівники УПД ГУНП в Дніпропетровській області, а також здобувачі вищої освіти.

Слід зазначити, що саме обраний формат проведення круглого столу – відеоконференцзв'язок за допомогою програми ZOOM, дозволив усебічно обговорити гострі проблемні питання організаційного та правового характеру, які виникають в діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції, враховуючи карантинні обмеження, а також налагодити реальну взаємодію науковців з цими підрозділами та встановити з ними необхідні науково-практичні зв'язки.

Найбільш активну дискусію учасників семінару викликали питання інформаційного забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції, а також питання особливостей діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї.

Разом з тим, в умовах політичної ситуації, що склалася в державі, потребують актуалізації особливості діяльності підрозділів превенції щодо запобігання правопорушенням виборчого законодавства, а також превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Крім того, завжди актуальним та обговорюваним є питання запобігання підрозділами ювенальної превенції вчиненню неповнолітніми особами правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, на чому учасники семінару наголосили окремо.

Основні дискусійні положення та проблемні питання:

1. запобігання підрозділами ювенальної превенції вчиненню неповнолітніми особами правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів;

2. діяльність підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї;

3. діяльність підрозділів превенції щодо запобігання правопорушенням виборчого законодавства;

4. інформаційне забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції;

5. превентивна діяльність Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Пропозиції учасників семінару:

1. Удосконалення діяльності підрозділів ювенальної превенції вбачаємо у наступному:

- перегляд кваліфікаційних вимог до поліцейських ювенальної превенції, які мають бути не тільки фахівцями у правовій сфері, а також мати педагогічну або психологічну освіту, а також акцент має робитися на комп'ютерно-грамотних особистостях, які в умовах інформаційного простору мають застосовувати заходи профілактики правопорушень серед дітей;

- розроблення та застосування мобільних додатків, спрямованих на профілактику та запобігання правопорушень, вчинених дітьми та щодо дітей;

- необхідність просвітницької діяльності керівників підрозділів ювенальної превенції в частині особливостей кваліфікації булінгу, специфіці складання протоколів про адміністративні правопорушення, а також нюансах документування даного адміністративного правопорушення;

- центрам підвищення кваліфікації Національної поліції пропонується внести зміни та доповнення, які стосуються особливостей провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 173-4 КУпАП, у програми підвищення кваліфікації дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів ювенальної превенції та поліцейських груп реагування патрульної поліції;

- УПД ГУНП в Дніпропетровській області спільно з ДДУВС пропонуємо на підставі аналізу практики застосування норми статті 173-4 КУпАП розробити алгоритми провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 173-4 КУпАП, у вигляді схем, малюнків, зразків документів, тощо, які розповсюдити серед поліцейських.

2. Удосконалення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу вогнепальної зброї вбачаємо у:

- необхідності розглядати ширше можливості Національної поліції щодо запобігання правопорушенням у сфері обігу зброї, включаючи до їх кола не тільки повноваження у сфері дозвільної системи, а також такі деякі поліцейські заходи, застосування яких також позитивно впливає на встановлення правопорядку у сфері обігу зброї;

- необхідності прийняття Закону України «Про зброю»;

- перегляді категорій зброї, яку відносять до вогнепальної, відповідно до сучасних вимог;

- запровадженні «Культури законності» - запровадження серед молоді законослухняних установок, моди на правопорядність, у тому числі при поводженні зі зброєю;

- висвітлення в засобах масової інформації дій влади, спрямовані на боротьбу з нелегальним обігом зброї, фактів ліквідації нелегальної зброї, фактів виявлення та притягнення до відповідальності осіб, які порушують вимоги законодавства в сфері обігу зброї.

3. Аналіз раніше вчинюваних правопорушень виборчого законодавства дозволяє зробити висновок про необхідність застосовування таких заходів запобігання правопорушенням виборчого законодавства:

- інформування громади через телеграм-канали, групи у вайбері, що об'єднують членів громади, які проживають на поліцейській дільниці, про особливості відповідальності за порушення виборчого законодавства, правила поведінки на виборчій дільниці в день виборів, особливості виборчого процесу, кількість та види вчинених правопорушень за період виборчого процесу, тощо;

- інформування населення поліцейської дільниці про відповідальність за порушення виборчого законодавства, особливості несення служби дільничних офіцерів поліції в цей період, результати діяльності дільничних офіцерів поліції у напрямку запобігання вчинення правопорушень виборчого законодавства, тощо, через офіційні сторінки в соціальних мережах служби дільничних офіцерів поліції (Facebook, Instagram, Twitter, тощо);

- проведення профілактичних бесід дільничними офіцерами поліції з населенням на поліцейській дільниці під час виїздів на поліцейську дільницю, роботи за матеріалами, що надійшли для розгляду, тощо, тобто під

час повсякденної діяльності дільничного офіцера поліції на поліцейській дільниці;

– застосування заходів запобігання правопорушенням виборчого законодавства дільничними офіцерами шляхом проведення роз'яснювальної роботи серед населення у формі лекцій під час офіційних зустрічей з громадою, організованих спільно з органами місцевого самоврядування, місцевими державними адміністраціями, тощо;

– регулярно в період виборчої компанії проводити заходи «Задай питання дільничному» на місцевому телебаченні у прямому ефірі, або на місцевому радіо у прямому ефірі, або іншому каналі телекомунікації;

– розробити, роздрукувати та розповсюдити серед населення, що проживає на поліцейській дільниці, листівки-попередження про відповідальність за порушення виборчого законодавства (не у всіх членів громади може бути доступ до мережі Інтернет);

– розробити, роздрукувати та розповсюдити серед населення, що проживає на поліцейській дільниці пам'ятки поведіння під час голосування, права та обов'язки виборців, тощо;

– забезпечення публічного порядку та безпеки під час дебатів, виступів кандидатів на поліцейській дільниці також входить до переліку заходів запобігання порушень виборчого законодавства, оскільки під час таких зустрічей можуть відбуватися провокації, порушення чинного законодавства;

– патрулювання території з метою виявлення правопорушень виборчого законодавства або підготовки здійснення таких правопорушень.

4. Удосконалення інформаційного забезпечення діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції передбачає:

- продовжувати розробляти нові та наповнювати існуючі бази даних МВС України та Національної поліції;

- на сьогодні в Україні налічується понад 135 державних реєстрів, які знаходяться у власності більш ніж 40 державних органів влади. З огляду на це запропоновано розробити пам'ятку для поліцейських з переліком інформаційних ресурсів та QR-кодами до них.

5. Удосконалення превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації вбачаємо у наступному:

- запропоновано доповнити статтю 18 Закону України «Про Національну поліцію» таким повноваженням поліції, як забезпечення карантинних заходів, у випадку його запровадження;

- запропоновано доповнити пункт 24 статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» таким обов'язком поліції, як сприяти забезпеченню відповідно до закону правового режиму надзвичайної ситуації та введення карантину у разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості;

- службова підготовка поліцейських має включати відпрацювання кейсів щодо участі поліції у заходах протидії різноманітним небезпечним захворюванням (туберкульоз, ВІЛ-СНІД, гепатит, чума, COVID-19, тиф тощо);

- запропоновано розглянути доцільність створення медичних підрозділів поліції за прикладом окремих зарубіжних держав;

- висловлена необхідність більш активного застосування технічних приладів (зокрема, дронів) під час загострення санітарно-епідеміологічної ситуації для застосування профілактичних та запобіжних заходів підрозділами превенції Національної поліції.

Враховуючи вищевикладене учасники семінару вирішили:

1. Визнати актуальність, проблемність та своєчасність розгляду проблем організаційно-правового забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції.

2. Відмітити вдалість та результативність обраного формату проведення семінару із залученням практичних працівників ГУНП в Дніпропетровській області, що сприяє обміну досвідом у вирішенні повсякденних практичних завдань та проблемних питань, спрямовує науку на забезпечення практичних потреб підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України.

3. Враховуючи важливість та своєчасність окремих тем довести проблемні питання та пропозиції учасників семінару керівництву УПД ГУНП в Дніпропетровській області для розгляду можливості їх обговорення на відомчому рівні з прийняттям конкретних рішень.

4. Вважати вдалою та корисною практику проведення круглого столу у форматі відеоконференції із застосуванням програмного забезпечення ZOOM.

5. Учасники засідання семінару вважають необхідним продовжити дослідження теми організаційно-правового забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції з обов'язковим урахуванням наданих пропозицій, а результати направити територіальним підрозділам для використання.

Оргкомітет семінару.

Наукове видання

**Організаційно-правове забезпечення підрозділів
превентивної діяльності Національної поліції**

Збірник матеріалів регіонального круглого столу

(Дніпро, 19 червня 2020 року)

Упорядники –
к.ю.н., с.н.с. **О.В. Бочковий**
к.ю.н., доцент **І.С. Дрок**

Редактори, оригінал-макет –
к.ю.н., с.н.с. **О.В. Бочковий**
к.ю.н., доцент **І.С. Дрок**

Підписано до друку 22.07.2020.
Формат 60 x 84 ¹/₁₆. Ум. друк. арк. 10,52.
Тираж 100 прим. Зам № 9

Навчально-наукова лабораторія
з дослідження проблем превентивної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ВИГОТОВЛЮВАЧ

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника 5/1.
Свідоцтво про державну реєстрацію МК № 11 від 26.01.2007 р.

ПОЛІЦІЯ

